

**ДОКЛАД
ПО
ПРОЕКТОБЮДЖЕТ ЗА 2010 Г. И ПРОГНОЗА
ЗА ПЕРИОДА 2011-2012 Г
В ПРОГРАМЕН ФОРМАТ
НА
Министерство на околната среда и водите**

I. Мисия

Мисията на Министерството на околната среда и водите е да съхрани природните богатства на България и да осигури здравословна околна среда за населението ѝ.

Околната среда на България е един от най-ценните национални активи и всички ще имаме полза, ако я защитим и опазим. Същевременно нашата страна преминава през период на големи промени и много от тях излагат на потенциален риск този ценен актив. Всички желаем икономически растеж и по-голям просперитет, но всички ние трябва да работим заедно, за да осигурим постигането им по един устойчив начин – не само от социално-икономическа, но и екологична гледна точка.

Страната поема редица ангажименти с цел да се гарантира пълното прилагане към датата на присъединяване на всички екологични задължения към ЕС, а при специфични случаи и след присъединяването в рамките на съгласуван времеви график с ЕК. Тези ангажименти са свързани с огромни инвестиции в екологична инфраструктура, както в публичния, така и в частния сектор. С изпълнението на тези ангажименти ще се разрешат редица въпроси по отношение на замърсяване на въздуха в градовете, достигане на добро качество на водните басейни, опазване на богатото биологично разнообразие на страната. Освен това, България е поела ангажимент да подпомогне международните усилия за разрешаването на значителни глобални проблеми като изменението на климата, озоновия слой, опустиняването и деградацията на земите и почвите.

Области на политиката провеждана от Министерство на околната среда и водите

В Република България разработването и провеждането на националната политика по околна среда е отговорност на Министерството на околната среда и водите. Мисията на министерството е да съхрани природните богатства на България и да осигури здравословна околна среда за населението ѝ. Министерство на околната среда и водите идентифицира следните стратегически цели в рамките на съответните девет области на политиката по опазване на околната среда:

Политика в областта на управлението на водите

1. Подобряване управлението на водите

Политика в областта на управлението на отпадъците

2. Подобряване управлението на отпадъците

Политика в областта на опазване чистотата на атмосферния въздух

3. Подобряване качеството на атмосферния въздух

Политика в областта на опазване на биологичното разнообразие

4. Опазване на биологичното разнообразие

Политика в областта на управлението на опасните химични вещества и препарати

5. Предотвратяване на вредното въздействие от опасни химични вещества и препарати върху околната среда

Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост

6. Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост

Политика в областта на информиране, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и повишаване на общественото съзнание и култура в сферата на околната среда и устойчивото развитие

7. Повишаване на обществената култура и съзнание по въпросите на околната среда и устойчивото развитие

Политика за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването

8. Интегриране на политиката по околна среда и на екологичните проблеми в секторните политики за постигане на устойчиво развитие

Политика в областта на управлението на дейностите по изменение на климата

9. Намаляване на неблагоприятното въздействие, предизвикано от изменение на климата, върху човешкото здраве, екосистемите и националното стопанство

Политика в областта на геологията, подземните богатства и опазването на земните недра и почвите

10. Осигуряване на геоложка информация, минерално суровинен баланс и опазване на земните недра

II. Организационно развитие и капацитет

Министерство на околната среда и водите е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София. Администрацията подпомага министъра на околната среда и водите при осъществяване на правомощията му, осигурява технически дейността му и извършва дейности по административното обслужване на гражданите и юридическите лица.

Съгласно разработеният нов Устройствен правилник на МОСВ Централното управление на министерството ще бъде структурирано в 16 дирекции и инспекторат.

Общата администрация - 3 дирекции, както следва :

“Правно-нормативно обслужване и обществени поръчки”,

“Бюджет, финанси и счетоводство”,

“Стопанска дейност, човешки ресурси и информационно обслужване”.

Специализирана администрация - 13 дирекции:

Дирекция “Управление на водите”

Дирекция “Земни недра и подземни богатства”

Дирекция “Политики по околната среда”

Дирекция “Национална служба за защита на природата”

Дирекция “Опазване чистотата на въздуха”

Дирекция “Превантивна дейност”

Дирекция “Координация по въпросите на Европейския Съюз и международно сътрудничество”

Дирекция “Управление на отпадъците”

Дирекция “Европейски и международни проекти “

Дирекция “Кохезионна политика за околна среда “

Дирекция “Политика по изменение на климата”

Дирекция “Фондове на европейския съюз за околна среда”

Дирекция “Вътрешен одит”

Второстепенни разпоредители с бюджетни кредити :

Изпълнителна агенция по околна среда

Регионална инспекция по околна среда и води – гр.Благоевград

Регионална инспекция по околна среда и води - гр.Бургас

Регионална инспекция по околна среда и води – гр.Варна

Регионална инспекция по околна среда и води – гр.Велико Търново

Регионална инспекция по околна среда и води – гр.Монтана

Регионална инспекция по околна среда и води - гр.Пазарджик

Регионална инспекция по околна среда и води – гр.Плевен

Регионална инспекция по околна среда и води - гр.Пловдив

Регионална инспекция по околна среда и води - гр.Русе

Регионална инспекция по околна среда и води - гр.Смолян

Регионална инспекция по околна среда и води - гр.Стара Загора

Регионална инспекция по околна среда и води - гр.София

Регионална инспекция по околна среда и води - гр.Хасково

Регионална инспекция по околна среда и води - гр.Шумен

Дирекция “Национален парк Рила” – гр.Благоевград

Дирекция “Национален парк Пирин” – гр. Банско

Дирекция “Национален парк Централен Балкан” – гр.Габрово

Басейнова дирекция “Западнобеломорски район” – гр.Благоевград

Басейнова дирекция “ Черноморски район” – гр.Варна

Басейнова дирекция “Източнобеломорски район” – гр.Пловдив

Басейнова дирекция “Дунавски район” – гр.Плевен

Съгласно ПМС №126/25.05.2009 г. и приетият с него нов Устройствен правилник на МОСВ щатният персонал е 1 928 бр. За тригодишния период 2010-2012 г. , министерство на околната среда и водите предвижда щатен персонал в размер на 1868 бр.

III. Политики на министерството

Политика в областта на управлението на водите

Преглед на целите на политиката в областта на управлението на водите и оценка на постигнатите резултати за периода 2005 – 2008 г.

В периода 2005-2006 г. за провеждане на политиката в областта на водите бяха изпълнявани 2 програми – Програма 1 „Оценка и управление на водните ресурси за справедливото им разпределение за населението и икономиката на страната и за предотвратяване или намаляване на вредното въздействие на водите” и Програма 2 Опазване и подобряване състоянието на водните ресурси. През 2007 г. тези две програми са обединени в Програма 1 Оценка, управление и опазване на водните ресурси на Република България, с две подпрограми.

С настоящата бюджетна прогноза дейностите изпълнявани в системата на Министерството на околната среда и водите се концентрират в една Програма 1 „Управление на водните ресурси на Република България”.

В периода 2005-2009 г. в изпълнение на политиката и програмите свързани с управление на водите бяха постигнати следните резултати:

През 2004-2005 г. беше извършено първоначалното определяне на подземните водни тела, повърхностните водни тела, включително силно модифицираните и изкуствени тела и бяха съставени частично регистрите на защитените територии. Повърхностните водни тела бяха определени на база типология по система А, а подземните водни тела бяха отделени само във водообилни райони в равнинната част на територията. В някои райони бяха определени и водните тела, предназначени за питейно водоснабдяване. Беше извършено тяхното характеризирание и беше определено натоварването им в резултат от човешката дейност, и макар и по експертна оценка бяха определени водните тела, за които съществува риск да не постигнат добро състояние към определения в Рамковата директива за водите срок – 22.12.2015 г. Беше разработен частично, въз основа на наличните данни (основно за отрасъл „В и К”) икономически анализ на водоползването.

Така подготвената информация беше докладвана доброволно, без страната ни да има задължение за това, през ЕК.

В този период не бяха изпълнени изискванията на Рамковата директива за водите за определяне на подземните водни обекти, за които ще се определят по-малко строги цели, определяне на мрежа за интеркалибрация за всеки екорегиян, определяне на референтните условия за повърхностните води - определени критерии за избор на референтни условия, приемане на критерии за оценка на доброто химично състояние на подземните води и приемането на критерии за идентификация на устойчивите тенденции за повишаване на концентрацията на замърсители в подземните води и обръщане на тенденциите в обратна посока

През 2006 г. беше подготвено и влезе в сила изменение на Закона на водите с което беше извършено транспониране на РДВ, включително по отношение дефинирането на водни тела, състоянието на водите, доброто състояние и максималния екологичен потенциал на изкуствените и модифицираните водни тела; целите за опазване на околната среда, плановете за управление на речните басейни, програмите от мерки, икономическите регулатори и адекватната ценова политика. Бяха подготвени проекти на подзаконовите актове и проекти за привеждане на действащите наредби в съответствие с измененията на закона, в т. ч. нова наредба за проучване, ползване и опазване на подземните води; наредба за характеризирание на повърхностните води, нова наредба за мониторинг на водите, заповед за определяне на приоритетните и приоритетно опасните вещества.

През 2006 г. във връзка със създаването на програмите за мониторинг на водите беше извършена преоценка на определените водни тела, в т.ч. определяне на типологията на повърхностните води – система В, определяне на подземни водни тела в планинските части и допълнително характеризирание на подземните водни тела, нова оценка на риска тези водни тела да не постигнат добро състояние през 2015 г., определяне на подземните водни тела, за които ще бъдат поставени по-малко строги цели. Бяха разработени на програмите за мониторинг на повърхностните и подземните води. Бяха идентифицирани заустваните приоритетни вещества. Бяха публикувани графика и работната програма за разработването на Плановете за управление на речните басейни в четирите района за басейново управление на водите. Установяване на стандарти за качество за приоритетните вещества беше решено да се определи на Европейско с нова директива.

През 2007 г. беше публикуван преглед на проблемите по управление на водите в четирите района за басейново управление. Бяха транспонирани и започна прилагане на изискванията на Директива 2006/118/ЕС за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване. Бяха приети и влязоха в сила разработените, във връзка с изменението на Закона за водите през 2006 г., подзаконовни нормативни актове. Беше разработена и приета нова наредба за управление на качеството на водите за къпане, транспонираща изискванията на Директива 2006/7/ЕС за управление на качеството на водите за къпане. Разработените през 2006 г. и началото на 2007 г. програми за мониторинг бяха докладвани пред ЕК.

През 2007 г. беше подготвена и заповед на министъра за стартиране и оперативно изпълнение на мониторинга на водите, която беше подписана с повече от половин годишно закъснение, в резултат на което през 2007 г. не бяха изпълнявани докладваните програми за мониторинг, в съответствие с изискванията на Рамковата директива за водите, въз основа на резултатите от които следваше да се оцени състоянието на водите и за се планират мерките за подобряването му.

Не бяха приети подготвените през 2006-2007 г. Наредба за ползването на повърхностните води и изменението на Наредбата за заустване на отпадъчните води.

Не бяха разработени изискващите се съгласно Закона - Наредба за зоните за защита на водите и изменения на Тарифата за таксите, съответстващи на измененията на Закона за водите.

През 2008 г. Беше завършено електронното докладване в WISE (Информационна система за водите в Европа) на програмите за мониторинг на водите и актуализирана към 2006 г. информация за водните тела, тяхната характеристика и натоварване. Бяха изпълнени и задълженията за докладване по директивата за пречистване на отпадъчните води от населените места и директивата за опазването на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници, както за ежегодното докладване в Европейската агенция по околна среда във връзка с оценка на състоянието на околната среда в Европа. Бяха определени по експертна оценка праговете на замърсяване на подземните води и започна преоценка на състоянието на подземните води по критериите определени в Директива 2006/118/ЕС за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване. Басейновите дирекции за управление на водите изготвиха и обявиха проекти на Планове за управление на речните басейни, макар и с множество слабости и празноти, които бяха публикувани за запознаване на обществеността и провеждане на изискващите се консултации.

През 2009 г. бяха популяризирани проектите на планове, бяха обсъждани с обществеността, като включително бяха провеждани срещи в областните и научни центрове за тази цел и бяха подготвени Планове за управление на речните басейни. Съгласно изискванията на Европейското законодателство и Закона за водите те трябва да бъдат приети и да влязат в сила на 22.12.2009 г.

Основните слабости на разработените Планове за управление на речните басейни са свързани с оценката на състоянието на водите, поставянето на целите за опазване на околната среда и свързаното с това планиране на мерки за подобряване или запазване на състоянието, а основната празнота е в частта на икономическите анализи за ползването на водите, икономическите оценки на планираните мерки и обосновката за поставяне на по-малко строги цели, отлагане на сроковете за постигане на добро състояние на водите и планирането на ценовата политика за срока на плановете.

За разработването на Планове беше необходимо както осигуряване на актуална информация за извършване на оценка на състоянието на водните тела, на натоварването им от човешката дейност и на икономическите показатели във връзка с обосновката и оценката на мерките, които трябва да се изпълнят, така и научно и методическо осигуряване на

изпълнението на дейностите, приемането на национални критерии, извършването на редица специфични, интердисциплинарни, включително и полеви изследвания.

Въпреки положените усилия на експертно ниво и поставянето на проблемите в програмните бюджети на МОСВ за периода 2006-2009 г.:

- не беше разрешен проблема с БАН за включване на българските учени за научното и методическо осигуряване на дейностите, които са нови и в рамките на ЕС и по които работят отдавна европейските научни институти, тъй като плановете за управление на речните басейни освен политически инструмент, са и вид научно-приложна разработка;

- не беше осигурено навременно финансиране за методологичното осигуряване на хидробиологичния мониторинг по планираните и докладваните в ЕК показатели, изпълнението му и разработването на класификационна система за оценка на екологичното състояние на повърхностните води;

- не беше осигурено финансирането на биологичния мониторинг на морските води по планираните и докладваните в ЕК показатели, за които е установена методика за анализ в рамките на изпълнен проект,

- не беше разрешен проблема с БАН за предоставяне от НИМХ на данните за оценка на количеството на водите;

- не беше осигурено необходимото допълнително финансиране на басейновите дирекции във връзка с изпълнението на част от мониторинга на количеството на подземните води и изцяло на хидроморфологичния мониторинг;

- не беше осигурено навременно финансиране за разработване на методики и извършване на специфични изследвания и оценки за територията на страната;

- не беше доизградена мрежата за мониторинг на водите, макар и само крайно необходимата ѝ част, за която в доклада по чл.8 от РДВ пред ЕК беше поет ангажимент за изграждане, преди представянето на първите Планове през настоящата година;

- не беше започната работата по изграждане на информационната система за водите в България, или поне гео-портала за представяне на пространствените данни;

- не беше осигурена ефективна координация между МОСВ и министерствата, осъществяващи държавната политика в области свързани с ползването на водите, които трябва да предоставят голяма част от необходимата информация, свързана с икономическия анализ на водоползването и които впоследствие трябва да осигурят изпълнението на част от планираните мерки за постигане и поддържане на добро състояние на водите и интегрирането на отрасловата политика към политиката по водите, съобразно изискванията на европейските директиви.

Като резултат от посочените по-горе не решени въпроси:

- експертите от БД и дирекция „УВ”, ползваха ръководствата по прилагане на директивите, които не са адаптирани към природните условия в България и то дотолкова доколкото ги разбираха;

- и към настоящия момент се изпълнява само частта от докладваните през 2007 г. програми за мониторинг отнасяща се до химичното състояние на водите, и 1-2 от изискващите се биологични показатели. Резултати от мониторинга на количественото състояние, изпълняван от НИМХ не се предоставят. Не се изпълнява необходимия хидробиологичен мониторинг, хидроморфологичен мониторинг и мониторинг на количеството на подземните води извън пунктовете на НИМХ. Като резултат – не разполагаме с необходимите данни за извършване на изискващата се оценка на състоянието на водите към 2007-2008 г. с всички произтичащи от това последици.

- редица изследвания за територията на цялата страна, които можеха да дадат яснота, за приложимостта или не на конкретни мерки и обосновка на отлагане на срокове за изпълнение на част от мерките за постигане на добро състояние не бяха изпълнени.

- България не участва в европейския процес по интеркалибрация на резултатите от биологичния мониторинг на реки и езера и не може да завърши процеса на интеркалибрация на резултатите от биологичния мониторинг на морските води.

- министерствата и ведомствата не събират и не поддържат данни съответния сектор, необходими за разработването на Планове за управление на речните басейни. За повече от секторите (по отношение ползване на води и икономически показатели) може да се разчита на Националния статистически институт (ръководството и експертите от който проявиха разбиране и в момента е към приключване процеса на агрегиране на данните от предходните 6 години на ниво речен басейн или район за басейново управление). Към момента остава неразрешен проблема с необходимата информация в сектор „Земеделие (включително животновъдство), тъй като службата по Агростатистика е извън НСИ, в рамките на Министерството на земеделието и храните, което и до момента не е обработило и представило поисканата, с Ваше писмо от месец януари, информация, с изключение на данните от „Напоителни системи” ЕАД.

- според експерти от ДКЕВР към момента, а може би и в срока за разработване, респ. срока за докладване на Планове, няма да бъдат изпълнени изискванията на директивата в областта на компетентност на ДКЕВР за 1. оценка на приноса на водоползвателите към 2008 г. (разпределени по категории домакинства, промишленост и ако е приложимо - земеделие) към възстановяване на разходите за услугите по водоснабдяване и канализация; 2. ценовата политика в областта на водоснабдяването и канализацията (поотделно за всеки район за басейново управление), която да бъде допълнена в плановете за управление на речните басейни. 3. прогнозни цени на услугата към 2015 г., по райони за басейново управление и по отделно за водоснабдяване, отвеждане на отпадъчните води и пречистване на отпадъчните води. 4. мерките за осигуряване на ценова политика, с подходящи стимули за потребителите за ефективно използване на водите с оглед постигане на целите за опазване на околната среда. Не е възможно на експертно ниво да бъде преценено, дали в плановете да бъдат включени, респ. докладвани наличните данни по тези показатели, тъй като в голямата си част те подлежат на политическа санкция.

През периода 2005-2009 г. бяха изпълнявани административните мерки, свързани с регулиране на ползването и опазването на водите, чрез издаваните от министъра на околната среда и водите и директорите на басейнови дирекции разрешителни за водоземане и разрешителни за ползване на водни обекти.

През периода бяха изпълнявани и инвестиционни мерки във връзка изпълнение на директивата за пречистване на отпадъчните води от населените места. От 121 агломерации с над 10 000 е.ж. в периода 2005-2009 г. от ДБ и ПУДООС са отпускани средства за изграждане на канализационни мрежи и/или ГПСОВ за 63 агломерации. В същото време са финансирани от ДБ и от ПУДООС канализации на около 500 населени места с под 2000 еквивалентни жители, за които съгласно изискванията на директивата до 2014 г. също следва да се изградят пречиствателни станции, което увеличава значимо задълженията на България.

Визия за развитието на политиката в областта на управлението на водите

Управлението на водите в Р.България на национално ниво се осъществява от държавата в лицето на министъра на околната среда и водите и на басейново ниво – от директорите на басейнови дирекции. Секторните политики свързани с питейно-битовото водоснабдяване,

напоояването, хидроенергетиката и защита от вредното въздействие на водите се осъществяват съгласувано с политиката по водите съответно от министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на здравеопазването, министъра на земеделието и храните и министъра на икономиката и енергетиката, както и от кметовете на общини.

Политиката по управление на водите се основава на тяхното определяне като жизнено важен ресурс и общо наследство, което трябва се опазва и защитава.

Цел на политиката е постигането и поддържането на добро количествено, химично и екологично състояние на водите на територията България до 2015 г. или по изключение, при съответната обосновка и при съблюдаване на възприетите в Европейската общност принципи за планиране и регулиране на дейностите по управление – до 2021 или 2027 г. и осигуряване на достатъчно количество вода за населението и икономиката на страната, с качество, изискващо възможно най-малкото пречистване преди ползването на водата.

За постигането на тази цел е необходимо интегрирано управление на водите при географски обусловената силна диференцираност на естествените водни ресурси на територията на страната, както и неравномерното им разпределение през различните сезони на годината, задълбочаващи се още повече от промените на климата.

Основен инструмент за управление на водите са плановете за управление на речните басейни, които съгласно европейското и българското законодателство са в сила от 22.12.2009 г. В тях е оценено натоварването върху водите в резултат от човешка дейност и настоящето екологично и химично състояние на дефинираните повърхностни водни тела и количественото и химичното състояние на дефинираните подземни водни тела в зависимост от въздействието на човешката дейност. Определени са целите за опазване на околната среда за всяко водно тяло и въздействията, които водят или могат да доведат не постигане на добро състояние за съответното водно тяло през 2015 г. и са обосновани допустимите изключения за отлагане постигането на целите до 2021 или 2027 г.

За водните тела, състоянието на които към 2008 г. е оценено като по-ниско от добро са планирани мерките – основни и допълнителни, инвестиционни, законодателни и административни, които трябва да бъдат изпълнени, така че те до 2015 г. да постигнат набелязаната цел.

Развитието на политиката в областта на водите ще бъде основно в няколко насоки.

Изпълнение на Плановете за управление на речните басейни

-На първо място: изпълнението на основните мерки, свързани със задълженията на България по силата на договора за присъединяване към Европейския съюз за прилагане на директивите в областта на водите. Най-важните от тях са инвестиционните мерки свързани с изграждане и доизграждане на канализационните системи на населените места с над 10 000 еквивалентни жители (до края на 2010 г.) и над 2000 еквивалентни жители (до края на 2014 г.); изпълнение на инвестиционни мерки за осигуряване на чиста и безопасна питейна вода, включително изграждане на нови водоземания, в райони в които ползваните в момента води са замърсени или изграждане на пречиствателни станции за питейни води; изпълнение на мерките за намаляване и ликвидиране на замърсяването с нитрати от земеделски източници;

- На второ място: изпълнението на основните мерки свързани с прилагане на изискванията в зоните по Natura 2000 в голяма степен зависими от количеството и качеството на водите и основните мерки, свързани с изпълнението на мерките в IPPC индустрията;

-На трето място: интегрирането на отрасловите политики към политиката по водите и осигуряване както от страна на министрите, провеждащи държавната политика в отраслите на водния сектор, на изпълнението на предвидените в Плановете за управление на речните басейни мерки в съответните отрасли; така и от кметовете на общини – на мерките касаещи общински обекти.

-На четвърто място: изпълнението от органите за управление на водите на допълнителни административни мерки, в т.ч. съобразяване на издаваните разрешителни с предвижданията на Плановете и гарантиране подобряването на състоянието на водите; въвеждането на забрани и ограничения във връзка с постигане на целите за опазване на околната среда за съответните водни тела и зоните за защита на водите, подобряване на контрола върху дейностите въздействащи върху състоянието на водните тела, провеждане на ефективен мониторинг, включително и във връзка с оценка на ефекта от изпълнените мерки;

-На пето място: изпълнението на допълнителни инвестиционни мерки, свързани с доизграждане на мрежите за мониторинг на водите, позволяващо извършването на оценки за тяхното състояние с необходимата достоверност;

-И не на последно място: изпълнението на допълнителни както законодателни (нормативни) мерки, осигуряващи нормативната основа за изпълнение на горните административни и инвестиционни мерки, така и мерки формиращи ново съзнание и активна гражданска позиция в обществото по проблемите на водите за участие при следващите етапи на планиране и осигуряване на публичност и прозрачност при изпълнение на дейностите по управление на водите, включително изграждането на геопортал за осигуряване чрез интернет страниците на МОСВ и БД на информацията за водите.

Голямо предизвикателство в тази област е предприемането на необходимите организационни мерки на всички нива на управление за спазване на приоритетите, преодоляване на закъснението в изпълнение задълженията на България като член на ЕС и намаляване, доколкото е възможно на санкциите, които България ще понесе.

Въвеждане в българското законодателство и прилагане на изискванията на нови директиви

През прогнозния период предстои да бъдат въведени в Българското законодателство изискванията на:

- Директивата за наводненията;
- Директивата за приоритетните вещества;
- Рамковата директива за морската стратегия;

Предстои да бъдат приложени изискванията на разработваните в момента на европейско ниво ръководствата, към:

- Директивата за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване
- Директивата за приоритетните вещества
- Директивата за наводненията

Стратегически и оперативни цели

Стратегическа цел: Постигане и поддържане на добро състояние на водите в Република България и устойчиво ползване на водните ресурси

Оперативни цели:

- Оценка и управление на водните ресурси
- Опазване и устойчиво ползване на водните ресурси

Полза / ефект за обществото

Оптимална осигуреност на населението и икономиката с природна вода в необходимото количество и с необходимото качество, справедливо разпределение на наличните водни ресурси, осигуряване на ефективното им използване при отчитане въздействието върху

свързаните с тях екосистеми, достигане и поддържане добро състояние на всички води на територията на страната и предотвратяване или смекчаване на ефекта от вредното въздействие на водите при наводняване и при засушаване.

Постигането на ползата за обществото изисква:

- Изпълнението на предвидените мерки за постигане и поддържане на добро състояние на водите в Плановете за управление на речните басейни при спазване на определените в тях срокове и приоритети;
- Изграждане на мрежи за мониторинг, осигуряващи необходимите данни както за състоянието на водите, така и за оценка на ефекта на изпълнените мерки;
- Осигуряване на ежегоден анализ и оценка на състоянието на водите, с необходимата достоверност, позволяваща предприемането на целесъобразни и ефективни мерки както за подобряване на състоянието им, така и за предотвратяване или смекчаване на ефекта от вредното въздействие на водите при наводняване и при засушаване;
- Осигуряване на адекватна и в съответстваща европейската нормативна база в областта на политиката по водите и свързаните с нея отраслови политики.
- Интегриране на политиките в отраслите от водния сектор (питейно водоснабдяване, напояване, животновъдство, хидроенергетика, балнеология и др) към политиката по водите, като съответните държавни ведомства предвидят тези дейности в програмните си бюджети;
- Участие на всички нива на държавно и местно управление, на науката и бизнеса, на населението при изпълнението на мерките за постигане и поддържане на добро състояние на водите;
- Финансовото обезпечаване на дейностите с прилагане на икономически инструменти и осигуряване на адекватна ценова политика след 2010 г, в т.ч. въвеждане на подходящи стимули за пестеливо и ефективно използване на водите с цел постигане на устойчиво използване и опазване, въвеждане на принципа “замърсителят плаща” и „ползвателят плаща”, както и повишаване на събираемостта на таксите и санкциите;
- Координиране на управлението на водите в трансгранични речни басейни.

Ползата за обществото се постига както чрез **ПРОГРАМА 1 “УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДНИТЕ РЕСУРСИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ”**, изпълнявана от Министерството на околната среда и водите и неговите регионални структури, така и от **ДЕЙНОСТИТЕ, ИЗПЪЛНЯВАНИ ОТ:**

- **Министерството регионалното развитие и благоустройството** – във връзка с осъществяване на политиката по експлоатация, изграждане, реконструкция и модернизация на водоснабдителните и канализационни системи и съоръжения на населените места, и за предпазване от вредното въздействие на водите в границите на населените места;
- **Министерството на здравеопазването** – за управление и контрол на качеството на водите, ползвани за питейно-битови цели и на водите за къпане, както и оценка на качеството и пригодността за различни цели на минералните води;
- **Министерството на земеделието и храните** - във връзка с осъществяване на политиката по експлоатация, изграждане, реконструкция и модернизация на хидромелиоративните системи и съоръжения, и за предпазване от вредното въздействие на водите извън границите на населените места;
- **Министерството на икономиката, енергетиката и туризма** - във връзка с осъществяване на политиката по експлоатация, изграждане, реконструкция и модернизация на хидроенергийните системи и обекти.

Първи показател - Годишен обем разрешени за ползване природни води за питейно-битово водоснабдяване на населението в страната.

Втори показател - Годишен обем иззети и доставени на потребителите води за питейно-битово водоснабдяване на населението на страната.

Трети показател – Годишен обем разрешени природни води за икономиката на страната.

Четвърти показател - Годишен обем иззети природни води за икономиката на страната.

Пети показател - Общ обем на отпадъчните води от населените места (в хил. м³)

Шести показател - Обем на пречистените отпадъчни води от населените места (в хил. м³)

Седми показател- Общ обем на отпадъчните води от икономиката на страната (в хил. м³)

Осми показател - Обем на пречистените отпадъчни води от икономиката на страната (в хил. м³)

Девети показател - Общ брой водни тела

Десети показател - Брой водни тела с добро състояние на водите

Таблица 1

		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008	Закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Проект 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
1.Годишен обем разрешени природни води за питейно-битово водоснабдяване на населението в страната	хил. м ³				962 000	964 000	980 000
2.Годишен обем използвани от потребителите води за питейно-битово водоснабдяване на населението на страната	хил. м ³	Отчита се от НСИ	Отчита се от НСИ	Отчита се от НСИ	Отчита се от НСИ	Отчита се от НСИ	Отчита се от НСИ
Съотношение между първия и втория показатели		-	-		-		
3.Годишен обем разрешени природни води за икономиката на страната	хил. м ³				14 730 000	15132 000	15534000
4.Годишен обем използвани води за икономиката на страната	хил. м ³	Отчита се от НСИ	Отчита се от НСИ		Отчита се от НСИ	Отчита се от НСИ	

Съотношение между третия и четвъртия показатели		-	-		-		
5.Общ обем на отпадъчните води от населените места	хил. м ³				631 000	677 000	746 000
6. Обем на пречистените отпадъчни води от населените места	хил. м ³				539 000	578 000	636 000
Съотношение между петия и шестия показатели							
7.Общ обем на отпадъчните води от икономиката на страната	хил. м ³				132 000	153 000	205 000
8.Обем на пречистените отпадъчни води от икономиката на страната	хил. м ³				120 000	143 000	191 000
Съотношение между седмия и осмия показатели							
9. Общ брой водни тела	бр.				900	900	900
10. Брой водни тела с добро състояние на водите	бр				628	645	665
Съотношение между деветия и десетия показатели							

Кратко описание на първи и втори показатели за полза/ефект

Показателите определят съотношението между общо разрешените води за питейно-битово водоснабдяване на населението (в хил. куб. м.) (съгласно издадените разрешителни за водоземане) и използваните от (доставените на) потребителите водни количества за питейно-

битово водоснабдяване на населението (в хил. куб. м.). Пълният ефект следва да бъде постигнат чрез доближаване на стойността на съотношението между първи и втори показател до 1 (единица) след намаляване на общите загуби на вода във водоснабдителните системи (технически загуби от амортизирана водопроводна мрежа (течове), неотчетени и неинкасирани водни количества, кражби и др.).

Кратко описание на трети и четвърти показатели за полза/ефект

Показателят определя съотношението между общо разрешените води за икономиката на страната (в хил. куб. м.) (съгласно издадените разрешителни за водовземане), иззетите водни количества за напояване, животновъдство, аквакултури, промишлено водоснабдяване и хидроенергетика (в хил. куб. м.) и др. Следва да се отбележи, че около 90% от разрешените водни количества са за хидроенергетика. Пълният ефект следва да бъде постигнат чрез доближаване на стойността на показателя до 1 (единица) след намаляване на загубите на вода в хидромелиоративните системи, както и пестеливото и рационално използване на водните ресурси във всички отрасли на стопанската дейност чрез въвеждането на водоспестяващи технологии в производството и ефективно използване на заявените и разрешени водни количества.

Кратко описание на пети и шести показатели за полза/ефект

Показателят определя съотношението между общия обем на отпадъчните води от населените места (в хил. м³) и обема на пречистените отпадъчни води от населените места (в хил. м³). Пълният ефект следва да бъде постигнат чрез доближаване на стойността на съотношението между първи и втори показател до 1 (единица), след изграждането на канализационните системи, включително и пречиствателните станции за отпадъчните води от населените места.

Кратко описание на седми и осми показатели за полза/ефект

Показателят определя съотношението между общия обем на отпадъчните води от икономиката на страната (в хил. м³) и обема на пречистените отпадъчни води от икономиката на страната (в хил. м³). Пълният ефект следва да бъде постигнат чрез доближаване на стойността на съотношението между първи и втори показател до 1 (единица), след изграждането на съоръженията за пречистване на отпадъчните води от стопанските обекти.

Кратко описание на девети и десети показатели за полза/ефект

Показателят определя съотношението между общия брой водни тела в България и броя водни тела с добро състояние на водите. Пълният ефект следва да бъде постигнат чрез доближаване на стойността на съотношението между първи и втори показател до 1 (единица), след изпълнението на планираните мерки за постигане и поддържане на добро състояние на всички води в страната.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

При осъществяване на ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ Министерството на околната среда и водите взаимодейства основно със следните институции:

- ✓ **Министерството на регионалното развитие и благоустройството** – както като орган, осъществяващ държавната политика в областта на експлоатацията, изграждането, ремонта и реконструкцията на водоснабдителните и канализационни системи на населените места, на

системите и съоръженията за защита от вредното въздействие на водите в границите на населените места и като принципал на "В и К" дружествата с над 50 % държавно участие, така и по отношение устройството и развитието на териториите и осигуряването на организираното и ефективно водоснабдяване на урбанизираните територии. За развитие на политиката и постигане на целите и ползите за обществото е необходимо осигуряване от министъра на регионалното развитие и благоустройството на необходимото съдействие за подготовката и предоставянето на необходимата информация, финансирането, изпълнението и контрола на предвидените мерки в Плановете за управление на речните басейни мерки в отрасъл „В и К”, както и съдействие и осигуряване на необходимата информация във връзка с оценките на рисковите зони по директивата за наводненията; изпълнение на мерките за предотвратяване или смекчаване на ефекта от вредното въздействие на водите при засушаване.

- ✓ **Министерството на земеделието и храните** – по отношение на опазването на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници, вредни и опасни вещества, използвани за растителна защита; за аквакултури и свързаните с тях дейности; рационалното и ефективно използване на водите при развитие на поливното земеделие и в животновъдството, поддържане и възстановяване на растителна и почвена покривка, свързани с възпроизводството на водите. За развитие на политиката и постигане на целите и ползите за обществото е необходимо осигуряване от министъра на земеделието и храните на необходимото съдействие за подготовката и предоставянето на необходимата информация, финансирането, изпълнението и контрола на предвидените мерки в Плановете за управление на речните басейни мерки в отрасли „Напояване”, „Земеделие” и „Животновъдство”, както и съдействие и осигуряване на необходимата информация във връзка с оценките на рисковите зони по директивата за наводненията; изпълнение на мерките за предотвратяване или смекчаване на ефекта от вредното въздействие на водите при засушаване
- ✓ **Министерството на здравеопазването** - по отношение контрола на качеството на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, на водите използвани за питейно-битови цели и на минералните води, управлението на водите за къпане и определянето на зоните за защита на водите. За развитие на политиката и постигане на целите и ползите за обществото е необходимо осигуряване от министъра на здравеопазването на необходимото съдействие за предоставяне на необходимата информация, финансирането, изпълнението и контрола на предвидените мерки в Плановете за управление на речните басейни мерки за подобряване на качеството на водите, използвани за питейни цели или изграждането на нови водовземания в райони, в които ползваните природни води са замърсени;
- ✓ **Министерството на икономиката, енергетиката и туризма** – по отношение използването на водите, и особено при използването им като възобновяем източник на енергия, при допустимо въздействие върху околната среда. За развитие на политиката и постигане на целите и ползите за обществото е необходимо осигуряване от министъра на икономиката, енергетиката и туризма на необходимото съдействие за предоставяне на необходимата информация, финансирането, изпълнението и контрола на предвидените мерки в Плановете за управление на речните басейни мерки в отрасли „Енергетика”, „Промисленост” и „Туризм”.
- ✓ **Министерството на вътрешните работи – Национална служба Гражданска защита** - по отношение извършването на съгласувани действия при защита от вредното въздействие на водите, осигуряване на оценките, разработване на плановете и изпълнение на мерките за предотвратяване или смекчаване на ефекта от вредното въздействие на водите при наводняване и при засушаване

- ✓ **Министерството на външните работи** – по отношение на разработването и съгласуването, съвместно с други държави, на политики, програми и стратегии за опазване на водите в международните речни басейни и трансграничните водни тела;
- ✓ **Министерството на транспорта, съобщенията и технологиите** – по отношение опазването на морските води и водите на р.Дунав.
- ✓ **Министерство на финансите** по отношение планирането, осигуряването и контрола за изразходването на средствата от държавния бюджет, в т.ч. одобряването и координирането на проекти, свързани с управлението на водите и координирането на проектите, финансирани със средства от ЕС и международните финансови институции.
- ✓ **Държавната комисия по енергийно и водно регулиране** – по отношение регулирането на цените, достъпността и качеството на услугата по водоснабдяване и канализация. Основните взаимоотношения са свързани с планирането и провеждането на ценова политика в областта на водоснабдяването и канализацията и изпълнението на мерките за осигуряване на ценова политика, с подходящи стимули за потребителите за ефективно използване на водите с оглед постигане на целите за опазване на околната среда, които трябва да бъдат изпълнени във всеки район за басейново управление на водите за постигане на целите по чл.9 от Рамковата директива за водите, както и определяне на прогнозни цени на услугите за водоснабдяване, отвеждане на отпадъчните води и пречистване на отпадъчните води, съобразени със социалния и икономическия ефект и ефекта за опазване на околната среда от възстановяване на разходите, както и с географските и климатични условия в съответните райони.
- ✓ **Областните управители** – по отношение поддържане на проводимостта на речните легла и защитата от вредното въздействие на водите
- ✓ **Кметовете на общини** – по отношение използването и опазването на водите публична общинска собственост и управлението на водностопанските системи и съоръжения общинска собственост, включително дружествата ВиК – общинска собственост, стопанисването на язовирите и микроязовирите общинска собственост координиране на дейностите за защита от вредното въздействие на водите, в т.ч. поддържане проводимостта на речните легла в границите на населените места, спазване на забраните за строителство в крайбрежните заливаеми ивици на реките и съгласуване на документите за предоставяне на концесии за минерални води
- ✓ **Националният институт по метеорология и хидрология (НИМХ) към БАН** – по отношение на метеорологичните и хидрологични прогнози и мониторинга на количеството на валежите, повърхностните и подземните води.
- ✓ **Националният статистически институт** – по отношение статистическите данни за иззетите и доставени количества вода за населението и за отделните отрасли на икономиката, както и за обема на отпадъчни води, в т.ч. пречистени и непречистени и други, включително икономическите показатели, необходими при разработване на икономическия анализ на водоползването.

Политика в областта на управлението на отпадъците

Преглед на целите на политиката в областта на управлението на отпадъците и оценка на постигнатите резултати за периода 2005 – 2008 г.

В периода 2005-2008г. бяха постигнати добри резултати в сектора по управление на отпадъците. Бяха направени инвестиции за изграждането на съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци като част от интегрираната система за управление на отпадъците. В същото време бяха положени усилия за хармонизиране на законодателството и осигурени механизми за въвеждане на разделно събиране на масоворазпространените отпадъци, тяхното рециклиране и оползотворяване. През периода нарасна броя на населението, обхванато в системите за организирано събиране и транспортиране на отпадъците, като към края на 2008г. то е 94%. В системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки бе обхванато население от 5 974 012 граждани. Положиха се основите и започна да функционира рециклираща промишленост за отпадъци от опаковки, излезли от употреба МПС, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО), негодни за употреба батерии и акумулатори, отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, излезли от употреба автомобилни гуми, отпадъци от черни и цветни метали и др. Бяха създадени 7 организации по оползотворяване на различни видове масоворазпространени отпадъци.

В голяма степен са изпълнени мерките и дейностите, заложи в Националната програма за управление на дейностите по отпадъците (2003-2007г.). След 2005г. са изградени 12 регионални депа - Монтана, Перник, Русе, Севлиево, Силистра, Созопол, Добрич - Богдан, Ловеч, Оряхово, Пловдив – Шишманци, Разград, Ямбол, а е започнало изграждането 2 регионални депа - Елхово и Смолян. На различни етапи в процес на подготовка за изграждане са 25 депа - Габрово, Костинброд, Ботевград, Ямбол, Перник, Бургас, Добрич – с. Стожер, Провадия, Кочериново, Пазарджик, Плевен, Видин, Левски, Борово, Велико Търново, Варна – с. Аксаково, Стара Загора, Луковит, Костенец, Панагюрище, Разлог, Малко Търново, Златица, Кърджали и Столична община. В процес на изграждане е регионална инсталация за изгаряне на опасни болнични отпадъци в гр. Пловдив.

В процес на изграждане е регионална инсталация за изгаряне на опасни болнични отпадъци в гр. Пловдив”.

В разглежданият период е направена актуализация и продължаване на изпълнението на План за действие към Национална програма за управление дейностите по отпадъците (2003-2007 г.) през 2008 г. Разработена е и приета от Министерски съвет Национална програма за управление на дейностите по отпадъците 2009-2013г. /НПУДО/, която определя стратегия за устойчиво управление на отпадъците и рамката за вземането на решения в съответствие със законодателството и политиката на Европейския съюз.

Визия за развитието на политиката в областта на управлението на отпадъците

В резултат на човешката дейност се образуват големи количества различни видове отпадъци – битови, строителни, производствени и опасни.

С цел предотвратяване, намаляване или ограничаване на вредното им въздействие върху човешкото здраве и околната среда и използването им като ресурс за икономиката, политиката на Министерството на околната среда и водите за подобряване на управлението на отпадъците е насочена към предотвратяване или намаляване на количеството и опасните свойства на образуваните отпадъци, рециклиране, повторно използване и/или извличане на вторични суровини и енергия от отпадъците, чието образуване не може да се предотврати и на последно място обезвреждане на отпадъците при невъзможност за тяхното предотвратяване, намаляване и/или оползотворяване.

Провежданата от МОСВ политика за доизграждане на широкообхватна система за интегрирано управление на отпадъците, съответстващо на посочената йерархия ще бъде осигурена чрез:

- Хармонизиране на националното законодателство по управление на отпадъците с европейските изисквания;
- Разработване и прилагане на съвременни технологии, които пестят използването на първични природни ресурси;
- Техническо разработване и пускане на пазара на продукти, проектирани така, че тяхното производство, употреба и обезвреждане да не увеличават количествата или опасните свойства на отпадъците;
- Изграждане на национално и регионални нива на съоръжения и инсталации, с достатъчен капацитет за екологосъобразно третиране на различните видове отпадъци, образувани в страната;
- Привеждане в съответствие или закриване на съоръжения и инсталации, неотговарящи на нормативните изисквания;
- Поетапна рекултивация на клетки от въведени в експлоатация регионални депа след изчерпване на капацитета им;
- Поетапно въвеждане на системи за разделно събиране, повторна употреба и рециклиране на масово разпространени отпадъци и контрол върху изпълнението на количествените цели за тяхното рециклиране и оползотворяване;
- Въвеждане на предварително третиране на отпадъци преди депонирането им, с цел да се допринесе за намаляване количеството, обема и опасните свойства на отпадъците, както и за намаляване на риска за човешкото здраве и околната среда;
- Спазване на процедурите и критериите за приемане на отпадъците на различните класове депа;
- Упражняване на контрол върху спазването на условията в издадените разрешения за дейности с отпадъци.

Макар, че не е направена точна оценка, негативното влияние на Световната финансовата криза и влошаването на световната икономика засяга в определена степен и сектора по управление на отпадъците. Това се изразява най-вече в намаляване на инвестиционна и кредитна активност при реализиране на проекти в областта на управление на

отпадъците и забавяне развитието на пазара на рециклируеми отпадъци, поради спада на цените. По прогнозни данни се очаква свиването на търговията и потреблението на пазара да продължи в месеците до края на 2009г. и началото на 2010г. Преструктурирането на потреблението от страна на правителството чрез ограничаване и оптимизиране на разходите ще се отрази в незначителна степен върху големите инвестиционни проекти, при положение, че доверието на кредитните институции нарасне и преоценят риска при отпускането на финансови средства.

При новите финансови условия в последните две години, финансовото планиране в сектора по управление на отпадъците става все по-важен въпрос, защото трябва да се осигури адекватен бюджет, така, че в ситуация на съкращаване на разходи да не се възпрепятства осъществяването на поставените цели и да не се прекъсва доизграждането на инфраструктурата по третиране на отпадъците.

Тъй като правителството е затруднено да покрие огромните средства със собствен ресурс, необходим за изграждането на инфраструктурните проекти за третиране на отпадъци, които да отговарят на международните стандарти, страната ще разчита на европейските средства, а разходите за дейностите, които не носят печалба, но са от обществен интерес, ще бъдат за кратко отложени във времето.

Необходимият финансов ресурс за инвестиции в областта на управлението на отпадъците следва да отчита механизмите за все по – пълно прилагане на принципите “замърсителят плаща” и “отговорност на производителя”, въведени със Закона за управление на отпадъците. В голяма степен се предвижда този ресурс да бъде осигурен чрез усвояване на средства от структурни фондове и кохезионния фонд на Европейския съюз отпускане на целеви субсидии на общините от Държавния бюджет, безвъзмездни помощи и безлихвени кредити от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДОС) и насърчаване на публично частните партньорства в сектора, при създаване на необходимите законодателни и регулаторни механизми и прилагане на добри практики за тях. В тази връзка, усилията на Министерството ще бъдат насочени към повишаване на административния капацитет на национално, регионално, общинско и фирмено ниво за прилагане изискванията на екологичното законодателство и за програмиране, подготовка, управление и мониторинг на инвестиционни програми, планове и проекти и осигуряване на ефикасен контрол.

В резултат от реализацията на изпълняваните проекти в областта на управление на отпадъците се очаква да бъде постигнато:

- през 2010г. на 3 регионални депа – Кърджали; Ботевград, Златица и Костинброд;
- през 2011г. на 13 регионални депа – Бургас, Добрич, Провадия, Видин, Кочериново, Плевен, Габрово, Малко Търново, Ямбол, Перник, Разлог, Панагюрище и София;
- през 2012г. на 8 броя депа - Пазарджик, Левски, Борово, Велико Търново, Варна, Стара Загора, Луковит и Костенец.

Стратегически и оперативни цели

Стратегическа цел: “Подобряване управлението на отпадъците”

Оперативна цел: “Развитие на широкообхватна система за интегрирано управление на отпадъците”

Полза / ефект за обществото

Предотвратяване, намаляване или ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда и използването им като ресурс за икономиката

Първи показател - Процент от населението, обхванато от системата за организирано събиране и транспортиране на отпадъците

Втори показател – Брой съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци, въведени в експлоатация

Трети показател - Население, обхванато от системата за разделно събиране на отпадъците

Таблица, представяща показателите за измерване на ползата/ефекта за обществото

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Ползи/ефекти:							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1. Население обхванато от системата за организирано събиране и транспортиране на отпадъците	Процент	92.5	100	100	100	100	100
2. Съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци, въведени в експлоатация	Брой	63	12	12	16	13	15
3. Население обхванато от системата за разделно събиране на отпадъците (Общ брой жители с натрупване към края на съответната година)	Брой	601 399 (5 974 012)	600 000 (3 600 000)	600 000 (3 600 000)	300 000 (3900 000)	150 000 (4 050 000)	350 000 (4 400 000)

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

При осъществяване на политиката по управление на отпадъците Министерството на околната среда и водите взаимодейства основно със следните институции:

- ✓ **Министерството на здравеопазването** участва в разработването на нормативната уредба по управление на отпадъците, като същевременно:

- определя изискванията за обезвреждане на опасни болнични отпадъци, обезвреждане на лекарства с изтекъл срок на годност и наркотични вещества;
- определя и участва в регламентирането на процедури, стандарти и методи за класификация на опасни отпадъци, а чрез **Националния център по опазване на общественото здраве (НЦООЗ)** участва в изграждането на националната лабораторна система за отпадъците;
- съгласува издаваните от МОСВ разрешения за дейности, свързани с управление на опасни отпадъци.
- ✓ **Регионални инспекции за опазване и контрол на общественото здраве (РИОКОЗ)**, които са специализирани контролни органи на МЗ, упражняват санитарен контрол върху дейностите по обезвреждане на опасни отпадъци и съгласуват издаваните от РИОСВ разрешения.
- ✓ **Министерството на земеделието и храните** издава разрешения за употреба на отпадъци в земеделието, в т.ч. за утайки от пречиствателни станции за отпадъчни води, компост и др. Министерството определя и контролира изискванията за управлението на отпадъци от месопереработвателната, хранително-вкусовата промишленост, земеделието и отпадъците от животински произход, като определя ветеринарно-санитарните изисквания при събирането и обезвреждането им, в т.ч. упражнява санитарен контрол.
- ✓ **Министерството на финансите** контролира изразходването на средствата от държавния бюджет за изграждане на обекти за управление на отпадъците, в т.ч. участва в одобряването и координирането на проекти, свързани с щети от стари замърсявания и в координирането на проектите, финансирани от ЕС и международните финансови институции.
- ✓ **Агенция “Митници”** участва в контрола по спазването на изискванията за внос, износ и транзит на отпадъци.
- ✓ **Министерството на икономиката и енергетиката** упражнява контрол върху търговската дейност с отпадъци от черни и цветни метали, издава лиценз за тази дейност и води публичен регистър на издадените лицензи.
- ✓ **Министерството на регионалното развитие:**
  - контролира регионалното развитие и комуналните съоръжения на централно и регионално ниво;
  - участва в разработването на техническите изисквания за съоръженията за преработване или обезвреждане на отпадъците;
  - участва в разработването на документи, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците;
  - издава наредби, съвместно с МОСВ, МЗХ и МЗ за определяне на изискванията за избиране, изграждане и експлоатиране на площадките за изграждане на съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци.
- ✓ **Министерството на вътрешните работи** участва в разработването и прилагането на нормативната уредба за излезли от употреба моторни превозни средства (МПС) и упражнява контрол върху дейността на фирмите, извършващи търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали.
- ✓ **Министерството на транспорта:**

- определя условията и реда за третиране на битовите отпадъци от влизащите в страната въздушни, водни и сухоземни транспортни средства;
- разработва изискванията за транспортиране на опасни товари, вкл. опасни отпадъци;
- събира, обобщава и изпраща към МОСВ информация за предадените корабни отпадъци;
- контролира нерегламентираното изхвърляне на отпадъци от кораби в морските пространства на Република България.
- ✓ **Националният статистически институт** събира и обработва информация за битовите, строителните и производствените отпадъци за страната по видове, количества, икономически дейности, региони и др.
- ✓ **Българският институт по стандартизация** организира и координира разработването на български стандарти в областта на управлението на отпадъците.
- ✓ **Държавната агенция за метрология и технически надзор** контролира съответствието на пусканите на пазара в Р. България продукти, за които са определени съществени изисквания по Закона за техническите изисквания към продуктите и след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци.
- ✓ **Министерство на извънредните ситуации** участва в разработването и прилагането на нормативната уредба, свързана с аварийни ситуации и бедствия.
- ✓ **Кметовете на общините** организират управлението на дейностите по отпадъците, образувани на тяхна територия, съобразно изискванията на Закона за управление на отпадъците, като осигуряват условия, при които всеки притежател на битови отпадъци се обслужва от лица, с които е сключен договор за предоставяне на услуги по реда на Закона за обществените поръчки. Кметът на общината отговаря за:
  - осигуряването на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
  - събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;
  - почистването на уличните платна, тротоарите, алеите, парковите площи и др.;
  - избора на площадка, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци или на други инсталации или съоръжения за обезвреждане на битови или строителни отпадъци;
  - разделното събиране на битови отпадъци, включително отпадъци от опаковки, като определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране и сортиране на отпадъците от опаковки;
  - организирането и прилагането на система за разделно събиране на излезлите от употреба луминесцентни и други лампи, съдържащи живак;
  - организирането на дейността по събирането и съхраняването на излезли от употреба МПС на площадките за временно съхраняване, както и определяне на местата и броя на тези площадки;
  - предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища;
  - определянето на места за смяна на отработени моторни масла и информирание на обществеността за това;

-определянето на места за поставяне на съдове за събиране на негодни за употреба батерии.

Политика в областта на опазване на чистотата на атмосферния въздух

Преглед на целите на политиката в областта на чистотата на атмосферния въздух и оценка на постигнатите резултати за периода 2005 – 2008 г.

Ползата за обществото от изпълнението на провежданата политика в областта на опазване на чистотата на атмосферния въздух за периода 2005-2008 г. се изразява в намаляване вредното въздействие и предотвратяване настъпването на опасности и щети върху здравето на хората, животните, растенията, природните и културни ценности от негативното изменение в качеството на атмосферния въздух (КАВ) в резултат на различни дейности с източници на емисии.

Посочената полза за обществото е постигната чрез изпълнението на двете програми (от 2008 г. преминават съответно в програми №3 и 4):

- Програма № 4 “Подобряване качеството на атмосферния въздух в районите “горещи точки”;
- Програма № 5 “Подобряване качеството на течните горива и намаляване на вредните емисии в атмосферния въздух”.

Националната политика за опазване чистотата на атмосферния въздух се основава на следните принципи:

- Подобряване на КАВ в районите за оценка и управление (РОУ) със замърсяване над установените норми за съдържание на съответните замърсители или т.нар. “горещи точки”, в т.ч. поетапно достигане на нормите към 2005 г. и 2010 г.;
- Поддържане на съществуващото КАВ в останалите РОУ, в които не е налице замърсяване над установените норми за съдържание на съответните замърсители;
- Оценка на КАВ по отношение нивата на основните параметри въз основа на единни методи и критерии, в т.ч. при спазване на европейските изисквания за качество и представителност на резултатите и данните от оценката;
- Своевременно информиране на засегнатото население за установените превишения на нормите за КАВ и осигуряване на обществен достъп до резултатите и данните от оценката;
- Поетапно подобряване качеството на течните горива, ограничаване на емисиите на вредни вещества и употребата на вещества, които нарушават озоновия слой (ВНОС) съгласно европейските и международни изисквания.

При отчитане на горепосочените принципи на политиката по опазване чистотата на атмосферния въздух през периода 2005-2008 г. са идентифицирани следните показатели за полза/ефект:

Първи показател - Намаляване броя на населението, потенциално изложено на наднормено замърсяване.

Втори показател – Поетапно подобряване на качеството на течните горива (КТГ).

Трети показател – Поетапно намаляване на емисиите на вредни вещества и на количествата внесени вещества, нарушаващи озоновия слой (ВНОС).

Визия за развитието на политиката в областта на опазване на чистотата на атмосферния въздух

В рамките на заложените цели, в изпълнение на политиката по опазване чистотата на въздуха, до края на 2012г. ще бъдат реализирани следните действия:

1. Изменение и допълнение на ЗЧАВ във връзка с нова Директива относно Етап II на улавянето на бензиновите пари при зареждането на МПС на бензиностанциите и на нов Регламент за веществата, които нарушават озоновия слой;
2. Координация и контрол за намаляване нивата на емисиите чрез изпълнение на мерките за:
  - ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение и превоз на бензини между терминалите и бензиностанциите;
  - ограничаване емисиите от летливи органични съединения вследствие използването на органични разтворители в определени дейности и инсталации;
  - ограничаване емисиите от големите горивни инсталации;
  - изпълнението на инвестиционните проекти за реконструкция и модернизация на производствените мощности в „Лукойл Нефтохим Бургас” АД за осигуряване на необходимото качество на течните горива - координация и контрол по изпълнение на мерките за намаляване на общите годишни емисии на серен диоксид, азотни оксиди, летливи органични съединения и амоняк в атмосферния въздух съгласно Националната програма за намаляване на общите годишни емисии на серен диоксид, азотни оксиди, летливи органични съединения и амоняк в атмосферния въздух (приета с Решение №261 от 23.4.2007г. на МС);
3. Прекратяване на превишаването на нормите за съдържание на прахови частици в атмосферния въздух, установени съгласно Директива 1999/30/ЕС;
4. Засилен контрол за изпълнение на мерките от общинските програми по чл. 27 ЗЧАВ за управление на КАВ в райони с нарушено качество на въздуха, в т.ч. актуализация на мерки от програмите при доказана необходимост, оказване на методическа помощ на общините при актуализация на общинските програми.
5. Контрол по изпълнение на условията от издадени комплексни разрешителни на предприятията и управление на дейностите, свързани със складиране в оборудване вещества нарушаващи озоновия слой (ВНОС) (събиране, съхранение, оползотворяване, обезвреждане) и дейностите по намаляване емисиите на флуорирани парникови газове (ФПГ) от оборудване, което ги съдържа

Стратегически и оперативни цели

Стратегическа цел: Достигане на общоевропейските норми за качество на атмосферния въздух (КАВ) върху територията на цялата страна, намаляване нивата на емисиите и подобряване на качеството на течните горива

Оперативни цели:

1. Подобряване качеството на атмосферния въздух;
2. Намаляване вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на течните горива.

Полза / ефект за обществото

ПОЛЗА за обществото - Намаляване вредното въздействие и предотвратяване настъпването на опасности и щети върху здравето на хората, животните, растенията, природните и културни ценности от негативното изменение в качеството на атмосферния въздух (КАВ) в резултат на различни дейности с източници на емисии

Ползата за обществото се постига чрез изпълнението на:

Програма № 3 “Намаляване вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух ”

Показатели за полза:

Първи показател - Намаляване броя на населението, потенциално изложено на наднормено замърсяване.

Втори показател – Поетапно подобряване на качеството на течните горива (КТГ).

Трети показател – Поетапно намаляване на емисиите на вредни вещества, вкл. на флуорирани парникови газове (ФПГ) и вещества, нарушаващи озоновия слой (ВНОС).

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
<i>Ползи/ефекти:</i> Намаляване вредното въздействие и предотвратяване настъпването на опасности и щети върху здравето на хората, животните, растенията, природните и културни ценности от негативното изменение в качеството на атмосферния въздух (КАВ) в резултат на различни дейности с източници на емисии							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
Намаляване броя на населението, потенциално изложено на наднормено замърсяване (бр. жители)							
ФПЧ10		< 4 242 258	< 4 116 449	< 4 275 937	< 0	< 0	< 0
серен диоксид		< 706 349	< 335 565	< 420 059	< 0	< 0	< 0
азотен диоксид		< 1 23 4 62 2	< 1 170 153	<1 234 662	< 0	< 0	< 0
олово		< 69 830	< 69 830	< 69 830	< 0	< 0	< 0
въглероден оксид		0	< 1 135	<1 230	< 0	< 0	< 0

			134	864			
бензен		0	0	0	< 0	< 0	< 0
озон (тропосферен)		< 387 796	< 2 690 336	< 2 837 309	< 0	< 0	< 0
Поетапно подобряване на качеството на течните горива (КТГ)							
Съдържание на сяра в газьола за промишлени и комунални цели (ГПКЦ), в газьола за извънпътна техника (ГИТ) и в газьола за плавателни средства по вътрешните плавателни пътища (ГПСВП)	% (m/m)	0,2	0,2	0,2	< 0,1	< 0,1 (за ГПКЦ) < 0,001 (за ГИТ и ГПСВП)	< 0,1 (за ГПКЦ) < 0,001 (за ГИТ и ГПСВП)
Съдържание на сяра в автомобилните бензини	mg/kg	50	10	10	10	10	10
Съдържание на сяра в горивата за дизелови двигатели	mg/kg	50	10	10	10	10	10
Съдържание на сяра във високосернистото котелно гориво	% (m/m)	3	3	3	3	3	1
Потребление на биогорива, като част от общата консумация на автомобилен бензин и дизелово гориво	%	0,1	2	0,1	5,75	5,75	5,75
По отношение на общите годишни емисии на:							
серен диоксид	Mg.10 ³	858,9	1230	854	380	380	380
азотни оксиди	Mg.10 ³	186,9	416	187,8	247	247	247
ЛОС	Mg.10 ³	81,8	309	119,7	175	175	175
амоняк	Mg.10 ³	51,3	108	58,2	108	108	108
олово	Mg	287,5	436	264,4	176,7	176,7	176,7
кадмий	Mg	3,4	28,2	3,5	11,9	11,9	11,9
живак	Mg	1,5	13,2	1,6	5,8	5,8	5,8
ПАВ	kg	14,6	677	14,6	621	621	621
диоксини	g/teq	57,1	554	68,5	425	425	425
хексахлорбензен	kg	23	544	23	109	109	109

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

При осъществяване на ПОЛИТИКАТА ПО ОПАЗВАНЕ ЧИСТОТАТА НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ Министерството на околната среда и водите взаимодейства основно със следните институции:

- ✓ **Министерството на икономиката и енергетиката** – като принципал на по-голямата част от действащите в страната ТЕЦ и топлофикационни дружества във връзка с разработването на Програма за прилагане на Директива 2001/80/ЕС за ограничаване на замърсяването на атмосферния въздух от големи горивни инсталации и приемането на Наредба № 10 към ЗЧАВ (ДВ, бр. 93/2003 г.), транспонираща Директивата в националното законодателство и по отношение на ограничаване на замърсяването на атмосферния въздух от промишлеността, вкл. промишлените ТЕЦ, прилагането на европейските изисквания за качество на течните горива и ограничаване на промишленото замърсяване, и разработването на национални програми за прилагането на съответните директиви на ЕС.
- ✓ **Министерството на здравеопазването** - по отношение разработването на норми за съдържание на вредни вещества в атмосферния въздух и оценката на здравния риск за населението.
- ✓ **Министерството на транспорта** – по отношение определянето на технически изисквания за емисиите на вредни вещества от МПС, които са обект на контрол при периодичните технически прегледи.
- ✓ **Министерството на вътрешните работи** – по отношение определянето на технически изисквания за емисиите на вредни вещества от МПС, които са обект на контрол при първоначална регистрация и поддържане на регистър за автомобилния парк на територията на страната.
- ✓ **Министерството на земеделието и храните** – по отношение определянето на технически изисквания за емисиите на вредни вещества от дизелови двигатели, предназначени за нови самоходни машини.
- ✓ **Държавната агенция за метрологичен и технически надзор** – по отношение определянето на контрола на изискванията към качеството на течните горива.
- ✓ **Националният статистически институт** – по отношение на ежегодните инвентаризации на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух.
- ✓ **Общинските органи** – по отношение на разработването и утвърждаването на общински програми за намаляване на емисиите на вредни вещества и достигане на установените норми за качество на атмосферния въздух в районите, където е налице превишаване на последните.

Това взаимодействие се осъществява по силата на действащата нормативна уредба и утвърдените програми и планове за нейното прилагане, в т.ч. в рамките на Плана за действие по Стратегията за опазване на околната среда и преговорите за присъединяване към ЕС.

Политика в областта на опазване на биологичното разнообразие

Преглед на целите на политиката в областта на опазване на биологичното разнообразие и оценка на постигнатите резултати за периода 2005 – 2008 г.

В периода 2005-2008 г., съобразно целите, дейността на МОСВ бе насочена основно в следните направления:

- разширяването на мрежата от защитени територии, разработване и прилагане на планове за управление на най-важните обекти-национални и природни паркове, поддържани резервати и влажни зони и др.;
- установяване на екологичната мрежа „НАТУРА 2000” и етапно издаване на заповеди за обявяване на зоните с предмет на опазване – птици;
- разработване на планове за действие за застражени и редки растителни и животински видове;
- институционално укрепване и подобряване на контрола по опазване на биоразнообразието, вкл. разработване на нови и допълнения на нормативни документи в сектор „Защита на природата”.

Като цяло постигнатите резултати в горните и др. направления могат да се оценят като добри. Известно забавяне се регистрира с одобряването на някои планове за управление на защитени територии и приключване на процеса на издаване на заповеди за обявяване на защитените зони по птиците.

Визия за развитието на политиката в областта на опазване на биологичното разнообразие

Опазването на биологичното разнообразие на страната е един от приоритетите на Правителството и на Министерството на околната среда и водите, което чрез своите регионални структури (Регионалните инспекции по околната среда и водите и Дирекциите на националните паркове), във взаимодействие с Държавната агенция по горите, Министерство на земеделието и храните и техните структури, други държавни органи и местната власт осъществяват националната политика в областта на опазване на биологичното разнообразие и устойчиво ползване на биологичните ресурси.

Основната цел, свързана с опазването и устойчивото ползване на биологичното разнообразие за съхраняване, укрепване и възстановяване на ключови екосистеми, местообитания, видове и особености на ландшафта е в съответствие с Общоевропейската стратегия за биологичното и ландшафтно разнообразие. Основните приоритети за постигането на тази цел се определят в зависимост от степента на застрашеност на биологичния вид и природно значимото място, значимостта на дейността за опазване и поддържане на биологичното разнообразие, задълженията, произтичащи от националното законодателство и сключените международни актове. Предвидените три групи приоритетни мерки за постигането на поставените цели са свързани с разширяване и укрепване на мрежата от защитени територии, укрепване на научната основа за опазване на биологичното разнообразие и създаването на националната екологична мрежа.

В управленската програма, като основни задачи са включени: развитие на мрежите от защитени територии и защитени зони и подобряване на управлението им; опазване на европейски и национално значими местообитания и видове на територията на страната

Стратегически и оперативни цели

Стратегическа цел: “Опазване на биологичното разнообразие”

Оперативна цел: “Съхраняване и устойчиво ползване на растителни и животински видове и местообитания”

Полза / ефект за обществото

Съхранени, опазени и възстановени диви растителни и животински видове и генетичните им ресурси, местообитания и забележителни обекти на неживата природа

Таблица, представяща показателите за измерване на ползата/ефекта за обществото

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Стратегическа цел: ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ							
Ползи/ефекти: Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008	Закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Проект 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
Увеличаване на защитените територии и защитените зони.	Брой	78	25	25	85	85	85
Съхраняване и опазване на типове местообитания, представителни за България и Европа	Брой	80	80	80	80	80	80
Съхраняване и опазване на застрашени растителни видове	Брой	572	572	572	572	572	572
Съхраняване и опазване на застрашени животински видове	Брой	421	487	487	487	487	487
Съхраняване на обектите на неживата природа, включени в защитени територии и защитени зони	Брой	670	670	670	670	670	670
Разработване на планове за управление на защитени територии и защитените зони	Бр./год.	8	8	8	8	8	8
Разработване на планове за действие за застрашени животински и растителни видове	Бр./год.	5	2	2	2	3	10

Кратко описание на показателите за полза/ефект

Показател 1

Едно от основните средства за достигане на генералната цел в областта на биологичното разнообразие, а именно спиране на загубата на биологично разнообразие в света до 2010 година е увеличаването на площта на защитените територии. На Седмата среща на страните – членки на Конвенцията за биологично разнообразие, проведена през месец февруари 2004 г. в Малайзия, делегациите на много страни, вкл. и на България предложиха и беше прието като защитени територии да се третират и площите, включени в екологичните мрежи, някои от които са европейски, като екологичната мрежа НАТУРА 2000. Съобразено с естествено-историческите и социално-икономически условия в страната, към 2010 година площта на защитените територии и защитените зони в рамките на Националната екологична мрежа трябва да представлява най-малко 25 % от територията на страната. Темпът на достигане на тази цел ще бъде най-силен след 2007 година, когато след присъединяването на страната към Европейския съюз, идентифицираните и представителни за България и за Европа типове местообитания ще бъдат обявени като единици от Общоевропейската екологична мрежа Натура 2000.

Показатели 2, 3 и 4

Разглежданите показатели са свързани със съхраняване и опазване на избрани местообитания и застрашени растителни и животински видове. В приложение на Закона за биологичното разнообразие са представени 80 типовете местообитания от Европейско значение, чието съхранение и опазване, чрез включването им в защитени зони е ангажимент на държавата, произтичащ от Европейски директиви.

Конкретните растителни и животински видове по трети и четвърти показатели са представени в съответното приложение на Закона за биологичното разнообразие. Почти всички действия, които ще бъдат предприети в рамките на настоящата програма ще допринесат пряко или косвено за съхраняването и опазването на тези видове, основно чрез включване на местообитанията им защитени територии и зони, опазването им в цялата страна, осъществяване на поддържащи и възстановителни дейности, посочени в плановете им за действие.

Показател 5

Ангажиментът за съхранение обектите на неживата природа, ще продължи, защото загубата на представителен и уникален обект на неживата природа е невъзвратима. Включването на такива обекти в защитени територии и защитени зони ще допринесе за тяхното ефективно опазване.

Показател 6

Разработването и изпълнението на плановете за управление е основно, научнообосновано средство за постигане на целите на опазването и устойчивото ползване на биологичното разнообразие в защитените територии и в защитените зони, както и за създаване на предпоставки за увеличение на икономическия стандарт на населението в и около обектите от Националната екологична мрежа.

Двете основни групи фактори, измененията в показателите на които могат да повлияят върху постигането на ефекта за обществото, т.е. постигане/непостигане на целевата стойност, са естествено-исторически (природни), напр. изменение на климата и др. и социално-икономически-неблагоприятни изменения в икономическите условия в страната или в разбирането за опазване на природата.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията по показатели първи и пети е статистическа и заедно с информацията по показател шести е точна и неоспорима.

За осигуряване на информация по показателите втори, трети и четвърти се разчита на изгражданата понастоящем Система за мониторинг на биологичното разнообразие в България. Следи се информацията от научни, изследователски, педагогически и ведомствени източници, както и информацията, предоставяна от неправителствени организации. Обработката и интерпретацията на разглежданата информация, се извършва от ИАОС и Дирекция “НСЗП”, МОСВ.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

При осъществяване на ПОЛИТИКАТА ПО ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ Министерството на околната среда и водите взаимодейства основно със следните институции:

- ✓ **Министерството на земеделието и храните** – по отношение организацията и контрола върху дейностите, свързани с опазването на биологичното разнообразие и устойчивото ползване на биологичните ресурси, управлението на които се извършва от МЗХ (биоразнообразие в агро-екосистемите, рибни ресурси) . **Националният център за аграрни науки** към МЗХ включва научно-изследователски институти, развиващи дейности, свързани с биологичното разнообразие и биологичната сигурност.
- ✓ **Държавната агенция по горите (ДАГ)** и нейните териториални звена -. Регионалните управления на горите, Държавните лесничества, Държавните дивечовъдни станции и Дирекциите на природните паркове осъществяват организацията, координацията и контрола по възпроизводството, ползването и опазването на биологичното разнообразие в горите и земите в държавния горски фонд, включително и в защитените територии, без тези, управлявани от МОСВ
- ✓ **МРРБ, МТ, МИЕ, МОН, и други държавни институции и органи на местната власт** – развиват дейности, свързани с опазването на биологичното разнообразие в различни направления.
- ✓ **НСИ** - държавната институция, която следи, обработва и издава официална информация за биологичното разнообразие, в т.ч. и за защитените територии.
- ✓ **БАН** – повече от 30 от самостоятелните изследователски институти и лаборатории извършват изследвания, свързани с биологичното разнообразие и опазването на околната среда.
- ✓ **Лесотехническият университет, Софийският университет и други ВУЗ** – осъществяват подготовка на кадри, научно-изследователски и научно-приложни дейности, свързани с биологичното разнообразие.
- ✓ **Екологичните неправителствени организации на национално и регионално равнище** – извършват дейности по опазването на природни обекти, контрол върху замърсяването и програми за екологична просвета и обучение.

Политика в областта на управлението на опасните химични вещества и препарати

Преглед на целите на политиката в областта на опасните химични вещества и препарати и оценка на постигнатите резултати за периода 2005 – 2008 г.

Действащата нормативна уредба по управлението на химичните вещества и препарати е хармонизирана с европейското законодателство. След присъединяването на Република България към ЕС през 2007г. влязоха в сила и се прилагат следните регламенти на ЕС:

- Регламент (ЕО) № 304/2003 изменен от 17 юни 2008 година с Регламент (ЕО) № 689/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно износа и вноса на опасни химикали.
- Регламент (ЕО) № 850/2004 за устойчивите органични замърсители;
- Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH).

Регламент 304/2003 относно износа и вноса на опасни химикали, осигурява прилагането в Общността на Ротердамската конвенция относно процедурата за предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химикали и пестициди.

Регламента въвежда задължения за ежегодно уведомяване преди осъществяване на първия износ на определени опасни химикали в приложното поле на регламента. Документацията за износ се оценява за съответствие в МОСВ, след което за първия износ на всеки химикал се подава уведомление към Европейската комисия посредством Базата данни на ЕС за износ и внос на опасни химикали (EDEXIM). В изпълнение на регламента са подадени и обработени общо 85 уведомления за износ

Регламент(ЕС) № 850/2004 на Европейския Парламент и на Съвета за устойчивите органични замърсители.

В изпълнение на регламента, България представи в началото на м. ноември 2007 г. своя първи доклад в ЕК с изискваната информация относно устойчивите органични замърсители, заедно с изготвения през 2006 г Национален План за действие за управление на устойчивите органични замърсители (УОЗ) в Република България” (НПДУУОЗ). В изпълнение на Националния План за действие за управление на устойчивите органични замърсители (УОЗ) в Република България” е направена инвентаризация за негодните за употреба и с изтекъл срок на годност пестициди и на базата данни за оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили (ПХБ). В МОСВ е създаден и се води регистър на инвентаризационното оборудване, потенциално съдържащо ПХБ.

Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH).

REACH въвежда изцяло нови за индустрията и компетентните органи процедури и задължения, свързани с регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали. За информиране на индустрията и подготовката ѝ за изпълнение на регламента, от страна на МОСВ и в сътрудничество с различни браншови и търговски организации се проведеха обучителни семинари, предоставиха се безвъзмездно ръководства и информационни материали; създаде се интернет страница „Химични вещества” , на която е публикувано цялото законодателство по химикали, ръководства, брошури, регистри и др.

В съответствие с изискванията на Регламента REACH, в МОСВ, на интернет страницата „химични вещества” е създадено Национално информационно бюро - REACH-helpdesk, което

започна своята дейност през май 2007 г. Основна негова задача е да публикува периодично актуална информация и да предоставя експертна помощ и консултации на компаниите за техните задължения по изпълнение на регламента.

В изпълнение на изискванията на Глава 7, Раздел I на ЗООС и Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях (ДВ, бр. 39 от 12 май 2006 г.) за предприятия и съоръжения, където са разположени опасни химични вещества в количества, равни или по-големи от тези, посочени в приложение 3 на ЗООС са издадени 129 разрешителни по чл. 104 от ЗООС. Списъкът на предприятията, за които има издадено разрешително е публикуван на интернет страницата на МОСВ – “Химични вещества”. Контролът по спазване на условията в издадените разрешителни се осъществява от комисии, съставени от експерти от териториалните/регионалните структури на държавните органи на изпълнителната власт, като председатели на комисиите са експерти от съответната РИОСВ, на чиято територия се намира оператора. За периода са извършени са 108 проверки.

В МОСВ се получава, анализира и обобщава ежедневна информация за състоянието на околната среда. Издава се бюлетин за състоянието на околната среда, който е наличен и достъпен в информационния център на МОСВ .

За увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или неспазване на определените в разрешителните или комплексните разрешителни емисионни норми и ограничения са издадени 1611 бр. Наказателни Постановления и заповеди за налагане и промяна на санкции. Съгласно чл.65 от Закона за опазване на околната среда, 80% от преведените от стопанските субекти суми по тези санкции постъпват в общинските бюджети, на територията, на които се намират съответните санкционирани обекти-замърсители. Информацията за наложените санкции, постъпилите суми и общините, на които са преведени се публикува на интернет страницата на МОСВ и е обществено достъпна.

Визия за развитието на политиката в областта на опасните химични вещества и препарати

Националната политика по управление на опасните химични вещества и препарати се основава на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества, препарати и продукти (ЗЗВВХВП) и раздел седми, глава първа от Закона за опазване на околната среда.

България, като държава-членка на ЕС прилага Европейските регламенти като част от националното законодателство. С изменението и допълнението на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и препарати през 2007г. се въведоха мерки по прилагането в българското законодателство на:

Регламент (ЕО) № 850/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29.04.2004 г. относно устойчивите органични замърсители (Официален вестник на ЕС, бр. L 158 от 30.04.2004 г., изм, бр. L 229 от 29.06.2004 г.);

Регламент (ЕО) № 2032/2003 относно втората фаза на 10-годишната работна програма, посочена в член 16, параграф 2 от Директива 98/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно пускането на пазара на биоцидни продукти

Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18.12.2006г. относно регистрирането, оценяването, разрешаването и ограничаването на химични вещества (REACH) и създаването на Европейска Агенция по химикали (Официален вестник на ЕС, бр. L 396 от 30.12.2006 г.);

Регламент (ЕО) № 304/2003 изменен от 17 юни 2008 година с Регламент (ЕО) № 689/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно износа и вноса на опасни химикали.

Основните мерки са свързани с

- определяне на компетентните органи по регламентите в областта на управлението на химични вещества и препарати;
- органите за извършване на контрол по спазване на изискванията на регламентите,
- въвеждане на административно-наказателни разпоредби със съответните административно-наказателни мерки.

Министърът на околната среда и водите е компетентен орган по Регламент (ЕО) № 850/2004 г., Регламент (ЕО) № 1907/2006 г. и Регламент (ЕО) № 689/2008; Регламент (ЕО) № 648/2004.

Законодателството на Европейския съюз в сектор “Химикали” цели да балансира ползите за здравето и околната среда с нуждата от устойчива и конкурентноспособна, иновативна европейска индустрия, която създава работни места, както и пълноценно функциониращ вътрешен пазар.

В основата на най-новия регламент в областта на химикалите – REACH е залегнала единна система за регистрация, оценка и разрешаване на химичните вещества. Въвеждат се нови задължения за индустрията, свързани с разработване на доклади за химическа безопасност, извършване на оценка на риска от употребата на ОХВ, осигуряване на информация за безопасните употреби на веществата по веригата на доставка, което ще даде възможност за бързо въвеждане на цялостна или частична забрана на определени вещества, водещи до неприемливи рискове за човешкото здраве или околната среда.

Политиката по предотвратяване на риска от големи аварии с ОХВ и ограничаване на последствията от тях се основава на глава седма, раздел първи на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и подзаконовите нормативни актове към него. Прилагането на законодателството ще допринесе за подобряване на превантивната дейност, свързана с понижаване на риска от големи аварии с ОХВ, като по този начин ще се постигне високо ниво на защита за живота и здравето на хората и за околната среда. Това ще доведе до повишаване на качеството на живот на населението. Чрез даването на възможност за участие в процеса на вземане на решения от страна на обществеността, както и чрез предоставянето ѝ на документацията на оператора ще се повиши прозрачността при вземането на решения, ще се укрепи общественото доверие в държавната и местна администрация и ще се повиши взаимното доверие между промишлеността и обществеността.

Стратегически и оперативни цели

Стратегическа цел: “Предотвратяване на вредното въздействие от опасни химични вещества и препарати върху околната среда”

Оперативна цел: “Управление на опасни химични вещества и координация на РИОСВ по прилагане и налагане на екологичното законодателство”

Полза / ефект за обществото

Изпълнението на ангажиментите на Р България към ЕС и прилагането на законодателството в областта на химикалите са гаранция за постигане на:

- Съответствие с основните цели на националната политика по опазване на околната среда ;
- Намаляване и предотвратяване на риска за човешкото здраве и околната среда;
- Свободно движение на стоки и сигурност за потребителя .

Ползата/ ефекта за обществото е :

Предотвратяване на вредното въздействие от опасни химични вещества и препарати върху околната среда и предотвратяване на риска от възникване на големи аварии.

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
<i>Ползи/ефекти:</i> Предотвратяване на вредното въздействие от опасни химични вещества и препарати върху околната среда и предотвратяване на риска от възникване на големи аварии.							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
Регламентирано управление на химични вещества и препарати Регламент (ЕО) 304/2003, 689/2008	Брой Уведомления за предстоящ внос и износ на опасни химични вещества; Изрично съгласие за износ на определени ОХВП; Отговори за внос на ОХВП включени в РИС процедура	47 - -					
Предотвратяване на риска от големи аварии с ОХВ и ограничаване на последствията от тях.	Брой разрешителни на предприятия или съоръжения, попадащи в обхвата на Раздел I, глава седма от ЗООС	37					

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

При осъществяване на *политиката по управлението на опасни химични вещества и препарати* Министерството на околната среда и водите взаимодейства основно с изброените по-долу институции.

- **Министерството на здравеопазването** – Във връзка с изпълнение на изискванията на чл. 19т, ал. 2 и 3 от Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и препарати, свързани с издаване на становища за разрешение за пускане на пазара на биоцидни препарати (разрешителното се издава от МЗ).

- **Министерството на земеделието и храните** - Във връзка с изпълнение на изискванията на Закона за защита на растенията и Наредбата за разрешаване на ПРЗ, свързани с изготвяне на доклади за екотоксикологичните характеристики на ПРЗ и съдържащите се в тях активни вещества. (разрешителното се издава от МЗХ)

При осъществяване на политиката по предотвратяване на големи аварии с опасни вещества Министерството на околната среда и водите взаимодейства основно с изброените по-долу институции:

- **“Гражданска защита”** - компетентен орган при провеждането на неотложни аварийно-спасителни работи и защита на населението. Представители на ГЗ оценяват документацията, подадена от оператора и дават становища до МОСВ.
- **МЗ, ДАМТН, Национална служба “Пожарна и аварийна безопасност” към Министерството на вътрешните работи и Областни управи и органи на местно самоуправление** оценяват документацията, подадена от оператора и дават становища до МОСВ.

Контролът по изпълнение изискванията на издадените разрешителни по чл. 104 от ЗООС се осъществява от териториалните/регионалните структури на държавните органи на изпълнителната власт. За тази цел министърът на околната среда и водите ежегодно издава заповед, в която поименно са посочени експертите, отговорни за извършване на контрола.

Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна безопасност

Преглед на целите на политиката в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и оценка на постигнатите резултати за периода 2005 – 2008 г.

Мониторинг на околната среда

Постигнато е пълно съответствие с изискванията на националното и европейско законодателство за брой станции и контролирани атмосферни замърсители според нивото на замърсяване на атмосферния въздух и броя на живущите в даден район или агломерация. В тази връзка бяха инсталирани нови 14 автоматични измервателни станции, както и редица нови анализатори и пробовземни устройства.

През 2008г. започна изпълнение на изискванията на новата директива на Европейския съюз 2008/50/ЕО от 21.05.2008 относно КАВ и за по чист въздух на Европа.

През периода 2006-2007 г. са разработени и въведени със Заповед № 867/29.11.2007 на министъра на околната среда и водите програми за контролен и оперативен мониторинг на повърхностните и подземните води в съответствие с изискванията на Директива 2000/60/ЕС. Направени са промени в пунктовете за мониторинг, в показателите и честотите на

пробонабиране. Общият брой на пунктовете за програмите за мониторинг са 986, от които в контролния мониторинг са включени 644 броя пунктове (повърхностни води - 355, подземни води - 289), в оперативния мониторинг – 342 броя (повърхностни води - 260, подземни води - 82) и 26 пункта за мониторинг на морски води. В програмите са заложили анализи не само на основни физикохимични показатели, но и анализ на приоритетни и специфични вещества, с чистота от 4 до 12 пъти годишно. Пробонабирането и анализирането на показателите се извършва от 15 Регионални лаборатории към ИАОС.

Основните проблеми са при изпълнение на програмите за мониторинг на морски води, вследствие на оотдалеченост на пунктовете от брега и липсата на плавателен съд в системата на МОСВ.

Мониторингът на питейните води се провежда от басейновите дирекции, ИАОС- регионални лаборатории, регионалните инспекции по опазване и контрол на общественото здраве (РИОКОЗ) и „Вик” дружествата в съответствие с раздел III на Наредба №12 от 18.06.2002г. за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване. Мрежата за мониторинг на повърхностните води предназначени за питейно-битово водоснабдяване обхваща около 304 пункта. Честотата на пробонабиране - зависи от броя на населението, обслужвано от този водоизточник и е от 1 до 12 пъти годишно. Пробовземанията и измерванията се извършват от ИАОС - РЛ и резултатите се предоставят в басейновите дирекции.

През 2007г. с Заповед № 867/29.11.2007г. са направени промени и в мрежите и програмите за хидробиологичен мониторинг в съответствие с изискванията на РДВ. Въвеждат се нови пунктове и показатели за хидробиологичен мониторинг. Броят на пунктовете за категория река е 966, за категория езеро (включително язовири) е 102 и за крайбрежни води е 20. Предвидените за хидробиологичен мониторинг пунктове не се обследват изцяло всяка година - изпълнението на програмите е разпределено в периода 2007-2009г. като ежегодно се обслужват между 600 и 700 пункта. Поради недостиг на експертен капацитет в програмите за мониторинг на повърхностни води не се изпълняват всички предвидени биологични показатели (общо 9), а само 3. В периода 2007-2008г. в хидробиологичния мониторинг на повърхностни води се използват следните биологични качествени елементи: макро-безгръбначни за категория реки (Биотичен индекс, по методика утвърдена 1998г. със Заповед на Министъра на ОСВ), макрофити за категория реки (оценка на състава и обилието по стандарт EN14184, 2003 – за изследване на макрофити в течащи води) и фитопланктон за категория езеро (анализира се само хлорофил-а по стандарт ISO 10260;1992г.). Методиката за оценка на състава и обилието на макрофитите е тествана в периода 2007 -2008г. и предстои нейното утвърждаване.

Разработена през 2004г., валидирана и внедрена през 2005г. е *нова мрежа за мониторинг на почвите*, чрез която се въвеждат три нива на наблюдение на състоянието на почвите.

През 2005г. е разработена Националната система за *мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие*, която е нормативно уредена с Наредба №2 /обн. ДВ, бр.3 от 12 януари 2007 г. Националната система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие е утвърдена със заповед №РД-270/04.04.2007г. на Министъра на ОСВ. Със Заповед № РД-159/07.03.2008г. е утвърдена инструкция за условията и редът за внасяне на предложения за изменение и/или допълнение на утвърдения списък на основните обекти и схеми от Националната система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие. От 2007г. започва поетапно внедряването на системата за мониторинг, *но в недостатъчна степен* поради неотпуснати средства за финансиране на теренни проучвания от външни екипи. С наличния човешки ресурс и капацитет в РИОСВ, НП, ПП и ИАОС не е възможно системата за мониторинг на БР да функционира в утвърдения обхват и обем, което поставя в риск

възможността да се извършват докладванията по Директива №92/43/ЕИО (хабитати) и Директива №79/409/ЕИО (птици).

В рамките на програмите за *мониторинг на горите*, започна ежегодното изготвяне на комплексни оценки, очертаване на прогнози и тенденции за състоянието на горите.

В рамките на програмата за *мониторинг на земните недра* през 2004г беше разработен, а от 2005г. внедрен ежегодния мониторинг на депата и съхраняваните в тях отпадъци от добив на ПБ.

Осигуряване на национално представителна информация за политиките, свързани с опазване на околната среда

Информационната система на ИАОС е разширена и усъвършенствана във връзка със задачите и целите свързани с дейността по мониторинг на околната среда и отговорностите на агенцията както на национално ниво, така и тези свързани с международни задължения. В тази връзка:

- Развита е информационната инфраструктура, включващо както подмяна и доокомплектоване на съществуващите технически средства за отделните нива на системата, така и актуализиране на системния софтуер и програмните пакети за развойна дейност (Delphi, ArcGIS);
- Допълнени са нови структури в Националната екологична база данни и в Публичната база данни на ИАОС за подсистемите, които не са били обхванати в Информационната система;
- Актуализиран и допълнен е използваният приложен софтуер за някои от подсистемите:
  - Радиологичен мониторинг,
  - Информационните системи за гори – I и II ниво, поради включване на нови показатели и промяна във формите за докладване.
- Разработен е нов приложен софтуер за подсистемите, които не са били обхванати в Информационната система:
  - информация система за почвите под ORACLE в съответствие с внедрената през 2005 г. нова мрежа за мониторинг, чрез която се обработват данните и извършват необходимите анализи и оценки,
  - информация система за вкисляване на почвите под ORACLE.
  - регистър на добив на ПБ, депата и съхраняваните в тях отпадъци под ORACLE,
  - информация система към HCMБР, в частта й- регионални бази данни,
  - модул за директно въвеждане от РЛ на измервания в базите данни за мониторинга на водите,
  - софтуер за информационните системи във връзка с употребата на летливи органични съединения;
- Разработени са публични регистри и приложен WEB софтуер:
  - Информационна система за инсталациите, източници на емисии на ЛОС (свързана с прилагането на Наредба №7 от 21 октомври 2003 год.) – <http://eea.government.bg:8080/LOS-Raztvoriteli/index.jsp>
  - Информационна система по НАРЕДБА за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти – <http://eea.government.bg:8080/LOS-Pokritiya/index.jsp>
  - Регистър на защитените територии – <http://eea.government.bg/zpo/index.jsp>

- Регистър на складовете за пестициди и съхраняваните в тях забранени и/или залежали продукти за растителна защита – <http://eea.government.bg/website/Pest2008img/viewer.htm>
- Регистър на лицата притежаващи документи за извършване на дейности с отпадъци – http://eea.government.bg/forms/public_permits.jsp
- Информация за депа и инсталации за третиране на отпадъци различни от депа – http://eea.government.bg/website/defra_bgu/viewer.htm
- От 2005 г. ИАОС поддържа публична важна и полезна актуална информация за БР чрез изграден портал в рамките СНМ за биологичното разнообразие – <http://chm.moew.government.bg/iaos/>. Порталът е съобразна информационна платформа за обмен на информация съгласно Конвенцията за биологичното разнообразие.
- През 2005 г. е изграден в рамките на проект „Устойчиво управление на земите” и след приключването му от 2008 г. ИАОС поддържа СНМ (информационен портал) с публична важна и полезна актуална информация за почвите – <http://www.unccd-slm.org/>. Порталът е съобразна информационна платформа за обмен на информация съгласно Конвенцията за борба с опустиняването.
- Система за предоставяне на информация на населението за Последни случаи на превишение на алармените прагове за NO₂, SO₂ и O₃ – <http://eea.government.bg/air/airq.jsp>
- Информация за пуснати на пазара и събрани масово разпространени отпадъци. - <http://nfp-bg.eionet.eu.int/ncesd/bul/mayak/spravki.html>
- Разработена е WEB базирана информационна система за предоставяне на данни за отпадъци от задължените лица.
- Развити са Географската база данни и Географската информационна система. Разработена е система за генериране на сайтове и са създадени сайтове, визуализиращи пространствена информация в интернет.

Разработена е „Единна методика за инвентаризация на емисиите на вредни вещества по Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния и Рамковата конвенция на ООН за изменение на климата”. С нея се избягват различията в докладваните данни по двете конвенции в различните международни институции и се подобрява качеството на предоставяната на държавните органи информация за нивата на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух.

С разширяването на Националната система за контрол качеството на атмосферния въздух вече е налична представителна информация за територията на цялата страна, Тази информация, както информацията от мобилните станции на контрол качеството на атмосферния въздух се предоставя на различните компетентни органи, в това число на съответните общини, разработващи или разработили програми за подобряване качеството на въздуха.

През периода са изцяло постигнати целите за осигуряване на актуална и достоверна информация за радиологичните показатели на околната среда на държавните и местни органи на управление и обществеността. Данните от непрекъснатите измервания се предоставят в реално време на Агенция за ядрено регулиране, Гл. дирекция „Гражданска защита” – МИС, АЕЦ „Козлодуй” и Министерство на отбраната - Център за събиране, обработка и анализ на информацията за ядрена, химическа и биологическа обстановка.

Изпълнение на национални ангажименти за докладване в международни институции.

Ежегодно до Европейската Агенция по околна среда се извършват докладвания по 11-14 приоритетни теми, свързани с:

Тематичните докладванията по информационни потоцив Европейската Агенция по околна среда през периода се изпълняват в съответствие с наличността от данни и възможността за обработката им в изисквания формат - между 11 и 14 докладвания. Ежегодно Европейската Агенция по околна среда изготвя Доклад за прогреса в докладването на приоритетните информационни потоци и класира страните в зависимост от спазването на обхвата и сроковете на информацията, която те изпращат в ЕАОС в съответствие със задълженията им за докладване. България, бележи значителен прогрес в докладването по околна среда. В класиране през 2009 г. в "Доклад за напредъка 2008-2009", страната ни попада в групата страни на 3-то място, достигнали 96% успеваемост. В „Доклад за напредъка 2005 -2006 г.“, България е с 89% успеваемост спрямо пълния цикъл на докладване.

Във връзка с изпълнение на ангажиментите по Заповед № РД 377/ 8.06.2007 г. на МС за прилагане на нормативни актове от правото на Европейските общности в областта на околната среда от 2007 г. се събира, обработва и предоставя информация от НСМОС за изготвяне на доклади до ЕК в сектори: "Хоризонтално законодателство», «Качество на въздуха», «Управление на отпадъците» «Качество на водите», «Ядрена безопасност и радиационна защита». Ежедневно се изпращат данни от НАСНКРГФ към Европейската система за обмен на радиологични данни (EURDEP) на ЕК, както и ежегодно се докладват данни от националния радиологичен мониторинг на околна среда към общеевропейската база данни- REM (Радиологичен мониторинг на околната среда) на ЕК.

През периода са извършени ежегодни докладвания до МКП- Гори (първо и второ ниво) в съответствие с Регулация "Forest Focus" и Регламент № 1737/2006 относно мониторинга на горите в Общността и тяхното взаимодействие с околната среда, както и са обработени и докладвани до ЕМЕР данни за концентрациите на озон в атмосферния въздух от фонова станция "Рожен" в съответствие с ангажиментите на страната по КТЗВДР. Изпълнени са и ежегодните докладвания за критичните натоварвания и превишения до Международния координационен център по ефектите.

През периода ежегодно е докладвана информация за състоянието на морските води до Комисията за опазване на Черно море от замърсяване,

Данни за пунктовете от Транснационалната мониторингова мрежа за повърхностни и подземни води ежегодно са докладвани в Международната комисия за защита на река Дунав.

През 2008 г. е събрана, обработена и предоставена информация по програмата "Интеркалибрацията на биологичните елементи за качество" към Европейската комисия за наличните методики и данни в РБългария;

Данните от програмите за мониторинг на почви, както и биологично разнообразие са част от Националните доклади към секретариатите на конвенциите за борба с опустиняването и за биологичното разнообразие.

Визия за развитието на политиката в областта на Националната система за мониторинг на околната среда

Развитието на политиката в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост е насочено към по-цялостно осигуряване на актуална информация за състоянието на околната среда, с което ще се осигури възможност за вземането на по-точни управленски решения по отношение опазването на околната среда и осигуряване по-широк обществен достъп до екологична информация.

След присъединяването на България към ЕС нарастнаха ангажиментите на МОСВ за докладване на представителна информация, свързана с прилагането в страната на европейското законодателство в областта на околната среда. Това породило необходимост от разширяване на мониторинговите наблюдения в обхвата на НСМОС и развитие на информационни средства осигуряващи съответните данни в изискваните срокове и формати.

За изпълнение на изискванията на законодателството по отношение времевия обхват на пунктовете за качество на атмосферния въздух ще продължи замяната на ръчните пунктове с Автоматични станции за контрол качеството на атмосферния въздух и интегрирането им в системата за предаване на данни в реално време. Въвеждането през 2009 г. на Директива 2008/50/ЕС относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа изисква прилагане на директивата по отношение броя на станциите за мониторинг и вида на контролираните атмосферни замърсители.

След приемане и публикуване на разработените от басейновите дирекции ПУРБ предстои внедряване на програми за мониторинг на повърхностни и подземни води в съответствие с ПУРБ, както и на програми за мониторинг за оценка на програмите от мерките. Предстои създаване на необходимия капацитет на лабораториите за определяне на биологични елементи за качество, актуализиране на системата за оценка на водното качество в съответствие с РДВ, изграждане и внедряване в системата на МОСВ на нова информационна система за мониторинг на водите, съответстваща на нормативната база за води.

Националната система за мониторинг на почвите е добре структурирана, но функционира в минималния си обхват по отношение на ниво 1 (широкомащабен мониторинг) и ниво 2 (мониторинг на процеси с регионално проявление- кисляване и засоляване). След одобрение от ЕП на Рамкова Директива за почвите, ще възникне необходимост от въвеждане на допълнителни параметри, което ще изиска и повишаване капацитета на регионалните лаборатории на ИАОС. Основен акцент през предстоящите 1-2 години ще бъде инвентаризацията на площите със замърсена почва, което представлява т.н. ниво 3 - локални замърсявания и следва да се извършва съгласно Наредба за мониторинг на почвите и Наредба за инвентаризацията и проучванията на площи със замърсена почва, необходимите възстановителни мерки, както и поддържането на реализираните възстановителни мероприятия.

Във връзка с изпълнението на „План за действие по развитието на Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие за периода 2006-2010 г.“, основният проблем за разрешаване е ежегодното осигуряване на финансов ресурс за теренни проучвания. Тези проучвания следва да се възлагат на специализирани научни екипи, т.к. дейностите не могат да се извършват само от експерти в системата на ИАОС/ РИОСВ/ НП/ПП. Мониторинг на горските екосистеми се изпълнява съгласно изискванията на Международна кооперативна програма „

Гори”, като се следва съответното международно Ръководство. Ръководството се актуализира регулярно и въвежда редица подобрения по изпълнение на цялата система. От 2006 г. стартира въвеждането на пробонабиране и анализ на оптимални показатели, които имат регионално значение. Въвеждането се извършва поетапно, съобразявайки се с капацитета и възможностите на лабораториите на ИАОС. За 2009 - 2010 г. за 24 страни от ЕС, финансирането частично се извършва чрез програма Life+, като по този начин се осигурява пълна хармонизация на дейностите.

Развитието и оптимизирането на националната система за радиологичен мониторинг през следващите години ще се основава, преди всичко, от необходимостта за осъвременяване на НАСНКРГФ. Това трябва да се извърши чрез поетапна подмяна на използваните в момента измерителните гама сонди и съответното софтуерно и комуникационно оборудване, поради изтичане на експлоатационния им срок. След изграждане на новите ядрени съоръжения, ще бъдат изградени и интегрирани към системата нови локални станции за непрекъснат контрол на радиационния гама фон в наблюдаваната зона на новата централа. Във връзка с препоръките на експерти от Гл. Дирекция “Транспорт и енергетика” на ЕК, направени по време на проведената през м. ноември 2007 г. проверка на системите за радиационен мониторинг на околната среда в района на АЕЦ „Козлодуй”, предстои изграждане и въвеждане в експлоатация на две автоматични станции за непрекъснат контрол на радиологичните показатели на водите на р. Дунав преди централата (пристанище “Радецки”, гр. Козлодуй) и след нея (пристанище гр. Оряхово). От важно значение за системата е и промяната на радиационното състояние на околната среда около бившите уранодобивни обекти в резултат от извършената техническа и биологична рекултивация на бившите уранодобивни и уранопереработвателни обекти, което налага разработването на нови мониторингови мрежи в тези райони с оглед отчитане на реалното им състояние .

С повишаването на икономическата активност на обществото, нарастват нуждите от актуална и пълна по обхват информация за състоянието на околната среда и икономическите сектори, които и въздействат. Това изисква не само адекватност на мониторинговите програми, но и подобряване на информационните системи за съхранение, поддържане и обработка на базите данни, увеличаване и усъвършенстване на публичната информация, улесняване достъпа на потребители до нея и др. Развитието на системите за наблюдение и отговорностите на ИАОС на национално ниво и на тези, свързани с международни задължения, изискват осъвременяване и разширяване на информационната система на ИАОС. От основно значение за единното функциониране на всички подсистеми на НСМОС е нововъведените показатели да се събират, въвеждат, съхраняват и обработват в интегрирана информационна система. Във връзка с това се развива информационната инфраструктура, осъвременява се използваният софтуер и се разработва нов приложен софтуер за подсистемите, които до момента не са обхванати в информационната система. Развитието на инфраструктурата изисква подмяна и доокомплектоване на съществуващите технически средства за отделните нива на системата – централно и локални, актуализиране на съществуващите програмни пакети за развойна дейност и включване в системата на структурните звена, които все още не са обхванати в нея. Разработването на нов приложен софтуер е необходимо да се извършва в съответствие с промените на законодателството (спазване на изискванията за формата и структурата на входните документи и на генерираните справки) и чрез осигуряване на възможност за директно въвеждане на първичните данни в единна информационна система.

Предоставянето на обществеността на повече леснодостъпна, разбираема и представителна информация за околната среда е свързано с наличие на увеличаване на обхвата на интернет базираната информация с директен публичен достъп. За целта се разработват публични

регистри и уеб приложения, които са пряко свързани с наличната информация в Националната екологична база данни и са в съответствие със задълженията по ЗООС и Наредбите, налагащи осигуряване на обществен достъп до информацията. Към момента са осигурени повечето от системните възможности за разработване на този тип проекти. Предстои прехвърляне на част от информацията, поддържана в момента като статични уеб страници, в Публичната база данни и разработване на уеб приложения за нея. Необходимо е също така разработване на допълнителни уеб базирани ГИС приложения за предоставяне на геопространствена информация в Интернет във връзка с покриване на изискванията по директивата на Европейския съюз – INSPIRE.

Съществен недостатък е, че все още не са въведени съвременни системи за анализ и оценка на получаваната информация, така че да се изготвят справки не само по отношение на "състоянието", но и за прогнози, промени във времето, сценарии и т.н С членството на страната в ЕС става неотложно въвеждането на общоевропейски методологии за оценка на първичната информация, разработване и въвеждане на екологични индикатори за оценка на състоянието на околната среда и ефективността на природозащитната политика.

Стратегически и оперативни цели

Стратегическа цел: Осигуряване на представителна информация за околната среда.

Оперативна цел: Мониторинг на околната среда, изготвяне и предоставяне на информация за национални и международни институции.

Полза / ефект за обществото

Осигуряване на актуална и достатъчна по обхват информация, анализ и оценка на състоянието на компонентите на околната среда и факторите, влияещи върху тях; предоставяне на достъп до информацията;

Първи показател - Разширяване на обхвата на Националната система за мониторинг на околната среда и привеждането ѝ в съответствие с европейските изискванията.

Втори показател - Разширяване обхвата на информацията за състоянието на околната среда.

Таблица, представяща показателите за измерване на ползата/ефекта за обществото

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Стратегическа цел: Осигуряване на представителна информация за околната среда							
<i>Ползи/ефекти: Осигуряване на актуална информация, анализ и оценка на състоянието на компонентите на околната среда и факторите, влияещи върху тях; предоставяне на достъп до информацията</i>							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.

<p>1. Разширяване на обхвата на Националната система за мониторинг на околната среда и привиждането ѝ в съответствие с европейските изискванията</p>	<p>Брой на пунктовете или обектите на мониторинг, брой на мониторираните показатели</p>	<p>Доставени са и са въведени в експлоатация седем нови автоматични станции (АИС) за качество на въздуха, разположени в Пловдив, Смолян, Видин, Ловеч, Сливен, Добрич и София; За съвременно предаване на данните за КАВ от АИС радиомодерна връзка е заменена с телефонна връзка; Въведени са програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни и подземни води, в съответствие със Заповед № 867/29.11.2007 г.; Разширен е обхвата на наблюдения в програмата за мониторинг на БР в трите Национални парка - извършени са над 500 наблюдения на видове в рамките на трите парка; Включени са наблюдения на 4 нови групи видове - гъби, висши растения, прилепи и риби. ПП към ДАГ стартират извършване на наблюдения по утвърдените схеми и изпращане на информация</p>	<p>Достигане на съответствие с ЕС по отношение на измерването, обработката, управлението и трансфера на данни за качество на атмосферния въздух; привижданете на мониторинговите програми за повърхностни и подземни води в съответствие със ЗВ; разширяване на обхвата на наблюдения в програмата за мониторинг на биологичното разнообразие в трите Национални парка; изпълнение на Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие; предприемане на дейности по инвентаризацията и проучванията на местата с локално почвено замърсяване; акредитация на всички изпитвателни и калибровъчни лаборатории</p>	<p>Достигане на съответствие с ЕС по отношение на измерването, обработката, управлението и трансфера на данни за качество на атмосферния въздух; привижданете на мониторинговите програми за повърхностни и подземни води в съответствие със ЗВ; разширяване на обхвата на наблюдения в програмата за мониторинг на биологичното разнообразие в трите Национални парка; изпълнение на Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие; предприемане на дейности по инвентаризацията и проучванията на местата с локално почвено замърсяване; акредитация на всички изпитвателни и калибровъчни лаборатории</p>	<p>Достигане на съответствие с ЕС по отношение на измерването, обработката, управлението и трансфера на данни за качество на атмосферния въздух; привижданете на мониторинговите програми за повърхностни и подземни води в съответствие със ЗВ; изпълнение на програмата за мониторинг на биологичното разнообразие в трите Национални парка и на Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие; поетапно внедряване на методиката за инвентаризацията и проучванията на местата с локално почвено замърсяване; обновяване на Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама фон, акредитиране и поддържане на акредитацията на всички изпитвателни и на калибровъчната лаборатории.</p>	<p>Достигане на съответствие с ЕС по отношение на измерването, обработката, управлението и трансфера на данни за качество на атмосферния въздух; привижданете на мониторинговите програми за повърхностни и подземни води в съответствие със ЗВ; изпълнение на програмата за мониторинг на биологичното разнообразие в трите Национални парка и на Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие; поетапно внедряване на методиката за инвентаризацията и проучванията на местата с локално почвено замърсяване; обновяване на Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама фон, акредитиране и поддържане на акредитацията на всички изпитвателни и на калибровъчната лаборатории.</p>	<p>Достигане на съответствие с ЕС по отношение на измерването, обработката, управлението и трансфера на данни за качество на атмосферния въздух; привижданете на мониторинговите програми за повърхностни и подземни води в съответствие със ЗВ; изпълнение на програмата за мониторинг на биологичното разнообразие в трите Национални парка и на Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие; поетапно внедряване на методиката за инвентаризацията и проучванията на местата с локално почвено замърсяване; обновяване на Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама фон, акредитиране и поддържане на акредитацията на всички изпитвателни и на калибровъчната лаборатории.</p>
--	---	---	--	--	--	--	--

2. Разширяване обхвата на информацията за състоянието на околната среда	Брой на информационните системи и специализираните регистри	Обхватът на информацията съответства на цялостното разширяване на НСМОС и осигурява попълване на изискваните от ЕАОС и ЕК формати от данни; Подобро е с 12 % докладването на информация по приоритетни потоци в ЕАОС спрямо предходната година.	Обхватът на информацията съответства на цялостното разширяване на НСМОС и осигурява: попълване на изискваните от ЕАОС и ЕК формати от данни; предоставяне на публичен достъп до информация за околната среда.	Обхватът на информацията съответства на цялостното разширяване на НСМОС и осигурява: попълване на изискваните от ЕАОС и ЕК формати от данни; предоставяне на публичен достъп до информация за околната среда.	Обхватът на информацията и на информационните системи съответства на цялостното разширяване на НСМОС и осигурява попълване на форматите от данни, изисквани от ЕАОС и ЕК и предоставяне на публичен достъп до информация за околната среда.	Обхватът на информацията и на информационните системи съответства на цялостното разширяване на НСМОС и осигурява попълване на форматите от данни, изисквани от ЕАОС и ЕК и предоставяне на публичен достъп до информация за околната среда.	Обхватът на информацията и на информационните системи съответства на цялостното разширяване на НСМОС и осигурява попълване на форматите от данни, изисквани от ЕАОС и ЕК и предоставяне на публичен достъп до информация за околната среда.
---	---	---	---	---	---	---	---

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

При осъществяване на ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА НАЦИОНАЛНАТА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ИНФОРМАЦИОННА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ Министерството на околната среда и водите взаимодейства основно със следните институции:

- ✓ Национален статистически институт – по отношение на обобщени статистически данни за емисии във въздуха, водоползване, изпускани отпадъчни води във водоприемници, водопотребление, битови и производствени отпадъци и др.
- ✓ Национален център по опазване на общественото здраве към Министерство на здравеопазването – по отношение на здравния ефект от замърсяване на околната среда, норми за качество на околната среда
- ✓ Регионалната инспекция за опазване и контрол на общественото здраве (РИОКОЗ) към Министерство на здравеопазването - по отношение на шума в населени места, качеството на питейните води и на водите за къпане
- ✓ Национален институт по хидрология и метеорология - по отношение на данни за водните ресурси
- ✓ Изпълнителна агенция “Българска служба по акредитация” – по отношение на акредитацията на аналитичните лаборатории на ИАОС в София и на Регионалните лаборатории на ИАОС в страната.
- ✓ Министерство на икономиката и енергетиката – по отношение на АЕЦ и обектите на закритата през 1992 г. уранодобивна промишленост, управление на радиоактивни отпадъци, енергийни баланси, енергийна интензивност
- ✓ Министерство на земеделието и храните – по отношение на данни за състояние на земните и почвени ресурси, характеристика на горския фонд, възникнали пожари в горския фонд, характеристики на защитените територии по категории и др.

- ✓ Министерство на вътрешните работи – по отношение на данни за употреба на горива, състояние на автомобилния парк и др.
- ✓ Министерство на регионалното развитие и благоустройството – по отношение на данни за състоянието на водопроводната и канализационната мрежи, строителство на градски пречиствателни станции за отпадъчни води, състояние на пътна инфраструктура, свлачища.
- ✓ Агенция за ядрено регулиране – по отношение на законодателната и нормативна уредба, относно ядрената безопасност и радиационна защита на населението и околната среда.
- ✓ Национален център по радиобиология и радиационна защита към Министерство на здравеопазването – по отношение на радиационния мониторинг на населението и питейните води.
- ✓ Национална агенция за приходите - по отношение на данните за вътрешнообщностната търговия за отпадъци, моторни превозни средства, опаковки, батерии и акумулатори, моторни масла, електрическо и електронно оборудване, и др
- ✓ Агенция “Митници” – по отношение на данните за внесените и изнесени от страната отпадъци, моторни превозни средства, опаковки, батерии и акумулатори, моторни масла, електрическо и електронно оборудване и др.
- ✓ Изпълнителна агенция по горите – по отношение на статистически данни, касаещи динамиката в горския фонд.
- ✓ Общини – по отношение на програмите за намаляване нивата на замърсителите в атмосферния въздух и достигане на съответните норми в установените за целта срокове

Политика за информиране, участието на обществеността в процеса на вземане на решения и повишаване на общественото съзнание и култура в сферата на околната среда и устойчивото развитие

Преглед на целите на политиката за информиране, участието на обществеността в процеса на вземане на решения и повишаване на общественото съзнание и култура в сферата на околната среда и устойчивото развитие и оценка на постигнатите резултати за периода 2005 – 2008 г.

През периода 2005-2008 г. чрез изпълнението на Програма №7 се цели осигуряване на ефективен достъп на обществеността до информация, участие при вземането на решения относно околната среда, повишаване на екологичното съзнание и култура на младите хора.

В изпълнение на целта са извършени следните дейности:

- Поддържане и развитие в МОСВ, ИАОС и РИОСВ на информационни центрове за обществеността;

- Поддържане и увеличаване на обема на информация на интернет-страниците на МОСВ и неговите структури;
- Поддържане и развитие на публичната база данни с информация за околната среда;
- Поддържане и актуализиране на Национален електронен каталог на източниците на екологична информация;
- Поддържане на Регистър на заявленията за достъп до информация;
- Подготвяне на решения за достъп или отказ за достъп до обществена информация.
- Хармонизирането на българското законодателство с Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда и директивите на ЕС - Директива 2003/4/ЕС относно достъпа на обществеността до информация за околната среда и Директива 2003/35/ЕС относно участието на обществеността при изготвянето на някои планове и програми, касаещи околната среда и тяхното прилагане. Подготвена бе документацията за ратифициране на изменение и допълнение на Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, прието на Втората среща на страните по Конвенцията, състояла се в Алмати, Казахстан от 25 до 27 май 2005 г.

Като цяло за периода 2005 – 2008 г. заложените стойности на показателите за изпълнение на целите са постигнати, като за редица показатели се отчита преизпълнение.

Броят на заявленията за предоставяне на достъп до обществена информация значително е нараснал (през 2007 г., както и през 2008 г. броят на постъпилите заявления е над 1000) и на тази основа може да се направи извода, че интереса по темите свързани с околната среда се е повишил, както и че за по-добро информироване на обществеността трябва да се увеличи обема на активно предоставяната информация за околна среда чрез интернет и други информационни канали.

Проведени са национални информационно-образователни кампании по актуални въпроси на опазването на околната среда и устойчивото развитие. МОСВ координира осъществяването на пет национални кампании:

- Деня на Земята – 22 април;
- Световния ден на околната среда – 5 юни,
- Деня на р. Дунав – 29 юни;
- Европейската седмица на мобилността 16-22 септември;
- Национална кампания за разделното събиране на отпадъците.

По повод Деня на р. Дунав в Съюза на художниците в България бяха организирани национални изложби на наградените рисунки от конкурса, посветен на р. Дунав.

Министерството съдейства за провеждането на Първия и Втория международен фестивал за филми, реклами и телевизионни програми за опазване на околната среда в Долна Баня.

Проведени са 9 работни срещи и 2 кръгли маси на тема: “Програма за подкрепа на екологичното образование в България”, на която присъстваха повече от 150 специалисти от цялата страна, които пряко се занимават с екологичното образование в страната. Организиран е информационно-образователен семинар “Съвременният човек и опазване на околната среда” в Благоевград с участие на експерти от всички регионални инспекции по опазване на околната среда, трите национални парка и четирите басейнови дирекции, експерти от общините,

отговарящи за опазване на околната среда, експерти от регионалните инспектората по образованието, представители на неправителствени организации. Проведени бяха обучителни семинари с експертите от поделенията на министерството, отговарящи за достъпа до информация за околната среда и връзките с обществеността.

Проведени са 13 семинара в страната за представяне на интерактивното помагало “Зелен пакет”. Извършено е общо представяне на пакета, обучение, демонстрация на неговите възможности и дискусия за приложението му пред учители и други, работещи в Центровете за обучение и работа с деца, в/извън учебната програма.

Организиран са 14 презентации пред учители, експерти, директори и ученици на образователен проект “С Флупи за по-добра околна среда” за обучение на деца от 2 до 4 клас и на деца от 5-6 клас.

Екологичното образование вече е един от приоритетите в училищата и центровете за работа с деца на много градове, села, областни центрове, особено в свободно-избираемите часове на учениците. Този интерес е предизвикан от любознателността и чувствителността на малките деца, учениците, учителите, родителите, директорите и еколозите, поради по-добрата им информираност за ползите от опазване на природата и животните в нея. Значително е подобрена връзката с експертите от МОМН и регионалните инспекторати по образование и експертите от РИОСВ, 3-те национални парка и 4-те басейнови дирекции на МОСВ. Продължава да се увеличава интересът към образователните материали, интерактивните помагала, както от учителите, така и от учениците на тема опазване на околната среда и биологичното разнообразие на страната.

Координирано е изготвянето на проект съвместно с МОМН и неправителствени организации на Национална програма за подкрепа на образованието за устойчиво развитие “Към защита на околната среда чрез образование” и възможностите за нейната реализация и популяризиране в цялата страна.

За периода 2005 – 2008 г. са подготвени и издадени информационни материали – листовки – 1582 бр., електронни игри – 20 бр., брошури – 261 бр., книги – 58 бр., плакати – 57 бр., пътеводители – 6 бр., наръчници – 10 бр., календари – 7 бр., дискове – 165 бр., DVD – 120 бр., предназначени за обществеността и преди всичко за децата и учениците, с цел повишаването на информираността им. Това е предпоставка за информиран избор на хората в ежедневието живот, щадящ околната среда и природата. Проведени са 130 изложби и 684 открити уроци на територията на цялата страна във връзка с образованието по околна среда и устойчиво развитие.

Продължи процесът на усъвършенстване на процедурите за участие на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда, съгласно изискванията на новото екологично законодателство. Все повече проекти на документи и нормативни актове се поставят на сайта на МОСВ за коментари и предложения на обществеността. Броят на проведените обсъждания с участие на обществеността непрекъснато нараства, като през 2008 г. те са над 250.

През 2007 г. беше подготвен Втория актуализиран доклад за спазването на Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпросите на околната среда (Орхуската конвенция) в България, който беше представен на Секретариата на Конвенцията. Проведе се международен семинар в София, с участието на експерти от Орхуската конвенция и Конвенцията за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст от страните в региона на

Икономическата комисия за Европа на ООН на тема "Участие на обществеността във вземането на стратегически решения".

Осъществени са следните международни проекти, финансирани от външни за бюджета на МОСВ източници.

- Участие в проект "Образование по околна среда за началното училище в България" – програма МАТРА на Министерство на външните работи на Кралство Холандия.
- Участие в проект "Подкрепа на природозащитното образование в България", финансиран от Инициатива "Дарвин" на Британското правителство. Проектът е с три годишна продължителност и приключи през ноември 2006 г.
- Участие в изработване и съгласуване на „Стратегия за образование за устойчиво развитие” (ОУР) на ИКЕООН (Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации), съвместно с МОМН.

През декември 2007 г. МОСВ подписа проектно задание за реализиране на проект на тема "Управление на околната среда за устойчив начин на живот в българското начално общообразователно училище". Изпълнението на проекта се осъществява от МОСВ, съвместно със Службата за образование за природата и околната среда на Фламандското правителство по линия на Програмата за сътрудничество България – Фландрия за 2008 – 2009 г., която е част от Споразумението за сътрудничество между правителството на Р България и правителството на Фландрия.

Целите на проекта са насочени към популяризиране и по-пълно въвеждане на образованието по околна среда и устойчиво развитие в българското общообразователно училище чрез повишаване и усъвършенстване на уменията на учителите за работа със съвременни учебни помагала и оказване на подкрепа на училищата за прилагане на нови подходи и методи за работа с децата и родителите. Преведено и адаптирано за българските условия бе помагало за обучение по околна среда.

През януари 2008 г. приетите и прегледани от МОСВ 24 бр. предложения за проекти от Р България по „Покана 2007 г.” по финансовия инструмент LIFE+, приет с Регламент (ЕО) 614/2007 на Европейския парламент и Съвета, бяха изпратени до Европейската комисия. Одобрен е 1 проект.

Беше разпространена информация относно прилагане на инструмента по „Покана 2008 г.”, като се извършиха следните дейности:

- Публикува се информация на интернет-страницата на МОСВ;
- Изпратени са писма до потенциални бенефициенти (всички министерства, БСК, НСОРБ, БАН, Блулинк);
- изпратени са брошури (издадени от Европейската комисия) до второстепенните разпоредители – РИОСВ, ДНП, БД.

Към 21 ноември 2008 г., определения от Европейската комисия срок за подаване на проектни предложения по финансовия инструмент LIFE +, в Министерството на околната среда и водите са получени 12 предложения, които бяха прегледани и изпратени в Европейската комисия преди определения краен срок. По „Покана 2008 г.” са одобрени 5 проектни предложения.

България взе активно участие в дейността на работната група към Европейската комисия за изработване на Наръчник за комуникационните дейности от националните лица за контакт по финансовия инструмент LIFE +.

Визия за развитието на политиката за информиране, участието на обществеността в процеса на вземане на решения и повишаване на общественото съзнание и култура в сферата на околната среда и устойчивото развитие

Повишаването на екологичното съзнание и култура на обществеността съдейства за нарастване на съзнателното отношение на обществеността към опазването на околната среда и устойчивото развитие. Осъзнатата промяна в мисленето и поведението на различните групи на обществото носи реални ползи, свързани с опазването на околната среда и природата, за подобряването на качеството на живот на българите. Осигуряването на ефективен обществен достъп до информация, участие на обществеността в процеса на вземане на решения съдейства за развитие на демократичните процеси при осъществяване на политиката за околна среда и изпълнение на международните ангажименти, свързани с прилагането на Орхуската конвенция и директивите на ЕС в тази сфера.

Стратегически и оперативни цели

Стратегическа цел: Осигуряване на достъп до информация, участие на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда и повишаване на общественото съзнание и култура в сферата на околната среда и устойчивото развитие

Оперативна цел: Гарантиране участието на обществеността при вземане на решения за околната среда и формиране на отговорно отношение и грижа за околната среда в младите хора

Полза / ефект за обществото

Осъзнатата промяна в мисленето и поведението на различните групи на обществото носи реални ползи, свързани с опазването на околната среда и природата, за подобряването на качеството на живот на българите. Ползи за обществото от изпълнението на политиката са и гарантиране на участието на обществеността при вземане на решения за околната среда осигуряването на достъп на обществеността до информация за околната среда.

Ползата за обществото се постига чрез изпълнение на Програма 7 "Повишаване на обществената култура и съзнание по въпросите на околната среда и устойчивото развитие"

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
<p><i>Ползи/ефекти:</i> Осъзнатата промяна в мисленото и поведението на различните групи на обществото носи реални ползи, свързани с опазването на околната среда и природата, за подобряването на качеството на живот на българите. Ползи за обществото от изпълнението на политиката са и осигуряването на достъп на обществеността до информация за околната среда, въвеждането на екологичното образование и привличане на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда</p>							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1 Достъп до информация и участието на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда	Процент на запознатите с правото си на достъп до информация и участие на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда, получен от социологически проучвания	30	40	40	43	45	48
2 Повишаване на съзнанието и културата на обществеността в сферата на околната среда и устойчивото развитие	Процент на населението променило поведението си, в резултат на информационно-образователни програми за повишаване на съзнанието и културата на обществеността в сферата на околната среда и устойчивото развитие, получен от социологически	35	40	40	42	44	46

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

При осъществяване на политиката в областта на информирание, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и повишаване на общественото съзнание и култура в сферата на околната среда и устойчивото развитие Министерството на околната среда и водите взаимодейства основно със следните институции:

- ✓ **Министерство на образованието, младежта и науката, Министерство на физическото възпитание и спорта, Министерството на здравеопазването, Министерството на**

транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерството на вътрешните работи, общини, неправителствени организации, бизнеса – по отношение на организацията и провеждането на национални и участието в международни кампании, образователни програми и др. за повишаване на екологичното съзнание и култура на обществеността.

- ✓ Министерството на образованието, младежта и науката – по отношение на въвеждането на образованието за околна среда и устойчиво развитие в училищните и извънучилищните програми.

5. Програма 7 "Повишаване на обществената култура и съзнание по въпросите на околната среда и устойчивото развитие"

Политика за комплексно предоставяне и контрол на замърсяването

Преглед на целите на политиката за комплексно предоставяне и контрол на замърсяването и оценка на постигнатите резултати за периода 2005 – 2008 г.

В края на 2005 г. беше приет Закон за изменение и допълнение към Закона за опазване на околната среда, с цел постигане на пълно транспониране на Директива 85/337/ЕЕС, изменена и допълнена с Директива 97/11/ЕС и Директива 2003/35/ЕС.

За периода 2005 – 2008 г. беше извършена значителна по обем работа в посока осигуряване и подобряване на практическото прилагане на превантивните инструменти – ОВОС и екологична оценка, в т.ч. постоянна методическа работа от страна на МОСВ.

Част от целите, заложи в програмата, не бяха постигнати – предвидените за публичен достъп чрез интернет-страницата на МОСВ регистри на процедурите по ОВОС и ЕО и на експертите, извършващи ЕО и ОВОС, не бяха реализирани в поставените срокове. Причините за това са както финансови, така и породени от неколкостепенната промяна в нормативната уредба, регламентираща обхвата и етапите в процедурите.

Визия за развитието на политиката за комплексно предоставяне и контрол на замърсяването

Една от стратегическите цели в Програмата на Правителството на европейската интеграция, икономическия растеж и социалната отговорност е поддържането на устойчив икономически растеж на основата на подобрена конкурентоспособност и развитие на публично-частното партньорство. Тази цел признава необходимостта от създаването на благоприятни условия за развитие на производствения сектор и същевременно намаляване на негативното въздействие на икономическите дейности върху околната среда.

Инструментите за налагане на политиката за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (екологична оценка на планове и програми, оценка на въздействието върху

околната среда, комплексни разрешителни, защита от шум и доброволни екологични схеми), са сред най-важните мерки за интегриране на екологичните изисквания в различните икономически сектори и тяхното ефективно използване гарантира предотвратяване или намаляване на замърсяването на околната среда. С приемането на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (обн. ДВ бр. 43 от 2008 г.) и подзаконовата нормативна уредба към тези инструменти се добавя и екологичната отговорност.

Стратегически и оперативни цели

Стратегическа цел: Интегриране на политиката по околна среда в политиките за развитие на отраслите на икономиката в страната за постигане на устойчиво развитие.

Оперативни цели:

- Намаляване и предотвратяване на вредното въздействие от индустриални дейности и инфраструктура.
- Повишаване капацитета на българските предприятия и организации по отношение опазването на околната среда.

Полза / ефект за обществото

Чрез политиката на комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването се постига едновременно подпомагане на инвестиционния процес и ограничаване на рисковете за човешкото здраве и околната среда.

Ползата за обществото се постига чрез изпълнението на четири програми:

- Програма № 8 “ОВОС и екологична оценка”;
- Програма № 9 “Комплексни разрешителни и защита от шум в околната среда”;
- Програма № 10 “Схеми за подобряване на резултатите в опазване на околната среда”;
- Програма № 11 “Екологична отговорност”

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Ползи/ефекти: Подпомагане на инвестиционния процес и ограничаване на рисковете за човешкото здраве и околната среда							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
Брой издадени решения за одобряване/ становища за съгласуване/разрешителни/ спрямо броя внесени	%	-*	100%	100%	100%	100%	100%

искания/заявления							
Общ брой регистрирани организации съгласно схемата на Общността за управление по околна среда и одитиране – EMAS	Брой	0	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.
Общ брой сключени договори за ползване на знака за екомаркировка съгласно схемата на Общността за присъждане на знак за екомаркировка	Брой	0	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.

* показателят е заложен за пръв път за отчитане през 2009г.

Кратко описание на показателите за полза/ефект

Показател 1 измерва отношението между планираните от бизнеса дейности и тези, за които е преценено, че не съдържат риск за човешкото здраве и околната среда и за тях са издадени актове за разрешаване, одобряване или съгласуване.

Целева стойност за Показател 1 – заложената целева стойност 100 % може да има отклонение в случаите, когато не е издаден акт за разрешаване, одобряване или съгласуване с цел да се предотврати риск за човешкото здраве и околната среда.

Целевите групи, към които е насочен показател 1, са операторите/инвеститорите на инсталации и съоръжения, инфраструктурни проекти и др., както и засегнатото от дейността на инсталациите и съоръженията население.

Показател 2: Измерва степента на прилагане на Схемата на Общността за управление по околна среда и одитиране - EMAS в организациите.

Показател 3: Измерва степента на готовност на българската икономика да предложи продукти и услуги, съобразени с високите изисквания за присъждане на знака за екомаркировка на Общността, които да са с намалено въздействие върху околната среда през целия им жизнен цикъл.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

При осъществяване на политиката за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването, Министерството на околната среда и водите взаимодейства основно със следните институции:

- ✓ **Министерството на регионалното развитие** – по отношение на процедурите по ОВОС на инвестиционни предложения; ОВОС на планове и програми; издаването на комплексните разрешителни; разработване на шумови карти и планове за действие за основните пътища.
- ✓ **Министерството на земеделието и храните** – по отношение на процедурите по ОВОС на инвестиционни предложения; по отношение на процедурата за приемане на проекти по програмите за отстраняване на минали екологични щети; по отношение контрола по изпълнение на дейностите от програмите; издаването на комплексните разрешителни, по схемата за екомаркировка.
- ✓ **Министерството на здравеопазването** – по отношение на процедурите по ОВОС на инвестиционни предложения; ОВОС на планове и програми; издаването на комплексните разрешителни; одобряване на разработените от МРРБ и МТ шумови карти и планове за действие, по схемата за екомаркировка, при съмнение за очакван риск за човешкото здраве в резултат на непосредствена заплаха за екологични щети или причинени екологични щети.
- ✓ **Министерство на транспорта**– по отношение разработването на шумови карти и планове за действие за основните ж.п. линии и летища; по отношение на представяне на информация за публичен регистър по ЗОПОЕЩ.
- ✓ **Министерството на икономиката, енергетиката и туризма** – по отношение на процедурите по ОВОС на инвестиционни предложения в сектор “Енергетика”; издаване на комплексни разрешителни в сектор “Енергетика”; по отношение на процедурата за приемане на проекти по програмите за отстраняване на минали екологични щети; по отношение контрола по изпълнение на дейностите от програмите; по схемите за управление по околна среда и одитиране и за екомаркировка, по отношение на представяне на информация за публичен регистър по ЗОПОЕЩ.
- ✓ **Министерството на финансите** – по отношение на процедурите по одобряване на програмите за отстраняване на минали екологични щети и програмите за привеждане на дейността на предприятията в съответствие с нормативната уредба по околна среда; по отношение на процедурата за приемане на проекти по програмите за отстраняване на минали екологични щети; по отношение контрола по изпълнение на дейностите от програмите, по отношение на финансово–икономическата организация на процедури по превантивни и оздравителни мерки.
- ✓ **Национална агенция за приходи** - по отношение на финансово –икономическата организация на процедури по превантивни и оздравителни мерки.
- ✓ **Национална служба за растителна защита** - по отношение по отношение на представяне на информация за публичен регистър по ЗОПОЕЩ.
- ✓ **Агенция за следприватизационен контрол** – по отношение на процедурите по одобряване на програмите за отстраняване на минали екологични щети и програмите за привеждане на дейността на предприятията в съответствие с нормативната уредба по околна среда; по отношение на процедурата за приемане на проекти по програмите за отстраняване на минали екологични щети; по отношение контрола по изпълнение на дейностите от програмите.
- ✓ **Дирекция Национален строителен контрол** – по отношение на процедурата за приемане на проекти по програмите за отстраняване на минали екологични щети; по отношение контрола по изпълнение на дейностите от програмите.

- ✓ **Български институт по стандартизация** – по отношение на транспонирането на нормативни документи и стандарти на Европейския съюз в българското законодателство, по схемата за екомаркировка.
- ✓ **Изпълнителната агенция "Българска служба за акредитация"** - във връзка с прилагането на Схемата за управление по околна среда и одитиране и за екомаркировка.
- ✓ **РИОКОЗ** – при съмнение за очакван риск за човешкото здраве в резултат на непосредствена заплаха за екологични щети или причинени екологични щети.
- ✓ **Областните управители** – по отношение на прилагането процедури на превантивни и оздравителни мерки.
- ✓ **Общинските органи** – по отношение на процедурите по ОВОС и екологична оценка; по отношение на разработването и одобряването на шумови карти и планове за действие за основните агломерации, по отношение на прилагането процедури по превантивни и оздравителни мерки.

Политика в областта на управление на дейностите по изменение на климата

Преглед на целите на политиката в областта на управлението на дейностите по изменение на климата и оценка на постигнатите резултати за периода 2005 – 2008 г.

Стратегическата цел за намаляване на неблагоприятното въздействие, върху човешкото здраве, екосистемите и националното стопанство, предизвикано от изменението на климата към момента се изпълнява добре и емисиите на парникови газове са далеч под целта по Протокола от Киото (8% намаляване спрямо 1988 г.)

Участието на България в "гъвките" механизми на Протокола от Киото - "търговия с емисии" и "съвместно изпълнение" както и прилагането на Европейската схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове съгласно Директива 2003/87/ЕС се свежда до одобрението на проекти "съвместно изпълнение", които водят до допълнително намаляване на емисиите на парникови газове. Към момента механизмите за търговия с емисии не се прилагат, в т.ч. Европейската схема за търговия с емисии.

Визия за развитието на политиката в областта на дейностите по изменение на климата

Изменението на климата е глобален проблем, който рефлектира негативно, както върху екосистемите, така и върху цялата социално-икономическа система и човешкото здраве и изисква съвместните усилия на цялото човечество. България се присъедини към международните усилия за предотвратяване и смекчаване на негативните последици от изменение на климата, залегнали в Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата и Протокола от Киото и полага всички усилия за прилагане на директивите на ЕС в

тази област. Международният процес е изключително динамичен и ежегодно се приемат нови изисквания.

Политиката на България в лицето на МОСВ по изменение на климата цели постигане на изискванията по Протокола от Киото и Европейското законодателство чрез изграждане на необходимия капацитет и непрекъснато разширяване обхвата на изпълняваните дейности в тази област.

Стратегически и оперативни цели

Стратегическа цел: Намаляване на неблагоприятното въздействие, върху човешкото здраве, екосистемите и националното стопанство, предизвикано от изменението на климата

Оперативна цел: Участие на България в “гъвкавите” механизми на Протокола от Киото - “търговия с емисии” и “съвместно изпълнение” както и прилагането на Европейската схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове съгласно Директива 2003/87/ЕС

Полза / ефект за обществото

Предотвратяване и смекчаване на негативните въздействия от изменението на климата върху екосистемите, социално-икономическите системи, здравето и благополучието на човека.

Таблица 1

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ					
Стратегическа цел: Намаляване на неблагоприятното въздействие, върху човешкото здраве, екосистемите и националното стопанство, предизвикано от изменението на климата					
Ползи/ефекти: Предотвратяване и смекчаване на негативните въздействия от изменението на климата върху екосистемите, социалноикономическите системи, здравето и благополучието на човека.					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност			
		2010	2011	2012	
Ниво на емисиите на парникови газове спрямо базова година 1988.	Gg	Не по-високо от целта по Протокола от Киото (8% под стойността за 1988 г.)	Не по-високо от целта по Протокола от Киото (8% под стойността за 1988 г.)	Не по-високо от целта по Протокола от Киото (8% под стойността за 1988 г.)	
Количество трансферирани емисии на парникови газове	тона	2 000 000	4 000 000	4 000 000	

Кратко описание на показателите за полза/ефект

Показател 1

България е страна, включена в “Приложение Б” на Протокола от Киото. С подписването на Протокола, България поема задължението да намали емисиите си от парникови газове в

периода 2008 – 2012 г. с 8% спрямо нивата на емисиите през приетата за базова година 1988. Постигането на това ниво изисква прилагането на редица мерки във всички сфери на икономиката и бита. 127 090 Gg CO₂eq., годишно е задължението на България съгласно Протокола от Киото. В момента страната ни е с около 50 % под нивата на задължението по Протокола.

С използването на този показател се следи изпълнението на основното задължение на страната по ПК и възможността за участие в механизмите му.

Показател 2

Емисиите на парникови газове в страната могат да бъдат редуцирани посредством изпълнение на залегналите мерки в Националния план за действие по изменение на климата, включително чрез използване на механизмите на Протокола от Киото и други допълнителни механизми. Редукциите на емисии на парникови газове могат да бъдат трансферирани на други страни или между инсталациите с цел икономически по-изгодно постигане на задълженията им. Този показател илюстрира ефективността на извършваните дейности в областта на изменение на климата по отношение на механизмите.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

С оглед координацията на политиките и мерките в ОБЛАСТТА НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА, изпълнението на Националния план за действие по изменение на климата (НПДИК) и осъществяване на проекти “съвместно изпълнение” Министерството на околната среда и водите взаимодейства основно със следните институции - Министерство на икономиката и енергетиката, Министерство на финансите, Министерство на правосъдието, Министерство на транспорта, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на образованието и науката, Министерство на външните работи, Министерство на земеделието и продоволствието, Агенция по енергийна ефективност, Национален статистически институт, Държавна комисия за енергийно и водно регулиране.

Това взаимодействие се осъществява по силата на:

- Закон за опазване на околната среда;
- РМС № 1012 от 21.12.2004 г. за координация на дейностите по изпълнение на Втория Национален план за действие по изменение на климата.

Предстои разработване на Трети Национален план за действие по изменение на климата за периода 2009-2013 г. Процесът на координация с други институции по отношение изпълнението на този стратегически документ, след неговото разработване и приемане, ще бъде уточнено в последствие до края на 2010 г.

Политика в областта на геологията, подземните богатства, опазване на земните недра и почвите

Преглед на целите на политиката в областта на геологията, подземните богатства, опазване на земните недра и почвите и оценка на постигнатите

резултати за периода 2005 – 2008 г.

През отчетния период 2005-2008г. е разработен проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства. Същият е приет от Народното събрание и е обнародван в ДВ бр. 70/08.08.2008 г. Със ЗИД-а се транспонират основните изисквания на Директива 2006/21/ЕО за управление на отпадъците от добивната промишленост (минните отпадъци). През 2008г. е разработен и проект на Наредба за специфичните изисквания за управление на минните отпадъци, която е приета с ПМС №17/26.01.2009г.

МОСВ имаше водеща роля и в разработването на Проект на Наредба за норми относно допустимо съдържание на вредни вещества в почвите, която е приета като Наредба №3 от МОСВ, МЗ и МЗХ и обнародвана в ДВ, бр.71/12.8.2008г. Изготвена беше и Наредба за инвентаризацията и проучванията на площи със замърсена почва, възстановяването и поддържането им, която бе приета с ПМС №30/06.02.2007г. и обнародвана в ДВ, бр. 15/16.02.2007г.

В таблица по-долу са посочени Показателите за изпълнение с техните целеви и отчетни стойности за всяка от годините и сумарно за периода 2005-2008г.

<i>Програма 13 Управление на търсенето, проучването и добива на подземни богатства, опазване на земните недра</i>	Мерна единица / формула за изчисляване	2005 Целева стойност / Закон	2005 Отчет	2006 Целева стойност / Закон	2006 Отчет	2007 Целева стойност / Закон	2007 Отчет	2008 Целева стойност / Закон	2008 Отчет	2005-2008 Целева стойност / Сумарна	2005-2008 Отчет
1.Разработване на политика и международно сътрудничество в областта на рационалното ползване на подземните богатства и опазване на земните недра и почвите											
Брой на международните проекти и европейските инициативи, в които участва България	брой	3	3	2	2	2	2	2	3	9	10
2.Държавен надзор върху търсенето, проучването и експлоатацията на подземни богатства											
Брой съгласувани проекти за търсене, проучване, добив и първична преработка	брой	400	453	450	499	450	1687	450	463	1750	3102
Брой проверки за спазване на цялостните и годишни работни проекти за търсене, проучване, добив, първична преработка и консервация	брой	25	27	250	1975	800	1444	800	1072	1875	4518
3.Разрешителен режим											
Брой организирани конкурси по ЗПБ	брой	10	31	5	2	5	2	5	18	25	53
Брой издадени разрешения за търсене и проучване	брой	100	83	50	21	20	21	30	78	200	203
Брой издадени удостоверения за търговски открития	брой	50	52	50	58	50	61	50	44	200	215
4.Ликвидиране на последствията от търсенето, проучването, добива и преработката на подземни богатства											
Брой на изпълнените проекти за ликвидация	брой	4	4	4	4	4	3	4	3	16	14

Брой съгласувани проекти за ликвидация и рекултивация	брой	50	66	50	140	100	67	100	101	300	374
---	------	----	-----------	----	------------	-----	----	-----	------------	-----	------------

Повечето от заложените целеви стойности по показателите за изпълнение са достигнати и преизпълнени. По-важни изпълнени дейности по програмата за отчетният период са:

- Съгласувани са 3102 проекта за търсене, проучване, добив и преработка на подземни богатства;
- Извършени са 4518 бр. проверки за спазването на цялостните и годишните работни проекти за търсене, проучване, добив, първична преработка и ликвидация или консервация;
- Организиран са и проведени 53 броя конкурси по ЗПБ;
- Издадени са 203 разрешения за търсене и/или проучване;
- Издадени са 215 удостоверения за търговски открития;
- Съгласувани са 374 проекта за ликвидация и рекултивация.

През отчетния период 2005-2008г. по програмата се извършваха дейности, свързани с:

- Оптимизиране на финансираните от бюджета геологопроучвателните дейности в страната;
- Осигуряване на поддръжка и функциониране на Националния геофонд и Националното скалнофондово хранилище;
- Осигуряване на поддръжка и функциониране на Регистър и специализирана карта на разрешенията за търсене и проучване, Регистър на откритията и Специализирана карта на находищата на подземни богатства в страната, както и на Национален баланс на запасите;
- Разширяване на международното сътрудничество и европейската интеграция в областта на геологията.

Ежегодно, през месец април Баланса на запасите и ресурсите на подземни богатства е предоставен за сведение на Министерския съвет.

В таблица по-долу са посочени Показателите за изпълнение с техните целеви и отчетни стойности за всяка от годините и сумарно за периода 2005-2008г.

Програма 14 Осигуряване на информация за геологията и суровинния потенциал на страната	Мерна единица / формула за изчисляване	2005 Целева стойност / Закон	2005 Отчет	2006 Целева стойност / Закон	2006 Отчет	2007 Целева стойност / Закон	2007 Отчет	2008 Целева стойност / Закон	2008 Отчет	2005-2008 Целева стойност сумарна	2005 - 2008 Отчет
1.Разработване на политика и международно сътрудничество в областта на геологията											
Брой на международните проекти и европейските инициативи, в които участва България	брой	3	3	2	2	2	2	2	4	9	11
2.Геоложка документация											
Брой организирани търгове по ЗОП	брой	2	7	4	3	4	3	2	4	12	17
Брой постъпили нови доклади в Националния геофонд	брой	5	34	8	26	15	15	9	11	37	86

Брой потребители на геоложка информация	брой	500	533	300	680	400	608	400	594	1600	2415
3.Регистър и специализирана карта на разрешенията за търсене и проучване											
Брой нови записи в регистъра и специализираната карта	брой	100	197	50	82	50	61	50	100	250	440
Брой извършени справки с регистъра и специализираната карта	брой	15	30	15	16	15	24	15	9	60	79
4.Регистър на откритията и специализирана карта на находищата на подземни богатства											
Брой нови записи в регистъра и специализираната карта на находищата на подземни богатства	брой	50	74	50	58	50	80	50	82	200	294
Брой предоставени извлечения от регистъра на откритията и специализираната карта на находищата	брой	50	56	50	156	80	138	80	90	260	440
5.Национален баланс на запасите от подземни богатства											
Брой предоставени справки от НБЗ	брой	50	16	50	215	100	11	100	26	300	268

Всички заложените целеви стойности по показателите за изпълнение в сумарно изражение за периода са достигнати и преизпълнени. По-важни изпълнени дейности по програмата за отчетният период са:

- организирани търгове по ЗОП – 17броя;
- постъпили нови доклади в Националния геофонд – 86 броя;
- потребители на геоложка информация – 2415 човека;
- нови записи в регистъра и специализираната карта – 440;
- нови записи в регистъра и специализираната карта на находищата на подземни богатства 294.

Програма 15 “Опазване, устойчиво ползване на земите и почвите и възстановяване на почвените функции” беше разработена през 2008 год. В този смисъл не е налице период, който следва да се отчита. Независимо от това, във връзка с изпълнение на Политиката в областта на геологията, подземните богатства, опазване на земните недра и почвите и в рамките на Програма 13 “Управление на търсенето, проучването и добива на подземни богатства, опазване на земните недра” в този период е работено основно по законодателство свързано с почвите на европейско и националното ниво. В процес на обсъждане е Рамкова директива за опазване на почвите. Разработен е и е обнародван в ДВ бр.89 /2007 год. Закон за почвите /ЗП/. Законът отразява съвременната европейска политика по отношение на опазването, устойчивото

ползване и възстановяването на почвите, заложена в Европейската стратегия. Разработени са три наредби по ЗП:

- Наредба № 4 от 12 януари 2009 г. за мониторинг на почвите, Обн. ДВ. бр.19 от 13 март 2009г
- Наредба № 3 от 1 август 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите, Обн. ДВ. бр.71 от 12 Август 2008г.
- Наредба за реда и начина за инвентаризация, проучвания, извършване и поддържане на необходимите възстановителни мероприятия на площи с увредени почви в сила от 05.02.2010 г. Приета с ПМС № 187 от 23.07.2009 г.Обн. ДВ. бр.62 от 4 Август 2009
- Наредба за инвентаризацията и проучванията на площи със замърсена почва, необходимите възстановителни мерки, както и поддържането на реализираните възстановителни мероприятия, обн., ДВ, бр. 15 от 16.02.2007 г., в сила от 17.08.2007г.

Предстои идентифициране на замърсени места и приоритетни райони подложени на риск от деградационни процеси /ерозия, киселяване, засоляване, намаляване на почвено органично вещество, уплътняване/, както и свлачища и изолиране на почвите.

Във връзка с изпълнението на Конвенцията на ООН за борба с опустиняването е разработена и се изпълнява Национална Програма за устойчиво управление на земите и борба с опустиняването в Република България.

Визия за развитието на политиката в областта на геологията, подземните богатства, опазване на земните недра и почвите

В изпълнение на държавната политика в областта на геологията, подземните богатства и опазването на земните недра и почвите продължава приоритетното изучаване на регионалния геоложки строеж на територията на страната, както и на други територии по света, където България има интереси. Резултатите са основа за извършване на научно-приложни и приложни дейности, свързани както с търсенето, проучването и добива на подземни богатства, така също с реализирането на важни строителни програми с национален и международен обхват, с оценката на съвременния геолого-геоморфоложки и геоиколюжки риск и с определяне на обекти на геоложкото наследство.

За задоволяване на нарастващото потребление на геоложка информация, приоритет на министерството е нейното придобиване, съхраняване и предоставяне чрез съвременни технологии и практики.

Подземните богатства, като изключителна държавна собственост, ценен, ограничен и невъзстановим природен ресурс, с важно значение за икономическия просперитет на страната, продължават да са обект на засилен държавен надзор при търсенето, проучването, добива и първичната им преработка, с цел тяхното рационално и екологосъобразно ползване. Необходимо е увеличаване на обема на гео-еколюжките изследвания, с цел оптимизиране на дейностите и на разходите, свързани с ограничаване и отстраняване на уврежданията на околната среда, причинени от прекратили дейността си неефективни геологопроучвателни, миннодобивни и преработвателни обекти.

Почвите, като един от основните компоненти на околната среда, са предмет на опазване, възстановяване и устойчиво ползване. За целта е важно да бъде създадена съвременна, съобразена с Европейските изисквания и стандарти нормативна база, както и необходимите структури и схеми за нейното прилагане. Политиката на Министерството на околната среда и водите по отношение на почвите е отразена в приетия от XL Народно събрание на 23 октомври

2007 год и обн. ДВ. Бр.89 от 6 Ноември 2007г., Закон за почвите /ЗП/. Законът отразява европейската стратегия за опазване на почвите.

Съгласно чл.1, ал.1 от Закона, почвите се считат за национално богатство, ограничен, незаменим и практически невъзстановим природен ресурс и опазването им е приоритет и задължение на държавните и общинските органи и на физическите и юридическите лица. От тази гледна точка са поставени основните цели, а именно предотвратяване увреждането на почвите, трайно запазване и възстановяване на нарушените почвени функции;

Стратегически и оперативни цели

Стратегическа цел: “Осигуряване на геоложка информация, минералносуровинен баланс и опазване на земните недра и почвите”

Оперативни цели:

- Опазване на земните недра и рационално използване на подземните богатства;
- Осигуряване на геоложка информация за населението и икономиката на страната;
- Опазване, устойчиво ползване на земите и почвите и възстановяване на почвените функции.

Полза / ефект за обществото

Ползата/ефектът за обществото се определя от геоложката изученост на страната, рационалното ползване на подземните богатства и опазването на земните недра и почвите. Тази полза/ефект се измерва със съответните показатели, описани по-долу и с показани целеви стойности в Таблица №1:

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Ползи/ефекти: Геоложка изученост на страната, рационално ползване на подземните богатства и опазване на земните недра и почвите							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1. Отношение на броя на новите находища на подземни богатства, заведени в Националния баланс на запасите към общия брой на предоставени разрешения за търсене и проучване на подземни богатства	броя на новите находища/ общия брой на предоставени разрешения*100(%)	44%	50%	50%	50%	50%	50%
2. Брой геоложки доклади, заведени в	брой	110	100	100	100	100	100

Националния геофонд							
3. Брой проекти за опазване, устойчиво ползване на почвите и възстановяване на земите и функциите на почвите	Брой		50	50	60	60	60

Кратко описание на показателите за полза/ефект

Показател 1 - Отношение на броя на новите находища на подземни богатства, заведени в Националния баланс на запасите към общия брой на предоставени разрешения за търсене и проучване на подземни богатства. Измерва се в проценти.

Националният баланс на запасите представлява информационна система за данните, описващи количеството и качеството на запасите и ресурсите от подземни богатства на територията на страната. Той се актуализира ежегодно и се внася за разглеждане в МС. В резултат на предоставени разрешения за търсене и проучване в него се въвеждат новорегистрирани открития на подземни богатства, чиито брой е мярка за увеличаване суровинния потенциал на страната. Показателят се изчислява в проценти като отношение на броя на новите находища на подземни богатства, заведени в Националния баланс на запасите към общия брой на предоставени разрешения за търсене и проучване на подземни богатства. За измерване изпълнението на този показател се определя целева стойност – 50%.

Показател 2 - Брой геоложки доклади, заведени в Националния геофонд.

В Националния геофонд постъпват докладите от геоложките изследвания, финансирани с държавни средства и доклади от търсенето, проучването и добива на подземни богатства, които се финансират от частни инвестиции. Броят и разбира се качеството на тези доклади обогатяват геоложката изученост и увеличават потенциала от подземни богатства на страната. За измерване изпълнението на този показател се определя целева стойност – 100 броя годишно.

Показател 3 - Брой проекти за опазване, устойчиво ползване на почвите и възстановяване на земите и функциите на почвите.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

При осъществяване на ПОЛИТИКАТА В ГЕОЛОГИЯТА, ПОДЗЕМНИТЕ БОГАТСТВА И ОПАЗВАНЕТО НА ЗЕМНИТЕ НЕДРА И ПОЧВИТЕ Министерството на околната среда и водите взаимодейства основно със следните институции:

- ✓ **Министерството на икономиката, енергетиката и туризма** - по отношение на търсенето, проучването и добива на подземни богатства, както и по ликвидиране на последствията от закриване на рудодобива, въгледобива и уранодобива;

- ✓ **Министерство на финансите** – по програмите за ликвидиране на последствията от закриване на уранодобива, въгледобива и рудодобива.
- ✓ **Министерството на регионалното развитие и благоустройството** – по отношение на търсенето, проучването и добива на подземни богатства както и по мониторинга и геозащитата на свлачищните райони и мерките за ограничаване на ерозионните и абразионните процеси;
- ✓ **Министерството на земеделието и храните** - по отношение на опазването, устойчивото ползване и възстановяването на земеделските земи;
- ✓ **Министерството на здравеопазването** – при извършването на оценка на здравния риск и разработването на мерки за ограничаване на вредното въздействие върху здравето на хората от увредени почви;
- ✓ **Държавната агенция по горите** – при организиране на дейностите по опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите в горския фонд.

Като компетентни органи по ЗПБ Министерството на икономиката, енергетиката и туризма и Министерството на регионалното развитие и благоустройство предоставят разрешения за търсене и/или проучване, в резултат на които могат да се регистрират търговски открития, които да бъдат заведени в НБЗ.

Като компетентни органи по Закона за почвите /ЗП/, Министерството на земеделието и храните предоставя информация за състоянието на земеделските земи и изпълнението на изискванията за добрата земеделска практика, Министерството на здравеопазването прави оценка на здравния риск от увредени почви, Министерство на регионалното развитие и благоустройството – за геозащита на свлачищните райони и мерките за ограничаване на ерозионните и абразионните процеси.

IV. Основни параметри на бюджетната прогноза

ОПИСАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ

ПРИХОДИ (в хил.лв.)	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Проект 2011 г.	Проект 2012 г.
Общо приходи:	11 565	8 300	8 300	8 500	8 500	8 500
<i>Данъчни приходи</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Неданъчни приходи</i>	11 565	8 300	8 300	8 500	8 500	8 500
Приходи и доходи от собственост	1 731	1 965	1 965	1 965	1 965	1 965
Държавни такси	4 620	5 216	5 216	5 316	5 316	5 316
Глоби, санкции и наказателни лихви	830	1 119	1 119	1 219	1 219	1 219
Други	4 384	0	0	0	0	0

Приходи в областта на управление на водите

Приходите по програмата се формират от постъпления от такси за издаване на разрешения, съгласно ПМС № 253 от 20.09.2004 г. за:

- ползване на воден обект;
- водоползване;
- предоставяне на информация от регистъра на разрешителните и от предоставените концесии за водите;
- регистриране на особено право на ползване върху води-изключителна държавна собственост и водни обекти-публична държавна собственост;
- ползване на данни от водностопанския кадастър, съгласно чл.180, ал.2 от ЗВ.

Приходи в областта на управление на отпадъците

Приходите по програмата се формират от:

- такси за издаване на разрешение за извършване на дейности по:
  - а) предварително третиране, разкомплектуване, оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъци;
  - б) събиране, транспортиране и/или временно съхраняване на отпадъци;
  - в) за внос и транзитен превоз на отпадъци през територията на Република България;
  - г) за износ на отпадъци от Република България;
- такси за издаване на разрешение на организации по оползотворяване на масово разпространени отпадъци;
- такси за изменение и/или допълнение на разрешения на организации по оползотворяване по ПМС № 253/2004г.;
- такси за изменение и/или допълнение на разрешение за извършване на дейностите;
- такси за издаване на регистрационен документ по чл. 12, ал. 4 от Закона за управление на отпадъците ;
- такси за издаване на регистрационен документ по чл. 87, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците;

Горепосочените такси са съгласно разпоредбите на ПМС № 253/20.09.2004 г. - Тарифа за таксите, които се събират в системата на Министерството на околната среда и водите.

- такси за пневматични гуми, съгласно ПМС № 120 от 30.05.2008г.;
- такси за батерии и акумулатори, съгласно Наредба за изискванията за производство и пускане на пазара на батерии и акумулатори и за третиране и транспортиране на отпадъци и акумулатори, приета с ПМС № 144 от 05.07.2005 г.;
- продуктови такси за МПС, съгласно Наредба за изискванията за третиране на отпадъци от МПС, приета с ПМС № 311/2004 г. ;
- продуктови такси за опаковки, съгласно Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки, прието с ПМС № 41 от 2004 г.;
- такси за електрическо и електронно оборудване, съгласно Наредба за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване, приета с ПМС № 82 от 2006 г.;
- продуктови такси за отработени масла и отпадъчни нефтопродукти , съгласно Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, приета с ПМС № 230 от 2005 г.;
- глоби и санкции за нарушения на разпоредбите на Закона за управление на отпадъците.

По гореизброените наредби, тарифите са посочени в Постановление № 120 на МС от 30.05.2008 г. за приемане на Тарифа за таксите за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци.

Приходи в областта на опазване чистотата на атмосферния въздух

Приходите по програмите се формират от такси събирани, съгласно ПМС № 253, от 20.09.2006 г. за:

- Такси върху произведеното и внесено на територията на страната котелно гориво и мазут със съдържание на сяра над 1% съгласно чл. 31 от ЗЧАВ (вносят се в ПУДООС);
- Санкции за изпускане на наднормени емисии на вредни вещества в атмосферния въздух съгласно Наредбата за реда за определяне на санкции при увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми, приета с ПМС № 169 от 2003 г. (вносят се в ПУДООС и общинските фондове за опазване на околната среда);

Приходи в областта на опазване на биологичното разнообразие

Приходите по програмата формират от постъпления събирани по Тарифата за таксите, които се събират в системата на МОСВ за:

- издаване на решение по оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони
- издаване на решение по оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони в рамките на процедура по ОВОС и ЕО
- издаване на разрешения за образец CITES за износ, внос или реекспорт на екземпляри от застрашени видове от дивата фауна и флора;
- въвеждане в природата на неместни и повторно въвеждане на местни диви животински и растителни видове;
- работа с генетично модифицирани организми в контролирани условия и внос на ГМО с цел работа в контролирани условия;
- събиране на генетичен материал от естествени находища на лечебни растения под специален режим с цел култивиране.

Приходи в областта на управлението на опасните химични вещества и препарати

По програмата се събират приходи от :

- издаване на разрешителни за внос и уведомления за износ на опасни химични вещества и препарати, съгласно ПМС №253 от 20.09.2004г. – чл. 1 и чл. 2, ал. 4
- издаване, преразглеждане и/или промяна на разрешително по чл. 104 от ЗООС. ПМС №253 от 20.09.2004г. – чл. 6а
- наложени по чл. 69 и 70 санкции за увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или неспазване на определените в разрешителните или комплексните разрешителни емисионни норми и ограничения -съгласно чл. 64, т. 1 от ЗООС.

Приходи в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост

По програмата се събират приходи за извършване на анализи на въздушни проби, водни проби, почвени проби, микробиологични анализи, анализи на органични замърсители, тежки метали, радиометрични измервания и анализи за радиоактивност, измерване на шумово натоварване, анализи на отпадъци, формирани въз основа на Ценоразпис на измерванията, лабораторните анализи и изпитвания, извършвани от лабораториите към Изпълнителна агенция по околна среда, утвърден м.юли 2006 г. от министъра на околната среда и водите; приходи по чл. 185, ал. 3 от Закона за водите и чл. 17, ал. 2 от Наредба № 6/26.03.1999 г. за реда и начина на измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници.

Приходи в областта на комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването

Приходите се формират от постъпващи суми, съгласно ПМС № 253 от 20.09.2004 г. за :

- издаване на решение относно необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС);
  - издаване на решение по ОВОС ;
  - изготвяне на становище по екологична оценка на план или програма;
  - изготвяне на становище по искане на физически и юридически лица за проект и инвестиционно предложение;
  - вписване в публичния регистър на експертите, извършващи екологична оценка и ОВОС;
  - издаване на решение за преценяване на необходимостта от екологична оценка на план или програма;
  - издаване на комплексно разрешително по глава 7, раздел II от ЗООС;
  - преразглеждане в случаите по чл.124, ал.2 и 3, т.1 и 2 от ЗООС;
  - регистрация по Регламент (ЕО) № 761/2001 относно схемата за управление по околна среда и одитиране по реда на чл.134, ал. 1 от ЗООС;
  - присъждане на знак за екомаркировка на продукт по Регламент (ЕО) № 1980/2000 относно схемата за екомаркировка по реда на чл.138, ал.1 от ЗООС,
- както и от глоби и санкции.

Приходи в областта на геологията, подземните богатства, опазване на земните недра и почвите

Приходите се формират от постъпления от такси, събирани по МПС № 253 от 20.09.2004 г. за:

- ползване на геоложка информация в читалните на Националния геофонд;
- ползване на геоложка информация чрез предоставяне на копие от стандартна карта;
- ползване на геоложка информация чрез предоставяне на копие от графични приложения и др.

В изпълнение на Закона за почвите приходите ще се формират от:

- постъпления от такси, по чл.29, ал.3 от ЗП за съгласуване на проекти за рекултивация;
- глоби, санкции и наказателни лихви

Администрация

Приходите се формират от постъпления от почивните бази на МОСВ и отдадени под наем помещения.

ОПИСАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ

ПРОГРАМИ на Министерство на околната среда и водите за 2009 г. (Закон) (в хил.лв.)	Общо разходи	Ведомствени разходи	Администрирани разходи		
			Общо	По бюджета на ПРБК	По други бюджети, фондове и сметки
Обща сума на разходите	1 279 961	51 236	1 228 725	20 900	1 207 825
Програма 1 "Оценка, управление и опазване на водните ресурси на Република България"	888 311	12 158	876 153	4 900	871 253
Програма 2 "Интегрирана система за управление на отпадъците"	215 497	2 607	212 890	0	212 890

Програма 3 "Подобряване качеството на атмосферния въздух в районите "горещи точки"	56 604	373	56 231	0	56 231
Програма 4 "Подобряване качеството на течните горива и намаляване на вредните емисии в атмосферния въздух "	754	754	0	0	0
Програма 5 "Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси"	42 499	5 205	37 294	7 000	30 294
Програма 6 "Контрол и управление на химичните вещества , предотвратяване на големи аварии и координация на РИОСВ по прилагане и налагане на екологичното законодателство"	783	783	0	0	0
Програма 7 "Национална система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост"	19 256	10 256	9 000	9 000	0
Програма 8 "Повишаване на обществената култура и съзнание по въпросите на околната среда и устойчивото развитие"	7 249	1 249	6 000	0	6 000
Програма 9 "ОВОС и екологична оценка"	686	686	0	0	0
Програма 10 "Комплексни разрешителни и защита от шум в околната среда "	803	803	0	0	0
Програма 11 "Схеми за подобряване на резултатите в опазване на околната среда "	49	49	0	0	0
Програма 12 "Екологична отговорност"	21 170	170	21 000	0	21 000
Програма 13 "Управление на дейностите по изменение на климата"	497	497	0	0	0
Програма 14 "Управление на търсенето, проучването и добива на подземни богатства, опазване на земните недра"	1 099	1 099	0	0	0
Програма 15 " Осигуряване на информация за геологията и суровинния потенциал на страната"	2 435	2 435	0	0	0
Програма 16 " Опазване, устойчиво ползване на земите и почвите и възстановяване на почвените функции"	102	102	0	0	0
Програма Администрация	22 167	12 010	10 157	0	10 157

ПРОГРАМИ на Министерство на околната среда и водите за 2009 г. (ревизиран бюджет) (в хил.лв.)	Общо разходи	Ведомствени разходи	Администрирани разходи		
			Общо	По бюджета на ПРБК	По други бюджети, фондове и сметки
Обща сума на разходите	463 172	33 347	429 825	6 000	423 825
<i>Програма 1 "Оценка, управление и опазване на водните ресурси на Република България"</i>	96 384	7 126	89 258	2 005	87 253
<i>Програма 2 "Интегрирана система за управление на отпадъците"</i>	215 328	2 438	212 890	0	212 890
<i>Програма 3 "Подобряване качеството на атмосферния въздух в районите "горещи точки"</i>	56 594	363	56 231	0	56 231
<i>Програма 4 "Подобряване качеството на течните горива и намаляване на вредните емисии в атмосферния въздух "</i>	754	754	0	0	0
<i>Програма 5 "Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси"</i>	37 160	4 865	32 295	2 001	30 294
<i>Програма 6 "Контрол и управление на химичните вещества , предотвратяване на големи аварии и координация на РИОСВ по прилагане и налагане на екологичното законодателство"</i>	674	674	0	0	0
<i>Програма 7 "Национална система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост"</i>	10 335	8 341	1 994	1 994	0
<i>Програма 8 "Повишаване на обществената култура и съзнание по въпросите на околната среда и устойчивото развитие"</i>	6 761	761	6 000	0	6 000
<i>Програма 9 "ОВОС и екологична оценка"</i>	680	680	0	0	0
<i>Програма 10 "Комплексни разрешителни и защита от шум в околната среда "</i>	799	799	0	0	0

Програма 11 "Схеми за подобряване на резултатите в опазване на околната среда "	49	49	0	0	0
Програма 12 "Екологична отговорност"	21 170	170	21 000	0	21 000
Програма 13 "Управление на дейностите по изменение на климата"	462	462	0	0	0
Програма 14 "Управление на търсенето, проучването и добива на подземни богатства, опазване на земните недра"	924	924	0	0	0
Програма 15 " Осигуряване на информация за геологията и суровинния потенциал на страната"	370	370	0	0	0
Програма 16 " Опазване, устойчиво ползване на земите и почвите и възстановяване на почвените функции"	102	102	0	0	0
Програма Администрация	14 626	4 469	10 157	0	10 157

ПРОГРАМИ на Министерство на околната среда и водите за 2010 г. (проект) (в хил.лв.)	Общо разходи	Ведомствени разходи	Администрирани разходи		
			Общо	По бюджета на ПРБК	По други бюджети, фондове и сметки
Обща сума на разходите	871 354	43 543	827 811	6 000	821 811
Програма 1 "Оценка, управление и опазване на водните ресурси на Република България"	604 193	6 864	597 329	1 500	595 829
Програма 2 "Интегрирана система за управление на отпадъците"	151 845	2 643	149 202	0	149 202
Програма 3 "Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух"	30 474	988	29 486	0	29 486
Програма 4 "Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси"	36 158	5 020	31 138	3 000	28 138

Програма 5 "Контрол и управление на химичните вещества , предотвратяване на големи аварии и координация на РИОСВ по прилагане и налагане на екологичното законодателство"	673	673	0	0	0
Програма 6 "Национална система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост"	14 388	12 888	1 500	1 500	0
Програма 7 "Повишаване на обществената култура и съзнание по въпросите на околната среда и устойчивото развитие"	3 217	1 217	2 000	0	2 000
Програма 8 "ОВОС и екологична оценка"	1 298	1 298	0	0	0
Програма 9 "Комплексни разрешителни и защита от шум в околната среда "	888	888	0	0	0
Програма 10 "Схеми за подобряване на резултатите в опазване на околната среда "	26	26	0	0	0
Програма 11 "Екологична отговорност"	7 092	92	7 000	0	7 000
Програма 12 "Управление на дейностите по изменение на климата"	1 037	1 037	0	0	0
Програма 13 "Управление на търсенето, проучването и добива на подземни богатства, опазване на земните недра"	659	659	0	0	0
Програма 14 " Осигуряване на информация за геологията и суровинния потенциал на страната"	819	819	0	0	0
Програма 15 " Опазване, устойчиво ползване на земите и почвите и възстановяване на почвените функции"	255	255	0	0	0
Програма Администрация	18 332	8 176	10 156	0	10 156

ПРОГРАМИ на Министерство на околната среда и водите за 2011 г. (прогноза) (в хил.лв.)	Общо разходи	Ведомствени разходи	Администрирани разходи		
			Общо	По бюджета на ПРБК	По други бюджети, фондове и сметки
Обща сума на разходите	1 144 718	43 419	1 101 299	6 000	1 095 299

Програма 1 "Оценка, управление и опазване на водните ресурси на Република България"	615 332	6 857	608 475	1 500	606 975
Програма 2 "Интегрирана система за управление на отпадъците"	417 065	2 641	414 424	0	414 424
Програма 3 "Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух"	19 879	987	18 892	0	18 892
Програма 4 "Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси"	37 427	5 014	32 413	3 000	29 413
Програма 5 "Контрол и управление на химичните вещества, предотвратяване на големи аварии и координация на РИОСВ по прилагане и налагане на екологичното законодателство"	672	672	0	0	0
Програма 6 "Национална система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост"	14 381	12 881	1 500	1 500	0
Програма 7 "Повишаване на обществената култура и съзнание по въпросите на околната среда и устойчивото развитие"	3 216	1 216	2 000	0	2 000
Програма 8 "ОВОС и екологична оценка"	1 297	1 297	0	0	0
Програма 9 "Комплексни разрешителни и защита от шум в околната среда"	887	887	0	0	0
Програма 10 "Схеми за подобряване на резултатите в опазване на околната среда"	26	26	0	0	0
Програма 11 "Екологична отговорност"	18 092	92	18 000	0	18 000
Програма 12 "Управление на дейностите по изменение на климата"	1 036	1 036	0	0	0
Програма 13 "Управление на търсенето, проучването и добива на подземни богатства, опазване на земните недра"	658	658	0	0	0
Програма 14 "Осигуряване на информация за геологията и суровинния потенциал на страната"	954	954	0	0	0

Програма 15 "Опазване, устойчиво ползване на земите и почвите и възстановяване на почвените функции"	255	255	0	0	0
Програма Администрация	13 541	7 946	5 595	0	5 595

ПРОГРАМИ на Министерство на околната среда и водите за 2012 г. (прогноза) (в хил.лв.)	Общо разходи	Ведомствени разходи	Администрирани разходи		
			Общо	По бюджета на ПРБК	По други бюджети, фондове и сметки
Обща сума на разходите	866 566	43 295	823 271	6 000	817 271
Програма 1 "Оценка, управление и опазване на водните ресурси на Република България"	438 018	6 850	431 168	1 500	429 668
Програма 2 "Интегрирана система за управление на отпадъците"	347 651	2 638	345 013	0	345 013
Програма 3 "Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух"	4 625	986	3 639	0	3 639
Програма 4 "Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси"	19 035	5 008	14 027	3 000	11 027
Програма 5 "Контрол и управление на химичните вещества , предотвратяване на големи аварии и координация на РИОСВ по прилагане и налагане на екологичното законодателство"	671	671	0	0	0
Програма 6 "Национална система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост"	14 375	12 875	1 500	1 500	0
Програма 7 "Повишаване на обществената култура и съзнание по въпросите на околната среда и устойчивото развитие"	3 215	1 215	2 000	0	2 000
Програма 8 "ОВОС и екологична оценка"	1 296	1 296	0	0	0
Програма 9 "Комплексни разрешителни и защита от шум в околната среда "	886	886	0	0	0
Програма 10 "Схеми за подобряване на резултатите в опазване на околната среда "	26	26	0	0	0

Програма 11 "Екологична отговорност"	20 592	92	20 500	0	20 500
Програма 12 "Управление на дейностите по изменение на климата"	1 036	1 036	0	0	0
Програма 13 "Управление на търсенето, проучването и добива на подземни богатства, опазване на земните недра"	657	657	0	0	0
Програма 14 "Осигуряване на информация за геологията и суровинния потенциал на страната"	616	616	0	0	0
Програма 15 "Опазване, устойчиво ползване на земите и почвите и възстановяване на почвените функции"	255	255	0	0	0
Програма Администрация	13 612	8 188	5 424	0	5 424

ОПИСАНИЕ НА ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ФИНАНСИРАНЕ

Източници на финансиране на консолидираните разходи	Отчет 2008 г. (в хил.лв.)	Закон 2009 г. (в хил.лв.)	Ревизиран бюджет 2009 г. (в хил.лв.)	Проект 2010 г. (в хил.лв.)	Прогноза 2011 г. (в хил.лв.)	Прогноза 2012 г. (в хил.лв.)
Общо разходи:	392 637	1 279 961	1 247 172	871 354	1 144 719	866 565
Общо финансиране	392 637	1 279 961	1 247 172	871 354	1 144 719	866 565
Собствени приходи	11 565	8 300	8 300	8 500	8 500	8 500
Субсидия от републиканския бюджет	37 245	42 936	25 047	35 043	34 919	34 795
Целеви субсидии за общините	88 530	82 000	82 000	51 319	99 384	130 513
Финансиране от ЦРБ по ПМС №209/20.08.2009 г.	10 000	14 900	0	20 000	20 000	0
Фондове на ЕС	79 320	1 022 875	1 022 875	695 040	903 316	611 657
НДФФ	492	0	0	0	0	0
Трансфер от ПУДООС за МОСВ	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
ПУДООС	144 740	81 950	81 950	48 452	54 600	54 600
Отстраняване на мин.екологични щети, в т.ч. заем от МБВР / ЕПСАЛ /	10 187	21 000	21 000	7 000	18 000	20 500
Помощи, дарения от чужбина	4 558	0	0	0	0	0

V. Бюджетна прогноза по програми

Програма 1: "Оценка, управление и опазване на водните ресурси на Република България"

Цели на програмата

➤ Разработване и реализиране на политика в областта на водите насочена към защита на националните интереси и съгласувани с другите държави политики, програми и стратегии за управление на водите

➤ Интегрирано управление на водните ресурси и постигане на устойчиво потребление на ресурса за нуждите на населението и икономиката на страната.

➤ Постигане и поддържане на добро състояние на всички води на територията на страната към 2015 г. или обосноваване в плановете за управление на речните басейни отложени срокове;

➤ Изпълнение на програмите за мониторинг на водите на басейново ниво и изготвяне на оценки за състоянието на водите на територията на Република България

➤ Сметчаване на ефектите от наводнения и засушавания

➤ Информационно осигуряване на управлението на водите

➤ Поддържане на добро състояние на водоземните съоръжения за минерални води и санитарно-охранителните им зони и на съоръженията (пунктове и станции) за мониторинг на водите;

Осигуряване интегрирането на политиките в отраслите от водния сектор включително във връзка с качествено и в срок изпълнение на мерките за постигане на добро състояние на водите

Организационни структури, участващи в програмата и отговорност за изпълнение на целите

➤ дирекция “Управление на водите”, дирекция “Фондове на Европейския съюз за околна среда”, дирекция “Кохезионна политика за околна среда” и дирекция „ФАР” в Министерството на околната среда и водите

➤ ИАОС

➤ басейнови дирекции за управление на водите

➤ регионални инспекции по околна среда и води

Отговорност за изпълнението на програмата

За цялостното изпълнение на програмата отговарят дирекцията по водите в МОСВ и басейновите дирекции.

С изменението на Закона за водите част от контролната дейност е възложена и на Регионалните инспекции по опазване на околната среда и водите и на Дирекциите на националните паркове.

Дирекция “Управление на водите” в МОСВ има координираща роля по изпълнението на Програма 1. Дирекцията осъществява оперативното управление на водите на национално ниво и координацията и методическото ръководство на дейността на басейновите дирекции при оперативното управление на водите на басейново ниво. Дирекция “Управление на водите” подготвя, а министърът на околната среда и водите издава разрешителни за: водоземане и за ползване водите от комплексните и значими язовири, р. Дунав, Черно море, за водоземане на минерални води, изключителна държавна собственост; за ползване на воден обект за изграждане на нови, реконструкция или модернизация на съществуващи системи и съоръжения за проучване и мониторинг на подземни води, за водоземане от подземни води, за реинжектиране и за инжектиране на води, за изкуствено подхранване на подземните води и за отвеждане на замърсители в подземните води, за ползване на воден обект за реинжектиране или инжектиране на води в подземни водни обекти, за изкуствено подхранване на подземни

води, за отвеждане на замърсители в подземни води, в случаите и за инжектиране на природен газ или втечен нефтен газ в подземни водни обекти. Дирекция “Управление на водите” е отговорна за подготовката на документацията при обжалване на административните актове, издадени от директорите на басейнови дирекции; ще създаде и ще поддържа контролно-информационна система за таксите събирани по Закона за водите, ще съгласува и координира изпълнението на проекти разработвани от други министерства, областните управители, кметовете на общини и научните организации, свързани с използването, опазването и защитата от вредното въздействие на водите.

Дирекцията води регистър на разрешителните, издадени от министъра на околната среда и водите и на предоставените концесии за минерални води, изключителна държавна собственост и обобщава специализираните карти, регистрите и информационната система, които се водят от басейновите дирекции. Те осигуряват данни за: собствеността и състоянието на водните обекти и съдържащите се в тях води на територията на страната, съществуващите водностопански системи и съоръжения, регистрите на издадените разрешителни, и регистъра на водовземните съоръжения за стопански цели и на кладенците задоволяване на собствените потребности на гражданите.

Дирекция “Управление на водите” подготвя документацията и организира процедурите за предоставяне на концесии за минерални води и избор на концесионерите.

Дирекция “Фондове на Европейския съюз за околна среда” изпълнява функциите на Управляващ орган по Кохезионен фонд, създаден с регламент 1164/94 и междинно звено по ОП „Околна среда”

Дирекция “Кохезионна политика за околна среда” изпълнява функциите на управляващ орган на оперативна програма “Околна среда” 2007 – 2013 г. и е отговорна за цялостното програмиране, подготовка, управление (вкл. финансово), изпълнение, мониторинг и оценка на програмата, финансираща се от кохезионния и структурните фондове на ЕС – в частност при изпълнение на политиката по управление на водите – за обектите – канализационни системи за отпадъчните води от населените места.

Дирекция „Фар” – за дейностите по подготовка да проекти финансирани по програма ФАР и трансгранично сътрудничество

Басейновите дирекции осъществяват своите правомощия за управление на водите в границите на определените райони за басейново управление на водите:

- **Дунавски район с център Плевен** - обхващащ водосборните области на реките Искър, Ерма, Нишава, Огоста и западно от Огоста, Вит, Осъм, Янтра и Русенски Лом и Дунавските Добруджански реки;
- **Черноморски район с център Варна** - обхващащ водосборните области на реките, вливащи се в Черно море от северната до южната граница, включително вътрешните морски води и териториалното море;
- **Източноромански район с център Пловдив** - за водосборните области на реките Тунджа, Марица и Арда и бяла;
- **Западнобеломорски район с център Благоевград** - за водосборните области на реките Места, Доспатска и Струма.

Басейновите дирекции са отговорни за управлението на водите в рамките на района за басейново управление, в т.ч. разработване на плановете за управление на речните басейни, издаването на разрешителни за водовземане и ползване на водни обекти и текущ контрол за изпълнение на параметрите и на условията, както в издадените от директора на басейновата дирекция, така и в издадените от министъра на околната среда и водите разрешителни, определят санитарно-охранителните зони на съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и контролират спазването на забраните и ограниченията в границите им. На четирите

басейнови дирекции за управление на водите са възложени и задължения свързани с характеристиката на районите за басейново управление на водите, определянето и характеризирането на водните тела, включително силно модифицираните повърхностни водни тела и целите за опазване на околната среда за всяко от тях, въздействието от човешката дейност върху водите в тези тела и телата за които съществува риск да не бъде постигнато добро състояние, съставяне на водните баланси, утвърждаване на експлоатационните ресурси на подземните водни тела, разработването на програми от мерки за опазване и за възстановяване на състоянието на водите и за постигане на добро състояние на всички води на територията на страната до 2015 г, провеждане на консултации с обществеността за планираните мерки и общественото обсъждане на плановете за управление на речните басейни поддържане на специализирани бази данни, карти, регистри и информационна система за водите, стопанисване пунктовете и станциите за мониторинг на водите, включително за наблюдение и прогнози на рисковите фактори, които могат да предизвикат вредно въздействие на водите, пломбиране на водомерите за отчитане на използваните водни количества от подземни води и проверяват показанията им, както и показанията на измервателните устройства за повърхностните води и за съоръженията за заустване на отпадъчни води, приемането на изградените водоземни съоръжения за подземни води и осъществяване на сътрудничество с компетентните органи за басейново управление на други държави по отношение на управлението на водите в международни райони за басейново управление, както и с определяне на дължимите такси за водоземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, контрола за заплащането им и принудителното им събиране

Изпълнителната агенция по околна среда - провежда мониторинга на водите на национално ниво; поддържа географска информационна система за водите на национално ниво и подготвя годишник за състоянието на водите.

Регионалните инспекции за опазване на околната среда и водите – изпълняват дейности по провеждане на мониторинга на отпадъчните води; контрола на обектите, формиращи отпадъчни води, параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексните разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда, на аварийните изпускания на отпадъчни води; на поддържането на база данни за извършения мониторинг и контрол за състоянието на отпадъчните води и на поддържане в актуално състояние списъците на емитерите на приоритетните и приоритетно опасните вещества

Дирекциите на националните паркове – изпълняват дейностите по контрола за спазването на забраните и ограниченията в границите на санитарно-охранителните зони и върху компонентите и факторите на околната среда, оказващи влияние върху състоянието на водите.

Целева група към която са насочени предоставените по програмата продукти/услуги

Предоставяните по програмата услуги са насочени към населението, към всички отрасли от икономиката на страната, към държавните, общинските и неправителствени институции, които изпълняват отраслови стратегии и програми във водния сектор.

Предоставяни продукти/услуги по програмата

Целите на **Програма 1** се постигат и изпълняват чрез предоставяне на 6 броя услуги:

- **Услуга 1** Разработване на политиката за управление на водите в Република България
- **Услуга 2.** Количествени оценки на водните ресурси с цел контрол и противодействие на наводнения и други вредни въздействия на водите
- **Услуга 3.** Издаване на индивидуални и общи административни актове за ползване и опазване на водите
- **Услуга 4.** Създаване и поддържане на специализирани бази данни и информационна система за управление на водите
- **Услуга 5.** Координация и контрол върху дейността на регионалните структури за изпълнение изискванията по прилагане на националното и европейското законодателство и програмите прилагачи отделни директиви във водния сектор
- **Услуга №6** Осигуряване изпълнението на мерки за постигане и поддържане на добро състояние на водите

Дейности за предоставяне на подуктите/услугите по програмата

1.Разработване на политиката за управление на водите в Република България

Дейности за предоставяне на услугата

Политиката по управление на водите се определя от Закона за водите и подзаконовите актове към него, с които са пренесени или предстои да бъдат пренесени изискванията на правото на Европейските общности.

В тази връзка предстоящите дейности, за изпълнение на тази услуга са:

□ Разработване на изменения на Закона за водите и подзаконови нормативни актове свързани както с установени при проверките на ЕК пропуски и непълноти при вече транспонираната Рамкова директива за водите, така и във връзка с със следните европейски директиви, които са в сила или ще се приемат от ЕП през 2008 – 2009 г. и следва да бъдат транспонирани в националното законодателство:

- Директива 2007/60/ЕС за оценка и управление на риска от наводнения
- Директива на ЕК, съгласно Директива 2000/60/ЕС за техническите спецификации за химически анализи и мониторинг на състоянието на водите.
- Директива на ЕС, за стандарти за качество на околната среда в областта на политиката по води, допълваща Директива 2000/60/ЕС
- Рамкова директива за морската стратегия

□ Разработване или изменение на подзаконовите актове, предвидени в Закона за водите и издадените наредби към него, в т. ч.

- Методика за определяне на праговете на замърсяване на подземните води
- Инструкция за обхвата и съдържанието на дейностите за проучване на подземните води
- Инструкция за проектиране и изграждане на съоръжения за подземни води,
- Указания за прилагане на комбинирания подход при определяне на индивидуалните емисионни ограничения в разрешителните за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води и комплексните разрешителни

•Инструкция за реда и начина за организиране на дейността за обслужване на дъждомерните станции и за провеждане на наблюдения за валежите за целите на управлението на водите

•Методика по прилагане на Наредбата за реда и начина за оценка на риска за човека и околната среда от нотифицирани химични вещества

•Инструкция за ред и начин за събиране, предоставяне, съгласуване и обработка на информацията за състоянието на отпадъчните води

•Методика за определяне на тенденциите за повишаване на концентрацията на замърсители в подземните води

•Методика за определяне на минимално допустимия отток в реките

□ **Изпълнение на Плановете за управление на речните басейни, в т.ч.**

•изпълнението на основните мерки, свързани със задълженията на България по силата на договора за присъединяване към Европейския съюз за прилагане на директивите в областта на водите. Най-важните от тях са инвестиционните мерки свързани с изграждане и доизграждане на канализационните системи на населените места с над 10 000 еквивалентни жители (до края на 2010 г.) и над 2000 еквивалентни жители (до края на 2014 г.); изпълнение на инвестиционни мерки за осигуряване на чиста и безопасна питейна вода, включително изграждане на нови водовземания, в райони в които ползваните в момента води са замърсени или изграждане на пречиствателни станции за питейни води; изпълнение на мерките за намаляване и ликвидиране на замърсяването с нитрати от земеделски източници;

•изпълнението на основните мерки свързани с прилагане на изискванията в зоните по Натура 2000 в голяма степен зависими от количеството и качеството на водите и основните мерки, свързани с изпълнението на мерките в IPPC индустрията;

•изпълнението от органите за управление на водите на допълнителни административни мерки, в т.ч. съобразяване на издаваните разрешителни с предвижданията на Плановете и гарантиране подобряването на състоянието на водите; въвеждането на забрани и ограничения във връзка с постигане на целите за опазване на околната среда за съответните водни тела и зоните за защита на водите, подобряване на контрола върху дейностите въздействащи върху състоянието на водните тела, провеждане на ефективен мониторинг, включително и във връзка с оценка на ефекта от изпълнените мерки;

•изпълнението на допълнителни инвестиционни мерки, свързани с доизграждане на мрежите за мониторинг на водите, позволяващо извършването на оценки за тяхното състояние с необходимата достоверност;

•изпълнението на допълнителни както законодателни (нормативни) мерки, осигуряващи нормативната основа за изпълнение на горните административни и инвестиционни мерки, така и мерки формиращи ново съзнание и активна гражданска позиция в обществото по проблемите на водите за участие при следващите етапи на планиране и осигуряване на публичност и прозрачност при изпълнение на дейностите по управление на водите, включително изграждането на геопортал за осигуряване чрез интернет страниците на МОСВ и БД на информацията за водите.

□ Докладване пред Европейската комисия, съгласно законодателството на Европейската общност, в т.ч:

➢ През март 2010 г. – Плановете за управление на речните басейни, в изпълнение на изискванията на чл.3, чл.5, чл.6, чл.8 и чл.13 от рамковата директива за водите

➢ През 2011 г. – 3 доклада в изпълнение на Директива 91/271/ЕЕС относно пречистването на градските отпадъчни води,

➢ През 2011 г. – докладване на рисковите зони за наводнения в изпълнение на Директива 2007/60/ЕС за оценка и управление на риска от наводнения

➢ През 2012 г – в изпълнение на Директива 91/676/ЕЕС относно опазването на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници;

➢ Ежегодно, в срок до 30 октомври, докладване до Европейската агенция по околна среда на конкретни данни за водните ресурси и баланса на водите на територията на България, за резултатите от биологичния мониторинг, мониторинга на количеството на водите, на химичното състояние на водите, на емитерите, анализите на азот и фосфор в морските води.

- Осигуряване на сътрудничеството със съседни страни, в т.ч.
  - Изготвяне и съгласуване на проекти на двустранни/тристранни споразумения, в т.ч. за създаване на международни комисии за координиране на дейностите по разработване и съгласуване на политики, програми и стратегии за опазване на трансграничните води в международните райони за басейново управление;
  - Създаване на директни контакти между органите за управление на водите на двустранно или тристранно ниво и участие в международните комисии и работните групи към тях, както и в преговори с други заинтересовани съседни страни.
- Участие в разработването и съгласуването на разработване и съгласуване на политики, програми и стратегии за опазване на водите в международните райони за басейново управление.
- Подготовка и обмен на информация, съгласуване на позиции, уточняване на общи подходи за изпълнение на конкретни задачи съгласно изискванията на европейското и националното законодателство.
- Изготвянето на информации, позиции и становища по конкретни въпроси, третиращи в съществуващото европейско законодателство и в проектите на стратегически, задължителни и прилагащи документи, изготвени от Европейската комисия, в т.ч.
  - Провеждане на консултации с други страни-членки и изготвяне на общи позиции
  - Участие в работата на работни групи и комитети по прилагане на съществуващото и в работните групи по изготвяне на ново европейско законодателство в областта на водите;
  - Участие при изготвяне на европейската междусекторна политика, напр. води и земеделие, води и транспорт, води и опазване на биоразнообразието, води и промишленост, води и регионално развитие, води и здравеопазване.
- Участие в работата на изпълнителните органи на конвенциите за опазване на р. Дунав, за опазване на Черно море и за трансграничните водни течения, в т.ч.
  - Подготовка и съгласуване на позиции, протоколи и национални доклади по конвенциите;
  - Провеждане на консултации и съвместни инициативи с други страни по конвенциите по въпроси от взаимен интерес,
  - Участие в заседанията на работните групи към конвенциите
  - Изготвяне на информационни материали за обществеността по въпросите на прилагането на конвенциите.
  - Подготовка на документацията за ратифициране или одобряване на двустранни и тристранни споразумения и протоколи или приети документи към конвенциите
- Предоставяне на информация, национални доклади и становища и участие в срещи по глобални и регионални инициативи в областта на водите, в т.ч. за:
  - подготовката на европейската позиция;
  - честването на Международния ден на река Дунав, Международния ден на Черно море, Световния дан на водата.

2. Количествени оценки на водните ресурси с цел контрол и противодействие на наводнения и други вредни въздействия на водите

Дейности за предоставяне на услугата

Дефинирането на тази услуга се налага както във връзка с предизвикателствата, които поставят пред органите управляващи водите, все по-чести и екстремни изменения в климатичните фактори, обуславящи формирането на водите и необходимостта от предприемането на спешни действия за набиране на необходимата информация за намаляване на рисковете и смекчаване на ефектите от вредното въздействие на водите върху населението,

имуществото и икономиката на страната и планирането на необходимите мерки в процеса на разработването на плановете за управление на речните басейни до 2009 г. така и в изпълнение на изискванията на Директива 2007/60/ЕС за оценка и управление на риска от наводнения

За предоставянето на тази услуга ще изпълняват, следните дейности:

- Километриране на речните течения и идентифициране на силно повлияните речни участъци от речни и хидротехнически съоръжения. Определяне на застрашените от наводнения речни участъци
- Определяне на физикогеографските характеристики (кратка климатична характеристика и орохидрографски характеристики) на водосборните басейни на реките към застрашените от наводнения участъци
- Геодезично заснемане на речните легла и определяне на характерни напречни сечения и техните геометрични характеристики за застрашените от заливане речни участъци и участъците след язовирите;
- Определяне на границите на заливаемите крайбрежни ивици за застрашени от заливане речни участъци (рискови зони) при съответни, нормативно определени максимални водни количества в т.ч. за всеки речен участък се изчисляват:
  - орохидрографските характеристики на водосборния басейн;
  - максимални оразмерителни водни количества за обхванатите в нормативите обезпечености;
  - характерни напречни сечения на речното легло и актуални геометрични характеристики на сеченията;
  - хидравлични изчисления за определяне на границите на заливаемите крайбрежни ивици;
- Събиране и структуриране на информацията и разработването на модели за водоемите с обем над 1 млн.куб.м., приоритетно за комплексните и значими язовири, в т.ч.
  - идентифициране на местоположението на язовира (река, приток на река, географски координати на стената и енергогасителя – по 2 точки);
  - основни технически параметри на язовира в т.ч. площ и средна надморска височина на водосборния басейн, тип и размери на стената, коти и размер на мъртвия, полезния и ретензионния обеми, облекчителни съоръжения – преливник, бързоток и енергогасител, основен изпускател, оразмерителни водни количества;
  - речен участък след язовира – дължина, основни размери на напречното сечение, оразмерително водно количество;
  - Анализ на информацията за водоемите с обем над 1 млн.куб.м., приоритетно за комплексните и значими язовири предназначение, в т.ч.
    - от собствения мониторинг – върху притока, разхода, водните нива и метеорологичните елементи, вид или тип на прибора, година на производство, обхват, далекопредаващ или не, изградена информационна система или не;
    - контролни обеми преди пълноводие – кота на водното ниво, обем, метод на определяне, ако няма – препоръчителен контролен обем по оценка на експлоатиращото звено. Контролни изпразвания преди пълноводие – размер и предварителност, метод на определяне;
    - оперативна информация за състоянието на язовира;
    - оперативна информация за други хидротехнически съоръжения, изпускането на води от които значително повишава оттока надолу по течението на реките;
    - оперативна и прогнозна информация за оттока и водните стоежи на реките, както и за хидрометеорологичните фактори във водосбора на реката;
    - Анализ на налична информация за състоянието на язовири с обем по-малък от 1 милион куб.м.
      - Оценка на проводимостта на речните легла;
      - Оценка на състоянието на водите в реките и водите в язовирите във връзка с:

- > издаването на разрешителните за използване на водите и съставянето на режимните графици за използване на водите от комплексните и значими язовири;
- > определянето на контролни обеми, в случаите на прогнозирана висока вълна;
- > разработването на информации при установяване на риск от наводняване до компетентните държавни и общински органи;
- > разработването на предложения за предприемането на неотложни административни и организационни мерки за предотвратяване и/или смекчаване на ефекта от наводненията или засушаването;
- Контрол за:
  - > поддържане проводимостта на речните легла
  - > техническото състояние на хидротехническите съоръжения;
  - > спазването на контролните обеми във комплексните и значими язовири и язовирите с обем над 1 милион куб.м.

В случаи, че при извършените проверки се установи неспазване на изискването за поддържане проводимостта на реката, неспазване на определения контролен обем или неизпълнение на дейности или срокове по направени предписания, БД съставя акт за установяване на административно нарушение и наказателно постановление за налагане на санкция на нарушителя.

□ Извън планови дейности при прогнозирана опасност от възникване на криза и в кризисни ситуации, в т.ч.

- > извършването на извънредни проверки;
- > установяване на денонощно дежурство;
- > поддържането на пряка и ефективна връзка между Министерството на околната среда и водите и басейновите дирекции, и Министерството на държавната политика при бедствия и аварии, Областните и Общински администрации, НИМХ при БАН, търговските дружества експлоатиращи язовири (Язовири и каскади, Напоителни системи, Водоснабдителни дружества) и Централния диспечерски пункт при НЕК.

3. Издаване на индивидуални и общи административни актове за ползване и опазване на водите

Дейности за предоставяне на услугата

Индивидуалните и общите административни актове за опазване на водите са една от административните мерки за постигане на добро състояние на водите в България.

Индивидуалните административни актове за ползване и опазване на водите са разрешителните за водоземане и ползване на водни обекти, включително и за заустване на отпадъчни води и подготовените решения на Министерския съвет за предоставяне на концесии за минерални води, изключителна държавна собственост и придружаващата ги документация.

Общите административни актове са издаваните от министъра на околната среда и водите и директорите на басейнови дирекции заповеди за определяне на: уязвими зони за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници и тяхната актуализация; утвърждаване на програми от мерки за задължително изпълнение от земеделските стопани в уязвимите зони за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници; - чувствителните зони и по-малко чувствителните зони за опазване на водите от замърсяване с биогенни елементи; санитарно-охранителни зони около водоземните съоръжения за питейно-битово водоснабдяване, когато компетентен орган е министърът на околната среда и водите, и за учредяване на санитарно-охранителни зони около водоземните съоръжения за минерални води; списъка на приоритетните и приоритетно опасните вещества; проектните категории на повърхностните води; ограниченията за ползване на водите и водните

обекти и специфични мерки за опазването им; районите за басейново управление, които се отнасят към международен район за басейново управление; части от подземни водни тела, които се присъединяват към по-подходящия район за басейново управление; утвърждаване на класификационна система за оценка на резултатите от мониторинга на биологичните елементи за качество, определени за всеки тип повърхностни води, и за силно модифицирани и изкуствени водни тела; за определяне границите на районите на съществуващо и перспективно ползване на водите

За предоставянето на тази услуга ще изпълняват следните дейности:

- ❖ Преценка на исканията на конкретни юридически и физически лица във връзка с издаването на разрешителни за водовземане и ползване на воден обект относно:
- ❖ Подготвяне на решение за отказ за издаване на разрешително (ако преценката е показва невъзможност за издаване на разрешително);
- ❖ Подготвяне и публично обявяване на съобщение (ако преценката е показва че е възможно издаване на разрешително), което съдържа проектните параметри и условията при които се предвижда да бъде издадено разрешителното, от което обществеността ще има възможност да се запознае с предприетите от страна на органите за управление на водите мерки за защита интересите гражданите и стапанските субекти в района, и ако прецени че независимо от това ще бъдат засегнати конкретни интереси да предложат и допълнителни условия.
- ❖ След приключване на процедурите по обявяване, експертите от БД или дирекция “Управление на водите” подготвят индивидуалния административен акт, който предлагат за подпис на компетентния орган – директора на БД или министъра на околната среда и водите.
- ❖ Определяне и утвърждаване на експлоатационните ресурси на подземните водни тела;
- ❖ Утвърждаване на експлоатационните ресурси на находищата на минерална вода и локалните ресурси на водовземните съоръжения за минерални води.
- ❖ Подготовка на решения на министъра на околната среда и водите по обжалвани индивидуални административни актове, издадени от директорите на басейнови дирекции.
- ❖ Подготовка на предложения за предоставяне на концесии за минерални води, в т.ч.
  - Преценка на експлоатационните ресурси на находището на минерална вода и на локалните ресурси водовземното съоръжение и предоставените права за използването на минерална вода (чрез концесия или чрез разрешително) и възможността и целесъобразността за откриване на процедура за предоставяне на концесия;
  - Провеждане на процедури за възлагане изготвянето на концесионни анализи и при необходимост – доклад за оценка на експлоатационните ресурси на находището на минерална вода и проект за СОЗ и приемането им;
  - Подготовка на документация за предоставяне на концесии за ползване на минерална вода, в т.ч. проект на доклад, проект на Решение Министерския съвет и финансова обосновка;
  - Разработване на конкурсната документация, условията за провеждането на конкурсите и обявяването им;
  - Подготовка на документите във връзка с процедурата за избор на концесионер, в т.ч. протоколи и доклади от работата на комисията за провеждане на конкурса и проект на РМС за спечелилия конкурса концесионер или за прекратяване на процедурата;
  - Подготовка на концесионни договори и провеждане на преговори с избраните концесионери, във връзка със сключване на концесионния договор;
  - Подготовка на документация за прекратяване на концесионни договори и изменение на параметрите на предоставени концесии, в т.ч. проект на доклад, проект на Решение Министерския съвет и финансова обосновка;

- Управление на приходите и разходите за концесионната дейност;
- Провеждане на процедурите за издаване на сертификат за качествата на минералните води предназначена за бутилиране и сертификат или балнеологична оценка на минералните води, извън приложение № 2 към Закона за водите, в т.ч. организиране на съвместните проверки на БД и РИОКОЗ за състоянието на водоземното съоръжение и трикратно през 2 месеца вземане на водни проби за пълен химичен, микробиологичен и радиологичен анализ на минералната вода;
- ❖ Определяне на санитарно-охранителни зони около съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и за минерални води, в т.ч.
  - Съгласуване на проекта за СОЗ с компетентните органи за опазване и контрол на общественото здраве, регионалните управления на горите и регионалните служби по земеделие;
  - Изготвяне на заповед за определяне на СОЗ;
  - Провеждане, съвместно с компетентните органи на отчуждителната процедура на I-ви пояс на СОЗ;
  - Приемане на изградения I-ви пояс на СОЗ на водоземните съоръжения за минерални води и завеждане като ДМА
    - ❖ Подготовка на други общи административни актове – заповеди
    - ❖ Съгласуване на други административни актове във връзка с опазване на водите, в т.ч. ОВОС и екологични оценки, комплексни разрешителни, процедури по минали замърсявания, разрешителен и концесионен режим за подземни богатства, депа за отпадъци и др.

4. Информационно осигуряване и оценка на състоянието на водите

Дейности за предоставяне на услугата

За предоставянето на тази услуга изпълняват следните дейности:

- Допълване и поддържане на база данни за подземните води, в т.ч. и минералните води.
- Поддържане на база данни за извършения контрол за ползването и опазването на водите. Подобна база данни е налична и се поддържа в РИОСВ, и се предвижда да бъде създадена и поддържана и в БД и дирекция „Управление на водите” по отношение извършения контрол за използването на водите
  - Съставяне и поддържане на регистри. Тази дейност включва поддържането на досега съставените регистри и съставянето и поддържането на всички регламентирани в ЗВ регистри, които до момента не се поддържат.
  - Създаването и поддържането на ГИС и бази данни за управление на водите, която ще съдържа както наличната към момента информация за границите на България, границите на районите за басейново управление на водите, за административните граници на областите и общините, за населените места и пътищата, за реките и границите на водосборите им, така и специално разработени за целите на управление на водите слоеве и атрибути таблици (или бази данни) към тях за:
    - определените повърхностни водни тела, включително силно модифицираните и изкуствените водни тела;
    - подземните водни тела;
    - зоните за защита на водите (санитарно-охранителни зони, зоните за къпане, зони уязвими към замърсяване с нитрати от земеделски източници, чувствителните зони, в които се изисква и пречистване на азота и фосфора в отпадъчните води, зоните за защита на стопански значими видове и защитените територии и защитените зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване);

- мрежите за мониторинг на водите;
  - количеството и химичното състояние на подземните води;
  - химичното и екологичното състояние на повърхностните води;
  - съоръженията за използване на водите и др.
- Към информационната система за водите ще бъдат интегрирани и базите данни създавани по програмата за информационно обезпечаване, изпълнявана в рамките на политиката в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост.
- През следващите години е ще започне изграждането на геопортал както във връзка с развитието на WISE (Информационната система за водите в Европа) като разпределена система, така и във връзка с изискванията на директива INSPIRE за поддържане и достъп до пространствените данни за водите.
- Съставяне на бюлетини за състоянието на водите, както за всеки район за басейново управление, така и обобщени за цялата страна.
    - Съставяне на водния баланс за минералните води и за всяко подземно водно тяло, включително:
      - Анализ на утвърдените регионални експлоатационни ресурси на находищата на минерална вода/подземните водни тела (водоносни хоризонти) и сумата от проектните дебители по предоставените права за ползване на минералните води (разрешителни и концесии) или на сумата от проектните дебители на водоземните съоръжения за пресни подземни води;
      - Анализ и съпоставка на сумата от проектните дебители и фактически използваните минерални и подземни води и оценка на справедливото и рационално разпределение на наличните водни количества;
      - Определяне на разполагаемите ресурси на подземните води (ресурс-естествено дрениране) и свободните количества, за които могат да бъдат предоставени права за използване на водите;
    - Съставяне на баланси - "отрасли - потребление", за повърхностните води, за подземните води и за минерални води за всеки район за басейново управление на водите и за всяко находище на минерална вода.
      - Периодично анализиране и обобщаване на информацията във връзка с оценките на:
- екологичното и химичното състояние на повърхностните води въз основа на разработена Национална класификационна система (от 5 класа) за оценка на екологичното и химичното състояние на повърхностните води, интеркалибрирана в рамките на Европейския съюз. Разработването и интеркалибрацията на Национална класификационна система следва да се възложи на специализирани научни институти, работещи в областта на биомониторинга и качеството на водите, предвид сложността и изискващите се значителен брой натурни измервания в подходящи референтни места и интеркалибрационни пунктове за различните типове води, обработването на получените данни и определянето на корелационни коефициенти. Във връзка с провеждането на процеса на интеркалибрацията, съгласно изискванията на РДВ, е необходимо участие от страна на експерти от МОСВ и БД в работни групи и комисии към Европейската комисия.
  - количественото състояние на подземните води въз основа на определени критерии за добро количествено състояние на подземните води, определени в Рамковата директива за водите. Първоначалното характеризирание на количественото състояние на подземните води, ще бъде изпълнено от експертите от басейновите дирекции и дирекция "Управление на водите" до края на 2006 г. въз основа на наличните оскъдни данни от мониторинга на нивата и дебитите на подземните води и съществуващите, макар и извършвани преди повече от 30 години регионални изследвания в тази област. Действителните оценки на количественото състояние на подземните води изисква проектиране и изграждане на подходящи пунктове за

мониторинг (сондажи) и разработване на регионални хидродинамични модели за управление на водите в значими и със сложни хидрогеоложки условия водоносни хоризонти и комплекси, приоритетно за подземните водни тела за които съществува риск да не постигнат добро състояние и които са подложени на интензивна експлоатация, които трябва да бъдат възложени като външни услуги. Оценките на количественото състояние на подземните водни тела и определянето на наличните ресурси за всяко от тях, за по-малки и с по-прости хидрогеоложки условия водоносни хоризонти, при подходящо програмно осигуряване, ще се извършват въз основа на разработени от външни експерти модели или в случаите, в които не са налични достатъчно данни за съставянето на модел - по експертна оценка въз основа на актуалната налична информация.

- химичното състояние на подземните води. Тези оценки следва да бъдат насочени приоритетно към водните тела, които са определени като рискови за непостигане на добро състояние на водите в тях или се предполага че няма да достигнат добро състояние към 2015 г. За извършването на тези оценки се изисква проектиране и изграждане на подходящи пунктове за мониторинг (сондажи) и получаване в следващите години на информацията необходима за определяне на възходящите тенденции (увеличението на концентрацията) на замърсителите, определянето на праговите стойности на замърсяващите вещества и обосноваването на необходимите мерки за обръщане на тенденцията за замърсяване още при достигане на прага на замърсяване, т.е мерки за намаляване на замърсяването, което за подземните води е един много бавен процес. Във връзка с изпълнението на тази дейност е необходимо възлагането на външни услуги, за проектиране и изграждане на подходящи пунктове за мониторинг (сондажи).
- състоянието на водите със специално предназначение, по критериите определени в директивите на ЕС и подзаконовите нормативни актове към Закона за водите - оценките за качеството на повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, оценките за качеството на водите обитавани от риби, оценките за качеството на водите обитавани от черупкови организми, оценки за качеството на водите за къпане.
- съществуващите мрежи за мониторинг върху валежите и оттока на реките. Оценката ще съдържа разпределение на станциите и гъстота на мрежите във всеки район за басейново управление на водите: брой автоматични и далекопредаващи станции; основно оборудване – вид или тип на прибора, година на производство; анализ на основата на международния опит – изисквания на Световна метеорологична организация, международни проекти и др.; оценка на възможностите на мониторинговите мрежи за разработване на прогнози и захранване на модели за управление на водите, вкл. за максималния отток. Въз основа на направената оценка ще бъдат предложени проекти за възстановяване на закрити или изграждане на нови станции.
- количеството и качеството на трансграничните води. Тези оценки следва да се извършват оперативно във връзка с ангажиментите на България във връзка с управление на водите в международните речни басейни и ангажиментите по ратифицираната конвенция за трансграничните водни течения. Във връзка с изпълнението на тази дейност е необходимо възлагането на външни услуги за проектиране и изграждане на автоматични станции за мониторинг на водите на р.Дунав, р.Марица, р.Тунджа, р.Арда, р.Места и р.Струма в близост до държавната граница.
- състоянието на водите в зоните за защита на водите - в зоните, водите в които са чувствителни към биогенни елементи, в т.ч.: зоните уязвимите към замърсяване с нитрати от земеделски източници, в зоните за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми, в защитените територии и защитените зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване.

5. Координация и контрол върху дейността на регионалните структури за изпълнение изискванията по прилагане на националното и европейското законодателство и програмите прилагащи отделни директиви във водния сектор.

Дейности за предоставяне на услугата

За предоставянето на тази услуга ще бъде провеждан превантивен, текущ и последващ контрол както за изпълнение на условията в издадените разрешителни и сключените концесионни договори за ползване на минерална води, като административни мерки свързани с ползването и опазването на водите и постигане на доброто им състояние така и на изпълнението на инвестиционни обекти и дейности свързани с изпълнение задълженията на България произтичащи от договора за присъединяване към ЕС.

□Превантивният контрол включва:

➤проверки за установяване на водоземане и ползване на водни обекти без необходимото за това законово основание (издадено разрешително) или концесия.

➤проверки за установяване на заустване на отпадъчни води или отвеждане на замърсители в подземните води, реинжектиране или инжектиране на води или изкуствено подхранване на подземните води без необходимото за това законово основание (издадено разрешително)

➤проверка на обстоятелствата преди издаването на разрешителното

➤проверка за спазване на приоритетите и изпълнение на изискванията преди сключване на договори за изпълнение на мерки в Планавете за управление на речните басейни

□Текущият и последващият контрол включва:

➤ проверки за изпълнението на условията, поставени в разрешителното, включително параметрите на разрешеното водоземане, целите за които се използват водите, монтирането и поддръжката на измервателни устройства, условията свързани с опазването на водите и изпълнението на плана за собствен мониторинг на количеството и качеството на водите.

➤ проверки за качеството на заустваните отпадъчни води в повърхностното водно тяло, на реинжектираните и инжектирани води или отвежданите на замърсители в подземните води, включително вземането и анализа на проби.

➤ проверки за изпълнението на условията и изискванията, поставени в разрешителното за заустване на отпадъчни води, включително: постигането на индивидуалните емисионни ограничения: изпълнението на плана за собствен мониторинг на отпадъчните води, изпълнението на програмите за намаляване на замърсяването и въвеждането на най-добрите налични техники в процеса на производство, изпълнение на инвестиционните мерки свързани с намаляване на замърсяването

➤ проверки за изпълнението на режимните графици за водоземане от комплексните и значими язовири;

➤ проверки за изпълнение на направени предписания във връзка с неизпълнение на условия или срокове в издаденото разрешително

➤ В случаи, че при проверките се установи водоземане или ползване на воден обект без разрешително БД съставя акт за установяване на административно нарушение и наказателно постановление за налагане на санкция на нарушителя. В случаите, в които действието е инкриминирано в Наказателния кодекс документите се изпращат с мотивирано писмо на органите на Прокуратурата.

➤ В случаи, че при проверките се установи водоземане или ползване на воден обект в отклонение от условията в разрешителното, БД съставя акт за установяване на административно нарушение и наказателно постановление за налагане на санкция на титуляра на разрешителното и предписва срок за изпълнение на условията в разрешителното.

- Текущият и последващият контрол на сключените концесионни договори включва:
  - Проверки за изпълнението на условията в сключените концесионни договори за ползване на минерална вода, в т.ч. за изпълнението на програмите за мониторинг на минералната вода, програмите за поддържане в добро техническо състояние на водоземните съоръжения, надземното им оборудване и оборудването за мониторинг, изграждането и поддържането на I-ви пояс на СОЗ;
  - Проверки за изпълнение на финансовите задължения на концесионерите;
  - Проверки за изпълнение на други клаузи в концесионни договор;
  - проверки за изпълнение на направени предписания във връзка с неизпълнение на условия или срокове в сключения концесионен договор
- Проверки за спазването на изискванията за включването на отпадъчни води и в канализационните мрежи и/или пречиствателните станции на населените места и за производствени отпадъчни води
- Проверки за спазване на забраните и ограниченията в границите на санитарно-охранителните зони;
- Проверки на обекти, формиращи отпадъчни води във връзка с технологичния процес при който се формират отпадъчните води и осъвременяването му чрез въвеждането на нови водоспестяващи и намаляващи количеството на отпадъчните води техники и технологии.
- Проверки по жалби и сигнали на граждани.
- Координация и контрол на изпълняваните от БД и РИОСВ мерки по Програмата за прилагане на Директива 76/464/ЕС “дъщерните” и директиви относно замърсяването на водната околна среда с опасни вещества, в т.ч. идентифициране на източниците заустващи отпадъчни води, съдържащи приоритетни и опасни вещества и въвеждането им в регистър; издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води, съдържащи приоритетни и опасни вещества; сключени договори с “В и К” оператор при заустване на отпадъчни води в канализационните системи на населените места.
- Координация и контрол на изпълнението на Програмата за прилагане на Директивата за отпадъчните води от населените места 91/271/ЕЕС, в т.ч. за:
  - Спазване на приоритетите и сроковете за изграждане на ГПСОВ;
  - Подготовка на становища по проекти за изграждане на канализационните системи на населените места и участие в Националния, областните и общински съвети по Закона за устройство на територията;
  - подготовка и участие в тръжни процедури за възлагане изпълнението на проектите;
  - участие в приемателни комисии за изградени обекти от канализационните системи на населените места;
  - Посещения в общини, които са бенефициенти на обектите от прилагащата програма и работа с общините по отношение на необходими действия за проектиране и стартиране на строителството на проектите от прилагащата програма;
  - Извършване на проверки на място за хода на строителството на ГПСОВ по прилагащата програма
  - Събиране на информация от БД, РИОСВ, общините и операторите „ВиК” за проектиране на канализационните системи и за хода на тяхното изграждане, обработване и систематизиране на информацията, подготвяне на графици и на информация за хода на изпълнение на прилагащата програма
- координация и контрол за изпълнението на други инвестиционни проекти чрез подготовка на становища, участие в Националния, областните и общински съвети по Закона за устройство на територията и участие в приемателни комисии за изградени обекти, в т.ч. и за
  - за изграждане на съоръжения за мониторинг на водите;
  - за водоземане;

- за защита от вредното въздействие на водите;
- за отвеждане и пречистване на отпадъчните води на населени места с под 2000 еквивалентни жители
- за пречистване на промишлени отпадъчни води..
  - Подготовка на документацията за възлагане на обществени поръчки по ЗОП за възлагане на външни изпълнители изпълнението на конкретни проекти, свързани с:
    - проектирането и изграждането на пунктовете от мрежите за миниторинг на водите;
    - разработване на методики и инструкции за изпълнението на специфични дейности във връзка с оценката на състоянието на водите;
    - разработването на регионални хидродинамични модели за управление на подземните води;
    - разработването на хидроложки модели за прогнозиране и управление на повърхностните води и водите във водоемите;
    - разработването на национални оценки за състоянието на водите в случаите, в които се изискват специализирани научни и полеви изследвания;
    - стопанисването на минералните води и др.;

6. Осигуряване изпълнението на мерки за постигане и поддържане на добро състояние на водите

Дейности за предоставяне на услугата

За предоставянето на тази услуга се предвижда да изпълняват следните дейности по 3 основни направления:

- **Определяне и принудително събиране на дължимите такси за водоземане, ползване на воден обект и за замърсяване на водите**
  - Проверки за отчитане на иззетите или заустени водни количества за целите на определяне на таксите за водоземане и таксите за замърсяване, както и за параметрите на разрешеното ползване на воден обект във връзка с определяне на дължимата за това такса;
  - изчисляване на таксата съобразно иззетите или разрешени водни обеми през годината по всяко едно от издадените разрешителни за водоземане и ползване на воден обект и съобразно заустените водни обеми и съдържанието на замърсяващите вещества в отпадъчните води;
  - извършване на проверки по документи за заплатените такси;
  - при липса на платежни документи доказващи заплащането на дължимите такси подготвяне на покана за доброволно изпълнение на задълженията
  - в случаите на незаплащане на таксата в законно установения 7 дневен срок след получаване на поканата извършването на проверка на място и съставяне на акт за установяване на публично държавно вземане
  - подготовка на документацията за принудително събиране на таксата, след влизането в сила на акта за установяване на публичното държавно вземане и изпращането ѝ в Агенцията за държавни вземания.
  - Създаване и поддържане на контролно-информационна система за дължимите и заплатени такси
- **Подготовка и координация на програми, планове и проекти за подобряване, опазване и поддържане състоянието на водите в речния басейн**
  - Разработване на национални програми за подобряване, опазване и поддържане състоянието на водите

- Подготовка и участие при реализацията на международни проекти в областта на водите финансирани със средства от ЕС и други международни донори и институции;
  - Подготовка на инвестиционни проекти за изпълнение на мерките за опазване и подобряване на качеството на водите, които да бъдат предложени за финансиране със средства от фондовете на ЕС;
  - Съгласуване на други национални планове и програми по отношение ефективното използване и опазването на водите;
- **Стопанисване на минералните води и пунктовете от мрежите за мониторинг на водите, в т.ч.**
- Установяване на техническото състояние на водоземните съоръжения за минерални води и надземното им оборудване и поддържането им в добро техническо и санитарно състояние, в т.ч. разработване на предложения за ремонт или реконструкция на водоземните съоръжения или ликвидация на негодни и/или амортизирани такива, предложения за възлагане оценката на ресурсите на минералните води и проектирането на санитарно-охранителните зони.
  - Извършването на хидрогеоложки проучвания свързани с оценката на минералните води или прекаптирането им за експлоатация;
  - Поставяне и поддържане на трайна маркировка за идентификация на водоземните съоръжения, съгласно акта за държавна собственост;
  - Ограждане и поддържане на най-вътрешния пояс от санитарно-охранителната зона около водоземните съоръжения;
  - Подготовка на документите за провеждане на отчуждителните процедури за земите заети от пояс I на санитарно-охранителните зони на водоземните съоръжения за минерални води, публична държавна собственост;
  - Привеждане на кранов режим или консервиране на водоземните съоръжения, за които не са предоставени права за водоземане.
  - Осигуряване експлоатацията на водоземните съоръжения, ако това се налага за осъществяване на общо ползване на минералната вода, за пиене и водоналиване от гражданите
  - Съгласуване на проектите за включване на потребителите, на които е издадено разрешително за водоземане към водоземното съоръжение
  - Установяване на техническото състояние на пунктовете за мониторинг на водите и оборудването им и поддържането им в добро техническо състояние, в т.ч. разработване на предложения за ремонт или реконструкция, включително:
    - ❖ пунктовете от мрежите за мониторинг на повърхностните води (пунктовете и станциите за мониторинг на оттока на реките);
    - ❖ пунктовете от мрежата за мониторинг на валежите;
    - ❖ пунктовете от мрежите за мониторинг на количественото и химичното състояние на подземните води;
    - ❖ пунктовете от мрежите за мониторинг на морските води;

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ
Програма 1 УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДНИТЕ РЕСУРСИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Продукт/услуга1 Разработване и провеждане на политиката за управление на водите в Република България							
Целева стойност							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет	Закон	Ревизиран	Проект	Прогноза	Прогноза
		2008	2009	бюджет			
1.Разработване на проект за изменение и допълнение на Закона за водите и нов Закон за управление на водите и разработване на подзаконни нормативни актове, в т.ч	броя				1	1	
Наредби	броя				4	1	
Инструкции	броя	2	2		3		
Методики	броя	2	1		3		
Тарифа	броя				1		
2.Етап на изпълнение на плановете за управление на речните басейни, в т.ч							
Брой изпълнени основни мерки включени в програмите от мерки	броя						
Брой изпълнени допълнителни мерки включени в програмите от мерки	броя						
Брой разработени специфични програми за опазване на водите	броя						
Брой съгласувани програми и планове	броя						
3.Разработване на доклади до ЕК и ЕАОС изисквани съгласно законодателството на Европейската общност	броя				2	5	2
4.Осигуряване на сътрудничеството със съседни страни, в т.ч:							
Подписани двустранни споразумения за сътрудничество в областта на опазване на водите в международните райони за басейново управление	броя				5	1	1
Създадени двустранни/тристранни комисии за координиране на дейностите по разработване и съгласуване на политики, програми и стратегии за опазване на трансграничните води в международните райони за басейново управление	броя				5	1	1
Разработени и съгласувани на политики, програми и стратегии за опазване на водите в международните райони за басейново управление.	броя				6	6	6
5.Информации, позиции и становища, в т.ч.:	броя						
по конкретни въпроси третирани в съществуващото европейско законодателство и в проектите на стратегически, задължителни и прилагащи документи, изготвени от Европейската комисия	броя				7	7	7

по конкретни въпроси свързани с изпълнение на конвенциите за опазване на р.Дунав, за опазване на Черно море и за трансграничните водни течения	броя				10	10	12
По глобални и регионални инициативи в областта на водите	броя				5	5	5

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Програма 1 УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДНИТЕ РЕСУРСИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Продукт/услуга №2 Оценки на максималните водни количества по реките и формиралите ги валежи за подобряване на контрола и превантивната дейност за намаляване на щетите от вредните въздействия на водите

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008	Закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Проект 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
1.Брой определени участъци от реките, в които съществува риск от наводняване	броя	90	85		208	190	168
2.Брой разработени оценки, информации и предупреждения за възникването на опасност от вредно въздействие на водите	броя	268	265		315	315	295
3.Брой предписани контролни обеми на комплексни и значими язовири	броя				170	170	170
4.Брой предприети административни и организационни мерки за предотвратяване или смекчаване на ефекта от вредното въздействие на водите	броя	30	30		225	225	125
5.Брой извършени проверки, в т.ч.							
За поддържане проводимостта на речните легла	броя	318	335		540	450	480
За техническото състояние на хидротехническите съоръжения	броя	425	425		651	881	1021
За спазването на определените контролни обеми в комплексните и значими язовири	броя	164	184		466	466	466
Брой направени предписания	броя	120	110		1690	1790	1740
Брой съставени актове за установяване на административни нарушения	броя				75	80	85
Брой издадени наказателни постановления	броя				25	25	25

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма 1 УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДНИТЕ РЕСУРСИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ							
<i>Продукт/Услуга №3. Издаване на индивидуални и общи административни актове за ползване и опазване на водите</i>							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008	Закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Проект 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
Брой издадени разрешителни, в т.ч..							
За водоземане от минерални води	броя	80	100		70	80	100
За водоземане от подземни води	броя	650	640		1090	1080	1070
За водоземане от комплексните и значими язовири, включително издаване на годишни и месечни режимни графици,	броя	23	20		18	18	18
За водоземане от повърхностни води	броя	395	405		640	580	620
за заустване на отпадъчни води в повърхностни водни тела	броя	270	280		750	750	700
за отвеждане на замърсители в подземните води, за реинжектиране и инжектирана води, за съхранение на природен газ и втечен нефтен газ и за изкуствено подхранване на подземните води	броя	6	5		11	11	11
Брой издадени заповеди за определяне на санитарно-охранителни зони	броя	110	120		200	235	275
Брой издадени заповеди за определяне на зони за защита на водите	броя	1			7	7	7
Брой съгласувани други индивидуални административни актове във връзка с опазване на водите	броя	560	595		730	705	720
Брой сключени или прекратени концесионни договори	броя	1	1				
Брой проведени процедури за издаване на сертификат или балнеологична оценка на минерални води	броя	10	7		5	5	5

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	
Програма 1 УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДНИТЕ РЕСУРСИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ	
<i>Продукт/услуга 4: Информационно осигуряване и оценка на състоянието на водите</i>	
	Целева стойност

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008	Закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Проект 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
Брой документи в регистрите в т.ч.	броя						
За издадени разрешителни					1975	1905	1885
За утвърдени ресурси на подземните водни тела и находищата на минерални води					273	273	273
За обектите формиращи емисии на приоритетни и опасни вещества					25	25	25
За определяне на зони за защита на водите					3080	3155	3290
За становищата на обществеността по публикуваните проекти на плановете за управление на речните басейни							
Брой създадени и поддържани слоеве в ГИС	броя				221	225	225
Брой въведени документи в базата данни за извършения контрол за ползването и опазването на водите	броя				100	100	100
Брой издадени бюлетени за състоянието на водите	броя	4 национални и 16 басейнови	4 национални и 16 басейнови		13	13	13
Брой изградени пунктове от мрежите за валежите и оттока на повърхностните води, в т.ч. трансграничните реки	броя				6	239	187
Брой изградени и включени за наблюдение пунктовете от мрежите за мониторинг на количеството и химичното състояние на подземните води	броя				487	574	581
Брой включени за наблюдение пунктове от мрежите за мониторинг на екологичното и химичното състояние на повърхностните води	броя				503	510	510
Брой изготвени оценки за състоянието на водните тела	броя				689	522	522
Брой изготвени оценки за състоянието на водите със специално предназначение, в т.ч.	броя						
За повърхностните води предназначени за питейно водоснабдяване	броя				299	169	169
За водите обитавани от риби и черупкови организми	броя				1		

Брой изготвени оценки за състоянието на водите в зоните за защита на водите	броя				2	1	1
Брой подготвени информации и предупреждения за аварийни ситуации за замърсяване на водите, характера и степента на замърсяването	броя				5	5	5
Брой съставени баланси за находищата на минерални води	броя				170	170	170
Брой съставени баланси на водните тела съдържащи пресни подземни води					98	98	98

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма 1 УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДНИТЕ РЕСУРСИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ							
<i>Продукт/Услуга №5 Координация и контрол върху дейността на регионалните структури за изпълнение изискванията по прилагане на националното и европейското законодателство и прилагащите програми по отделни директиви във водния сектор</i>							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008	Закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Проект 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
Брой становища във връзка участия в съвети по Закона за устройство на територията					190	215	220
Брой участия в процедури за възлагане на проекти финансирани или съфинансирани от фондовете на ЕС					14	15	20
Брой проверки по изпълнението на мерки в прилагащите програми и програмите от мерки към ПУРБ					90	120	208
Брой подготвени документи за възлагане и приемане на изпълнението на обществени поръчки в областта на водите					52	51	51
Брой извършени проверки във връзка с превантивен и последващ контрол по разрешителни и концесионни договори в т.ч.							
За водоземане от минерални води	броя				765	820	930
За подземни води	броя				2220	2430	2650
За комплексните и значими язовири, включително за спазване на режимните графици,	броя				426	426	426
За повърхностни води	броя				1113	1243	1223
За заустване на отпадъчни води в повърхностни водни тела	броя				1810	2046	2217

За отвеждане на замърсители в подземните води, реинжектиране или инжектиране на води, изкуствено подхранване на подземните води и съхранението на природен газ или втечен нефтен газ	броя				17	17	17
Брой извършени проверки във връзка с превантивен и последващ контрол по проекти финансирани или съфинансирани от фондовете на ЕС	броя				164	217	250
Брой извършени проверки за спазване на забраните и ограниченията в границите на санитарно-охранителните зони	броя				179	222	247
Брой извършени проверки за спазването на изискванията за включването на отпадъчни води в канализационните мрежи или пречиствателните станции на населените места.	броя				496	527	563
Брой извършени проверки на обекти, формиращи отпадъчни води	броя				1864	1978	2071
Брой извършени проверки за аварийни изпускания на отпадъчни води	броя				187	187	190
Брой извършени проверки по жалби и сигнали от граждани	броя				721	740	756
Брой направени предписания	броя				4015	4130	4069
Брой съставени актове за установяване на административни нарушения	броя				723	757	756
Брой издадени наказателни постановления	броя				671	717	716
Брой становища и предложения за повторно процедуриране по издадени от регионалните структури административни актове	броя				44	44	43
Брой подготвени указания по прилагане на националното и европейското законодателство	броя				5	5	5
Брой проведени срещи за координация и съгласуване на дейността					10	10	10

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма 1 УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДНИТЕ РЕСУРСИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ							
<i>Продукт/услуга №6 Осигуряване изпълнението на мерки за постигане и поддържане на добро състояние на водите</i>							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008	Закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Проект 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
Брой съставени актове за установяване на публични държавни вземания	броя				65	61	55
Приходи от такси за водовземане, за ползване на водни обект и за замърсяване	млн.лв	23	23.5		24,8 млн.	27 млн.	27,5 млн.
Брой на водоземните съоръжения за минерални води за които са предприети действия за:							
ремонт и реконструкция	броя	88	51		44	46	25

оценка на ресурсите	броя	17	17		29	8	3
проектиране и изграждане на санитарно-охранителни зони	броя	31	39		49	27	9
Брой на стопанисваните санитарно-охранителни зони	броя	25	48		9	15	38
Брой стопанисвани пунктове от мрежите за мониторинг на водите, в т.ч.							
От мрежите за подземни води	броя	181	218		53	53	53
От мрежите за повърхностни води	броя	40	55		14	21	21
От мрежите за валежи	броя						
Брой подготвени инвестиционни проекти за финансиране със средства от ЕС	броя						
Брой изпълнявани международни проекти	броя	12	9		3	3	3

Информация за наличността и качеството на данните

❖ Липсата на политика и приоритети в областта на водите през последните 4 години и особено в периода след приемане на изменението на Закона за водите и подзаконовите актове към него, транспониращи изискванията на Рамковата директива за водите и дъщерните ѝ директиви;

❖ Предстоящи структурни реформи, децентрализация и оптимизация на администрацията в системата на МОСВ и изменения в законодателството в областта на водите, информацията за които е непълна, поради което същите не са взети предвид при разработването на прогнозата.

❖ Липсата на каквито и да било данни за количеството на водите от 2007 г. до днес, не изпълнението на докладваните пред ЕК програми за мониторинг и недоизградените мрежи за мониторинг на водите (планирани ежегодно с програмните бюджети от 2006 г. насам) което ще направи невъзможно изпълнението на дейности свързани с оценка на състоянието на водите.

❖ Неизпълнение или ненавременно, некачествено или непълно изпълнение на изискванията на Европейското законодателство и поетите задължения на България съгласно договора за присъединяване към ЕС, както по отношение разработването на плановете за управление на речните басейни и изпълнението на прилагащата програма за изграждане на пречиствателните станции на населените места с над 10 000 еквивалентни жители, което ще доведе до сигурни санкции за България, така и по отношение на транспониране на новоприетите директиви.

Информацията е налична в дирекция "Управление на водите", басейновите дирекции в ИАОС и РИОСВ и в Националния статистически институт.

Данните, за оценка на показателите, които са налични в НСИ се отнасят за предходната година.

Данни за количеството на водите **не са налични**, предвид неуточнените взаимоотношения с НИМХ при БАН и отказ за предоставяне на информация от провежданите измервания на МОСВ и БД.

Данни за мониторинг на биологичните елементи за качество въз основа на които се правят оценките на екологичното състояние на повърхностните води са недостатъчни или липсват.

Данните за оценка на количественото и химичното състояние на подземните води, предвид недоизградеността на мрежите за мониторинг са недостатъчни или липсват.

Данните за оценка и предприемане на мерки за намаляване на щетите от наводняване и засушаване са недостатъчни.

Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на планираните показатели от дирекция "УВ" и дирекция „ФАР“ в МОСВ, басейновите дирекции за управление на водите и РИОСВ, с изключение на РИОСВ София и РИОСВ Стара Загора.

Целевите стойности на показателите са определени във връзка с прилагане на изискванията и сроковете по Рамковата директива за водите и дъщерните ѝ директиви за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване, за приоритетните вещества и за стандартите и изискванията към провеждането на мониторинга на водите; Директивата за пречистване на отпадъчните води от населените места, Директивата за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници и Директива за оценка и управление на риска от наводнения, които са транспонирани или предстои да бъдат транспонирани в закона за водите и подзаконовите актове към него.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Основните външни фактори които до момента, а и в рамките на тригодишния период създават риск за неизпълнение на целите на програмата и прогнозираните целеви стойности на показателите са:

- Определянето на разходен таван, без решение за определяне на приоритетите и неприоритетните дейности, които следва да не се изпълнят;

- Липсата на интегриране на отрасловите политики към политиката по водите и осигуряване както от страна на министрите, провеждащи държавната политика в отраслите на водния сектор, на изпълнението на предвидените в Плановете за управление на речните басейни мерки в съответните отрасли; така и от кметовете на общини – на мерките касаещи общински обекти, включително не включване в програмните бюджети на тези ведомства на дейности насочени към реализиране на политиката в областта на водите.

- Неизпълнението или навременното изпълнение на дейности, които следва да се възложат чрез изпълнение на обществени поръчки предвид необходимостта от специализирани и за територията на цялата изследвания и проучвания;

- Липсата на информация за метеорологичните и хидрометеорологични фактори, включително и от наблюденията за количеството на валежите, повърхностните и подземните води, в пунктовете и станциите за мониторинг които се стопанисват от НИМХ при БАН.

- Липса на научно и методическо осигуряване на работата по водите от държавните научни институти, по въпроси иновативни и на европейско ниво, както и липсата на информация, което води до оценки с ниска достоверност и планиране на мерки, не обосновани, не достатъчни или излишни и не постигащи търсения ефект за подобряване състоянието на водите.

- Отклонения в прогнозираното развитие на икономиката и бъдещите потребности от вода, за задоволяването на които се издават индивидуални административни актове.

Настъпването на описаните външни фактори вече доведе и в бъдеще ще задълбочи неизпълнение на задълженията на Република България по изпълнение на изискванията на

Европейското законодателство, невъзможност да бъдат представени в срок и с необходимия обем и данни в докладите пред ЕК, което ще доведе до значими санкции за България.

Бюджетна прогноза по ведомствени и административни параграфи на програма №1

№	Програма №1	Отчет 2008г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Разлика к.3-к.2	Проект 2010 г.	Разлика к.5-к.3	Прогноза 2011 г.	Разлика к.7-к.5	Прогноза 2012 г.	Разлика к.9-к.7
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Общо ведомствени разходи:	8 384 843	12 157 400	7 131 886	-5 025 514	6 864 186	-267 700	6 857 104	-7 082	6 850 164	-6 940
	Персонал	4 535 820	4 249 569	4 249 569	0	3 988 255	-261 314	3 981 173	-7 082	3 974 233	-6 940
	Издръжка	3 010 150	7 121 831	2 299 317	-4 822 514	2 875 931	576 614	2 875 931	0	2 875 931	0
	Капиталови разходи	838 873	786 000	583 000	-203 000	0	-583 000	0	0	0	0
	<i>Администрирани разходни параграфи</i>										
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	338 170	2 000 000	2 000 000	0	1 500 000	-500 000	1 500 000	0	1 500 000	0
	ПУДООС	338 170	2 000 000	2 000 000	0	1 500 000	-500 000	1 500 000	0	1 500 000	0
	Целева субсидия	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондови е сметки	269 717 776	871 253 000	871 253 000	0	595 828 706	-275 424 294	606 975 447	11 146 741	429 668 147	-177 307 300
	ПУДООС	130 803 660	42 000 000	42 000 000	0	35 000 000	-7 000 000	35 000 000	0	35 000 000	0
	ФЕСОС+КПОС+Нац. Съфинансиране	66 836 642	747 253 000	747 253 000	0	546 717 706	-200 535 294	551 975 447	5 257 741	374 668 147	-177 307 300
	Национален доверителен екофонд	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Отстраняване на минали екологични щети, в т.ч. заем ЕПСАЛ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Целева субсидия за общини	72 077 474	82 000 000	82 000 000	0	14 111 000	-67 889 000	20 000 000	5 889 000	20 000 000	0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	270 055 946	873 253 000	873 253 000	0	597 328 706	-275 924 294	608 475 447	11 146 741	431 168 147	-177 307 300
Общо разходи по бюджета (I.+II.):	8 723 013	14 157 400	9 131 886	-5 025 514	8 364 186	-767 700	8 357 104	-7 082	8 350 164	-6 940
Общо разходи (I.+II.+III.):	278 440 789	885 410 400	880 384 886	-5 025 514	604 192 892	-276 191 994	615 332 551	11 139 659	438 018 311	-177 314 240
Численост на щатния персонал	331	384	384	0	371	-13	371	0	371	0
Численост на извънщатния персонал	2	3	3	0	2	-1	2	0	2	0

Описание на администрираните параграфи по програмата, вкл. проектите:

По програмата са предвидени администрирани разходи по бюджета от ПУДООС по 1 500 000лв за 2010, 2011 и 2012 г.

Администрирани разходи по други бюджети, както следва :

1. ПУДООС – по 35 000 000лв. за 2010-2012 г.

2. За финансиране изграждане на ГПСОВ, канализационни системи и др., по програми на ЕС / ИСПА и кохезионен фонд / - 546 717 706 лв. – за 2010 г. , 551 975 447 лв. за 2011 г. и 374 668 147 лв.. – за 2012 г.

3. Целева субсидия за общините за строителство на екологични обекти са предвидени – 14 111 000 лв. за 2010 г. , 20 000 000лв. за 2011 г. и 20 000 000 лв. – за 2012 г.

Програма 2: “Интегрирана система за управление на отпадъците”

Цели на програмата

Стратегическа цел: “Подобряване управлението на отпадъците”

Оперативна цел: “Развитие на широкообхватна система за интегрирано управление на отпадъците”

Организационни структури, участващи в програмата и отговорност за изпълнение на целите

ПУДООС предоставя кредити за осигуряване на необходимите инвестиции за разширяване и оптимизиране на съществуващите системи за организирано събиране и транспортиране на битови отпадъци, разделно събиране на масово разпространени отпадъци, подготовка на проекти и изграждането на съоръжения/инсталации за третиране на отпадъци.

Кметовете на общини са отговорни за изграждането на съоръжения и/или инсталации за обезвреждане на битови и строителни отпадъци и управлението на масово разпространени отпадъци.

Изграждането на съоръжения и/или инсталации за оползотворяване на масово разпространени отпадъци зависи от изпълнението на задълженията на производителите и вносителите на продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци.

Целева група към която са насочени предоставените по програмата продукти/услуги

Целевите групи, към които са насочени предоставяните по програмата продукти/услуги са:

- МОСВ;
- РИОСВ и ИАОС;
- ПУДООС;
- Общини
- Бизнес.

Предоставяни продукти/услуги по програмата

- Разработване и прилагане на политиката по управление на отпадъците
- Контрол по прилагане на законодателството и контрол върху експлоатацията на съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци
- Разрешителни режими и регистри за дейности с отпадъци

- Класифициране на отпадъците
- Информация и отчетност

Дейности за предоставяне на подуктите/услугите по програмата

Услуга 1 - Разработване и прилагане на политиката по управление на отпадъците

Дейности за предоставяне на услугата

- Подпомагане и методическо ръководство по прилагане на политиката и законодателството по управление на отпадъците;
- Разработване на нормативни актове, програми, стратегии и др.;
- Контрол върху изпълнение на инвентаризацията и почистването на оборудването, замърсено с полихлорирани бифенили и полихлорирани терфенили (ПХБ и ПХТ) и поетапното обезвреждане на отпадъци съдържащи ПХБ/ПХТ;
- Контрол върху изпълнението на целите за събиране, рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци;
- Участие в заседания на работна група (Комитет за наблюдение) за оперативна програма „Околна среда”, във връзка с управлението на отпадъците;
- Изготвяне на информации и позиции в сектор "Управление на отпадъците" във връзка с новоприетото европейско законодателство и участие в работните органи към ЕК и Съвета.

Услуга 2 - Контрол по прилагане на законодателството и контрол върху експлоатацията на съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци

Дейности за предоставяне на услугата

- Контрол върху площадки за временно съхраняване на отпадъци;
- Контрол върху спазването на условията в издадените разрешения за дейности с отпадъци;
- Контрол върху спазване нормативните изисквания от общините за експлоатация на съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци;
- Контрол върху спазване на нормативните изисквания от операторите по експлоатация на съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци;
- Контрол върху спазване на нормативните изисквания при третиране на масово разпространени отпадъци;
- Контрол на лица, извършващи дейности с отпадъци;
- Контрол върху изпълнението на програмите за дейности с отпадъците;
- Координация на проекти за изграждане на съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци;
- Контрол по превоза на отпадъци, във връзка с прилагане на Регламент 1013/2006/ЕС.

Услуга 3 - Разрешителни режими и регистри за дейности с отпадъци

Дейности за предоставяне на услугата

- Издаване на разрешения за дейности с отпадъци;

- Издаване на нотификационни документи за трансграничен превоз на отпадъци;
- Издаване на регистрационни документи за дейности с неопасни отпадъци;
- Издаване на удостоверения за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали;
- Издаване на разрешения на организации по оползотворяване;
- Поддържане на регистри на издадените разрешения и регистрационни документи.

Услуга 4 - Класифициране на отпадъците

Дейности за предоставяне на услугата

- Издаване на становища относно класификацията на отпадъците;
- Утвърждаване на работни листове за класификация на отпадъците;
- Издаване на становища относно съответствието на определения от притежателя код на отпадъка с произхода, използваната технология и влаганите в производството суровини и материали.

Услуга 5 - Информация и отчетност

Дейности за предоставяне на услугата

- Изготвяне на ежегоден отчет на Националната програма за управление на дейностите по отпадъците;
- Ежегодно подаване на информация за опасни отпадъци до Секретариата на Базелската конвенция във връзка с изпълнение на задълженията на България по Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

Услуга 1 - Разработване и прилагане на политиката по управление на отпадъците

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 2 ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
Показатели за изпълнение							
1. Приети нормативни актове и стратегии	Брой	2	2	2	2	2	3
2. Подготвени позиции, информации, доклади и други документи за работните органи към Европейската комисия и Съвета по европейското	брой	22	27	27	27	27	20

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 2 ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
екологично законодателство в областта на управление на отпадъците.							
3. Изготвени позиции, информации и отчети към секретариата на Базелската Конвенция	брой	1	2	2	2	2	1
4. Съгласуване на част "Управление на отпадъците" и участие в процедурата по издаване на Комплексни разрешителни за предотвратяване и контрол на замърсяването - чл. 117 от ЗООС.	брой	138	35	35	10	10	45
5. Съгласуване и утвърждаване на програми по чл. 29, ал. 1, т. 4 от ЗУО	брой	472	30	30	30	30	115
6. Изпълнение на целите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци:	Процент	-					
7. Количествени цели за оползотворяване и рециклиране на отпадъци от опаковки ⁽¹⁾		*няма налични данни към този момент	46% оползотворяване; 45% рециклиране; 17% рециклиране на пластмаса единствено до пластмаса; 46% рециклиране на стъкло; 60% рециклиране на хартия	46% оползотворяване; 45% рециклиране; 17% рециклиране на пластмаса единствено до пластмаса; 46% рециклиране на стъкло; 60% рециклиране на хартия и картон; 50% рециклиране на метали; 15% рециклиране на	48% от теглото на образувателните отпадъци от опаковки се оползотворяват или изгарят в инсталации за изгаряне на отпадъци с оползотворяване на енергията; 47% от теглото на образувателните отпадъци от	50% от теглото на образувателните отпадъци от опаковки се оползотворяват или изгарят в инсталации за изгаряне на отпадъци с оползотворяване на енергията; 49% - се рециклират; 20% - от теглото на образувателните	53% от теглото на образувателните отпадъци от опаковки се оползотворяват или изгарят в инсталации за изгаряне на отпадъци с оползотворяване на енергията; 52% - се рециклират; 22% - от теглото на образувателните отпадъци от

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 2 ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
			и картон; 50% рециклиран е на метали; 15% рециклиран е на дървесина	дървесина	опаковки се рециклират; 19% от теглото на образуваните отпадъци от пластмаса се рециклират до пластмаса; 51% от теглото на образуваните отпадъци от опаковки от стъкло се рециклират; 60% от теглото на образуваните отпадъци от опаковки от хартия и картон се рециклират; 50% от теглото на образуваните отпадъци от опаковки от метали се рециклират и 15% от теглото на образуваните отпадъци от опаковки от дървесина се рециклират.	отпадъци от опаковки от пластмаса се рециклират до пластмаса; 55% от теглото на образуваните отпадъци от опаковки от стъкло се рециклират; 60% от теглото на образуваните отпадъци от опаковки от хартия и картон се рециклират; 50% от теглото на образуваните отпадъци от опаковки от метали се рециклират и 15% от теглото на образуваните отпадъци от опаковки от дървесина се рециклират.	опаковки от пластмаса се рециклират до пластмаса; 59.6% от теглото на образуваните отпадъци от опаковки от стъкло се рециклират; 60% от теглото на образуваните отпадъци от опаковки от хартия и картон се рециклират; 50% от теглото на образуваните отпадъци от опаковки от метали се рециклират и 15% от теглото на образуваните отпадъци от опаковки от дървесина се рециклират.
Количествени цели за оползотворяване и рециклиране на отпадъци от МПС		*75.6% оползотворяване, 61.75%- рециклиране - за 2007г. неизпълнение на поставените цели	88% оползотворяване, като най-малко 81% се рециклират	88% оползотворяване, като най-малко 81% се рециклират	89% оползотворяване, като най-малко 82% се рециклират	90% оползотворяване, като най-малко 82% се рециклират	91% оползотворяване, като най-малко 83% се рециклират
Количествените цели за събиране на портативни,		*целта за събиране на портативни	5 гр. на жител годишно	5 гр. на жител годишно портативни	Количество негодни за употреба	Количество негодни за употреба	Количество негодни за

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 2 ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
автомобилни и индустриални батерии и акумулатори ⁽²⁾		батерии и акумулатори за 2008г. е променена на 3 гр. на жител годишно с ПМС № 120/30.05.2008г. 98.2% събрани негодни за употреба автомобилни и батерии и акумулатори ; 0.4% събрани негодни за употреба индустриални и батерии и акумулатори	портативни батерии и акумулатор и, цялото количество негодни за употреба автомобилни и индустриални батерии и акумулатор и, образувано през текущата година от пуснатите от тях на пазара продукти.	батерии и акумулатори, цялото количество негодни за употреба автомобилни и индустриални батерии и акумулатори, образувано през текущата година от пуснатите от тях на пазара продукти.	портативни батерии и акумулатори, отговарящо на коефициент на събираемост 12%, цялото количество негодни за употреба автомобилни и индустриални батерии и акумулатори, образувано през текущата година от пуснатите на пазара продукти.	портативни батерии и акумулатори, отговарящо на коефициент на събираемост 25%, цялото количество негодни за употреба автомобилни и индустриални батерии и акумулатори, образувано през текущата година от пуснатите на пазара продукти.	употреба портативни батерии и акумулатори, отговарящо на коефициент на събираемост 30%, цялото количество негодни за употреба автомобилни и индустриални батерии и акумулатори, образувано през текущата година от пуснатите на пазара продукти
Количествените цели за рециклиране на батерии и акумулатори ⁽²⁾		*няма данни за рециклирани количества; 98.8% рециклирани материали от оловно-кисели батерии или акумулатори (от доклада на ИАОС за 2007г.)	рециклиране на не по-малко от <u>60 % от теглото</u> на всяка негодна за употреба <u>никел-кадмиева</u> батерия или акумулатор рециклиране на не по-малко от <u>65 % от теглото</u> на всяка негодна за употреба <u>оловно-кисела</u> батерия или акумулатор	рециклиране на не по-малко от <u>60 % от теглото</u> на всяка негодна за употреба <u>никел-кадмиева</u> батерия или акумулатор рециклиране на не по-малко от <u>65 % от теглото</u> на всяка негодна за употреба <u>оловно-кисела</u> батерия или акумулатор	рециклиране на не по-малко от <u>75 % от теглото</u> на всяка негодна за употреба разделно събрана никел-кадмиева батерия или акумулатор, рециклиране на не по-малко от <u>65 % от теглото</u> на материалите, съдържащи се в оловно-киселите батерии или акумулатори, рециклиране на не по-малко от <u>50 % от теглото</u> на всяка друга негодна за	рециклиране на не по-малко от <u>75 % от теглото</u> на всяка негодна за употреба разделно събрана никел-кадмиева батерия или акумулатор, рециклиране на не по-малко от <u>65 % от теглото</u> на материалите, съдържащи се в оловно-киселите батерии или акумулатори, рециклиране на не по-малко от <u>50 % от теглото</u> на всяка друга негодна за	рециклиране на не по-малко от <u>75 % от теглото</u> на всяка негодна за употреба разделно събрана никел-кадмиева батерия или акумулатор, рециклиране на не по-малко от <u>65 % от теглото</u> на материалите, съдържащи се в оловно-киселите батерии или акумулатори,

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 2 ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
		няма данни за рециклирани количества	рециклиран е на не по-малко от 30 % от теглото на всяка друга негодна за употреба батерия или акумулатор	батерия или акумулатор	теглото на всяка друга негодна за употреба батерия или акумулатор, която е разделно събрана;	употреба батерия или акумулатор, която е разделно събрана;	рециклиране на не по-малко от 50 % от теглото на всяка друга негодна за употреба батерия или акумулатор, която е разделно събрана;
Количествени цели за оползотворяване на отработени масла ⁽³⁾		*8% оползотворяване за 2007г.	не по-малко от 30 % оползотворяване	не по-малко от 30 % оползотворяване	не по-малко от 35% оползотворяване	не по-малко от 40% оползотворяване	не по-малко от 40% оползотворяване
Количествени цели за събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване от бита ⁽⁴⁾		*събрани 21 164.3т (2.7 кг/жител)	събиране на 4 килограма на жител годишно	събиране на 4 килограма на жител годишно	събиране на 4 килограма на жител годишно	събиране на 4 килограма на жител годишно	събиране на 4 килограма на жител годишно
Количествени цели за събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване извън бита ⁽⁴⁾		*няма събрано маркирано оборудване	цялото количество излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване извън бита маркирано по Наредбата	цялото количество излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване извън бита маркирано по Наредбата	цялото количество излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване извън бита маркирано по Наредбата	цялото количество излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване извън бита маркирано по Наредбата	цялото количество излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване извън бита, маркирано по Наредбата
Количествени цели за оползотворяване и рециклиране на излязло от употреба електрическо и електронно		*оползотворяване за: -категории 1 и 10 – 76.52%; -категории 3	не по-малко от 80% оползотворяване, като не по-малко от 75% се рециклират или се използват	не по-малко от 80% оползотворяване, като не по-малко от 75% се рециклират или се използват повторно – за	не по-малко от 80% оползотворяване, като не по-малко от 75% се рециклират или се използват	не по-малко от 80% оползотворяване, като не по-малко от 75% се рециклират или се използват повторно – за	за ИУЕЕО, попадащо в категории големи домакински уреди и автомати – оползотворяване

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 2 ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
оборудване ⁽⁴⁾		и 4 – 54.35%; -категории 2,5,6, 7 и 9 – 60.05%; -излезлите от употреба газоразрядни лампи – 63.99%	повторно – за големи домакински уреди и автомати; не по-малко от 75% оползотворяване, като 65% се рециклират или се използват повторно на информационно и телекомуникационно и потребителски уреди; не по-малко от 70%, оползотворяване като 50% се рециклират или се използват повторно на малки домакински уреди, осветителни тела, електрически и електронни инструменти (с изключение на големи стационарни единици пром. оборудване), електрически и електронни играчки, артикули за забавление или за спорт, уреди за мониторинг и контрол; не по-малко от 80% от ИУ газоразрядни лампи се рециклират или се използват повторно.	големи домакински уреди и автомати; не по-малко от 75% оползотворяване, като 65% се рециклират или се използват повторно на информационно и телекомуникационно и потребителски уреди; не по-малко от 70%, оползотворяване като 50% се рециклират или се използват повторно на малки домакински уреди, осветителни тела, електрически и електронни инструменти (с изключение на големи стационарни единици пром. оборудване), електрически и електронни играчки, артикули за забавление или за спорт, уреди за мониторинг и контрол; не по-малко от 80% от ИУ газоразрядни лампи се	повторно – за големи домакински уреди и автомати; не по-малко от 75% оползотворяване, като 65% се рециклират или се използват повторно на информационно и телекомуникационно и потребителски уреди; не по-малко от 70%, оползотворяване като 50% се рециклират или се използват повторно на малки домакински уреди, осветителни тела, електрически и електронни инструменти (с изключение на големи стационарни единици пром. оборудване), електрически и електронни играчки, артикули за забавление или за спорт, уреди за мониторинг и контрол; не по-малко от 80% от ИУ газоразрядни лампи се	големи домакински уреди и автомати; не по-малко от 75% оползотворяване, като 65% се рециклират или се използват повторно на информационно и телекомуникационно и потребителски уреди; не по-малко от 70%, оползотворяване като 50% се рециклират или се използват повторно на малки домакински уреди, осветителни тела, електрически и електронни инструменти (с изключение на големи стационарни единици пром. оборудване), електрически и електронни играчки, артикули за забавление или за спорт, уреди за мониторинг и контрол; не по-малко от 80% от ИУ газоразрядни лампи се рециклират или се използват повторно.	средно не по-малко от 80 % от теглото; повторно използване и рециклиране на компоненти, материали и вещества средно на не по малко от 75 % за ИУЕЕО, попадащо в категории информационно и телекомуникационно оборудване и потребителски уреди - оползотворява средно не по-малко от 75 % от теглото; повторно използване и рециклиране на компоненти, материали и вещества средно на не по малко от 65 %. за ИУЕЕО, попадащо в категории малки домакински уреди, осветителни тела, електрически и електронни инструменти, електрически и

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 2 ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
			мониторинг и контрол; не по-малко от 80% от ИУ газоразрядни лампи се рециклират или се използват повторно.		рециклират или се използват повторно.		електронни играчки, артикули за забавление или за спорт, уреди за мониторинг и контрол – оползотворяване средно не по-малко от 70 % от теглото; повторно използване и рециклиране на компоненти, материали и вещества средно на не по малко от 50 % за газоразрядни лампи - повторно използване и рециклиране на компоненти, материали и вещества не по-малко от 80 % от теглото на излезлите от употреба газоразрядни лампи;

* Количествените цели за изпълнение за оползотворяване на масово разпространени отпадъци се отчитат в края на годината въз основа на получените одиторски доклади от лицата, изпълняващи целите. Окончателните данни за предходната година се получават през м. ноември на текущата година.

Забележки:

1. Годишните целеви стойности на показателя “Количествени цели за оползотворяване и рециклиране на отпадъци от опаковки” са съобразно Закона за управление на отпадъците (§ 9 от ПЗР).
2. Годишните целеви стойности на показателя “Количествените цели за рециклиране на батерии и акумулатори” са съгласно §3 и §4 от Заключителните разпоредби на Наредба за изискванията за пускане на пазара на батерии и акумулатори и за третиране и транспортиране на отпадъци от батерии и акумулатори (обн., ДВ, бр. 58 от 15.07.2005 г.), в сила от 1 януари 2006 г. Годишните целеви стойности на показателя “Количествените цели за събиране на автомобилни и индустриални батерии и акумулатори” са съгласно чл. 12 от Наредба за изискванията за пускане на пазара на батерии и акумулатори и за третиране и транспортиране на отпадъци от батерии и акумулатори.
3. Годишните целеви стойности на показателя “Количествени цели за оползотворяване на отработени масла” са съгласно §2 от Заключителните разпоредби на Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти (обн., ДВ, бр. 90 от 11.11.2005 г.).
4. Годишните целеви стойности на показателите: “Количествени цели за събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване от бита” и “Количествени цели за оползотворяване и рециклиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване” са съгласно §2, §3, §4, §5 и §6 от ПЗР на Наредба за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване, (обн., ДВ, бр.36 от 02.05.2006 г, изм. ДВ, бр. 57 от 14.07.2006г.), в сила от 1 юли 2006 г. Годишните целеви стойности на показателите: “Количествени цели за събиране, оползотворяване и рециклиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване извън бита” са съгласно чл.12 на Наредба за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване.
5. Годишните целеви стойности на показателите: “Количествени цели за събиране на излезли от употреба МПС” са съгласно §4 от ПЗР на Наредба за изискванията за третиране на отпадъците от моторни превозни средства.

Постигането на целите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци зависи от изпълнението на задълженията на производителите и вносителите на продукти след употребата, на които се образуват масово разпространени отпадъци.

Услуга - 2 Контрол по прилагане на законодателството и контрол върху експлоатацията на съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци

Таблица представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма 2 ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1. Извършени	Брой		11 000	11 000	11 900	11 000	

проверки ⁽⁵⁾		7 669					10 000
2. Издадени предписания ⁽⁵⁾	Брой	5 877	5 200	5 200	5 800	6 200	6 000
3. Издадени наказателни постановления ⁽⁵⁾	Брой	480	380	380	410	470	400
4. Координация на проекти с международно участие по управление на отпадъците	Брой	4	5	5	7	6	4
5. Контрол и установяване изпълнението на целите при колективни системи и индивидуално изпълнение на целите по ЗУО и наредбите по чл. 24, ал. 2	брой	2 248	40	40	46	46	65

Забележка:

5.Годишна целева стойност на показателите за продукт/услуга: “Контрол по прилагане на законодателството и контрол върху експлоатацията на съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци” не може да се определи тъй като броят на извършените проверки, издадените предписания и наказателни постановления зависи от броя на издадените разрешения и броя на нарушенията на нормативната уредба.

Кратко описание на показателите

Първите три показателя характеризират контролната дейност за спазване на нормативните изисквания към дейностите и инсталациите за третиране на отпадъци. Не може да се определи годишна целева стойност на тези показатели, тъй като броят на извършените проверки, издадените предписания и наказателни постановления зависи от броя на издадените разрешения и броя на нарушенията на нормативната уредба.

Четвъртият показател определя броя на проектите за изграждане на съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци, координирани от МОСВ.

Петият показател - Контрол и установяване изпълнението на целите при колективни системи и индивидуално изпълнение на целите по ЗУО и наредбите по чл. 24, ал. 2 посочва броя на извършените проверки от компетентните органи на ООп и индивидуално изпълняващите целите по събиране, рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци.

Услуга - 3 – Разрешителни режими и регистри за дейности с отпадъци

Таблица представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма 2 ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1. Издадени разрешения за дейности с отпадъци ⁽⁶⁾	Брой	989	918	918	1001	1104	1 100
2. Издадени разрешения за трансграничен превоз на отпадъци ⁽⁶⁾ (транзит)	Брой	0	70	70	95	30	98
3. Издадени разрешения за внос на отпадъци ⁽⁶⁾	Брой	163	130	130	150	220	230
4. Издадени разрешения за износ на отпадъци ⁽⁶⁾	Брой	13	40	40	65	120	130
5. Издадени регистрационни документи за дейности с неопасни отпадъци ⁽⁶⁾	Брой	437	413	413	454	497	350
6. Издадени удостоверения за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали	Брой	245	500	500	525	493	190
7. Издадени разрешения на организации по оползотворяване	Брой	1	6	6	3	2	8

Забележка:

6.Годишна целева стойност на показателите за продукт/услуга:"Разрешителни режими и регистри за дейности с отпадъци" не може да се определи тъй като броят на издадените разрешения и регистрационни документи зависи от броя на подадените заявления за издаването им.

Кратко описание на показателите

С показателите се измерва броят на издадените разрешения, удостоверения и регистрационни документи в системата на МОСВ. Не може да се определи годишна целева стойност на тези показатели тъй като броят на издадените разрешения и регистрационни документи зависи от броя на подадените заявления за издаването им.

Услуга - 4 - Класифициране на отпадъците

Таблица представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма 2 ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1. Издадени становища за класификация на отпадъци ⁽⁷⁾	Брой	691	4784	4784	5262	3 900	900
2. Утвърдени работни листове за класификация на отпадъците и издадени становища относно съответствието на определения от притежателя код на отпадъка с произхода, използваната технологията и влаганите в производството суровини и материали ⁽⁷⁾	Брой	9016	13817	13817	15199	11 000	10 000

Забележка:

7.Годишна целева стойност на показателите за продукт/услуга: “Класифициране на отпадъците” не може да се определи тъй като броят на утвърдените работни листове и на издадените становища за класификация на отпадъци зависи от броя на подадените работни листове от притежателите на отпадъци.

Кратко описание на показателите

Първи показател измерва броят на отпадъците класифицирани след пълно изпитване по свойства и/или компоненти през отчетния период.

Втори показател измерва броят на подадените и приети работни листа за класификация на отпадъците по документи.

Третия показател измерва броя на издадените становища в случай на несъответствие между определения от притежателя код на отпадъка и произхода, използваната технологията и влаганите в производството суровини и материали.

Услуга - 5 - Информация и отчетност

Таблица представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма 2 ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
Отчет на Националната програма за управление на дейностите по отпадъците	Брой	2	1	1	1	1	1
Отчет до Секретариата на Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане във връзка с изпълнение на задълженията на България по Конвенцията	Брой	1	1	1	1	1	1

Кратко описание на показателите

Първи показател измерва броя на отчети на Националната програма за управление на дейностите по отпадъците през отчетния период.

Вторият показател измерва броя на отчети до Секретариата на Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане във връзка с изпълнение на задълженията на България по Конвенцията, през отчетния период.

Информация за наличността и качеството на данните

МОСВ играе водеща роля в събирането, публикуването и разпространяването на информацията, свързана с управление на отпадъците. МОСВ изпълнява посочените функции чрез ИАОС и със съдействието на системата от РИОСВ.

Данните за някои групи производствени и опасни отпадъци са непълни, основно поради факта, че все още предприятията не отделят необходимото внимание за правилното попълване на задължителните годишни отчети. Постъпващата от общинските администрации информация за количествата образувани битови отпадъци е с недостатъчна достоверност. Независимо от стартирания процес на въвеждане на софтуерни продукти за обработване на информацията в ИАОС, все още значителна част от нея се събира и обработва на хартиен носител, което създава допълнителни трудности.

Данните за изпълнението на целите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци се обработват от ИАОС. Предстои доразвиването и усъвършенстването на съществуващите информационни системи и изграждането на нови и за другите масово разпространени отпадъци

- излезлите от употреба МПС, отпадъчните масла и нефтопродукти, батерии и акумулатори, електронно и електрическо оборудване, гуми, депа за отпадъци и др.

РИОСВ събират данни за извършените проверки и издадените наказателни постановления. Информацията за броя на издадените разрешения е налична в МОСВ и РИОСВ.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Външни фактори, които оказват негативно въздействие върху постигането на целевите стойности на показателите за изпълнение на ползата/ефекта за обществото са следните идентифицирани рискове, свързани с реализацията на инвестиционни проекти за изграждане на регионални съоръжения за битови отпадъци:

- Възникване на затруднения при избора на подходяща площадка, отговаряща на нормативните изисквания за изграждане на съоръжение (депо) за обезвреждане на битови отпадъци, свързани с финансови и други затруднения на общините да извършат своевременно и със съответното качество необходимите за целта геоложки, геофизични, инженерно-геоложки и хидрогеоложки изследвания.
- Обществено несъгласие и протести на жителите на населените места, съседни на избраните и/или потенциални площадки за изграждане на регионални съоръжения за отпадъци (NIMBY синдром). С подобна негативна реакция от страна на населението се посреща и инвестиционна инициатива в областта на управление на отпадъците не само у нас, а и в останалите страни – известна като (NIMBY) синдром (не в моя заден двор). В резултат се стига до възпрепятстване или забавяне реализацията на проектите и води до риск за спазване на поетите ангажименти в хода на преговорите за присъединяване на страната ни към ЕС и може да налагане на санкционни процедури от страна на Европейската комисия. За преодоляване на този проблем усилията на МОСВ и местни власти за самоуправление са насочени към провеждането на широка обществена кампания за запознаване на населението с намеренията за трайно решаване на проблема с управление на отпадъците в дадения регион и мерките, които се предвиждат за ограничаване, във възможно най-голяма степен на неблагоприятното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда.
- Таксите за битови отпадъци, определяни от общините, са ниски и не покриват всички разходи за организиране на дейностите по управление на битови отпадъци и поддържане чистотата на населените места. По принцип таксите се определят на база на текущите разходи на общините и не включват разходите за закупуване на нови съдове и техника, както и инвестициите необходими за изграждане и експлоатация и следексплоатационни грижи на съоръженията за оползотворяване и обезвреждане на отпадъците. По социални съображения, общинските съвети не подкрепят повишаването на таксите.

Организирането на колективни схеми на производителите и вносителите на продукти, след крайната употреба на които се образуват опасни или масово разпространени отпадъци ще допринесе за оптимизиране на разходите за изпълнение на задълженията им за разделно събиране на образуваните отпадъци.

За изпълнение на ефекта основния приоритет в работата на държавните институции трябва да бъде ефективното изразходване на средствата, отпускани като национално и външно финансиране. Размерът на финансирането, предоставяно от ПУДООС на общините за изпълнение на инфраструктурни проекти под формата на безвъзмездни помощи и ниско лихвени кредити, е един от основните фактори, оказващи влияние върху постигането на ефекта от политиката по управление на отпадъците. Подготовката на по-голям брой и по-качествени

проекти, представяни за финансиране е от решаващо значение за постигането на ефекта. Това изисква повишаване капацитета на администрацията за подготовката, приоритизирането, представянето и управлението на проекти.

№	Програма №2										
	"Интегрирана система за управление на отпадъците"	Отчет 2008г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Разлика к.3-к.2	Проект 2010 г.	Разлика к.5-к.3	Прогноза 2011 г.	Разлика к.7-к.5	Прогноза 2012 г.	Разлика к.9-к.7
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Общо ведомствени разходи:	2 364 556	2 606 900	2 437 760	-169 140	2 643 416	205 656	2 640 611	-2 805	2 637 862	-2 749
	Персонал	1 532 009	1 954 962	1 954 962	0	1 592 271	-362 691	1 589 466	-2 805	1 586 717	-2 749
	Издръжка	832 547	501 938	482 798	-19 140	1 051 145	568 347	1 051 145	0	1 051 145	0
	Капиталови разходи	0	150 000	0	-150 000	0	0	0	0	0	0
	<i>Администрирани разходни параграфи</i>										
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондови е сметки	37 141 704	212 890 000	212 890 000	0	149 201 973	-63 688 027	414 424 227	265 222 254	345 013 117	-69 411 110
	ПУДООС	8 621 771	26 200 000	26 200 000	0	5 602 040	-20 597 960	9 750 040	4 148 000	9 750 040	0
	ФЕСОС+КПОС+Нац. Съфинансиране	12 067 684	186 690 000	186 690 000	0	86 391 710	-100 298 290	305 290 199	218 898 489	224 749 747	-80 540 452
	Национален доверителен екофонд	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Отстраняване на минали екологични щети, в т.ч. заем ЕПСАЛ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия за общини	16 452 249	0	0	0	57 208 223	57 208 223	99 383 988	42 175 765	110 513 330	11 129 342
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	37 141 704	212 890 000	212 890 000	0	149 201 973	-63 688 027	414 424 227	265 222 254	345 013 117	-69 411 110

Общо разходи по бюджета (I.+II.):	2 364 556	2 606 900	2 437 760	-169 140	2 643 416	205 656	2 640 611	-2 805	2 637 862	-2 749
Общо разходи (I.+II.+III.):	39 506 260	215 496 900	215 327 760	-169 140	151 845 389	-63 482 371	417 064 838	265 219 449	347 650 979	-69 413 859
Численост на щатния персонал	134	161	161	0	147	-14	147	0	147	0
Численост на извънщатния персонал	1	1	1	0	0	-1	0	0	0	0

Описание на администрираните параграфи по програмата, вкл. проектите:

По програмата са предвидени средства от РБ, съгласно разпоредбите на ПМС №209/20.08.2009 г., чл.4 ал.1 по 20 000 000 лв. за 2010 и 2011г.

Администрирани разходи по други бюджети, както следва :

- 1.ПУДООС – 5 602 040 лв. за 2010 и по 9750040 лв. за 2011 и 2012 г.
- 2.По програми на ЕС / ИСПА и кохезионен фонд / - 86 391 710 лв. – за 2010 г. , 305 290 199 лв. за 2011 г. и 224749 747 лв.. – за 2012 г.
- 3.Целева субсидия от РБ за изграждане на екологични обекти – 25 889 000 лв. за 2010 г., 20 360 000 лв. за 2011 г. и 20 360 000 лв. за 2012 г.
- 4.Субсидия за изпълнение разпоредбите на ПМС №209/20.08.2009 г. , чл.5 ал.2 и чл.6 ал.2, както следва : 2010 г. – 11 319 223 лв. , 2011 г. – 59 023 988 лв. и 2012 г. – 90 153 330 лв.
- 5.Субсидия за изпълнение разпоредбите на ПМС №209/20.08.2009 г. , чл.4 ал.1 по 20 000 000 лв. за 2010 и 2011 г.

Програма 3: “Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух”

Цели на програмата

Програмата е разработена и се изпълнява с оглед постигането на поставените цели (стратегическа и оперативна), а именно достигане на общоевропейските норми за качество на атмосферния въздух (КАВ) върху територията на цялата страна, намаляване нивата на емисиите и подобряване на качеството на течните горива.

Организационни структури, участващи в програмата и отговорност за изпълнение на целите

Дейностите по програмата се извършват от 15 експерта от отдели “Качество на атмосферния въздух” и “Глобални атмосферни процеси” към Дирекция “Опазване чистотата на въздуха (ОЧВ)”, вкл. директора на дирекцията, ИАОС и РИОСВ, като разпределението им е описано по-долу, по отделни услуги.

Отговорност за изпълнението на програмата

Дирекция “Опазване чистотата на въздуха” (ОЧВ) в МОСВ има координираща роля по цялостното изпълнение на Програма №3 “Намаляване вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух”, като едновременно отговаря за разработването на нормативните актове, стратегиите, програмите и плановете, в рамките на националната политика в областта. Контролът по тяхното прилагане и свързаните с методическо ръководство дейности също е в компетенциите на дирекция “ОЧВ”.

Дирекция “Фондове на Европейския съюз за околна среда” изпълнява функциите на ИСПА (Изпълнителна агенция за околна среда) в МОСВ, както и Изпълнителна Агенция по ФАР Национална програма.

Отдел “Програмиране, подготовка и финансово управление на проекти” е отговорен за програмирането, подготовката и финансовото управление на проектите, финансирани от ЕС.

Дирекция “Кохезионна политика за околна среда” изпълнява функциите на управляващ орган на оперативна програма “Околна среда” 2007 – 2013 г. и е отговорна за цялостното програмиране, подготовка, управление (вкл. финансово), изпълнение, мониторинг и оценка на програмата, финансираща се от кохезионния и структурните фондове на ЕС.

Дейностите по международно сътрудничество, европейска интеграция, програми и проекти в областта на опазване чистотата на атмосферния въздух се осъществява в сътрудничество с Дирекция “Стратегии, координация по въпросите на ЕС и международно сътрудничество”.

РИОСВ отговарят за прилагане и налагане на установените нормативни и други изисквания на регионално и местно ниво, като едновременно с това оказват съдействие на общинските компетентни органи, в т.ч. във връзка с разработването на общинските програми за управление на качеството на атмосферния въздух.

Целева група към която са насочени предоставените по програмата продукти/услуги

Целевата група, към която е насочен положителният ефект от реализирането на предоставяните по програмата продукти/услуги е населението на страната.

Предоставяни продукти/услуги по програмата

Програмата включва описаните по-долу услуги:

1. Разработване на политика по управление качеството на атмосферния въздух (КАВ).
2. Текуща оценка на качеството на атмосферния въздух.
3. Подпомагане разработването на общинските програми за управление на качеството на атмосферния въздух.
4. Разработване на политика за подобряване на качеството на течните горива, ограничаване на емисиите на вредни вещества, вкл. на ФПГ и ВНОС.
5. Контрол на нормите за допустими емисии, вкл. методическото му осигуряване.

Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата

1. Разработване на политика по управление качеството на атмосферния въздух (КАВ)

Дейности за предоставяне на услугата

- Дейностите по предоставяне на услугата се извършват от отдел "КАВ" към Дирекция "ОЧВ" в МОСВ. Допълнително, в рамките на МОСВ, освен отдел "КАВ", който има водеща роля, в изпълнението им участват и експерти от дирекции "СКВЕСМС" и "ПНАО". Те включват:
- Разработване на нормативни актове, установяващи нормите за съдържание на вредни вещества в атмосферния въздух, вкл. реда и начините за техния контрол (мониторинг), достигане и поддържане;
- Разработване на национални стратегии, програми, планове за действие и др., във връзка с прилагането на нормативните актове по предходната подточка;
- Методическо осигуряване и ръководство на ИАОС, РИОСВ и другите ведомства във връзка с прилагането на горните актове;
- Координация на дейността на компетентните ведомства за ограничаване на замърсяването от транспортните и други дейности, свързани с осигуряване прилагането на документите по предходната подточка.
- Изготвяне на информации и позиции в сектор "Качество на въздуха" във връзка с новоприетото европейско законодателство и участие в работните органи към ЕК и Съвета

2. Текуща оценка на качеството на атмосферния въздух

Дейности за предоставяне на услугата

Дейностите по предоставянето на услугата се извършват от от отдел "КАВ" към Дирекция "Опазване чистотата на въздуха", ИАОС и РИОСВ. Те включват:

- Поддържане и развитие на Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС) за осигуряване на необходимата оценка на КАВ, вкл. вземане на проби,

извършване на анализи, инвентаризация на емисиите и дисперсионно моделиране на нивата им;

- Осигуряване качеството на оценката по предходната подточка, вкл. акредитиране на изпитвателните и калибровъчни лаборатории;
- Поддържане на национална база данни за резултатите от оценката на КАВ и осигуряване на обществен достъп до информацията, съдържаща се в нея;
- Методическо осигуряване на горепосочените дейности, вкл. обучение на служителите;
- Публикуване на бюлетини, доклади и др. за резултатите от оценката.

3. Подпомагане разработването на общинските програми за управление на качеството на атмосферния въздух

Дейности за предоставяне на услугата

Дейностите по предоставянето на услугата се извършва от отдел “КАВ” към Дирекция “Опазване чистотата на въздуха”, ИАОС и РИОСВ. Те включват:

- Методическо осигуряване на процеса на разработване и прилагане на общинските програми за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за съдържание на вредни вещества в атмосферния въздух, които са задължителни за РОУ, където е налице нарушено КАВ (т.нар. “горещи точки”);
- Участие в разработването на програмите чрез представителите на РИОСВ в общинските програмни съвети за управление на КАВ;
- Допълнителна оценка на КАВ, извън текущата оценка по предходната услуга, за осигуряване разработването и прилагането на общинските програми по първата подточка.

4. Разработване на политика за подобряване на качеството на течните горива, ограничаване на емисиите на вредни вещества, вкл. ФПГ и ВНОС

Дейности за предоставяне на услугата

Дейностите по предоставяне на услугата се извършват от Дирекция “Опазване чистотата на въздуха” в МОСВ (отдели “Глобални атмосферни процеси” и “Качество на атмосферния въздух”). Те включват:

- Разработване на нормативни актове, установяващи норми за съдържание на вредни вещества в горивата, норми за допустими емисии на вредни вещества в атмосферния въздух и изисквания за ограничаване емисиите и употребата на ФПГ и ВНОС, вкл. реда и начина за техния контрол;
- Разработване на национални стратегии, програми, планове за действие и др. във връзка с прилагането на нормативните актове по предходната подточка;
- Определяне на прагови стойности (тавани) за общите годишни национални емисии на вредни вещества;
- Ежегодни инвентаризации на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух (по отделни замърсители и категории източници) и вноса на ВНОС и ФПГ, вкл. докладване на резултатите;
- Съгласуване на проектите на комплексни разрешителни за експлоатация на съответните промишлени инсталации и дейности.

5. Контрол на нормите за допустими емисии, вкл. методическото му осигуряване

Дейности по предоставяне на услугата:

Контролните измервания се извършват от Регионалните лаборатории и лабораторията за емисионен контрол на ИАОС, а контролните проверки от експертите на РИОСВ. Измерванията се извършват по график, който се утвърждава от министъра на околната среда и водите, в началото на календарната година, а проверките по собствени планове на РИОСВ. В случай, че при измерванията и/или проверките се констатира нарушаване на установените норми за допустими емисии, РИОСВ издава специални предписания за спазването им, в т.ч. за необходимите за целта мерки и действия, и санкционира нарушителите. В случаите когато за постигане на установените към дадена категория източници норми за допустими емисии са необходими значителни инвестиции и срокове, РИОСВ извършва проверки и издава предписания и в отсъствието на нарушаване на нормите.

РИОСВ контролират хладилните и климатични инсталации, съдържащи над 3 кг ВНОС или ФПГ и следят за спазване изискванията на Регламент (ЕО) №2037/2000 за веществата, които нарушават озоновия слой и Регламент (ЕО) №842/2006 относно някои флуорирани парникови газове. Нормите за съдържание на вредни вещества в горивата и свързаните с тях технически изисквания се контролират от Главна дирекция "Контрол качеството на течните горива" към ДАМТН, а изискванията за ограничаване вноса и употребата на ВНОС и ФПГ от Агенция "Митници" и РИОСВ.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

Таблица 2

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 3 "Намаляване вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух "							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1. Увеличаване броя на параметрите на КАВ, които подлежат на оценка	Брой	11	11	11	11	11	11
2. Изготвяне на тримесечни и годишни доклади с информация за КАВ	Брой	2	5	5	5	5	5
3. Брой подготвени позиции, информации, доклади и други документи за работните органи към Европейската комисия и Съвета в областта на качество на въздуха	Брой	9	26	26	26	26	26
4. Представяне на годишен доклад до Секретариата на	Брой	1	1	1	1	1	1

Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния							
5. Изготвяне на годишни доклади във връзка с Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой и Регламент (ЕО) №2037/2000 за веществата, които нарушават озоновия слой	Брой	6	6	6	4	4	4
6. Брой контролни проверки и измервания на емисиите от неподвижни източници	Брой	1704	350	350	350	350	350
7. Брой контролни проверки за установяване на пропуски от хладилни и климатични инсталации, съдържащи над 3 кг вещество, което нарушава озоновия слой	Брой	306	50	50	50	50	50

Информация за наличността и качеството на данните

Данните, които са в основата на определянето на целевите стойности се събират както следва:

За показател “Намаляване броя на населението, потенциално изложено на наднормено замърсяване”

Данните от националната система за мониторинг на нивата на нормираните замърсители в отделните РОУ на КАВ и извършваната текуща оценка на територията на страната се събират, обработват и съхраняват от ИАОС в нейната национална база данни. Последните са обект на обществен достъп по реда на Глава втора от ЗООС и се публикуват в многобройните бюлетини на МОСВ, ИАОС и РИОСВ, в т.ч. в ежедневните такива. Данните, отнасящи се до превишаването на дългосрочните (средногодишни) норми за КАВ се обработват до три месеца след изтичането на съответната календарна година.

Данните за населението на съответните общини са от извършеното през 2001 г. официално преброяване (том 1 “Население”, книга 3 “Население по области, общини и населени места”, НСИ).

Списъкът на районите (агломерациите) за оценка и управление на КАВ, вкл. териториалния им обхват, и тяхната класификация по отношение превишаването на нормите за КАВ е утвърден от министъра на околната среда и водите със Заповед №РД-580/17.7.2007 г. Той подлежи на преразглеждане през период не по-малък от три години, в т.ч. във връзка с резултатите от текущата оценка на КАВ, промените в източниците на емисиите и др. В такъв случай, резултатите от извършеното преразглеждане се публикуват в съответните годишници за състоянието на околната среда (части “Атмосферен въздух. Качество на атмосферния въздух”).

Показател “Поетапно подобряване на качеството на течните горива (КТГ)”

Данните за консумацията на различните видове течни горива, вкл. автомобилни бензини (оловни и безоловни) за съответната година се събират, обработват и публикуват от ДАМТН. Допълнително, същата извършва контрол на показателите чрез контролни проверки и изпитвания. Резултатите от изпитванията се обработват до три месеца след изтичане на календарната година и се съхраняват в базата данни на ДАМТН, при осигуряване на обществен достъп до тях.

Показател “Поетапно намаляване на емисиите на вредни вещества, вкл. на ФПГ и ВНОС ”

Общите годишни национални емисии на отделните замърсители се определят въз основа на ежегодната им инвентаризация, извършвана от ИАОС и НСИ, с участието на РИОСВ. С оглед на спецификата на процеса, резултатите от инвентаризацията са налични и се публикуват в Годишници за състоянието на околната среда (части “Атмосферен въздух. Емисии” и “Разрушаване на озоновия слой”) след изтичане на една календарна година от края на отчетния период.

Проблеми с достоверността на данните съществуват по отношение и на трите показателя, тъй като те се основават на резултати от измервания и/или инвентаризации. При това, те са в състояние да доведат до съществена промяна на целевите стойности и отчетните данни. В такъв случай, последните ще бъдат коригирани за целия период на програмно бюджетиране.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Възможно е регистриране на отклонения по показател “Поетапно подобряване на емисиите на вредни вещества, вкл. на ФПГ и ВНОС ” вследствие на ниското ниво на т.нар. натурални показатели за нивото на емисиите на вредни вещества, т.е. в ограниченото натоварване на наличните производствени мощности в страната. В случай на пълно натоварване на последните, нивата на общите годишни емисии ще съответстват на целевите годишни стойности. Но при всеки случай възможните отклонения са положителни, т.е. налице е по-голям ефект за обществото.

Възможни са също така отклонения в показател “Намаляване броя на населението, потенциално изложено на наднормено замърсяване”, причина за което е неизпълнение на мерки от приетите от съответните Общински съвети програми по чл.27 ЗЧАВ за намаляване нивата на емисиите и достигане на установените норми, както и закъснение при реализация на някои дейности от инвестиционните програми за привеждане в съответствие с условията на издадените комплексни разрешителни на енергийните дружества и промишлени предприятия.

Възможни са и отклонения в показател “Поетапно подобряване на качеството на течните горива”, вследствие на закъснения при изпълнението на дейности от инвестиционните програми за привеждане в съответствие с условията на издадените комплексни разрешителни на

рафинериите. Възможни са отклонения и в целевата стойност за консумация на биогорива, като част от общата консумация на автомобилен бензин и дизелово гориво, поради липсата на предлагане на биогорива на пазара, отсъствието на условия за тяхното устойчиво производство, както и на стимули, насърчаващи тяхната употреба.

№	Програма №3										
	"Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух"	Отчет 2008г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Разлика к.3-к.2	Проект 2010 г.	Разлика к.5-к.3	Прогноза 2011 г.	Разлика к.7-к.5	Прогноза 2012 г.	Разлика к.9-к.7
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Общо ведомствени разходи:	1 164 798	1 126 300	1 117 180	-9 120	988 007	-129 173	987 148	-859	985 989	-1 159
	Персонал	750 402	861 191	861 191	0	662 260	-198 931	661 401	-859	660 242	-1 159
	Издръжка	414 396	265 109	255 989	-9 120	325 747	69 758	325 747	0	325 747	0
	Капиталови разходи	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Администрирани разходни параграфи										
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондови и сметки	2 197 044	55 231 000	55 231 000	0	29 486 226	-25 744 774	18 891 736	-10 594 490	3 639 125	-15 252 611
	ПУДООС	2 036 054	3 000 000	3 000 000	0	1 300 000	-1 700 000	3 300 000	2 000 000	3 300 000	0
	ФЕСОС+КПОС+Нац. Съфинансиране	133 990	52 231 000	52 231 000	0	28 186 226	-24 044 774	15 591 736	-12 594 490	339 125	-15 252 611
	Национален доверителен екофонд	27 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Отстраняване на минали екологични щети, в т.ч. заем ЕПСАЛ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия за общини	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	2 197 044	55 231 000	55 231 000	0	29 486 226	-25 744 774	18 891 736	-10 594 490	3 639 125	-15 252 611

Общо разходи по бюджета (I.+II.):	1 164 798	1 126 300	1 117 180	-9 120	988 007	-129 173	987 148	-859	985 989	-1 159
Общо разходи (I.+II.+III.):	3 361 842	56 357 300	56 348 180	-9 120	30 474 233	-25 873 947	19 878 884	-10 595 349	4 625 114	-15 253 770
Численост на щатния персонал	59	76	76	0	62	-14	62	0	62	0
Численост на извънщатния персонал	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0

Описание на администрираните параграфи по програмата, вкл. проектите:

Администрирани разходи по други бюджети, както следва :

1. ПУДООС – 1 300 000 лв. за 2010 и по 3 300 000 лв. за 2011 и 2012 г.

2. По програми на ЕС / ИСПА и кохезионен фонд / - 28 186 226 лв. – за 2010 г. , 15 591 736 лв. за 2011 г. и 339 125 лв. за 2012 г.

Програма 4: “Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси”

Цели на програмата

Опазване на богатото биологично разнообразие на Република България чрез съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси, както и при устойчиво ползване на биологичното разнообразие.

Организационни структури, участващи в програмата и отговорност за изпълнение на целите

Организационни структури

- Дирекция “Национална служба за защита на природата” (НСЗП)
- Дирекция “Кохезионна политика за околна среда”
- ИАОС
- ДНП “Рила”; ДНП “Пирин”; ДНП “Централен Балкан”
- РИОСВ
- ПУДООС

Отговорност за изпълнението на програмата

Управлението на програмата се ръководи от ресорния заместник министър.

Дирекция “Национална служба за защита на природата” (НСЗП) в МОСВ има координираща роля по изпълнението на програмата. Дирекцията осъществява голям брой дейности, основните от които са изграждане, управление и контрол на защитените територии и защитените зони и опазване на биологичното разнообразие.

Дейностите по международно сътрудничество, европейска интеграция, програми и проекти в областта на опазване на биологичното разнообразие се осъществява в сътрудничество с Дирекция “Стратегия, европейска интеграция и международно сътрудничество”.

Дирекция “Кохезионна политика за околна среда” изпълнява функциите на управляващ орган на оперативна програма “Околна среда” 2007 – 2013 г. и е отговорна за цялостното програмиране, подготовка, управление (вкл. финансово), изпълнение, мониторинг и оценка на програмата, финансираща се от кохезионния и структурните фондове на ЕС. Финансовите средства по линия на третия приоритет на оперативна програма “Околна среда 2007-2013г.” са насочени към опазване и възстановяване на биологичното разнообразие чрез развитие на националната екологична мрежа НАТУРА 2000. Чрез намаляване и спиране на загубата на биологично разнообразие ще се осигури постигане на съответствие с Директива 92/43/ЕС за съхранение на природните местообитания и на дивата флора и фауна и Директива 79/409/ЕС за съхранението на дивите птици. За постигане на целта на Приоритетна ос 3 на ОП “Околна среда 2007-2013 г.”, в рамките на програмен период 2007-2013 г. са предвидени 202 052 980 лева (103 308 048 евро), от които 30 307 947 лева (15 496 207 евро) национално съ-финансиране по линия на държавния бюджет.

Дирекция “Стратегия, координация по въпросите на европейския съюз и международно сътрудничество” изпълнява координационни функции по прилагане на Регламент (ЕО) 614/2007 на Европейския парламент и Съвета относно финансовия инструмент за околна среда LIFE+

ИАОС осъществява научно-изследователски, мониторингови, регистрационни и други дейности, които подпомагат изпълнението на основните дейности по програмата.

ПУДООС финансира изпълнението на голям брой дейности по програмата.

Предоставяни продукти/услуги по програмата

Основните продукти/услуги в рамките на програмата са както следва:

- Разработване на политика по опазване на биологичното разнообразие
- Създаване, поддържане и управление на национална екологична мрежа от защитени територии и защитени зони и опазване на биологичното разнообразие
- Устойчиво ползване на биологичните ресурси чрез ограничителни, разрешителни и регулационни режими, лицензи и концесии
- Контрол

Дейности за предоставяне на подуктите/услугите по програмата

1. Разработване на политика по опазване на биологичното разнообразие

Дейности за предоставяне на услугата

- Разработване на ЗИД на Закона за биологичното разнообразие.
- Разработване на Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони
- Подготовка, защита и реализация на оперативна програма "Околна среда", във връзка с национална екологична мрежа от защитени територии и защитени зони и опазването на биологичното разнообразие и генетичните ресурси.
- Подготовка и провеждане на заседания на работна група (Комитет за наблюдение) за оперативна програма „Околна среда”, във връзка с национална екологична мрежа от защитени територии и защитени зони и опазването на биологичното разнообразие и генетичните ресурси.
- Подготовка за и извършване на цялостни или тематични оценки на оперативна програма „Околна среда”, във връзка с национална екологична мрежа от защитени територии и защитени зони и опазването на биологичното разнообразие и генетичните ресурси.
- Подготовка и защита на отчети за хода на реализацията на оперативна програма „Околна среда”, във връзка с национална екологична мрежа от защитени територии и защитени зони и опазването на биологичното разнообразие и генетичните ресурси.
- Изготвяне на информации и позиции в сектор “Защита на природата” във връзка с европейското законодателство и участието в работните органи към ЕК и Съвета.

2. Създаване, поддържане и управление на национална екологична мрежа от защитени територии и защитени зони

Дейности за предоставяне на услугата

Дейностите ще се извършват от ЦУ, ДНП, РИОСВ:

- Охрана на националните паркове, резерватите, поддържаните резервати и обектите по Рамсарската конвенция;
- Възлагане и изпълнение на възстановителни и поддържащи дейности в гори, земи и водни площи;
- Възлагане на изграждането и поддържането на инфраструктурата ;
- Мониторинг на конкретни екосистеми, растителни и животински видове, на туристическия поток и на въздействието му върху околната среда;
- Възлагане и провеждане на научни проучвания;
- Институционално укрепване на звената по биологичното разнообразие, включително обучение
- Изграждане и поддържане на система от защитени територии и защитени зони, включително специализирани карти и регистри.

3. Устойчиво ползване на биологичните ресурси чрез ограничителни, разрешителни и регулационни режими, лицензи и концесии

Дейности за предоставяне на услугата

- Издаване на решения по оценка за съвместимост на планове, порграми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони по реда на Наредбата за ОС;
- Издаване на разрешения за внос на растителни и животински видове, чужди за флората и фауната на Република България;
- Издаване на разрешителни по CITES за износ/внос и реекспорт за животни и растения;
- Издаване на разрешителни за посещение на резервати и поддържани резервати;
- Издаване на разрешителни за паша;
- Издаване на разрешителни за добив на сено;
- Издаване на разрешителни за събиране на гъби;
- Издаване на разрешителни за събиране на билки;
- Издаване на съгласувателни становища за търсене и проучване на подземни богатства, съгл. чл. 26 от ЗПБ;
- Издаване на съгласувателни становища за отдаване на концесии, съгл. чл. 2 и чл. 7 от ЗК;
-

4. Контрол

Дейности за предоставяне на услугата

- Контрол върху дейността на регионалните органи по защитени територии, защитените зони и опазване на биологичното разнообразие;
- Контрол на дейностите на собственици, ползватели, физически и юридически лица, осъществявани в гори, земи и водни площи в защитени територии и защитени зони;
- Контрол върху дейностите на собственици, ползватели, физически и юридически лица, свързани със защитени растения;
- Контрол върху дейностите на собственици, ползватели, физически и юридически лица, свързани със защитени животни;
- Контрол върху дейностите на собственици, ползватели, физически и юридически лица, свързани с билки под специален режим на опазване и ползване;
- Контрол върху дейностите на собственици, ползватели, физически и юридически лица, свързани с животински видове (без риби) под специален режим на опазване и ползване;

- Контрол на дейностите на собственици, ползватели, физически и юридически лица, свързани с видовете риби или осъществявани в рибовъдни стопанства;
  - Контрол върху дейностите на собственици и ползватели на зоопаркове и зоомагазини;
  - Контрол върху дейностите на собственици и ползватели на лаборатории за препарирание;
  - Контрол на дейностите на собственици и ползватели в билкозаготвителните пунктове;
  - Контрол върху дейностите на собственици, ползватели, физически и юридически лица, свързани с опазването на защитените дървета;
- Контрол върху дейностите на собственици, ползватели, физически и юридически лица, свързани с видовете по Конвенцията CITES.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

1. Разработване на политика по опазване на биологичното разнообразие

Таблица представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма 4 Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси							
Продукт/услуга: Разработване на политика по опазване на биологичното разнообразие							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008	Закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Проект 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
Разработване на нови и изменение на съществуващи екологични закони	Брой	0	1	1	2	1	1
Разработване на подзаконови нормативни актове	Брой	2	1	1	2	2	2

2. Създаване, поддържане и управление на национална екологична мрежа от защитени територии и защитени зони

Таблица представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	
Програма 4 Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси	
Продукт/услуга: Създаване, поддържане и управление на национална екологична мрежа от защитени територии и защитени зони и опазване на биологичното разнообразие	
Целева стойност	

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008	Закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Проект 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
Площ на охраняемите защитени територия, изключителна държавна собственост и влажни зони	Хил.ха	300	300	300	300	300	300
Площ на попълнени или отгледани горски култури и презалесяване	ха	0.9	50	50	50	50	50
Площ на поддържащи санитарното състояние на гората дейности, вкл. отгледни и санитарни сечи	Хил.ха	92.6	15	15	15	15	15
Количество на съпътстващ добив на дървесина при дейности, поддържащи санитарното състояние на гората	Куб.м.	10540	5000	5000	5000	5000	5000
Превантивни действия и гасене на горски пожари	Лв.	39764	90000	90000	90000	100 000	100 000
Строителство и ремонт на инфраструктурата вкл. техническо укрепване срещу ерозия	Лв.	4943	800 000	800 000	800000	1 000 000	1 000 000
Мониторинг на състоянието на избрани екосистеми	брой	16	10	10	10	10	10
Мониторинг на състоянието на растителни видове	брой	84	15	15	15	15	15
Мониторинг на състоянието на животински видове	Брой	122	10	10	100	100	100
Научните изследвания	брой	3	30	30	20	20	20
Картиране и инвентаризиране на защитени зони	брой	0	5	5	50	50	128
Водени регистри на защитените територии и защитени зони	брой	3	2	3	3	3	3
Изготвяне на специализирана карта на защитените територии и защитените зони и територии	брой	1	2	2	2	2	2

3. Устойчиво ползване на биологичните ресурси чрез ограничителни, разрешителни и регулационни режими, лицензи и концесии

Таблица, представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ
Програма 4 Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси
<i>Продукт/услуга:</i> Устойчиво ползване на биологичните ресурси чрез ограничителни, разрешителни и регулационни режими, лицензи и концесии

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008	Закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Проект 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
Брой издадени разрешителни за паша	Брой	612	200	200	500	500	500
Брой издадени разрешителни за добив на сено	Брой	4	100	100	50	50	50
Брой издадени разрешителни за събиране на гъби	Брой	0	100	100	20	20	20
Брой издадени разрешителни за събиране на билки	Брой	507	100	100	350	350	350
Брой издадени разрешения по СИТЕС за износ/внос и реекспорт за животни растения	Брой	279	120	120	250	250	250
Брой издадени разрешения за посещение на резервати и поддържани резервати	Брой	4	40	40	30	30	30
Брой издадени съгласувателни становища за търсене и проучване на подземни богатства	Брой	350	250	250	300	300	300
Брой издадени съгласувателни становища за отдаване на концесии	Брой	113	100	100	100	100	100
Брой на издадените разрешителни за работа с генетично модифицирани организми.	Брой	0	15	15	20	20	20
Брой издадени решения /становища/ по оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони по рида на гл.III от Наредбата за ОС	Брой	240	300	300	1000	1200	1200
Брой издадени решения по оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони	Брой	114	150	150	500	600	600

4. Контрол

Таблица, представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма 4 Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси							
Продукт/услуга: Контрол							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008	Закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Проект 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
Брой на проверките върху дейността на регионалните органи по защитени територии и опазване на биологичното разнообразие	Брой	180	20	20	50	60	70
Брой на проверките върху дейностите на собственици, ползватели, физически и юридически лица, осъществявани в гори, земи и водни площи в защитени територии	Брой	3476	1300	1300	2000	2000	2000
Брой на проверките върху дейностите на собственици, ползватели, физически и юридически лица, свързани с опазване на растителни видове	Брой	193	100	100	140	140	150
Брой на проверките върху дейностите на собственици, ползватели, физически и юридически лица, свързани с опазване на животински видове	Брой	1809	100	100	1000	1200	1200
Брой на проверките върху дейностите на собственици, ползватели, физически и юридически лица, свързани с билки под специален режим на опазване и ползване	Брой	40	150	150	150	150	150
Брой на проверките върху дейностите на собственици, ползватели, физически и юридически лица, свързани с животински видове (без риби) под специален режим на опазване и ползване	Брой	293	250	250	250	250	250
Брой на проверките върху дейностите на собственици, ползватели, физически и юридически лица, свързани с видовете риби или осъществявани в рибовъдни стопанства	Брой	89	100	100	100	100	100
Брой на проверките върху дейностите на зоопаркове и зоомагазини	Брой	234	100	100	140	140	140
Брой на проверките върху дейностите на собственици и ползватели на лаборатории за препарирание	Брой	20	10	10	15	20	20

Брой на проверките върху дейностите на собственици и ползватели в билкозаготвителните пунктове	Брой	785	100	100	250	300	300
Брой на проверките върху дейностите на собственици, ползватели, физически и юридически лица, свързани с опазването на защитени дървета	Брой	250	100	100	150	150	150
Брой на проверките върху дейностите на собственици, ползватели, физически и юридически лица, свързани с видове по конвенцията CITES.	Брой	163	100	100	100	100	100

Кратко описание на показателите за изпълнение

Идентифицираните показатели са количествени и измерват дейностите, извършвани за предоставянето на услугите.

Информация за наличността и качеството на данните

За показателите по програмата като цяло информацията по показатели първи и пети е статистическа и заедно с информацията по показател шести е точна и неоспорима.

За осигуряване на информация по показателите втори, трети и четвърти се разчита на изгражданата понастоящем Система за мониторинг на биологичното разнообразие в България. Следи се информацията от научни, изследователски, педагогически и ведомствени източници, както и информацията, предоставяна от неправителствени организации. Информацията се обработва и интерпретира от ИАОС и Дирекция "НСЗП", МОСВ.

Информацията за показателите по отделните услуги по програмата се представят от дирекция "НСЗП", ДНП, РИОСВ и ИАОС, като всяко от посочените звена носи отговорност за достоверността на информацията. Разглежданите показатели са с различен характер и измерения и почти всички са свързани с планово-отчетния процес, установен в системата на МОСВ по направлението биологично разнообразие и защитени територии.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Двете основни групи фактори, измененията в показателите на които могат да повлияят върху постигането на ефекта за обществото, т.е. постигане/непостигане на целевата стойност, са естествено-исторически (природни), напр. изменение на климата и др. и социално-икономически-неблагоприятни изменения в икономическите условия в страната или в разбирането за опазване на природата.

№	Програма №4										
	"Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси"	Отчет 2008г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Разлика к.3-к.2	Проект 2010 г.	Разлика к.5-к.3	Прогноза 2011 г.	Разлика к.7-к.5	Прогноза 2012 г.	Разлика к.9-к.7
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Общо ведомствени разходи:	6 353 074	5 205 900	4 865 780	-340 120	5 020 116	154 336	5 014 199	-5 917	5 008 400	-5 799
	Персонал	3 314 149	3 833 405	3 833 405	0	3 330 578	-502 827	3 324 661	-5 917	3 318 862	-5 799
	Издържка	1 324 565	1 062 495	1 032 375	-30 120	1 689 538	657 163	1 689 538	0	1 689 538	0
	Капиталови разходи	1 714 360	310 000	0	-310 000	0	0	0	0	0	0
	<i>Администрирани разходни параграфи</i>										
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	7 825 242	2 000 000	2 000 000	0	3 000 000	1 000 000	3 000 000	0	3 000 000	0
	ПУДООС	7 825 242	2 000 000	2 000 000	0	3 000 000	1 000 000	3 000 000	0	3 000 000	0
	Целева субсидия	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондови е сметки	757 231	30 294 000	30 294 000	0	28 138 625	-2 155 375	29 413 445	1 274 820	11 026 549	-18 386 896
	ПУДООС	639 231	1 500 000	1 500 000	0	1 200 000	-300 000	1 200 000	0	1 200 000	0
	ФЕСОС+КПОС+Нац. Съфинансиране	0	28 794 000	28 794 000	0	26 938 625	-1 855 375	28 213 445	1 274 820	9 826 549	-18 386 896
	Национален доверителен екофонд	118 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Отстраняване на минали екологични щети, в т.ч. заем ЕПСАЛ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия за общини	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	8 582 473	32 294 000	32 294 000	0	31 138 625	-1 155 375	32 413 445	1 274 820	14 026 549	-18 386 896

Общо разходи по бюджета (I.+II.):	14 178 316	7 205 900	6 865 780	-340 120	8 020 116	1 154 336	8 014 199	-5 917	8 008 400	-5 799
Общо разходи (I.+II.+III.):	14 935 547	37 499 900	37 159 780	-340 120	36 158 741	-1 001 039	37 427 644	1 268 903	19 034 949	-18 392 695
Численост на щатния персонал	304	332	332	0	310	-22	310	0	310	0
Численост на извънщатния персонал	20	17	17	0	12	-5	12	0	12	0

Описание на администрираните параграфи по програмата, вкл. проектите:

По програмата са предвидени администрирани разходи по бюджета на МОСВ от ПУДООС в размер на 3 000 000 лв. за периода 2010-2012 г.

Администрирани разходи по други бюджети, както следва :

1. ПУДООС – по 1 200 000 лв. за 2010-2012 г.

2. По програми на ЕС / ИСПА и кохезионен фонд / - 26 938 625 лв. – за 2010 г. , 28 213 445 лв. за 2011 г. и 9 826 549 лв.. – за 2012 г.

Програма 5: “Контрол и управление на химичните вещества, предотвратяване на големи аварии и координация на РИОСВ по прилагане и налагане на екологичното законодателство”

Цели на програмата

- Управление на опасните химични вещества;
- Предотвратяване на риска от големи аварии с ОХВ и ограничаване на последствията от тях;
- Координация по прилагане и налагане на екологичното законодателство

Организационни структури, участващи в програмата и отговорност за изпълнение на целите

Организационни структури, участващи в програмата

МОСВ по отношение на управление на политиката по химикали и управление на риска

РИОСВ по прилагане и налагане на законодателството.

Отговорност за изпълнението на целите

Цялостното управление на политиката по управление на опасните химични вещества и препарати се ръководи от заместник министър на околната среда и водите.

Дирекция “Координация на регионалните инспекции по околна среда и водите” (“КРИОСВ”) има контролираща и координираща роля по цялостното изпълнение на Програма №5 “Контрол и управление на химичните вещества, предотвратяване на големи аварии и координация на РИОСВ по прилагане и налагане на екологичното законодателство”, като отговаря за разработване на нормативни актове, указания, база - данни, ръководства и информационни материали в рамките на политиката по управление на опасните химични вещества и препарати и предотвратяване на големи аварии.

Дейностите по международно сътрудничество, европейска интеграция, програми и проекти в областта на управление на химичните вещества и предотвратяване на големи аварии се осъществява в сътрудничество с дирекция “Стратегия, координация по въпросите на Европейския съюз и международно сътрудничество”.

РИОСВ отговарят за прилагане и налагане на установените нормативни изисквания в областта на ОХВ и предотвратяване на големи аварии. Контролните функции на РИОСВ включват осъществяването на превантивен, текущ и последващ контрол.

Целева група към която са насочени предоставените по програмата продукти/услуги

Обществеността – на интернет страницата „химични вещества“ се публикува голям обем общообразователна, общественодостъпна информация, свързана с употребата на ОХВ, в т. ч. и в бита

Производителите, вносителите и индустриалните и професионалните потребители на химикали, които са отговорни за идентифициране на рисковете от веществата и прилагането на мерки за намаляване на рисковете за човека и околната среда.

Оператори на предприятия и съоръжения, където са разположени опасни химични вещества в количества, равни или по-големи от тези, посочени в приложение 3 на ЗООС.

Предоставяни продукти/услуги по програмата

Предоставяните услуги са:

- Разработване на политика в областта на управлението на опасни химични вещества и препарати и предотвратяване на риска от големи аварии с ОХВ и ограничаване на последствията от тях
- Изготвяне на изрични съгласия за внос и износ на определени ОХВП и отговори за внос на ОХВП, включени в PIC процедура
- Издаване на разрешителни на предприятия или съоръжения, попадащи в обхвата на Раздел I, глава седма от Закона за опазване на околната среда.
- Контрол на издадените по чл.104 от ЗООС разрешителни
- Координация по прилагане и налагане на екологичното законодателство

Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата

1. Разработване на политиката в областта на управлението на опасни химични вещества и препарати и предотвратяване на риска от големи аварии с ОХВ и ограничаване на последствията от тях

Дейности за предоставяне на услугата

Дейностите по предоставяне на услугата са свързани с изпълнението на ангажиментите на страната ни към ЕС и прилагането на законодателството в областта на управлението на химичните вещества и предотвратяване на риска от големи аварии.

България, като държава-членка на ЕС, прилага Европейските регламенти като част от националното си законодателство. В тази връзка с приетият през 2007г. ЗИД на ЗЗВВХВП, са въведени мерки за изпълнение на най-новия регламент в областта на химикалите – REACH. В основата на този регламент е залегнала единна система за регистрация, оценка и разрешаване на химичните вещества.

Задължение на фирмите, които произвеждат или внасят химични вещества в количества над един тон за година, е да регистрират тези вещества в новата Агенцията по химикали, която е ситуирана в Хелзинки, Финландия.

За осигуряване на информация и подпомагане на българските компании и в частност на малките и средни предприятия при изпълнението на техните задължения по регламента в МОСВ е създадено на интернет страницата „Химични вещества“ национално информационно бюро - REACH Helpdesk, където се публикува широк спектър от информация – текстове на официални законодателни актове (на български и английски език), различни интерактивни инструменти, като: REACH стъпка по стъпка, Най-често задавани въпроси, Навигатор -

инструмент, чрез който, отговаряйки на поредица от въпроси, компанията може да определи своята специфична роля и произтичащите от това задължения по отношение на Регламента и др. На сайта се публикуват и Новини с информация за актуални събития и предстоящи задължения по REACH, както и Ръководни документи, даващи указания на фирмите какви действията трябва да предприемат за да изпълнят тези изисквания.

На страницата „Химични вещества се публикува и голям обем информация, насочена към широката общественост с цел информираност на населението относно рисковете от определени опасни химикали.

Във връзка с Наредбата за пускане на пазара на биоциди МОСВ издава становища, необходими за издаване на разрешително за пускане на пазара (разрешителното се издава от МЗ) .

Във връзка с изпълнение изискванията на Закона за защита на растенията и Наредбата за пускане на пазара на препарати за растителна защита, МОСВ ще изготвя доклади за екотоксикологичните характеристики на ПРЗ и съдържащите се в тях активни вещества. (разрешителното се издава от МЗХ).

Политиката по предотвратяване на риска от големи аварии с ОХВ и ограничаване на последствията от тях се основава на глава седма, раздел първи на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях.

2. Изготвяне на изрични съгласия за внос и износ на определени ОХВП и отговори за внос на ОХВП, включени в PIC процедура

Дейности за предоставяне на услугата

В Р. България, като страна членка на ЕС се прилага Регламент (ЕО) № 689/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно износа и вноса на опасни химикали. Предвиждат се дейности по обработване и анализиране на уведомления за предстоящ износ на ОХВП, даване на изрично съгласие за предстоящ износ на определени ОХВП, отговори за внос на ОХВП, включени в PIC процедура. Всяко уведомление се регистрира в Базата данни на ЕС за износ и внос на опасни химикали (EDEXIM) с индивидуален номер, а износът се осъществява при спазване на определените в регламента срокове и в съответствие с условията, посочени в решенията на държавите по вноса, в случаите когато такава се изисква.

3. Издаване на разрешителни на предприятия или съоръжения, попадащи в обхвата на Раздел I, глава седма от Закона за опазване на околната среда

Дейности за предоставяне на услугата

Чрез прилагането на ясна процедура по издаване на разрешителни по чл. 104 от ЗООС се постига яснота в изискванията за безопасна експлоатация към операторите и се подобрява инвеститорския климат в страната. Законодателството се прилага за предприятия и съоръжения, където са разположени опасни химични вещества в количества, равни или по-големи от тези, посочени в приложение 3 на ЗООС. Въведени са критериите, по които дадена авария се класифицира като голяма, а също и критериите за класифициране на дадено предприятие или съоръжение като предприятие или съоръжение с нисък/висок рисков потенциал. В ЗООС и Наредбата за предотвратяване на големи аварии са определени

критериите за изготвяне на докладите за безопасност и политиката за предотвратяване на големи аварии, както и критериите за изготвяне на аварийен план.

Дейностите по предоставяне на услугата са свързани с: обработка на документацията, подадена от операторите / уведомление за класификация на предприятието, оценка на риска от голяма авария, доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии, доклад за безопасност, вътрешен аварийен план/ ; обработка и анализ на становищата на органите по чл. 106 от ЗООС; извършване на проверка на операторите на предприятията с цел оценка на съответствието на документацията с предвидените от оператора мерки за предотвратяване на големи аварии и за последствията от тях, както и оценка на съответствието на документацията с изискванията на законодателството и издаване или отказ за издаване на разрешително.

За издадените разрешителни се води публичен регистър на страницата на МОСВ "Химични вещества".

Предстои разработване на нова под-страница „Предотвратяване на големи аварии“ към интернет страницата „Химични вещества“, която ще съдържа както специализирана информация за оператори на предприятия, така и информация за широката общественост; информационни материали и чек-листи, с цел гарантиране на пълна прозрачност при осъществяване на контролната дейност.

4. Контрол на издадените по чл. 104 от ЗООС разрешителни

Дейности за предоставяне на услугата

Контролът по изпълнение изискванията на издадените разрешителни се осъществява от териториалните/регионалните структури на държавните органи на изпълнителната власт. За тази цел министърът на околната среда и водите ежегодно издава заповед, в която поименно са посочени експертите, отговорни за извършване на контрола, като председатели на комисиите са експерти от съответната РИОСВ, на чиято територия се намира оператора.

5. Координация на РИОСВ по прилагане и налагане на екологичното Законодателство

Дейности за предоставяне на услугата

Дирекция „Координация на регионалните инспекции по околната среда и водите“ осъществява методическо ръководство на Регионалните инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) в съответствие с изискванията на общ европейски проект, свързан с планиране и извършване на проверки на предприятия, попадащи под изискванията на регламент REACH, обобщаването на резултатите от извършените проверки и докладване до Европейската агенция по химикали.

Дирекцията осъществява методическо ръководство по отношение на координация на дейностите на РИОСВ, предприети при аварийни ситуации, свързани със замърсяване на околната среда; налагане на санкции на предприятия, замърсяващи околната среда над допустимите норми; В дирекцията се изготвят обобщени отчети за извършения от РИОСВ оперативен контрол; ежедневен бюлетин за изменение състоянието на околната среда; регистриране и обработка на сигнали получени по "Зеления телефон" в МОСВ.

Контролните функции на РИОСВ включват осъществяването на превантивен, текущ и последващ контрол..

За административните нарушения и/или при констатирано увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми се съставят актове на физически лица или имуществени санкции на юридически лица.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 5 "Контрол и управление на химичните вещества, предотвратяване на големи аварии и координация на РИОСВ по прилагане и налагане на екологичното законодателство"							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1.Разработване на политика в областта на управлението на опасни химични вещества и препарати							
Хармонизиране на законодателството в областта на ОХВП Разработване на проекти на нормативни актове, транспониращи законодателството на ЕС в областта на опазване на околната среда, химичните вещества и препарати и предотвратяване на големи аварии с опасни химични вещества. Изготвяне на експертни становища по проекти на други нормативни и административни актове и др. документи, разработвани от МОСВ и други ведомства		изменение на Наредба за опасните химични вещества и препарати, подлежащи на забрана или ограничения при търговия и употреба – ДВ., бр. 04.07.2008г.					
Брой подготвени позиции, информации, доклади и други документи за работните органи към Европейската комисия и Съвета по европейското екологично законодателство в областта на ОХВП Изготвяне на становища, позиции, участие в срещите на	Брой	10	8	10	10	10	10

компетентните органи на ниво ЕС Брой изготвени позиции, информации и отчети към съответните секретариати на международните конвенции в областта на ОХВП, по които България е страна							
Изготвяне и разпространение за компетентните органи и представители на индустрията на ръководства и информационни материали, свързани с прилагане на законодателството в сектор „Химикали“ и сектор „Управление на риска“		3 ръководства Ежеседмично се обновява информацията за компетентните органи и представители на индустрията на интернет страницата „Химични вещества“ на МОСВ	2 Ежеседмично обновяване на информацията на интернет страницата Химични вещества	2 #	2 #	2 #	2 #
Изготвяне на становища по Наредбата за пускане на пазара на биоциди.	Брой	215	200	180	180	180	150
Изготвяне на експертни доклади и становища за екоотоксикологичните характеристики на ПРЗ и съдържащите се в тях активни вещества.	Брой	10	15	15	12	12	12
Брой въведени и контролирани на притежатели на оборудване, съдържащо ПХБ, водене на регистър на инвентаризационното оборудване, потенциално съдържащо ПХБ.	Брой	1р/850ф.	1/850		1/800	1/500	1/300
Брой проведени семинари/ работни срещи , с цел ефективното изпълнение на политиката в областта на управлението на ОХВП.	Брой	20	4	7	5	5	5
2. Изготвяне на изрични съгласия за внос и износ на определени ОХВП и отговори за внос на ОХВП, включени в PIC процедура							
Брой на обработените и анализирани уведомления за предстоящ внос на ОХВП	Брой	-	#	#	#	#	#
Отговори за внос на ОХВП, включени в PIC процедура (бр.)	Брой	-	#	#	#	#	#

Обработени и анализирани уведомления за предстоящ износ на ОХВП(бр.)	Брой	47	#	60	#	#	#
Изрично съгласие за износ на определени ОХВП(бр.)	Брой	-	#	1	#	#	#
Брой проверки по налагане на законодателството по химикалите	Брой	1408 + 112 за контрол на Условия в КР	1500	1000	800	800	800
Брой съставени актове за констатирани административни нарушения по ЗЗВВХВП	Брой	24	28	12	10	10	8
Брой издадени Наказателни постановления по ЗЗВВХВП	Брой	18	20	9	7	6	5
3. Издаване на разрешителни на предприятия или съоръжения, попадащи в обхвата на Раздел I, глава седма от Закона за опазване на околната среда							
Брой обработени заявления по чл. 108 от ЗООС	брой	#	#	25	24	24	20
Брой на обработени и анализирани становища на органите по чл. 110а, ал. 2 / МЗ, МВР, ДА "Гражданска защита", НС "Пожарна и аварийна безопасност" и др.	Брой	222	390	100	80	80	80
Издаване на разрешителни по чл. 104 от ЗООС- брой	Брой	37	60	18	18	18	12
4. Контрол на условията в издадените по чл. 104 от ЗООС разрешителни							
Извършени комплексни проверки по чл. 157 а, ал. 2 от ЗООС.	Брой	121	200	116	120	120	120
Брой съставени актове за констатирани административни нарушения	Брой	1	#	2	2	1	1
Брой издадени наказателни	Брой	1	#	2	2	1	1

постановления							
5. Координация на РИОСВ по прилагане и налагане на екологичното законодателство							
Изготвяне на планове за контролната дейност на РИОСВ	Брой	16	15	16	16	16	16
Изготвяне на отчети за дейността на РИОСВ	Брой	64 Годишен + тримесечн и	15	80	32	32	32
Обработка и анализ на плановете за контролната дейност на РИОСВ	Брой	16	15	16	16	16	16
Обработка и анализ на годишните отчети за дейността на РИОСВ	Брой	16	15	16	16	16	16
Издаване на ежедневен бюлетин за състоянието на околната среда	Брой	250	250	250	250	250	250
Брой получени сигнали "Зелен телефон" .	Брой	744	500	400	300	300	300
Наложени санкции по реда на Наредбата за реда за определяне и налагане на санкции при увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми (брой)	Брой	381	300	250	200	200	200
Брой проведени работни срещи с регионалните структури на МОСВ.	Брой	7 4бр. с директорите на РИОСВ и 3 с експертите по ОХВ в РИОСВ	4	4	5	5	5

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията се събира в МОСВ и структурните му звена.

Поддържа се и се актуализира ежеседмично интернет страницата на МОСВ „Химични вещества“

Поддържат се и се актуализират база данни "санкции", и база-данни за оборудване, съдържащо ПХБ.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

В процедурата по издаване на разрешителни на предприятия или съоръжения, попадащи в обхвата на Раздел I, глава седма от ЗООС е предвидено даване на компетентни становища от други ведомства. Чрез съгласуването на решението за издаване на разрешително с други

ведомства и провеждането на съвместни проверки по изпълнението на условията в разрешителните е гаранция за добрата координация между ведомствата и ефективност на осъществяването на целите на политиката по управление на опасните вещества и препарати.

№	Програма №5										
	"Контрол и управление на химичните вещества , предотвратяване на големи аварии и координация на РИОСВ по прилагане и налагане на екологичното законодателство "	Отчет 2008г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Разлика к.3-к.2	Проект 2010 г.	Разлика к.5-к.3	Прогноза 2011 г.	Разлика к.7-к.5	Прогноза 2012 г.	Разлика к.9-к.7
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Общо ведомствени разходи:	1 008 986	783 600	673 600	-110 000	672 828	-772	671 798	-1 030	670 788	-1 010
	Персонал	668 959	602 291	602 291	0	574 042	-28 249	573 012	-1 030	572 002	-1 010
	Издръжка	340 027	81 309	71 309	-10 000	98 786	27 477	98 786	0	98 786	0
	Капиталови разходи	0	100 000	0	-100 000	0	0	0	0	0	0
	<i>Администрирани разходни параграфи</i>										
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондови е сметки	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ФЕСОС+КПОС+Нац. Съфинансиране	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Национален доверителен екофонд	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Отстраняване на минали екологични щети, в т.ч. заем ЕПСАЛ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Целева субсидия за общини	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Общо администирани разходи (II.+III.):	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Общо разходи по бюджета (I.+II.):	1 008 986	783 600	673 600	-110 000	672 828	-772	671 798	-1 030	670 788	-1 010	0
Общо разходи (I.+II.+III.):	1 008 986	783 600	673 600	-110 000	672 828	-772	671 798	-1 030	670 788	-1 010	0
Численост на щатния персонал	37	54	54	0	54	0	54	0	54	0	0
Численост на извънщатния персонал	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	0

Описание на администрираните параграфи по програмата, вкл. проектите:

По програмата няма администирани разходи.

Програма 6: “Национална система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост”

Цели на програмата

Мониторинговата дейност в Р. България се осъществява от 1975 г., като през 1994 г. започва да функционира Националната Система за Екологичен Мониторинг (НАСЕМ). Със Закона за опазване на околната среда (обн. ДВ, бр.91/25.09.2002 г.), НАСЕМ се трансформира в НСМОС.

Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС) се създава и функционира в съответствие с Чл.1,т.7 от Закона за опазване на околната среда. Системата осигурява своевременна и достоверна информация за състоянието на елементите на околната среда и факторите, въздействащи върху нея, въз основа на която да се правят анализи, оценки и прогнози за обосноваване на дейностите по опазване и защита на околната среда от вредни въздействия. Системата се ръководи от Министъра на околната среда и водите чрез Изпълнителната Агенция по околна среда. ИАОС администрира Националната система за мониторинг на територията на цялата страна като осигурява материално – техническите, методически и програмно-информационните ресурси, необходими за нейното функциониране и развитие. Всички измервания и наблюдения се извършват от структурите на ИАОС по единни, унифицирани методи за пробонабиране и анализи при спазване на процедурите за осигуряване на качеството на измерванията и данните. Всички лаборатории на ИАОС са акредитирани по БДС EN ISO/IEC 17025 – „Общи изисквания относно компетентността на лабораториите за изпитване и калибриране” от ИА „БСА”. ИАОС поддържа информационни бази данни на национално и регионално. Базите данни и на национално и регионално ниво са структурирани по компоненти на околната среда с използване на общи номенклатури. Оценките на състоянието на компонентите на околната среда и докладванията на данни на национално ниво се извършват от ИАОС; оценките на регионално ниво – от РИОСВ, оценките и докладванията на състоянието на водните ресурси на басейново ниво –от 4 Басейнови Дирекции. Системата се организира в съответствие с Глава осма от ЗООС и включва Националните мрежи за мониторинг на : атмосферен въздух, води, земи и почви, гори и защитени територии, биологично разнообразие, шум и йонизиращи лъчения. В обхвата на НСМОС се включват и контролно-информационните системи за: емисии на вредни вещества с атмосферния въздух, емисиите на отпадъчни води във водни обекти ,информационна система за отпадъците, информационна система за опазване на земните недра и др..

Целите на програмата са планиране на необходимите мониторингови наблюдения, извършване на пробонабиране и анализ на проби от околната среда, събиране и обработка на данните на регионално, басейново и национално ниво, структуриране на национални бази данни, оценка на получените резултати. Изготвяне и попълване на информация в съответен формат и срок, изисквани от международните институции в т.ч. Европейската Агенция по околна среда и Европейската Комисия. Подготовка и предоставяне на информация във връзка с изготвянето и представянето на доклади в Комисията на Европейския съюз за прилагане на нормативни актове от правото на Европейските общности в областта на околната среда. Изготвяне на периодични бюлетини и справки за състоянието на околната среда и осигуряване на обществен достъп до тях.

Организационни структури, участващи в програмата и отговорност за изпълнение на целите

Организационните структури, участващи в предоставянето на трите услуги по Програма № 6 “Национална система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост” са:

- МОСВ;
- ИАОС – Дирекция “Мониторинг на околната среда”, Главна Дирекция “Лабораторно-аналитична дейност”, Дирекция “Административно-правно обслужване, финансово-стопанска дейност и управление на собствеността”;
- РИОСВ;
- БД;
- Дирекции на Национални паркове.

Отговорност за изпълнението на програмата

Управлението на Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост се ръководи от изпълнителния директор на ИАОС.

ИАОС е отговорна за извършване на мониторинга на околната среда, обработване на данните от извършените измервания, поддръжка на информационни системи и национални бази данни, изготвяне на представителна информация за обществеността и държавните институции, докладване състоянието на околната среда в Европейската агенция за околна среда и други международни институции.

Целева група към която са насочени предоставените по програмата продукти/услуги

Целевите групи, към които са насочени показателите са МОСВ и неговите структури, структури на държавната и местна администрация, бизнеса и обществеността.

Предоставяни продукти/услуги по програмата

В рамките на програма 6 Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост се изпълняват три броя услуги:

Услуга 1: Мониторинг на околната среда

Услуга 2: Осигуряване на национално представителна информация за политиките, свързани с опазване на околната среда

Услуга 3: Изпълнение на национални ангажименти за докладване в международни институции

Дейности за предоставяне на подуктите/услугите по програмата

1. Мониторинг на околната среда

Дейности за предоставяне на услугата

Изграждане, експлоатация и развитие на национални мониторингови мрежи за мониторинг на: атмосферния въздух; шум от промишлени инсталации и съоръжения; повърхностните води

(включително течащи, стоящи и питейни води, хидрометричен и хидробиологичен мониторинг и мониторинг на седиментите); подземните води (включително минерални и питейни води); морските води; земните недра и геоложката среда, земите и почвите; горите, биологичното разнообразие и защитените територии; утайките от пречистването на отпадъчни води, опаковки и отпадъци от опаковки, батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатории, моторни превозни средства и отпадъци от моторни превозни средства, свежи масла и отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, електрическо и електронно оборудване и отпадъци от електрическо и електронно оборудване, инсталациите за третиране на отпадъци, лицата, чиято дейност е свързана с образуване или третиране на отпадъци в информационната система за отпадъците, депа и стари замърсявания с отпадъци и радиологичен мониторинг, в т.ч.:

- Експлоатация и поддръжка на автоматизираната система за контрол качеството на атмосферния въздух в реално време;
- Експлоатация и поддръжка на Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон;
- Експлоатация и поддръжка на автоматизирана система за авиационен шум на територията на гр.София;
- Експлоатация и поддръжка на локална базова система за радиационен контрол в Бухово и Яна;
- Провеждане на контролни измервания на нивата на шум;
- Изграждане на нови автоматични измервателни станции (АИС) и дооборудване на съществуващи;
- Наблюдение и контрол на качеството на атмосферния въздух (КАВ);
- Контрол на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух от неподвижни източници;
- Имисионни измервания по компонент води:
  - Повърхностни води:
    - Течащи, стоящи, минерални и питейни води;
    - Хидрометрични;
    - Хидробиологични;
    - Седименти.
  - Подземни води.
- Качествени и количествени измервания на отпадъчни води;
- Включване в мониторинговата мрежа на:
  - нови пунктове за повърхностни води;
  - нови пунктове за подземни води;
  - пунктове за питейни води;
  - пунктове за минерални води.
- Изграждане на мониторингова мрежа за седименти във водни обекти;
- Изграждане на мониторингова мрежа за емисии в подземни води;
- Експлоатация на Национална система за мониторинг на почви – I^{BO} ниво и II^{PO} ниво;
- Разработване и внедряване на система за провеждане на инвентаризация и проучвания на местата с локално почвено замърсяване – почвен мониторинг III^{TO} ниво;
- Извършване на наблюдения и анализи в Националните паркове и други защитени територии;
- Внедряване, експлоатация и развитие на Националната система за мониторинг на биологично разнообразие;
- Извършване на наблюдения и анализи в горски екосистеми – първо и второ ниво;
- Извършване на анализи на почви, седименти и растения;
- Радиологични измервания и анализи :
  - Пробонабиране;

- Радиометрични измервания (радиационен фон, повърхностно радиоактивно замърсяване, концентрация на радон) в реални условия (in-situ);
  - Извършване на лабораторни радиометрични и спектрометрични анализи на проби от околната среда: аерозоли, води, почви, седименти и растения;
  - Извършване на лабораторни анализи на отпадъчни води и продукти.
- Експлоатация на мониторингова мрежа за радиологичен мониторинг в 30-километровата зона на АЕЦ “Козлодуй” (радиологичен мониторинг на въздух, води, почви, седименти);
  - Изграждане на мониторингова мрежа за радиологичен мониторинг в 30-километровата зона на АЕЦ “Белене” (радиологичен мониторинг на въздух, води, почви, седименти);
  - Въвеждане на аналитични методи за определяне на нови радиологични показатели за радиоактивност на морски води;
  - Въвеждане на нови аналитични методи за определяне на нови радиологични показатели за радиоактивност на питейни и минерални води;
  - Въвеждане на методи за пробонабиране и анализ на проби от отпадъци и утайки от пречиствателни станции.

2. Осигуряване на национално представителна информация за политиките, свързани с опазване на околната среда

Дейности за предоставяне на услугата

- Анализирание и оценяване състоянието на компонентите на околната среда и факторите, влияещи върху тях;
- Анализи и оценки на информацията за съответствие с нормативните екологични изисквания;
- Изготвяне на годишник за състоянието на околната среда в България;
- Изготвяне на тримесечен бюлетин за състоянието на околната среда в България;
- Изготвяне на ежедневни бюлетини за състоянието на атмосферния въздух и радиационния гама-фон на територията на цялата страна;
- Предоставяне на периодична информация за пуснатите на пазара моторни превозни средства, батерии и акумулатори и електронно и електрическо оборудване във връзка с определяне размера на задълженията на лицата по Наредбите, издадени на основание чл. 24 от ЗУО;
- Изготвяне на годишен доклад за резултатите от радиологичния мониторинг до Агенцията за ядрено регулиране;
- Изготвяне на годишен доклад за резултатите от радиологичния мониторинг в 30/100-километровата зона на АЕЦ “Козлодуй”;
- Изготвяне на годишен доклад за изпълнение на целите по оползотворяване на отпадъците от опаковки;
- Изготвяне на годишен доклад за употребата на утайките в земеделието;
- Изготвяне на годишен доклад за изпълнение на целите по оползотворяване на отпадъците от моторни превозни средства;
- Изготвяне на годишен доклад за изпълнение на целите за събиране и рециклиране на негодни за употреба батерии и акумулатори;
- Изготвяне на годишен доклад за изпълнение на целите по оползотворяване на отработени масла;
- Изготвяне на годишен доклад за изпълнение на целите за събиране и оползотворяване на излязло от употреба електронно и електрическо оборудване;
- Изграждане и развитие на информационната система на ИАОС: създаване и поддържане на релационна база данни по компоненти на околната среда; разработване на подсистеми обслужващи дейностите по мониторинг, осигуряващи съхраняване и обработка на

- информацията и генериране на необходимите справки и отчети; създаване и поддържане на географска база данни; разработване и внедряване на ГИС (географски информационни системи);
- Експлоатация, поддръжка и развитие на внедрени информационни подсистеми за: повърхностни (включително течащи, стоящи и питейни води, хидрометричен и хидробиологичен мониторинг и мониторинг на седиментите) и подземни води (включително минерални води и данни от собствен мониторинг на подземни води); емисии на вредни вещества в атмосферния въздух; контрол и опазване на почвите от замърсяване; регистър на защитени територии; мониторинг на горски екосистеми; радиологичен мониторинг;
  - Експлоатация и поддръжка на автоматизираната система за контрол на емисии в отпадъчни води;
  - Експлоатация и поддръжка на автоматизираната система за контрол на емисии на вредни вещества в атмосферен въздух;
  - Внедряване, експлоатация и поддръжка на информационна система за отчетност по отпадъци, съгласно изискванията на Наредба 9/2004 г.;
  - Поддържане и развитие на специализирани регистри за: депата и старите замърсявания с отпадъци; предприятията, образуващи и третиращи отпадъци и за инсталациите за третиране на отпадъци; разработване, внедряване и поддържане на регистър за площите със замърсена почва;
  - Дейности за въвеждане в действие на интегрирана информационна система за отчетност на масово разпространени отпадъци, съгласно изискванията на Наредбите, издадени на основание чл. 24 от ЗУО;
  - Разработване на информационна подсистема за норми за допустими емисии на ЛОС, изпускани в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации;
  - Подготвителни дейности по отношение въвеждане информацията за качество на атмосферния въздух в база данни;
  - Попълване на базата данни на автоматизираната система за контрол на емисии на вредни вещества в атмосферен въздух;
  - Проверка на входящата информация и попълване на базата данни на автоматизираната система за контрол на емисии в отпадъчни води с количество над $100\text{m}^3/\text{ден}$ и заустващи във водни обекти;
  - Внедряване на информационна система за мониторинг на седименти във водни обекти;
  - Включване в информационните подсистеми повърхностни и подземни води на:
    - нови пунктове за повърхностни води;
    - нови пунктове за подземни води;
    - пунктове за питейни води;
    - нови параметри (характеристики на водни тела, мониторингови пунктове и химични показатели), съгласно изискванията на Европейските Директиви.
  - Внедряване, експлоатация и поддръжка на информационна система за мониторинг на биологичното разнообразие;
  - Поддръжка и развитие на база данни и регистър за публичен достъп до информацията за източниците на екологична информация, защитени територии, публикуване на бюлетини (ежедневни, тримесечни, шестмесечни, годишни), справки и информирание на населението при превишаване на алармените прагове на определени замърсители;
  - Внедряване на модел за оценка на ветровата ерозия;
  - Създаване и поддържане на географска база данни съдържаща основни топографски и специфични слоеве.

3. Изпълнение на национални ангажименти за докладване в международни институции

Дейности за предоставяне на услугата

- Координация на цялостната дейност, произтичаща от членството на България в ЕАОС;
- Участие в дейността на Европейските тематични центрове: “Въздух и изменение на климата”, “Води”, “Биологично разнообразие”, “Земна околна среда”, “Ресурси и управление на отпадъците”;
- Поддържане на информационен “възел” на ИАОС, като част от Европейската мрежа за информация и наблюдение на околната среда (EIONET) на ЕАОС - акумулиране, обработване и предоставяне на достъп до екологична информация чрез Интернет средства и технологии в рамките на телематична мрежа, изградена в страните-членки на ЕАОС;
- Обработка, проверка на качеството на данните и докладване в ЕАОС по приоритетни потоци в унифициран формат, съгласно изискванията на горепосочените конвенции, европейски директиви и решения;
- Събиране на необходимата информация, обработка и анализ на информацията, попълване на изискваните формати и изпращане във срок до съответното звено за окончателно изготвяне/изпращане на доклади съгласно Заповед № РД 377/ 8.06.2007 г. на министъра на околната среда и водите;
- Обработка, проверка на качеството на данните и докладване в Международната кооперативна програма “Гори” първо и второ ниво и в Международния координационен център по ефектите в изпълнение на ангажименти по Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния;
- Обработка, проверка на качеството на данните и докладване на информация от мрежата за мониторинг за качеството на крайбрежните морски води на Черно море на Консултативната група по мониторинг и оценка на замърсяването на Черно море към Комисията за опазване на Черно море от замърсяване;
- Обработка, проверка на качеството на данните и докладване на информация от мрежата за мониторинг за качеството на повърхностните води на Консултативната група по наземно базирани източници към Комисията за опазване на Черно море от замърсяване;
- Обработка, проверка на качеството на данните и докладване на информация за качеството на водите (повърхностни и подземни) от Транснационалната мониторингова мрежа в основната база данни на Международната комисия за защита на р. Дунав;
- Обработка, проверка на качеството на данните и докладване на данни от радиологичния мониторинг в България към общоевропейска база данни (REM) за радиологичен мониторинг на околната среда към Европейската комисия;
- Непрекъснато (on-line) изпращане на данни от Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон към Европейската система за обмен на радиологични данни (EURDEP) към Европейската комисия.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

Услуга 1: Мониторинг на околната среда

	ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ
	Програма 6 Национална система за мониторинг на околната среда и информационна безопасност
	Продукт/услуга: Мониторинг на околната среда

Целеви стойности								
№		Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009г.	Ревизиран бюджет 2009г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
Показатели за изпълнение								
1	Контролен мониторинг повърхностни води							
2	<i>Черноморски БР - Варна</i>							
3	пунктове	брой	71	71	71	58	50	50
4	анализирани показатели	брой	35-62	30-75	30-75	30-75	30-75	30-75
5	<i>Дунавски БР - Плевен</i>							
6	пунктове	брой	132	140	140	120	100	100
7	анализирани показатели	брой	42-69	30-75	30-75	30-75	30-75	30-75
8	<i>Западнобеломорски БР - Благоевград</i>							
9	пунктове	брой	29	32	32	31	20	20
10	анализирани показатели	брой	28-55	30-75	30-75	30-75	30-75	30-75
11	<i>Източнобеломорски БР - Пловдив</i>							
12	пунктове	брой	107	112	112	59	59	59
13	анализирани показатели	брой	28-55	30-75	30-75	30-75	30-75	30-75
14	Оперативен мониторинг повърхностни води							
15	<i>Черноморски БР - Варна</i>							
16	пунктове	брой	45	48	48	32	27	27
17	анализирани показатели	брой	35-62	30-55	30-55	30-55	30-55	30-55
18	<i>Дунавски БР - Плевен</i>							
19	пунктове	брой	56	58	58	50	50	50
20	анализирани показатели	брой	26-53	30-85	30-85	30-55	30-55	30-55
21	<i>Западнобеломорски БР - Благоевград</i>							
22	пунктове	брой	62	62	62	37	35	35
23	анализирани показатели	брой	28-55	30-55	30-55	30-55	30-55	30-55
24	<i>Източнобеломорски БР - Пловдив</i>							
25	пунктове	брой	82	92	92	92	85	85
26	анализирани показатели	брой	28-55	30-55	30-55	30-55	30-55	30-55
27	Мониторинг морски води							
28	пунктове	брой	10	26	26	18	18	18
29	анализирани показатели	брой	19	25-60	25-60	25-60	25-60	25-60
30	Хидробиологичен мониторинг							
31	пунктове	брой	716	650-700	650-700	500-600 очаква се да се облекчи или да се преустанови мониторингът на язовири	500-600 очаква се да се облекчи или да се преустанови мониторингът на язовири	500-600 очаква се да се облекчи или да се преустанови мониторингът на язовири
32	анализирани показатели	брой	3	9	9	9 ИАОС може да изпълнява само 3 показателя от предвидените 9	9 ИАОС може да изпълнява само 3 показателя от предвидените 9	9 ИАОС може да изпълнява само 3 показателя от предвидените 9
33	Микробиологичен мониторинг							

34	пунктове	брой	10	10	10	0 провежд ането на този монитори нге преустан овено от май 2009	0 провежда нето на този монитори нге преустано вено от май 2009	0 провежда нето на този монитори нге преустан овено от май 2009
35	анализирани показатели	брой	4	4	4	0	0	0
36	Контролен мониторинг подземни води							
37	<i>Черноморски БР - Варна</i>							
38	пунктове	брой	76	80	80	72	72	72
39	анализирани показатели	брой	20-47	20-47	20-47	20-47	20-47	20-47
40	<i>Дунавски БР - Плевен</i>							
41	пунктове	брой	79	80	80	72	72	72
42	анализирани показатели	брой	20-46	20-58	20-58	20-47	20-47	20-47
43	<i>Западнобеломорски БР - Благоевград</i>							
44	пунктове	брой	40	40	40	33	33	33
45	анализирани показатели	брой	20-58	20-58	20-58	20-58	20-58	20-58
46	<i>Източнобеломорски БР - Пловдив</i>							
47	пунктове	брой	89	89	89	80	80	80
48	анализирани показатели	брой	20-41	20-41	20-41	20-41	20-41	20-41
49	Оперативен мониторинг подземни води							
50	<i>Черноморски БР - Варна</i>							
51	пунктове	брой	37	37	37	33	33	33
52	анализирани показатели	брой	6-20	60-20	60-20	6-20	6-20	6-20
53	<i>Дунавски БР - Плевен</i>							
54	пунктове	брой	21	21	21	19	19	19
55	анализирани показатели	брой	1-20	18-30	18-30	18-30	18-30	18-30
56	<i>Западнобеломорски БР - Благоевград</i>		няма да провежда мониторинг	няма да провежда мониторинг	няма да провежда мониторинг	18	18	18
57	пунктове	брой				21-25	21-25	21-25
58	анализирани показатели	брой						
59	<i>Източнобеломорски БР - Пловдив</i>							
60	пунктове	брой	24	24	24	22	22	22
61	анализирани показатели	брой	2-37	23-35	23-35	23-35	23-35	23-35
62	Мониторинг питейни води			няма да провежда мониторинг	няма да провежда мониторинг	планира се от басейновите дирекции		
63	пунктове	брой	179					
64	анализирани показатели	брой	32					
65	Контрол и информация за отпадъчни води							
66	Брой обработени информационни карти	брой	432	530-540	530-540			
67	Брой обекти	брой	432	530-540	530-540	450-500	450-500	450-500
68	анализирани показатели	брой	5-25	1000-1400	1000-1400	800-1000	800-1000	800-1000
69	Минерални води			подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане

70	пунктове	брой						
71	взети проби	брой						
72	анализирани показатели	брой						
73	Мониторинг качеството на атмосферния въздух							
74	Стационарни пунктове							
75	Брой ръчни пунктове	брой	14	15	15	15	15	15
76	Брой параметри за изпитване при ръчни пунктове	брой	17	17	17	16	16	16
77	Брой АИС	брой	44	44	44	44	44	44
78	Брой параметри за изпитване при АИС	брой	30	30	30	30	30	30
79	Мобилни автоматични станции							
80	Брой пунктове	брой	30	15 (актуализира се на база предходна година)	15 (актуализира се на база предходна година)	15	15	15
81	Брой параметри за изпитване (основни и допълнителни)	брой	15	15	15	15	15	15
82	Мониторинг емисии на вредни вещества							
83	Брой наблюдавани предприятия	брой	175	232 (актуализира се на база предходна година)	232 (актуализира се на база предходна година)	65	60	50
84	Брой пробоотборни точки	брой	250	790	790	550	500	400
85	Брой параметри за изпитване	брой	10	10	10	10	10	10
86	Брой обработени регистрационни карти	брой	50	62	62	60	60	60
87	Мониторинг на земните недра, земи и почви							
88	<i>Земни недра</i>							
89	Брой концесионери	брой	193	150	150	150-250 в зависимост от одобрените работни проекти	150-250 в зависимост от одобрените работни проекти	150-250 в зависимост от одобрените работни проекти
90	Брой параметри	брой	44	44	44	44	44	44
91	<i>Почви</i>							
92	Брой мониторингови пунктове на почви I ⁸⁰ ниво	брой	104	120 (актуализира се на база предходна година)	120 (актуализира се на база предходна година)	407	100 (актуализира се на база предходна година)	100 (актуализира се на база предходна година)
93	Брой взети проби почви I-во ниво	брой	624	720	720	2442	600	600
94	Брой анализи почви I-во ниво	брой	28080	31680	31680	107448	26400	26400

95	Брой показатели за изпитване-pH във вода,9 тежки метали ,общ азо, нитратен азот,общ фосфор,органичен въглерод,общ въглерод,устойчиви органични замърсители - 16 PAH,6PCB, 8-хлорорганични пестициди,обемна плътност	брой	45	44+2 за част от пробите	44+2 за част от пробите	44	44	44
96	Брой складове за пестициди и площадки за Б-Б кубове	брой	1802-ББ куба,72 центр.склада , 333 склада	578 склада/1176 ББ куба Предполагам брой-обикновенно броя на складовете намалява и се увеличават ББ-кубовете	578 склада/1176 ББ куба Предполагам брой-обикновенно броя на складовете намалява и се увеличават ББ-кубовете	578 склада/1176 ББ куба Предполагам брой-обикновенно броя на складовете намалява и се увеличават ББ-кубовете	578 склада/1176 ББ куба Предполагам брой-обикновенно броя на складовете намалява и се увеличават ББ-кубовете	578 склада/1176 ББ куба Предполагам брой-обикновенно броя на складовете намалява и се увеличават ББ-кубовете
97	Брой показатели за състоянието на складовете/ площадките и съхраняваните в тях препарати за растителна защита	брой	10	10	10	10	10	10
98	Брой мониторингови пунктове на кислени почви	брой	42	26	26	58	26	42
99	Брой взети почвени проби при кисляване	брой	7	208	208	464	208	336
100	Брой анализи кисляване (II-ро ниво)	брой	336	1456	1456	3248	1456	2352
101	Брой параметри за изпитване при кисляване	брой	2352	7	7	7	7	7
102	Брой мониторингови пунктове на засолени почви	брой	12	12	12	12	12	12
103	Брой взети почвени проби при засоляване	брой	288	288	288	288	288	288
104	Брой анализи засоляване(II-ро ниво)	брой	2304	2304	2304	2304	2304	2304
105	Брой водни проби от засолени почви	брой	24	24	24	24	24	24
106	Брой анализи на водни проби от засолени почви (II-ро ниво)	брой	192	192	192	192	192	192
107	Брой параметри за изпитване при засоляване	брой	8	8	8	8	8	8
108	Брой параметри за изпитване по водоплощна ерозия	брой	1	2	2	1	2	2
109	Брой параметри за изпитване по ветрова ерозия	брой	2	2	2	1	1	1
110	Мониторинг гори							
111	Широкомащабен мониторинг (Гори I-во ниво)							
112	<i>Частично обследване</i>							

113	Брой пробни площи	брой	136	145	145	159	159	159
114	Оценка състоянието на короната на моделни дървета	брой	4531 моделни дървета/ 12 показатели	4926 моделни дървета	4926 моделни дървета	Броят ще се уточни допълнително	Броят ще се уточни допълнително	Броят ще се уточни допълнително
115	<i>Пълно обследване</i>							
116	Брой пробни площи	брой	30	30	30	не се предвижда	не се предвижда	159
117	Растителни проби/брой показатели	брой	10	Задължителни - 6, препоръчителни-10	Задължителни - 6, препоръчителни-10	не се предвижда	не се предвижда	Задължителни - 6, препоръчителни -10
118	Индикаторни видове/брой показатели	брой	10	Задължителни - 6, препоръчителни-10	Задължителни - 6, препоръчителни-10	не се предвижда	не се предвижда	Задължителни - 6, препоръчителни -10
119	Определяне растеж и прираст /брой показатели	брой	8	8	8	не се предвижда	не се предвижда	8
120	Флористичен състав и фитоценотични изследвания/брой показатели	брой	3	3	3	не се предвижда	не се предвижда	3
121	Качество на почвите (за органичен и минерален подхоризонт)/брой показатели	брой	орг. 18 минер. 24	Органичен подхоризонт- 8, задължителни и 11 препоръчителни Минерален подхоризонт - 4 задължителни и 5 препоръчителни	Органичен подхоризонт- 8, задължителни и 11 препоръчителни Минерален подхоризонт - 4 задължителни и 5 препоръчителни	не се предвижда	не се предвижда	Органичен подхоризонт- 8, задължителни и 11 препоръчителни Минерален подхоризонт - 4 задължителни и 5 препоръчителни
122	Интензивен мониторинг на горски екосистеми (Гори II-ро ниво)							
123	<i>Качество на атмосферния въздух и метеопараметри (Гори II-ро ниво)</i>							
124	Брой автоматични станции	брой	3	3	3	3	3	3
125	Брой измервания	брой	26280	26280	26280	26280	26280	26280
126	Брой отчитани параметри (задължителни)	брой	10	10	10	10	10	10
127	<i>Дървесен опад (Гори II-ро ниво)</i>							
128	Брой взети проби за химичен анализ на дървесен опад	брой	15	15	15	15	15	15
129	Извършени анализи	брой	240	240	240	225	225	225
130	Брой параметри за анализ на проби от дървесен опад	брой	16	10+6	10+6	15	15	15
131	<i>Атмосферни отлагания и лизиметрични води (II-ро ниво)</i>							
132	Брой взети проби за химичен анализ на атм. отлагания, стъблен отток и лизиметрични води	брой	543 (отлагания) 0(лизиметрични) 28(ст. Отток)	384 (отлагания) 96 (лизиметрични води) 16 (стъблен	384 (отлагания) 96 (лизиметрични води) 16 (стъблен отток)	384 (отлагания) 96 (лизиметрични води) 16 (стъблен	384 (отлагания) 96 (лизиметрични води) 16 (стъблен	384 (отлагания) 96 (лизиметрични води) 16 (стъблен

				отток)		отток)	отток)	отток)
133	Извършени анализи	брой	3366 (отлагания) 170 (ст.отток) 0 (лизиметрични води)	5760-8832 (отлагания) 1440-2208 (лизим. води) 240-368 (ст. отток)	5760-8832 (отлагания) 1440-2208 (лизим. води) 240-368 (ст. отток)	до 4536 (отлагания) до 2016 (лизим. води) до 252 (ст. отток)	до 4536 (отлагания) до 2016 (лизим. води) до 252 (ст. отток)	до 4536 (отлагания) до 2016 (лизим. води) до 252 (ст. отток)
134	Брой параметри за анализ на проби от атм. отлагания, ст. отток и лизиметрични води	брой	20	15+8 (отлагания, ст.отток и лизиметрични води)	15+8 (отлагания, ст.отток и лизиметрични води)	21	21	21
135	<i>Растителни проби (II-ро ниво)</i>							
136	Брой взети растителни проби за химичен анализ	брой	не предстои	38	38	38	не предстои	не предстои
137	Извършени анализи	брой	не предстои	380-608	380-608	456	не предстои	не предстои
138	Брой параметри за изпитване на растителните проби	брой	не предстои	10+6	10+6	12	не предстои	не предстои
139	<i>Оценка състоянието на короната на моделни дървета</i>							
140	Брой пробни дървета	брой	135	135	135	135	135	135
141	Брой показатели	брой	13	13	13	13	13	13
142	<i>Определяне на растежа и прираста на моделни дървета</i>							
143	Брой пробни дървета	брой	не предстои	не се планират	не се планират	135	не се планират	не се планират
144	Брой показатели	брой	не предстои	не се планират	не се планират	2	не се планират	не се планират
145	<i>Фитоценоотични изследвания</i>							
146	Брой обекти за наблюдения и оценка	брой	не предстои	3	3	не предстои	3	не предстои
147	Брой показатели	брой	не предстои	4	4	не предстои	4	не предстои
148	<i>Почвени проби (мин. подхоризонти) II-ро ниво</i>							
149	Брой взети почвени проби (мин. подхоризонти) II-ро ниво	брой	не предстои	27	27	не предстои	не предстои	не предстои
150	Извършени анализи	брой	не предстои	486-864	486-864	не предстои	не предстои	не предстои
151	Брой параметри за анализ	брой	не предстои	18 (задължителни)+ 14 (оптимални)	18 (задължителни)+ 14 (оптимални)	не предстои	не предстои	не предстои
152	<i>Почвени проби от МГП (органични подхоризонти) II-ро ниво</i>							

153	Брой взети почвени проби от МГП (органични подхоризонти) II-ро ниво	брой	не предстои	15	15	не предстои	не предстои	не предстои
154	Извършени анализи	брой	не предстои	240-375	240-375	не предстои	не предстои	не предстои
155	Брой параметри за анализ	брой	не предстои	16 (задължителни)+ 9 (оптимални)	16 (задължителни)+ 9 (оптимални)	не предстои	не предстои	не предстои
156	Мониторинг на биологичното разнообразие							
157	<i>Национални паркове</i>							
158	Абиотични показатели	брой	52 водни пункта	52 води	52 води	52 води	52 води	52 води
159	Биотични показатели	брой	51 обекта (47 биологични и 4 допълнителни)	51 обекта	51 обекта	47 обекта (45 биологични и 2 допълнителни)	47 обекта (45 биологични и 2 допълнителни)	47 обекта (45 биологични и 2 допълнителни)
160	Брой проби - абиотични	брой	89	89 води	89 води	89 води	89 води	89 води
161	Брой показатели - абиотични	брой	Извършено е изпитване на 14 водни параметри	14 води	14 води	14 води	14 води	14 води
162	<i>Национална система за мониторинг на биологичното разнообразие</i>							
163	Обекти на наблюдение	брой	Птици (средно-зимно преброяване) - 133 вида; Бозайници: Прилепи - 9 вида; бозайници (без прилепи) - 5 вида; Мъхове - 3 вида; Висши растения - 3 вида; Гъби - 2 вида;	Ландшафт - 15 квадранта, с 3-5 пробни площи, с приблизително 20 обекта на наблюдение; Безгръбначни - 252(74) вида, риби - 51(16) вида, земноводни и и влечуги - 21(13) вида, птици - 310 вида, бозайници - 18(10) вида, прилепи - 13(9) вида, гъби - 16 вида, мъхове - 13(5) вида, висши растения - броят на видовете не е определен, хабитати - 65 типа по Директива за хабитатите и още 16 типа по Палеарктичната класификация *в скоби е отбелязан	Ландшафт- 15 квадранта, с 3-5 пробни площи, с приблизително 20 обекта на наблюдение; Безгръбначни - 252(74) вида, риби - 51(16) вида, земноводни и влечуги - 21(13) вида, птици - 310 вида, бозайници - 18(10) вида, прилепи - 13(9) вида, гъби - 16 вида, мъхове - 13(5) вида, висши растения - броят на видовете не е определен, хабитати - 65 типа по Директива за хабитатите и още 16 типа по Палеарктичната класификация *в скоби е отбелязан	риби - 16(21), земноводни и влечуги - 13(31), бозайници - 8(45), прилепи - 9(26), птици по СЗП- 109(206), птици по МОВП - 249(150), гъби - 16(62), мъхове - 5(24), висши растения - 194(200)	риби - 16(21), земноводни и влечуги - 13(31), бозайници - 8(45), прилепи - 9(26), птици по СЗП- 109(206), птици по МОВП - 249(150), гъби - 16(62), мъхове - 5(24), висши растения - 194(200), хабитати - 65+ 16(228)	риби - 16(21), земноводни и влечуги - 13(31), бозайници - 8(45), прилепи - 9(26), птици по СЗП- 109(206), птици по МОВП - 249(150), гъби - 16(62), мъхове - 5(24), висши растения - 194(200), хабитати - 65+ 16(228)

				не е определен , хабитати - 65 типа по Директива за хабитатите и още 16 типа по Палеарктичната класификация *в скоби е отбелязан броят на приоритетните за наблюдение видове	броят на приоритетните за наблюдение видове			
164	Радиологичен мониторинг							
165	<u>Фонов мониторинг</u>							
166	Брой дискретни измервания на радиационния гама-фон	брой	370	364	364	364	364	364
167	<u>Атмосферен въздух</u>							
168	Брой мониторингови пунктове – атмосферен въздух	брой	10	10	10	7	7	7
169	Брой проби атмосферен въздух	брой	125	120	120	120	120	120
170	Брой радиологични показатели за атмосферен въздух	брой	до 7	до 7	до 7	до 7	до 7	до 7
171	<u>Необработваеми почви</u>							
172	Брой мониторингови пунктове – необработваеми почви	брой	364	364	364	364	364	364
173	Брой проби необработваеми почви	брой	364	364	364	364	364	364
174	Брой радиологични показатели за почви	брой	до 9	до 9	до 9	до 9	до 9	до 9
175	<u>Повърхностни и подземни води</u>							
176	Брой мониторингови пунктове – повърхностни и подземни води	брой	95	95	95	75	75	75
177	Брой проби повърхностни и подземни води	брой	110	106	106	80	80	80
178	Брой радиологични показатели за води	брой	до 7	до 7	до 7	до 7	до 7	до 7
179	<u>Седименти</u>							
180	Брой мониторингови пунктове – седименти	брой	30	30	30	25	25	25
181	Брой проби седименти	брой	30	35	35	30	30	30
182	Брой радиологични показатели за седименти	брой	до 9	до 9	до 9	до 9	до 9	до 9
183	<u>Мониторинг на обекти – потенциални замърсители</u>							
184	Брой обекти- потенциални замърсители с радиоактивност	брой	110	110	110	110	110	110

185	Брой дискретни измервания на радиационния гама-фон	брой	180	180	180	180	180	180
186	<i>Атмосферен въздух</i>							
187	Брой мониторингови пунктове – атмосферен въздух	брой	2	2	2	2	2	2
188	Брой проби атмосферен въздух	брой	24	24	24	24	24	24
189	Брой радиологични показатели за атмосферен въздух	брой	до 7	до 7	до 7	до 7	до 7	до 7
190	<i>Необработваеми почви</i>							
191	Брой мониторингови пунктове – необработваеми почви	брой	100	100	100	50	50	50
192	Брой проби необработваеми почви	брой	180	180	180	50	50	50
193	Брой радиологични показатели за почви	брой	до 9	до 9	до 9	до 9	до 9	до 9
194	<i>Повърхностни и подземни води</i>							
195	Брой мониторингови пунктове – повърхностни и подземни води	брой	59	59	59	40	40	40
196	Брой проби повърхностни и подземни води	брой	70	70	70	50	50	50
197	Брой радиологични показатели за води	брой	до 7	до 7	до 7	до 7	до 7	до 7
198	<i>Отпадъчни / руднични води</i>							
199	Брой мониторингови пунктове – отпадъчни/руднични води	брой	123	123	123	50	50	50
200	Брой проби отпадъчни / руднични води	брой	150	150	150	50	50	50
201	Брой радиологични показатели за отпадъчни / руднични води	брой	до 7	до 7	до 7	до 7	до 7	до 7
202	<i>Седименти</i>							
203	Брой мониторингови пунктове – седименти	брой	80	80	80	70	70	70
204	Брой проби седименти	брой	95	95	95	70	70	70
205	Брой радиологични показатели за седименти	брой	до 9	до 9	до 9	до 9	до 9	до 9
206	<i>Отпадъчни продукти и суровини</i>							
207	Брой мониторингови пунктове - отпадъчни продукти и суровини	брой	215	215	215	110	110	110
208	Брой проби - отпадъчни продукти и суровини	брой	250	250	250	110	110	110
209	Брой радиологични показатели за отпадъчни продукти и суровини	брой	до 9	до 9	до 9	до 9	до 9	до 9
210	<u>Общо проби</u>	брой	1398	1351	1351	1000	1000	1000

211	<u>Общо извършени анализи за радиологичен мониторинг</u>	брой	Почви и седименти- 943 бр.(6601 пок.) Води - 310 бр. (930 пок.) Атм.въздух - 145 бр. (870 пок.)	1.Почви и седименти - 905 бр.(6300 пок.) 2. Води - 306 бр. (900 пок.) 3.Атм.въздух - 140 бр. (900 пок.) 4.Отп.продукти и суровини-250 бр (1500 пок.).	1.Почви и седименти - 905 бр.(6300 пок.) 2. Води - 306 бр. (900 пок.) 3.Атм.въздух - 140 бр. (900 пок.) 4.Отп.продукти и суровини-250 бр (1500 пок.).	1.Атм.въздух - 144 бр. (1008 пок.) 2.Почви и седимент и - 510 бр.(4590 пок.) 3. Води - 180бр. (1260 пок.) 4.Отп.продукти и суровини-110 бр (990 пок.).	1.Атм.въздух - 144 бр. (1008 пок.) 2.Почви и седимент и - 510 бр.(4590 пок.) 3. Води - 180бр. (1260 пок.) 4.Отп.продукти и суровини-110 бр (990 пок.).	1.Атм.въздух - 144 бр. (1008 пок.) 2.Почви и седимент и - 510 бр.(4590 пок.) 3. Води - 180бр. (1260 пок.) 4.Отп.продукти и суровини-110 бр (990 пок.).
212	<u>Общо анализирани показатели</u>	брой	8401	8100	8100	до 8000	до 8000	до 8000
213	<u>Национална автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон (НАСНКРГФ)</u>							
214	Брой станции на НАСНКРГФ)	брой	26	28	28	28	28	28
215	Ефективност на дейността на Локалните мониторингови станции от НАСНКРГФ	%	над 75%	над 75 %	над 75 %	над 75 %	над 75 %	над 75 %
216	Мониторинг на шум от промишлени инсталации и съоръжения							
217	Брой промишлените обекти, източници на шум	брой	200	220	220	200	200	200
218	Стационарни пунктове за измерване на авиационен шум							
219	Брой пунктове	брой	5	5	5	5	5	5
220	Брой измервания	брой	над 10 000 (непрекъснати)	над 10 000 (непрекъснати)	над 10 000 (непрекъснати)	над 10 000 (непрекъснати)	над 10 000 (непрекъснати)	над 10 000 (непрекъснати)
221	Брой параметри за изпитване (основни и допълнителни)	брой	12	12	12	12	12	12
222	Информационна система за отпадъци							
223	Брой депа в регистъра на депата и старите замърсявания с отпадъци	брой	503	500	500	500	500	500
224	Брой инсталации и съоръжения в регистъра на инсталациите и съоръженията за третиране на отпадъци	брой	580	420	420	420	420	420
225	Брой обработени годишни отчети за образувани производствени и опасни отпадъци	брой	12461	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
226	Брой обработени годишни отчети за транспортиране на производствени и опасни отпадъци	брой	1232	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
227	Брой обработени годишни отчети за транспортиране на битови и строителни отпадъци	брой	74	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане

228	Брой обработени годишни отчети за болнични отпадъци	брой	805	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
229	Брой обработени годишни отчети за дела за отпадъци	брой	217	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
230	Брой обработени годишни отчети за инсталации за третиране на отпадъци	брой	314	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
231	Брой справки за събрани излезли от употреба моторни превозни средства предоставени на обществен достъп	брой	5	5	5	5	5	5
232	Брой обработени справки за събрани излезли от употреба моторни превозни средства	брой	473	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
233	Брой обработени годишни отчети за събрани излезли от употреба моторни превозни средства	брой	85	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
234	Брой обработени годишни отчети за разкомплектовани излезли от употреба моторни превозни средства	брой	68	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
235	Брой справки за пуснати на пазара батерии и акумулатори предоставени на обществен достъп	брой	5	5	5	5	5	5
236	Брой справки за събрани негодни за употреба батерии и акумулатори предоставени на обществен достъп	брой	5	5	5	5	5	5
237	Брой обработени справки за батерии и акумулатори пуснати на пазара на РБългария	брой	36	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
238	Брой обработени справки за събрани негодни за употреба батерии и акумулатори	брой	402	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
239	Брой обработени годишни отчети за събрани негодни за употреба батерии и акумулатори	брой	131	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
240	Брой обработени годишни отчети предварително третирани негодни за употреба батерии и акумулатори	брой	5	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
241	Брой справки за пуснато на пазара електронно и електрическо оборудване предоставени на обществен достъп	брой	5	5	5	5	5	5
242	Брой справки за събрано излязло от употреба електронно и електрическо оборудване предоставени на обществен достъп	брой	5	5	5	5	5	5
243	Брой обработени годишни отчети за събрано излязло от употреба електронно и електрическо оборудване	брой	61	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
244	Брой обработени годишни отчети предварително третирано излязло от употреба електронно и електрическо оборудване	брой	10	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане

245	Брой обработени въпросници за утайки от Градски пречиствателни станции за отпадъчни води	брой	41	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
246	Брой обработени обобщени справки за утайки употребени в земеделието	брой	15	15	15	15	15	15
247	Брой обработени отчети за опаковки и отпадъци от опаковки	брой	51	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
248	Брой справки за пуснати на пазара опаковки и предоставени на обществен достъп	брой		5	5	5	5	5
249	Брой справки за предварително третиран отпадъци от опаковки ,предоставени на обществен достъп	брой		5	5	5	5	5
250	Брой справки за пуснати на пазара гуми и предоставени на обществен достъп	брой		5	5	5	5	5
251	Брой справки за събрани отработени масла предоставени на обществен достъп	брой	1	5	5	5	5	5
252	Брой обработени справки за събрани отработени масла	брой	24	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
253	Брой предоставени справки за пуснатите на пазара масла	брой	73	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
254	Брой обработени справки за пуснатите на пазара масла	брой	66	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
255	Брой предоставени справки за оползотворени отработени масла	брой	1	1	1	1	1	1
256	Брой обработени справки за оползотворени отработени масла	брой	5	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
257	Брой предоставени справки за получени продукти в резултат на регенерирането	брой	3	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
258	Брой обработени справки за получени продукти в резултат на регенерирането	брой	3	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане	подлежи само на отчитане
259	Брой изготвени доклади във връзка с изпълнение на Наредби регламентиращи изискванията към продуктите след употребата, на които се получават масово разпространени отпадъци	брой	6	6	6	6	6	6

Забележка: Представеният брой пунктове и показатели за периода 2010 – 2012 год подлежат на допълнително уточняване и корекции, които зависят в значителна степен от дейността на Басейновите дирекции и техните планове за управление

Услуга 2: Осигуряване на национално представителна информация за политиките, свързани с опазване на околната среда

Показателите имат качествен характер, поради извършваната дейност – събиране, обработване и анализиране на информация, поддържане и разширяване на базите данни, изготвяне на представителна информация.

Услуга 3: Изпълнение на национални ангажименти за докладване в международни институции

Таблица представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма 6 Национална система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост							
Продукт/услуга: Изпълнение на национални ангажименти за докладване в международни институции							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
Докладвания по приоритетни потоци	Брой	14	14	14	14	14	14
Процентно увеличение спрямо предходната година (в "Доклад за напредъка ", изготвен от Управителния съвет на ЕАОС)	%	4	1	1	1	1	1
Предоставяне на информация във връзка с изготвянето на докладите за прилагането на европейското право в областта на околната среда във връзка със Заповед № РД 377/ 8.06.2007 г. на министъра на околната среда и водите	Брой докладвания	шум - 1 климат - 2, въздух - 14, отпадъци - 5 води -2 радиация - 2	климат - 2, въздух - 14, отпадъци - 4, води - 4 радиация - 2	климат - 2, въздух - 14, отпадъци - 4, води - 4 радиация - 2	климат - 2, въздух - 15, отпадъци - 9, води - ще се подадат допълнително радиация - 2	климат - 2, въздух - 15, отпадъци - 3, води - ще се подадат допълнително радиация - 2	климат - 2, въздух - 15, отпадъци - 5, води - ще се подадат допълнително радиация - 2
Общоевропейска база данни за радиологичен мониторинг към Европейската комисия (REM)	Брой докладвания	1	1	1	1	1	1
Европейска система за обмен на радиологични данни към Европейската комисия (EURDEP)		непрекъснато	непрекъснато	непрекъснато	непрекъснато	непрекъснато	непрекъснато

По отношение на радиологичния мониторинг докладваните данни от страна на България ежегодно се изпращат към общоевропейска база данни (REM) за радиологичен мониторинг на околната среда към Европейската комисия. Освен годишното докладване, непрекъснато (on-line) се осъществява изпращане на данни от Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон към Европейската система за обмен на

радиологични данни (EURDEP) към Европейската комисия, което осигурява достъп на България до информацията от аналогични системи на другите европейски страни

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията за показателите за изпълнение се намира в ИАОС, която е отговорна за извършването на мониторинга на околната среда.

Качеството на данните се осигурява, чрез спазване на изискванията за контрол на качеството на изпитванията и на техническите средства от страна на акредитираните лаборатории на ИАОС и периодичния надзор, извършван от БСА.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Основен външен фактор, оказващ влияние върху изпълнението на показателите за полза/ефект е наличието на неопределеност по отношение провеждането на тръжните процедури за доставка на необходимите химикали, консумативи, лабораторно оборудване, анализатори за автоматичните измервателни станции за контрол качеството на атмосферния въздух, стъклария, резервни части и газове съгласно Закона за обществените поръчки - брой фирми, които ще закупят тръжни документи, подаване в срок на тръжните документи, възможно обжалване, спазване на договорените срокове за доставка. Липсата на пълен синхрон между отделните участници, за спазване на определените срокове по изпълнение и приемане на етапите и дейностите, е предпоставка за възможно закъснение

В процеса на експлоатиране и развитие на НСМОС, част от дейностите се възлагат на външни изпълнители. Така например, теренните проучвания за различните биологични групи не могат да се изпълняват от регионалните структури на МОСВ. Липсата на навременно финансиране на дейностите, напр. свързани с мониторинг на наблюдаваните обекти, включени в националната система за мониторинг на биологичното разнообразие ще доведе до липса на информация за обществеността по отношение на състоянието на наблюдаваните видове, както и невъзможност за докладване на съответните данни към ЕК по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Аналогично, стои постигането на целите на програмата, свързани с получаване на изискваната от РДВ информация за част от биологичните елементи за качество на повърхностните води, необходима на Басейновите Дирекции за оценка на състоянието на тези води във връзка с разработването на плановете за управление на речните басейни и програмите от мерки. Необходимо да се изпълнят предложените обществени поръчки, отнасящи се до изготвяне на приложен софтуер за изчисляване на емисиите на вредни вещества във въздуха; преизчисляване на емисиите от 1988г. до 2007г.; определяне на количеството (чрез допълнителни методики) на реалните емисии на редица парникови газове. В момента Националните инвентаризации на емисии на вредни вещества във въздуха и на емисиите на парникови газове се изготвя ръчно, което отнема изключително много време, предвид огромния обем данни и увеличава риска от допускане на непредвидими грешки, което се отразява на качеството на докладваната информация. Нереализирането на тези обществени поръчки ще доведе до неизпълнението на ангажиментите на МОСВ по Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния и Рамковата конвенция на ООН за изменение на климата”

За нормалното функциониране на информационните системи на ИАОС и спазването на сроковете за предоставяне на информация е необходимо техническо обезпечаване на инфраструктурата, включващо както поддръжка и доокомплектоване на съществуващите технически средства, така и актуализиране на системния софтуер и на програмните пакети за развойна дейност.

Съществува риск от неизпълнение на планираните дейности по контрол на емисиите на вредни вещества във въздуха. Във връзка с финансовата криза е възможно някои предприятия да преустановят или ограничат своята дейност. В тези случаи не могат да бъдат извършени контролни измервания поради липса на 70% натоварване на производствените мощности.

Проблеми съществуват със събирането на водни проби от езера и язовири с цел анализ на хлорофил А. Основен проблем се явява липсата на надеждни лодки. Това поставя под риск изпълнението на програмите за хидробиологичен мониторинг на повърхностните води.

За изчисляването на годишните загуби от водоплощната ерозия са необходими данни за интензивност на валежите, които от 2006 г. не се предоставят от НИМХ, поради липса на сключен договор за финансиране с МОСВ. Аналогично е поставен и въпросът за данни на НИМХ за водните ресурси необходими за докладване в ЕАОС на информация по приоритетен поток "Състояние и количество на водните ресурси"

За нормалното функциониране на информационните системи на ИАОС и спазването на сроковете за предоставяне на информация е необходимо техническо обезпечаване на инфраструктурата, включващо както поддръжка и доокомплектоване на съществуващите технически средства, така и актуализиране на системния софтуер и на програмните пакети за развойна дейност.

№	Програма №6										
	"Национална система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост"	Отчет 2008г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Разлика к.3-к.2	Проект 2010 г.	Разлика к.5-к.3	Прогноза 2011 г.	Разлика к.7-к.5	Прогноза 2012 г.	Разлика к.9-к.7
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Общо ведомствени разходи:	9 010 889	10 255 700	8 334 558	-1 921 142	12 888 140	4 553 582	12 881 344	-6 796	12 874 694	-6 650
	Персонал	3 911 468	4 628 344	4 628 344	0	3 888 140	-740 204	3 881 344	-6 796	3 874 694	-6 650
	Издръжка	4 403 961	5 527 356	3 622 236	-1 905 120	9 000 000	5 377 764	9 000 000	0	9 000 000	0
	Капиталови разходи	695 460	100 000	83 978	-16 022	0	-83 978	0	0	0	0
	<i>Администрирани разходни параграфи</i>										
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	12 379 651	2 000 000	2 000 000	0	1 500 000	-500 000	1 500 000	0	1 500 000	0
	ПУДООС	2 379 651	2 000 000	2 000 000	0	1 500 000	-500 000	1 500 000	0	1 500 000	0
	Целева субсидия	10 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
					0		0		0		0
					0		0		0		0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондови е сметки	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ФЕСОС+КПОС+Нац. Съфинансиране	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Национален доверителен екофонд	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Отстраняване на минали екологични щети, в т.ч. заем ЕПСАЛ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия за общини	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	12 379 651	2 000 000	2 000 000	0	1 500 000	-500 000	1 500 000	0	1 500 000	0

	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	21 390 540	12 255 700	10 334 558	-1 921 142	14 388 140	4 053 582	14 381 344	-6 796	14 374 694	-6 650
	Общо разходи (I.+II.+III.):	21 390 540	12 255 700	10 334 558	-1 921 142	14 388 140	4 053 582	14 381 344	-6 796	14 374 694	-6 650
	Численост на щатния персонал	368	410	410	0	356	-54	356	0	356	0
	Численост на извънщатния персонал	23	26	26	0	23	-3	23	0	23	0

Описание на администрираните параграфи по програмата, вкл. проектите:

По програмата са предвидени администрирани разходи по бюджета на МОСВ от ПУДООС по 1 500 000 лв. за 2010, 2011 и 2012 г.

Програма 7: “Повишаване на обществената култура и съзнание по въпросите на околната среда и устойчивото развитие”

Цели на програмата

Чрез изпълнението на Програма №7 “Повишаване на обществената култура и съзнание по въпросите на околната среда и устойчивото развитие” се цели:

- Подобряване на достъпа на обществеността до информация за околната среда;
- Гарантиране на участието на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда. Развитие на диалога и партньорството с бизнеса, браншовите и неправителствените организации, академичните среди;
- Формиране на отговорно отношение и грижа за околната среда и природата;
- Успешно участие на България в организирани под егидата на Европейската комисия и ООН кампании с обществеността, в сектор “Околна среда”;
- По-добро интегриране на образованието по околна среда и устойчиво развитие в извънучилищните и училищните форми на обучение .

Програмата е разработена и се изпълнява с оглед постигането на поставените цели (стратегическа и оперативна) и включва трите описани по-долу услуги. Дейностите по програмата се извършват основно от отдел “Стратегии и програми за околната среда” към Дирекция “Стратегии, координация по въпросите на Европейския съюз и международно сътрудничество” и съответните сектори в поделенията на МОСВ – ИАОС, РИОСВ, НПД и БД .

Организационни структури, участващи в програмата и отговорност за изпълнение на целите

В системата на МОСВ подуктите и услугите по Програма №7 се осигуряват от:

Дирекция “СКВЕСМС”, Дирекция “ПНАО”, Дирекция “КРИОСВ”, Дирекция “ОЧВ”, Дирекция “УО”, Дирекция “УВ”, Дирекция “НСЗП”, Дирекция “ПД”, Дирекция “ЗНПБ”, Дирекция “ФЕСОС”, Дирекция “КПОС”, Дирекция “БФСД”, ИАОС, РИОСВ, четирите басейнови дирекции, трите национални паркови дирекции.

Управлението на политиката се ръководи от ресорния заместник министър.

Дирекция “Стратегии, координация по въпросите на Европейския съюз и международно сътрудничество” в МОСВ е отговорна за координацията на процеса за достъп на обществеността до информация за околната среда и участието на обществеността в процеса на вземането на решения за околната среда; координацията и методическото осигуряване на дейността на РИОСВ, дирекциите на националните паркове и басейновите дирекции по отношение на достъпа на обществеността до информация за околната среда на регионално равнище; организацията на кампании за повишаване на общественото съзнание и култура в областта на околната среда; провеждането на конкурси за екологични проекти на неправителствени организации и др.

Дирекция “Превантивна дейност”, Дирекция “Кохезионна политика за околната среда”, Дирекция “Национална служба за защита на природата”, Дирекция “Управление на водите” по отношение на участието на обществеността в процедурите за вземането на решения, съгласно изискванията на ЗООС и специфичните закони и поднормативни актове, в сферата на опазването на околната среда.

Дирекция “Правно-административно и нормативно обслужване” в МОСВ осъществява контрола върху решенията за отказ за предоставяне достъп до обществена информация.

Дирекция “КРИОСВ”, Дирекция “НСЗП”, Дирекция “УО”, Дирекция “УВ”, ПУДООС по отношение на осъществяване на информационни програми за повишаване на съзнанието и културата на обществеността в сферата на околната среда и устойчивото развитие

ПУДООС финансира изпълнението на дейности по програмата.

Поделенията на министерството осъществяват политиката за осигуряване на достъп до информация, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и повишаване на общественото съзнание и култура в сферата на околната среда на регионално и местно ниво.

Целева група към която са насочени предоставените по програмата продукти/услуги

Целевите групи са ученици, млади хора, граждани, неправителствени организации, бизнес, местни власти, областни администрации.

Предоставяни продукти/услуги по програмата

1. Разработване на политика и международно сътрудничество, в областта на осигуряване на достъпа до информация, участие на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда и повишаване на общественото екологично съзнание и култура
2. Достъп до информация и участие на обществеността в процеса на вземането на решения
3. Екологично образование и повишаване на общественото съзнание и култура по въпросите на околната среда и устойчивото развитие

Дейности за предоставяне на подуктите/услугите по програмата

1. Разработване на политика и международно сътрудничество, в областта на осигуряване на достъпа до информация, участие на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда и повишаване на общественото екологично съзнание и култура

Дейности за предоставяне на услугата включват:

- Разработване на проекти и съгласуване на проекти на нормативни актове и стратегически документи, свързани с достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения за околната среда, екологично образование и повишаване на общественото съзнание и култура в сферата на околната среда и устойчивото развитие;
- Методическо осигуряване и координация на действията на поделенията на МОСВ и други компетентни ведомства в тази сфера;

- Изготвяне на доклади, информации и позиции в сектора, във връзка с прилагането на новоприетото европейско законодателство и участие в работните групи към ЕК ;
- Изготвяне на позиции за срещите на страните по Орхуската конвенция, както и на доклади за прилагането на конвенцията от България, представяни на срещите на страните по конвенцията.

2. Достъп до информация и участие на обществеността в процеса на вземането на решения

Дейности за предоставяне на услугата:

- Увеличаване на обема и качеството на информацията за околна среда предоставяна чрез интернет-страниците на МОСВ и неговите структури ;
- Поддържане и развитие на информационни центрове за обществеността в МОСВ и неговите структури;
- Подобряване на организацията за предоставяне на информация и участие на обществеността в процеса на вземане на решения в околната среда. Запознаване на обществеността на възможно най-ранен етап с проектите на нормативни актове и стратегически документи за околната среда;
- Провеждане на редовни срещи между компетентните експерти в МОСВ, ИАОС, РИОСВ, БД, ДНП за уеднаквяване на практиката по предоставяне на достъп до информация за околната среда, както и за обсъждане на възникващи проблеми по отношение на достъпа до информация;
- Провеждане на обучения за експерти в МОСВ и структурите му за представяне на законодателството, свързано с достъпа до информация и участието на обществеността в процеса на вземането на решения за околна среда, както и на европейските и международните актове и добри практики в тази област;
- Провеждане на срещи с представители на компетентните държавни институции и НПО по въпросите на достъпа до информация;
- Поддържане и развитие на публичната база данни с информация за околната среда и регистри, в съответствие с изискванията на новото екологично законодателство;
- Поддържане и разширяване на система за предоставяне на информация на населението при превишаване на установените с Наредба № 9 норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици и олово в атмосферния въздух (ДВ, бр. 46/1999 г.) и Наредба № 8 за норми на озон в атмосферния въздух (ДВ, бр. 46/1999 г.);
- Поддържане и актуализиране на електронния Национален каталог на източниците на екологична информация;
- Поддържане на Регистър на заявленията за достъп до информация;
- Подготвяне в срок на решенията за достъп или отказ за достъп до обществена информация;
- Подобряване на координацията на изпълнението на процедурите, свързани с участието на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда, в съответствие с изискванията на екологичното законодателство;
- По-активно включване на представители на бизнеса, браншовите и неправителствените организации, академичните среди в работни групи и съвети по въпроси на околната среда.

3. Екологично образование и повишаване на общественото съзнание и култура по въпросите на околната среда и устойчивото развитие

Дейности за предоставяне на услугата включват:

- Осъществяване на информационни програми за повишаване на екологичното съзнание и култура на различните групи от обществеността;
- Създаване на интернет портал за екологично образование;
- Изготвяне и издаване на информационни материали;
- Провеждане на открити уроци със студенти, ученици и деца от детските градини;
- Организиране и провеждане на форуми, семинари, конференции и кръгли маси;
- Провеждане на специализирани курсове и стажове за студенти;
- Провеждане на изложби, конкурси и др.
- Провеждане на конкурси за екологични проекти на неправителствени организации и училища.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
<i>Ползи/ефекти: Осъзнатата промяна в мисленото и поведението на различните групи на обществото носи реални ползи, свързани с опазването на околната среда и природата, за подобряването на качеството на живот на българите. Ползи за обществото от изпълнението на политиката са и осигуряването на достъп на обществеността до информация за околната среда, въвеждането на екологичното образование и привличане на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда</i>							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1. Разработване на програми, подготовка на становища, информации, позиции по въпросите, свързани с достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения, екологичното образование и повишаване на съзнанието и културата в сферата на околната среда	Брой	16	15	15	15	20	25
2. Подготовка на доклад до Секретариата на Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на	Брой	0	1	1	0	1	0

вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда за спазването на Конвенцията в България							
Брой посетители в информационните центрове на МОСВ и неговите подразделения	Брой	21 545	над 1500	над 1500	над 1500	над 2000	над 3000
Брой посетители в сайтовете на МОСВ и неговите подразделения	Брой уникални посещения	192 261	уникални посещения – над 200000	уникални посещения – над 200000	уникални посещения – над 250000	уникални посещения – над 300000	уникални посещения – над 350000
Бази данни и публични регистри, поддържани в Интернет от МОСВ и подразделенията му	Брой	50	над 20	над 20	над 20	над 25	над 30
Брой постъпили заявления за достъп до информация в МОСВ и неговите подразделения;	Брой	1167	759	759	Отчита се по реално постъпили заявления		
Брой издадени решения за предоставяне на достъп в МОСВ и неговите подразделения;	Брой	902	611	611	-		
Брой издадени откази за предоставяне на достъп в МОСВ и неговите подразделения;	Брой	6	16	16	-	-	-
Брой обжалвания в МОСВ и неговите подразделения;	Брой	15	9	9			
Брой проведени обсъждания с участието на обществеността	Брой	254	5	5	над 10	над 15	над 20
Осъществени информационни програми за повишаване на екологичното образование и култура на учениците от МОСВ	Брой	4	4	4	4	над 4	над 4
Издадени информационни материали от МОСВ и неговите	Брой	26 листовки, 4 електр. екологични игри, 7 брошури, 2 книги, 22	30 листовки;4 електр. екологични игри за деца;8	30 листовки;4 електр. екологични игри за деца;8	130	150	150

поделения		плаката, 4 пътеводителя, 7 наръчника, 5 календара; 100 DVD, 135 диска	брошури;2 книги;20 плаката;3 пътеводителя;1 наръчник;2 календара;5 0 DVD;20 диска	брошури;2 книги;20 плаката;3 пътеводителя;1 наръчник;2 календара;5 0 DVD;20 диска			
Проведени конкурси на територията на цялата страна	Брой	над 35	35	35	40	42	45
Проведени открити уроци на територията на цялата страна	Брой	291	300	300	350	380	390
Проведени изложби на територията на цялата страна	Брой	54	45	45	45	45	50
Проведени форуми, обучителни семинари, кръгли маси, конференции за ученици, учители, бизнеса, неправителствени организации, за служители на общинската и държавната администрация от МОСВ и неговите поделения	Брой	над 80	75	75	75	80	85

Информация за наличността и качеството на данните

Посочените целеви стойности са планирани на базата на получената информация в отдел "СПОС", дирекция "СКВЕСМС" от дирекциите в МОСВ и неговите структури, които работят по Програма №7 "Повишаване на обществената култура и съзнание по въпросите на околната среда и устойчивото развитие".

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Промени в макроикономическите параметри, в специфични параметри на програмата, в политиката от поети вече ангажменти, във ведомствените разходни параграфи, административните разходни параграфи, липса на административен капацитет, или др. промени.

Външен фактор, който може да окаже въздействие върху постигането на целевите стойности, може да бъде недостатъчен интерес на обществото към проблемите на околната среда.

№	Програма №7										
	"Повишаване на обществената култура и съзнание по въпросите на околната среда и устойчивото развитие"	Отчет 2008г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Разлика к.3-к.2	Проект 2010 г.	Разлика к.5-к.3	Прогноза 2011 г.	Разлика к.7-к.5	Прогноза 2012 г.	Разлика к.9-к.7
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Общо ведомствени разходи:	1 037 321	1 248 600	760 784	-487 816	1 216 779	455 995	1 216 017	-762	1 215 270	-747
	Персонал	635 649	513 684	513 684	0	425 216	-88 468	424 454	-762	423 707	-747
	Издръжка	347 019	734 916	247 100	-487 816	791 563	544 463	791 563	0	791 563	0
	Капиталови разходи	54 653	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	<i>Администрирани разходни параграфи</i>										
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	15 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	15 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондови е сметки	252 487	6 000 000	6 000 000	0	2 000 000	-4 000 000	2 000 000	0	2 000 000	0
	ПУДООС	252 487	6 000 000	6 000 000	0	2 000 000	-4 000 000	2 000 000	0	2 000 000	0
	ФЕСОС+КПОС+Нац. Съфинансиране	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Национален доверителен екофонд	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Отстраняване на минали екологични щети, в т.ч. заем ЕПСАЛ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия за общини	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Общо администрирани разходи (II.+III.):	267 487	6 000 000	6 000 000	0	2 000 000	-4 000 000	2 000 000	0	2 000 000	0
Общо разходи по бюджета (I.+II.):	1 052 321	1 248 600	760 784	-487 816	1 216 779	455 995	1 216 017	-762	1 215 270	-747
Общо разходи (I.+II.+III.):	1 304 808	7 248 600	6 760 784	-487 816	3 216 779	-3 544 005	3 216 017	-762	3 215 270	-747
Численост на щатния персонал	48	42	42	0	40	-2	40	0	40	0
Численост на извънщатния персонал	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Описание на администрираните параграфи по програмата, вкл. проектите:

По програмата са предвидени администрирани разходи от ПУДООС по 2 000 000 лв. за периода 2010, 2011 и 2012 г.

Програма 8: “ОВОС и екологична оценка”

Цели на програмата

С програмата се цели развитие и прилагане на екологична оценка за програмите и плановете в различни области на икономиката.

С прилагане на процедурата по ОВОС се отчитат екологичните изисквания при строителството и експлоатацията на инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии.

Прилагането на превантивните инструменти се подпомага чрез осигуряване на актуална информация по хода на процедурите чрез поддържане на публични регистри.

Организационни структури, участващи в програмата и отговорност за изпълнение на целите

Програмата се изпълнява от отдел “ОВОС и ЕО” към дирекция “Превантивна дейност” на МОСВ, както и от съответните структури в Регионалните инспекции по околната среда и водите.

Висш експертен екологичен съвет (ВЕЕС), респективно Експертни екологични съвети, подпомагат компетентните органи при вземането на решение по ОВОС. В състава им, освен експерти от системата на МОСВ, респ. РИОСВ, се включват и представители на други министерства, общини/райони/кметства. Продължава практиката и за представителство в тези органи на неправителствени организации с екологична насоченост. При необходимост в състава на съветите се включват и учени, национални експерти и др. Методическата помощ за цялостното прилагане на процедурата по ОВОС, включително и организация на работата на ВЕЕС се извършва от отдел “ОВОС и ЕО” на МОСВ.

Междуведомствената комисия, специализиран състав на ВЕЕС, разглежда документацията, внесена във връзка с екологичната оценка (ЕО) на плановете и програми и изготвя проект на Становище по ЕО на министъра на околната среда и водите.

Отговорност за изпълнението на целите по програмата

Компетентните органи са министърът на околната среда и водите и директорът на съответната РИОСВ.

Отдел “ОВОС и екологична оценка” в МОСВ, респективно съответстващите структури в РИОСВ, отговарят за прякото прилагане на процедурите по ОВОС и екологична оценка.

Целева група към която са насочени предоставените по програмата продукти/услуги

- Възложителите на инвестиционни предложения
- Възложителите на плановете/програми
- Органът, одобряващ плана/програмата
- Експертите по ЕО/ОВОС.

- Засегнатата общественост.

Предоставяни продукти/услуги по програмата

- Разработване на политиката по ОВОС и екологична оценка
- Решения по ОВОС на инвестиционни предложения
- Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС
- Становище по екологична оценка на планове и програми
- Решение за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка /ЕО/ на планове и програми
- Определяне на приложимата процедура по глава 6 от ЗООС
- Контрол върху изпълнението на условията, поставени в решенията по ОВОС
- Наблюдение и контрол при прилагането на плана/програмата
- Публичен регистър на експертите, извършващи ЕО и ОВОС *
- Публичен регистър с данни за извършване на процедурите по ОВОС
- Методическо подпомагане на процеса на ОВОС и екологична оценка

* **Забележка:** Предвижда се регистрационният режим да бъде отменен до края на 2009 г. (изготвен проект на ЗИД на ЗООС, в етап на външно съгласуване)

Дейности за предоставяне на подуктите/услугите по програмата

1. Разработване на политиката по ОВОС и екологична оценка

Дейности за предоставяне на услугата

За предоставяне на услугата се инициира или се предоставя становище по подготовката на нови и/или изменение на съществуващи нормативни актове с цел транспониране на изисквания на европейското законодателство по ОВОС и ЕО и на международни актове, по които Република България е страна и за коректно съвместяване на процедурите по ОВОС и ЕО с действащи в страната процедури по подготовка, съгласуване и одобряване на планове, програми и инвестиционни предложения.

Във връзка с участието на представители на Р България в заседания на работни групи и органи към ЕК се подготвят позиции, информации, доклади и други документи във връзка със законодателството и прилагането по ОВОС и ЕО.

Р България е ратифицирала Конвенцията по ОВОС в трансграничен контекст и е подписала Протокола по стратегическа екологична оценка. За заседанията на работните органи по Конвенцията се подготвят позиции и информации от името на Р България, а периодично се попълват въпросници и отчети, подготвени от Секретариата.

При поискване от секретариати на други Конвенции и/или контактни лица за Р България се подготвят информации, справки и позиции, отнасящи се до ОВОС и ЕО.

2. Решение по ОВОС на инвестиционни предложения

Дейности за предоставяне на услугата

За предоставянето на услугата възложителят внася в МОСВ/РИОСВ доклад за ОВОС. Съответният компетентен орган извършва оценка на качеството на доклада за ОВОС, определя засегнатите общини, райони или кметства, с които възложителят да организира обществено обсъждане. Министърът/директорът на РИОСВ издават решение по ОВОС въз основа на

доклада, резултатите от общественото обсъждане и получената в хода на процедурата документация.

3. Решение за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС

Дейности за предоставяне на услугата

За предоставянето на услугата възложителят внася в МОСВ/РИОСВ писмено искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, придружено с информация по Приложение № 2 на Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС .

4. Становище по екологична оценка на планове и програми

Дейности за предоставяне на услугата

За издаване на становище възложителят на плана или програмата внася искане до компетентния орган по околна среда, към което прилага доклада за екологична оценка/екологичната част към плана или програмата, нетехническото резюме и документация за резултатите от консултациите с обществеността и със заинтересувани и засегнати органи и лица.

Компетентният орган, въз основа на представената документация, предлага мерки за наблюдение и контрол при прилагане на плана, които съгласува с възложителя и органа, отговорен за прилагането на плана или програмата. Документацията се разглежда от Междуведомствената комисия към МОСВ/Експертния екологичен съвет към съответната РИОСВ, който предлага на министъра на околната среда и водите /директора на съответната Регионална инспекция по околна среда и води, да издаде становище.

5. Решение за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка на планове и програми

Дейности за предоставяне на услугата

За преценяване на необходимостта от ЕО възложителят внася писмено искане до компетентния орган по околна среда заедно с информация по чл. 8, ал. 1 и 2 на Наредбата за условията и реда за извършване на ЕО на планове и програми.

Преценката на необходимостта от ЕО се издава от министъра на околната среда и водите/директора на съответната Регионална инспекция по околната среда и водите.

6. Определяне на приложимата процедура по глава 6 от ЗООС

Дейности за предоставяне на услугата

За предоставяне на услугата възложителят представя на компетентния орган (МОСВ/РИОСВ) уведомление за инвестиционното си намерение. На база информацията в уведомлението компетентният орган дава указания дали за описаното инвестиционно намерение следва задължително да се проведе процедура по ОВОС, дали подлежи на преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС или е извън обхвата на Приложения № 1 и 2 на ЗООС, т.е. не е необходимо да бъде провеждана някоя от процедурите по глава 6 на ЗООС.

7. Контрол върху изпълнението на условията, поставени в решенията по ОВОС

Дейности за предоставяне на услугата

Проверка по документи и/или чрез посещение на място на резултатите от изпълнението на условията, поставени в решението по ОВОС;

Изготвяне на констативни протоколи и даване на предписания;

Налагане на глоби или санкции за неизпълнение на поставените условия в решенията и на предписанията.

8. Наблюдение и контрол при прилагането на плана/програмата

Дейности за предоставяне на услугата

Писмено произнасяне по обобщена справка за съответствие на окончателния проект на плана/програмата с резултатите от ЕО, издаденото становище от компетентния орган по околна среда и степента, до която мерките са взети предвид.

Одобряване на доклад по наблюдение и контрол при прилагането на плана/програмата.

9. Публичен регистър на експерти по ОВОС и ЕО

Дейности за предоставяне на услугата

Регистриране на експерти по ЕО и ОВОС. За предоставянето на услугата в МОСВ постъпват заявления за съответствие с изискванията на нормативната уредба, прави се преглед и се издават удостоверения/откази за вписване в регистъра.

Поддържане и актуализиране на публични регистри на експертите по ОВОС и екологична оценка. В публичния регистър на експертите по ЕО и ОВОС се прави вписване и съответно изключване от публичния регистър на експертите по ЕО и ОВОС. Също така в регистъра се отразяват експертите с изтекла регистрация, съхраняват се досиета на експертите по ЕО и ОВОС и се предоставя информация от регистъра на заинтересованите лица.

10. Публичен регистър с данни за извършване на процедурите по ОВОС

Дейности за предоставяне на услугата

В този публичен регистър се съхраняват досиета на процедурите по ОВОС. За предоставяне на услугата РИОСВ и МОСВ актуализират информацията в регистъра в срок до 7 дни от преминаване в следващ етап на процедурата или създаване/получаване на документ по процедурите по ОВОС и по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, като попълват информацията директно в базата данни посредством Интернет. Регистърът е достъпен чрез Интернет страницата на МОСВ за интересуващите се лица.

11. Методическо подпомагане на процеса на ОВОС и екологична оценка

Дейности за предоставяне на услугата

Издаване на указателни писма.

Провеждане на семинари и работни срещи.

Даване на указания и препоръки за подобряване на процедурата по ОВОС и ЕО.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

Таблица, представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	
Програма 9 ОВОС и екологична оценка	
Продукт/услуга: Разработване на политиката по ОВОС и екологична оценка	
	Целева стойност

Показатели за изпълнение	за	Мерна единица	отчет 2008	закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Прогноза 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
Брой на разработени и приети нормативни актове или изменения и допълнения		Брой		100%	100%	100%	100%	100%
Брой изготвени позиции, информации и отчети към съответните секретариати на международните конвенции по които Р.България е страна		Брой		0	0	1	0	1
Брой подготвени позиции информации, доклади и други документи за работните органи към Европейската комисия и Съвета по европейското екологично законодателство в областта на ОВОС и ЕО		Брой		100%	100%	100%	100%	100%

Кратко описание на показателите

Показатели 1, 2 и 3 измерват количеството на предоставяната услуга.

Целева стойност

- Показател 1 - Целта е сто процента (100 %) от подготвяните предложения да бъдат подготвени в предварително поставените срокове.
- Показател 2 - Целта е исканите позиции, информации, доклади и други документи да бъдат подготвени.
- Показател 3 - Целта е сто процента (100 %) от изискващите се позиции, отчети и въпросници да бъдат подготвени.

Таблица представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ								
Програма 9 ОВОС и екологична оценка								
Продукт/услуга: Решение по ОВОС на инвестиционни предложения								
Показатели за изпълнение	за	Мерна единица	Целева стойност					
			отчет 2008	закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Прогноза 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
Брой внесени доклади за ОВОС спрямо броя инвестиционни предложения, подлежащи на задължителна ОВОС и тези, за които е преценено да се извърши ОВОС		%		100%	100%	100%	100%	100%
Процент положителни оценки на качеството на докладите		%		100%	100%	100%	100%	100%

Брой издадени решения по ОВОС спрямо броя внесени искания	%		100%	100%	100%	100%	100%
Брой отменени решения по ОВОС спрямо броя на обжалваните	%		0	0	0	0	0

Кратко описание на показателите

Показател 1 измерва ефективността от дейността по оценка на въздействието върху околната среда.

Показател 2 измерва качествено изменение в документацията, която възложителите представят на компетентния орган, като стремежът е чрез консултациите, дадени в хода на процедурата, да се постигне 100 % качествени доклади, което ще подпомогне обективното вземане на решение.

Показатели 3 и 4 измерват качеството на предоставяната услуга.

Целева стойност

- Показател 1 - Целта е за сто процента (100 %) от инвестиционните предложения, за осъществяването на които е необходимо решение по ОВОС, да бъде проведена процедура по ОВОС;
- Показател 2 – Целта е постигане на 100 % доклади с положителни оценки.
- Показател 3 - Целта е за сто процента (100 %) от внесените искания за издаване на решение по ОВОС то да бъде издадено.
- Показател 4 – Целта е да няма отменени решения по ОВОС по съдебен ред, което гарантира качеството на предоставяната услуга.

Целевите групи

- Възложителят на инвестиционното предложение (вносителят на доклада за ОВОС) и засегнатата общественост.

Таблица представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма 9 ОВОС и екологична оценка							
Продукт/услуга: Решение за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		отчет 2008	закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Прогноза 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
Брой внесени искания за преценяване на необходимостта от ОВОС спрямо броя инвестиционни предложения, за които в отговор на първото уведомяване е определено, че подлежат на преценяване.	%		100%	100%	100%	100%	100%
Брой на издадени решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС спрямо броя внесени искания.	%		100%	100%	100%	100%	100%

Брой отменени решения по преценяване на необходимостта от ОВОС спрямо броя на обжалваните	%		0	0	0	0	0
Брой прекратени процедури	брой		100%	100%	100%	100%	100%

Кратко описание на показателя

Показателят измерва количеството на предоставяната услуга.

Целева стойност

- Показател 1 - Целта е за сто процента (100 %) от инвестиционните предложения, за по-нататъшното процедуриране на които е необходимо решение за преценяване на необходимостта от ОВОС, да бъде проведена процедура по преценяване;
- Показател 2 - Целта е по сто процента (100 %) от исканията да бъдат издадени решения.
- Показател 3 – Целта е да няма отменени решения за преценяване по съдебен ред, което гарантира качеството на предоставяната услуга.
- Показател 4 – Целта е 100 % от процедурите, при които има недопустимост спрямо режимите на защитените територии и зони и тези, по които не е представена поисканата допълнителна информация, да бъдат прекратени.

Целевите групи

- Възложителят на инвестиционното предложение (вносителя на информацията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС) и засегнатата общественост.

Таблица представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ								
Програма 9 ОВОС и екологична оценка								
Продукт/услуга: Становище по екологична оценка на планове и програми								
		Целева стойност						
Показатели за изпълнение	за Мерна единица	отчет 2008	закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Прогноза 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012	
Брой издадени становища по ЕО, в т.ч. и за оценка за съвместимост, спрямо броя внесени искания	Брой	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Кратко описание на показателя

Показателят измерва качеството на предоставяната услуга.

Целева стойност

- Целта е сто процента (100 %) от поисканите становищата да бъдат издадени.

Целевите групи

- Възложителят на плана/програмата (вносителя на доклада за ЕО/екологична част към плана или програмата), орган, одобряващ плана/програмата, експерти по ЕО/ОВОС.

Таблица представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ								
Програма 9 ОВОС и екологична оценка								

Продукт/услуга: Решение за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка на планове и програми

Показатели за изпълнение	за	Мерна единица	Целева стойност					
			отчет 2008	закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Прогноза 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
Брой издадени решения за преценяване на необходимостта от ЕО спрямо броя внесени искания		%		100%	100%	100%	100%	100%
Брой дадени становища от МЗ, неговите подразделения или при необходимост от други специализирани органи по искането за преценка спрямо броя поискани от МОСВ/РИОСВ		%		100%	100%	100%	100%	100%
Брой прекратени процедури		брой		100%	100%	100%	100%	100%

Кратко описание на показателите

Показател 1 – измерва качеството на предоставяната услуга.

Показател 2 – измерва ангажирането на специализираните органи по здравеопазване и необходимостта от ангажиране на други специализираните ведомства в процеса.

Целеви стойности:

- Показател 1 - Целта е сто процента (100 %) от поисканите решения да бъдат издадени.
- Показател 2 – Целта е активно включване на компетентните органи по здравеопазването в процеса и при необходимост – и на другите специализирани ведомства
- Показател 3 – Целта е 100 % от процедурите, при които има недопустимост спрямо режимите на защитените територии и зони и тези, по които не е представена поисканата допълнителна информация, да бъдат прекратени.

Целевите групи

- Възложителят на плана/програмата (вносителят на доклада за ЕО/екологична част към плана или програмата), орган, одобряващ плана/програмата, специализирани ведомства.

Таблица представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ								
Програма 9 ОВОС и екологична оценка								
Продукт/услуга: Определяне на приложимата процедура по глава 6 от ЗООС								
Показатели за изпълнение	за	Мерна единица	Целева стойност					
			отчет 2008	закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Прогноза 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
Брой дадени писмени указания спрямо броя внесени		%		100%	100%	100%	100%	100%

уведомления							
Брой дадени указания за провеждане на задължителна процедура по ОВОС	%		Няма целева стойност. Търси се постигане на съответствие с изискванията на нормативната уредба.	Няма целева стойност. Търси се постигане на съответствие с изискванията на нормативната уредба.	Няма целева стойност. Търси се постигане на съответствие с изискванията на нормативната уредба.	Няма целева стойност. Търси се постигане на съответствие с изискванията на нормативната уредба.	Няма целева стойност. Търси се постигане на съответствие с изискванията на нормативната уредба.
Брой дадени указания за провеждане на процедура за преценяване на необходимостта от ОВОС	брой		Няма целева стойност. Търси се постигане на съответствие с изискванията на нормативната уредба.	Няма целева стойност. Търси се постигане на съответствие с изискванията на нормативната уредба.	Няма целева стойност. Търси се постигане на съответствие с изискванията на нормативната уредба.	Няма целева стойност. Търси се постигане на съответствие с изискванията на нормативната уредба.	Няма целева стойност. Търси се постигане на съответствие с изискванията на нормативната уредба.

Кратко описание на показателите

Показател 1 – измерва качеството на предоставяната услуга.

Показатели 2 и 3 – показателите са количествени и представляват база за планиране на очаквания обем дейности, които ще бъдат извършени в рамките на услугите “Издаване на решение по ОВОС” и “Издаване на решение за преценяване на необходимостта от ОВОС”.

Целеви стойности:

- Показател 1 - Целта е на сто процента (100 %) от внесените уведомления за инвестиционни намерения да бъде отговорено.
- Показатели 2 и 3 – Няма целева стойност. Търси се постигане на съответствие с изискванията на нормативната уредба.

Таблица представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма 9 ОВОС и екологична оценка							
Продукт/услуга: Контрол върху изпълнението на условията, поставени в решенията по ОВОС							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	отчет 2008	закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Прогноза 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
Брой извършени проверки на място	Брой		Поне веднъж годишно	Поне веднъж годишно	Поне веднъж годишно	Поне веднъж годишно	Поне веднъж годишно
Брой изготвени констативни протоколи	Брой		Поне веднъж годишно	Поне веднъж годишно	Поне веднъж годишно	Поне веднъж годишно	Поне веднъж годишно
Брой издадени	Брой		Да бъде равен	Да бъде равен	Да бъде равен	Да бъде равен	Да бъде равен

предписания			на констатираните нарушения	на констатираните нарушения	на констатираните нарушения	на констатираните нарушения	на констатираните нарушения
Брой наложени глоби/санкции от РИОСВ	Брой		Да бъде равен на констатираните нарушения	Да бъде равен на констатираните нарушения	Да бъде равен на констатираните нарушения	Да бъде равен на констатираните нарушения	Да бъде равен на констатираните нарушения

Кратко описание на показателите

Показателите са количествени и измерват спазването на изискванията на нормативната уредба по околна среда и предвидените мерки за намаляване или предотвратяване на евентуални отрицателни въздействия върху околната среда от строителството или експлоатацията на обекта.

Целева стойност

- Изпълнението на условията във всяко от издадените решения по ОВОС следва да бъде контролирано периодично, поне веднъж годишно.

Целевите групи

- Възложителят на инвестиционното предложение, изпълнителят на проекта и засегнатата общественост.

Таблица представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма 9 ОВОС и екологична оценка							
Продукт/услуга: Наблюдение и контрол при прилагането на плана/програмата							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	отчет 2008	закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Прогноза 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
Брой на писмени произнасяния по представена обобщена справка	Брой		100%	100%	100%	100%	100%
Брой одобрени доклади по наблюдение и контрол	Брой		100%	100%	100%	100%	100%

Кратко описание на показателите

Показателите са количествени и измерват изпълнението от страна на възложителите на техните регламентирани задължения по наблюдение и контрол при прилагането на плана/програмата.

Целева стойност

- Целта е постигане на 100 (сто) % представяне от страна на възложителите на изискващите се справки и доклади спрямо броя на издадените становища по екологична оценка.

Целевите групи

- Възложителят на плана/програмата, органът, одобряващ плана/програмата, заинтересувана общественост.

Таблица, представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма 9 ОВОС и екологична оценка							
Продукт/услуга: Публичен регистър на експерти по ОВОС и ЕО							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	за Мерна единица	отчет 2008	закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Прогноза 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
Брой издадени удостоверения за вписване в регистъра на експертите по ЕО и ОВОС	Брой		100%	100%	100%	100%	100%
Брой на изключени със заповед на министъра експерти	Брой		100%	100%	100%	100%	100%
Своевременно отразяване на настъпилите промени в регистъра	Брой	Най-малко веднъж месечно	Най-малко веднъж месечно	Най-малко веднъж месечно	Най-малко веднъж месечно	Най-малко веднъж месечно	Най-малко веднъж месечно

Кратко описание на показателите

Показател 1 – измерва количеството на предоставяната услуга.

Показател 2 - измерва контрола от страна на МОСВ и РИОСВ върху качеството на осъществяваната от експертите дейност по оценка на въздействието върху околната среда.

Показател 3 - измерват качеството на предоставяната услуга.

Целева стойност

- Показател 1 - Целта е сто процента (100 %) от удостоверенията/отказите да бъдат издадени в законовия срок.
- Показател 2 – Целта е всички експерти, за които са налице обстоятелствата за изключване от регистъра, да бъдат изключени.
- Показател 3 - Настъпилите промени в регистъра се отразяват най-малко веднъж месечно.

Целевите групи

- Показател 1 – кандидатите за вписване в регистъра на експертите, извършващи ЕО и ОВОС;
- Показатели 2 и 3 - възложителят на инвестиционното предложение, възложителят на плана или програмата, компетентните органи за вземане на решение по ОВОС и за издаване на становище по ЕО, експертите по ОВОС/ЕО.

Забележка: Предвижда се регистрационният режим да бъде отменен до края на 2009 г. (изготвен проект на ЗИД на ЗООС, в етап на външно съгласуване).

Таблица, представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	
Програма 9 ОВОС и екологична оценка	
Продукт/услуга: Публичен регистър с данни за извършване на процедурите по ОВОС	
Целева стойност	

Показатели за изпълнение	Мерна единица	отчет 2008	закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Прогноза 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
Достъпност и пълнота на информацията за процедурите по ОВОС		През 2008 г. регистърът не е достъпен в Интернет	24-часов достъп от Интернет страницата на МОСВ	24-часов достъп от Интернет страницата на МОСВ	24-часов достъп от Интернет страницата на МОСВ	24-часов достъп от Интернет страницата на МОСВ	24-часов достъп от Интернет страницата на МОСВ
Своевременно актуализиране на информацията в регистъра		През 2008 г. регистърът не е достъпен в Интернет	До 7 дни от промяна на обстоятелствата по процедурата	До 7 дни от промяна на обстоятелствата по процедурата	До 7 дни от промяна на обстоятелствата по процедурата	До 7 дни от промяна на обстоятелствата по процедурата	До 7 дни от промяна на обстоятелствата по процедурата

Кратко описание на показателите

Показатели 1 и 2 измерват качеството на предоставяната услуга.

Целева стойност

- Показател 1 – Целта е осигуряване на свободен достъп до регистъра чрез Интернет страницата на МОСВ за получаване на регламентирана информация;
- Показател 2 - Настъпилите промени в хода на процедурите по ОВОС се отразяват в срок до 7 дни.

Целевите групи

- Показатели 1 и 2 - Възложителят на инвестиционното предложение, компетентните органи за вземане на решение по ОВОС и заинтересованата общественост.

Таблица, представяща показателите за изпълнение по предоставяната услуга

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма 9 ОВОС и екологична оценка							
Продукт/услуга: Методическо подпомагане на процеса на ОВОС и екологична оценка							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		отчет 2008	закон 2009	Ревизиран бюджет 2009	Прогноза 2010	Прогноза 2011	Прогноза 2012
Брой издадени указателни писма	Брой		100%	100%	100%	100%	100%
Брой проведени семинари и работни срещи	Брой		Най-малко веднъж годишно	Най-малко веднъж годишно	Най-малко веднъж годишно	Най-малко веднъж годишно	Най-малко веднъж годишно
Брой указания и препоръки за подобряване на процедурата по ОВОС и ЕО	Брой		100%	100%	100%	100%	100%
Брой поискани и проведени	Брой		100%	100%	100%	100%	100%

МОСВ/РИОСВ консултации							
---------------------------	--	--	--	--	--	--	--

Кратко описание на показателите

Показателите са количествени и представят броя дадени писмени указания, проведени срещи и др., във връзка с разясняване процедурата по ОВОС и ЕО на различни целеви групи.

Показател 4 измерва степента на удовлетворяване на исканията за консултации от МОСВ/РИОСВ по процедурата, обхвата на ОВОС и др.

Целева стойност

- Работни срещи за обсъждане на проблемите във връзка с процедурата по ОВОС и ЕО следва да бъдат провеждани най-малко веднъж годишно. Разяснителна информация (писма, указания, препоръки и др.) следва да бъде давана във връзка с всяко изменение на нормативната уредба, засягащо двете процедури, както и при поискване от страна на заинтересувани.

Целевите групи

- Възложителят на инвестиционно предложение, възложителят на плана или програмата, компетентните органи за вземане на решение по ОВОС или за издаване на становище по ЕО и заинтересованата общественост.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията за процедурите по ОВОС/ЕО се събира и съхранява от компетентния за извършване на съответната услуга орган. От страна на РИОСВ веднъж седмично се изпращат на МОСВ данни за провеждани процедури в електронен вид. Информацията за контрола на решенията по ОВОС се предоставя от РИОСВ на МОСВ веднъж на 3 месеца. Отдел "ОВОС и ЕО" е отговорен за обобщаване на информацията от контрола на решенията по ОВОС, издадени от МОСВ, информацията за хода на процедурите по ОВОС и за експертите, извършващи екологична оценка и ОВОС.

Информация за качеството на компонентите на околната среда се събира и съхранява в ИАОС, специализираните дирекции и РИОСВ.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Изменения в нормативната уредба, засягащи етапите на инвестиционните предложения, които не отчитат изискванията се процедури по ОВОС и ЕО, могат да доведат до затруднения при прилагането им. Стартирането от страна на възложителя на процедурата по ОВОС/ЕО или преценяване на необходимостта от ОВОС/ЕО на по-късен етап от нормативно определения, ограничава правото за информираност на засегнатата общественост.

В случаите на процедури по ОВОС/екологична оценка с трансгранично въздействие липсата на двустранни/многостранни договорености със засегнати държави може да доведе до значително забавяне във времето на изпълнението на услуги.

№	Програма №8										
	"ОВОС и екологична оценка"	Отчет 2008г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Разлика к.3-к.2	Проект 2010 г.	Разлика к.5-к.3	Прогноза 2011 г.	Разлика к.7-к.5	Прогноза 2012 г.	Разлика к.9-к.7
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Общо ведомствени разходи:	746 361	686 300	680 180	-6 120	1 297 720	617 540	1 296 709	-1 011	1 295 718	-991
	Персонал	549 091	550 197	550 197	0	574 737	24 540	573 726	-1 011	572 735	-991
	Издръжка	197 270	136 103	129 983	-6 120	722 983	593 000	722 983	0	722 983	0
	Капиталови разходи	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	<i>Администрирани разходни параграфи</i>										
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондови е сметки	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ФЕСОС+КПОС+Нац. Съфинансиране	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Национален доверителен екофонд	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Отстраняване на минали екологични щети, в т.ч. заем ЕПСАЛ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия за общини	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	746 361	686 300	680 180	-6 120	1 297 720	617 540	1 296 709	-1 011	1 295 718	-991
	Общо разходи (I.+II.+III.):	746 361	686 300	680 180	-6 120	1 297 720	617 540	1 296 709	-1 011	1 295 718	-991
	Численост на щатния персонал	42	56	56	0	53	-3	53	0	53	0
	Численост на извънщатния персонал	0	1	1	0	2	1	2	0	2	0

Описание на администрираните параграфи по програмата, вкл. проектите:
По програмата няма администрирани разходи.

Програма 9: “Комплексни разрешителни и защита от шум в околната среда”

Цели на програмата

Чрез програмата се постига:

Цел 1: Съответствие на работа на инсталациите в предприятията, подлежащи на комплексни разрешителни (КР), с най-добрите налични техники (НДНТ).

В съответствие със Закона за опазване на околната среда (ЗООС) издаването на комплексни разрешителни е задължително за изграждането и експлоатацията на нови и експлоатацията на действащи промишлени инсталации и съоръжения в обхвата на Приложение 4 на Закона (съответстващо по обхват на Анекс I на Директивата за КПКЗ);

Цел 2: Ограничаване на вредното въздействие на шума в населените места от инсталации и съоръжения на промишлеността.

Във връзка с изискванията на чл. 12 от Закона за защита от шума в околната среда министърът на околната среда и водите:

организира извършването на измерването, оценката, управлението и контрола на шума, излъчван от промишлени източници;

съгласувано с министъра на здравеопазването организира предоставянето на информация и докладването по отношение на шума в околната среда пред международни организации в съответствие с международни договори, по които Република България е страна

Организационни структури, участващи в програмата и отговорност за изпълнение на целите

Министърът на околната среда и водите или упълномощено от него лице е компетентен орган за издаването, преразглеждането, актуализацията и изменението на комплексните разрешителни за инсталации и съоръжения в обхвата на Приложение 4 на ЗООС.

РИОСВ са компетентен орган за издаването, преразглеждането, актуализацията и изменението на комплексни разрешителни по чл. 117, ал. 3 от ЗООС.

Министърът на околната среда и водите, директорите на РИОСВ или упълномощени от тях длъжностни лица осъществяват превантивен, текущ и последващ контрол върху инсталациите и съоръженията от промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда.

По-специално, във връзка с изискванията на чл. 12 от Закона за защита от шума в околната среда министърът на околната среда и водите:

- организира извършването на измерването, оценката, управлението и контрола на шума, излъчван от промишлени източници;
- съгласувано с министъра на здравеопазването организира предоставянето на информация и докладването по отношение на шума в околната среда пред международни организации в съответствие с международни договори, по които Република България е страна.

По комплексните разрешителни отговарят следните структури в системата на МОСВ:

Отдел “Предотвратяване на промишленото замърсяване” към дирекция “Превантивна дейност” в МОСВ, който изпълнява следните дейности:

- Въвеждане на изискванията на законодателството на Европейския съюз в областта на КПКЗ и защитата от шум в околната среда в българското законодателство;
- Поддръжка на информация за най-добрите налични техники (НДНТ);
- Методическо подпомагане на ИАОС и РИОСВ;
- Поддържа регистър с данните от издаването, преразглеждането, актуализацията и изменението на КР.
- Съгласуване на годишните графици за провеждане на контролни измервания на показателите за шума, излъчван от промишлени източници;

Отдел “Разрешителни” към ИАОС има следните отговорности:

- Предлага на министъра да издаде/неиздаде КР, съгласно чл. 16, ал. 1 и 2 и чл.11, ал.4 от ПМС № 62/21.03.2003 г., изм. и доп., ДВ, бр.105/29.12.2005г., попр., бр.4/13.01.2006г.;
- Създава и поддържа публичен регистър по чл. 130 на ЗООС и изпраща данни от регистъра в Европейския регистър на емисиите на вредни вещества;
- Създава и поддържа база данни за емисионните норми за различните промишлени дейности, за които се издават комплексни разрешителни, съгласно чл. 16, ал. 1 и 2 към Директива 96/61 ЕС (IPPC);
- Преразглежда и актуализира КР, съвместно с МОСВ, РИОСВ и БД;
- Попълва данни за стартиралите процедури за издаване/изменение/актуализиране на комплексни разрешителни в публичния регистър по чл. 129 на ЗООС.

РИОСВ имат следните отговорности за издаване на комплексните разрешителни:

- Издават, преразглеждат, актуализират и изменят КР по чл. 117, ал. 3 от ЗООС;
- Попълват данни за стартиралите процедури за издаване/перазглеждане/изменение/актуализиране на комплексни разрешителни в публичния регистър по чл. 129 на ЗООС.
- Контролират изпълнението на условията в издадените КР;
- Подпомагат ИАОС при оценката на заявлението за издаване на КР и изготвянето на проект на КР.

БД за управление на водите подпомагат ИАОС/РИОСВ при оценката на заявлението за издаване на КР и изготвянето на проект на КР и при необходимост извършват контрол на изпълнението на условията в издадените КР съвместно с РИОСВ.

РИОСВ имат следните отговорности по контрола на промишлени източници на шум:

- Изготвяне на график за провеждане на контролни измервания на нивата на шум от РИОСВ, съгласувано с МОСВ и ИАОС;
- Извършват контролни проверки;
- Издават предписания за привеждане в съответствие с нормативните изисквания;
- Контролират изпълнението на издадените предписания;

Регионалните лаборатории към ИАОС имат следните отговорности:

- Извършват контролни измервания на нивата на шум от промишлени източници;

Целева група към която са насочени предоставените по програмата продукти/услуги

Целевите групи, към които са насочени показателите са:

Операторите на действащите инсталации, попадащи в графика за подаване на заявления през определените периоди за всяка календарна година;

Инвеститорите/операторите на нови, предстоящи за изграждане и въвеждане в експлоатация, инсталации;

Собственици и ползватели на промишлени източници на шум.

Предоставяни продукти/услуги по програмата

- Разработване на политиката по издаването на КР и на защитата от шума в околната среда.
- Издаване на комплексни разрешителни.
- Методическо подпомагане в издаването на комплексни разрешителни и на защитата от шума, излъчван от промишлени източници.
- Контрол върху изпълнението на условията в издадените комплексни разрешителни.
- Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда.

Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата

1. Разработване на политиката по издаването на КР и на защитата от шума в околната среда

Дейности за предоставяне на услугата

- Разработване, изменение и допълнение на нормативни актове;
- Координиране на процедурата по съгласуване на проектите на нормативните актове, във връзка с приемането им;
- Изготвяне на позиции, информации, доклади и други документи за работните органи към Европейската комисия и Съвета по европейското екологично законодателство в областта на издаването на КР и на защитата от шума в околната среда;
- Разработване на документи, свързани с прилагането на нормативните актове и докладването към Европейската комисия.
- Участие в експертния съвет на МЗ за одобряване на стратегическите шумови карти и планове за действие.

2. Издаване на комплексни разрешителни

Дейности за предоставяне на услугата

- Разглеждане и проверка на обхвата, съдържанието и срока на постъпилите заявления за издаване на КР;
- Изготвяне на предложение да не издаде на комплексно разрешително въз основа на чл. 11, ал. 4 от Наредбата;
- Изготвяне на проекти на разрешителни за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (КР) на основание ЗООС, Глава 7, включително;
- Провеждане на консултации със заинтересованите страни, касаещи проектите на КР, съгласно чл. 15, ал. 7 от Наредбата;
- Оценка на постъпили уведомления за промени в работата на инсталацията;

- Преразглеждане на КР;
- Изменение/актуализиране на издадените КР;
- Изграждане на база данни за управление на информацията с цел докладване пред ЕАОС и изготвяне на доклад до ЕАОС по Европейски регистър на замърсителите, съгласно чл. 130 от ЗООС;
- Поддържане и актуализиране на информационна система за документите с насоки за най-добри налични техники.

3. Методическо подпомагане в издаването на комплексни разрешителни и на защитата от шума, излъчван от промишлени източници

Дейности за предоставяне на услугата

Издаване и/или актуализиране на методики;

- Обучение по издаването на комплексни разрешителни;
- Обучение по отношение контрола на промишлени източници на шум;
- Провеждане на предварителни консултации с операторите, на които предстои подаване на заявление за издаване на КР;
- Провеждане на консултации с операторите (собствениците или ползвателите) на всички етапи на издаването и контрола на комплексните разрешителни, в т.ч. и на защитата от шума, излъчван от промишлени източници;
- Поддържане на база данни с издадените методики;

4. Контрол върху изпълнението на условията в издадените комплексни разрешителни

Дейности за предоставяне на услугата

- Дейностите, свързани с контрола по изпълнението на условията в издадените КР се извършват основно от РИОСВ. БД за управлението на водите имат контролни функции върху изпълнението на съдържащите се в издадените КР условия и при необходимост извършват проверки съвместно с РИОСВ.

5. Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда.

Дейности за предоставяне на услугата

- Инвентаризация на действащите промишлени източници на шум;
- Изготвяне на годишен график за провеждане на проверки, включително на контролни измервания на нивата на шум от РИОСВ, съгласувано с МОСВ и ИАОС;
- Провеждане на контролни измервания на нивата на шум, съгласно графика;
- Анализ на резултатите от проведените измервания за съответствие с нормативните изисквания;
- Издаване на предписания за привеждане в съответствие с нормативните изисквания;
- Контрол върху изпълнението на предписанията;
- Изготвяне на годишен отчет от РИОСВ за контролната дейност по отношение на шума, излъчван от промишлени източници;

Целеви стойности по показателите за изпълнение

1. Разработване на политиката по издаването на КР и на защитата от шума в околната среда.

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ
--

Програма № 9 Комплексни разрешителни и защита от шума в околната среда							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1. Актуалност на нормативната уредба - брой на разработени и приети нормативни актове или изменения и допълнения спрямо съответния брой нови или изменени нормативни актове на Европейската общност.	%	2 бр. (ЗИД на ЗООС)	100%	100%	100%	100%	100%
2 Брой подготвени позиции, информации, доклади и други документи за работните органи към Европейската комисия и Съвета по европейското екологично законодателство в областта на политиката по издаването на КР и на защитата от шума в околната среда спрямо изисканите от ЕК	%	10 бр. позиции, 2 бр. издадени заповеди 1бр. подготвена заповед (предстои подписването и)	100%	100%	100%	100%	100%

Кратко описание на показателите

Показатели са количествени и измерват степента на изпълнение на заложените цели в националните стратегии, международни споразумения и прилагащи програми.

Целева стойност - целта е чрез разработването на нормативните актове и документите по прилагането им да бъдат изпълнени целите, заложиени в политиката по издаването на КР и на защитата от шума в околната среда

2. Издаване на комплексни разрешителни

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	
Програма № 9 Комплексни разрешителни и защита от шума в околната среда	
	Целева стойност

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1. Спазване на нормативния срок за издаване на КР - брой издадени решения по КР (за издаване/неиздаване) спрямо брой внесени заявления от операторите	%	Издадени 138 бр. решения / внесени 36 бр. заявления; 7 преразгледани КР; 10 актуализирани КР	100%	100%	100%	100%	100%
2. Брой отменени актове по КР (решения за издаване/неиздаване, изменение, актуализация) спрямо броя на обжалваните	%	Нов показател	Нов показател	0%	0%	0%	0%

Кратко описание на показателите

Целева стойност:

Показател 1 – целта е да се спазва нормативния срок за издаване на КР за всички подадени заявления през отчетния период.

Показател 2 – показателя е качествена. Целта е да няма отменени актове по КР спрямо броя на обжалванията за отчетния период

3. Методическо подпомагане в издаването на комплексни разрешителни и на защитата от шума, излъчван от промишлени източници

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 9 Комплексни разрешителни и защита от шума в околната среда							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1. Брой обучени	%	52 бр. обучени	100%	100%	100%	100%	100%
2. Брой проведени консултации	%	12 в МОСВ (без участия в консултациите на ИАОС); 2 консултации, дадени в РИОСВ	100%	100%	100%	100%	100%

Показателят за изпълнение е количествен, отчитащ степента на методическо осигуряване на процеса на издаване на КР и защитата от шум в околната среда.

Целева стойност - броят на проведените консултации и обученията да е в съответствие с възникналата практическа необходимост.

4. Контрол върху изпълнението на условията в издадените комплексни разрешителни

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 9 Комплексни разрешителни и защита от шума в околната среда							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1. Брой инсталации, подлежащи на издаване на КР и работещи без издадено КР.	Бр.	Нов показател	Нов показател	0	0	0	0
2 Брой изпълнени предписания спрямо броя дадени предписания	%	299/308	100%	100%	100%	100%	100%

Кратко описание на показателите за изпълнение

Показатели 1 и 2 измерват изпълнението на целите на програмата.

Целевата стойност за показател 1 – целта е всички инсталации, подлежащи на издаване на КР да работят с издадено разрешително.

Целевата стойност за показател 2 зависи от годишните планове за проверки в отделните РИОСВ. Целта е броят на дадените предписания да бъде равен на броя на изпълнените такива.

5. Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда.

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 9 Комплексни разрешителни и защита от шума в околната среда							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1. Брой промишлени източници, отговарящи на нормативните изисквания спрямо общия брой подлежащи на контрол през годината	%	181		100%	100%	100%	100%
2. Брой изпълнени предписания спрямо броя дадени предписания	%	48/80		100%	100%	100%	100%

Кратко описание на показателите за изпълнение

За показател 1 целта е сто процента (100%) от промишлените източници, подлежащи на контрол през годината да отговарят на нормативните изисквания.

За показател 2 – броя изпълнени предписания да е равен на броя дадени предписания.

Изпълнението на целевите стойности ще се оценява чрез преглед на годишните отчети на РИОСВ и ИАОС, в които се посочва броя на извършените контролни проверки и измервания.

Информация за наличността и качеството на данните

Източниците на информацията за показателите по програма № 9, са както следва:

по т. 1 – Информацията се обработва и съхранява в МОСВ, Дирекция “Превантивна дейност”, отдел “Предотвратяване на промишленото замърсяване”.

по т. 2 и т.3 - Информацията се получава от ИАОС. Информацията относно подготвените методики, заповеди и проведени семинари се съхранява в МОСВ, отдел “ППЗ”.

по т. 4 - Информацията се получава от РИОСВ, събира се и се обработва в МОСВ и неговите структурни звена.

по т. 5 - Информацията се съдържа в годишните отчети на РИОСВ и ИАОС, в които се посочва броя на извършените контролни проверки и измервания.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Основен проблем са кратките срокове за привеждане в съответствие на по-голямата част от действащите инсталации. Поради реструктурирането на икономиката съществуват инсталации, които реално се натоварват много по-малко от проектния си капацитет. Други инсталации изобщо не се експлоатират, въпреки че реално съществуват. Прилаганите технологии в много инсталации са остарели, а технологичното оборудване е амортизирано. Комбинацията от горепосочените обстоятелства предполага значително финансово натоварване на операторите на инсталации за постигане на съответствие с изискванията на нормативната уредба. Фактор за изпълнението биха били бъдещи промени в нормативната уредба.

№	Програма №9										
	"Комплексни разрешителни и защита от шум в околната среда "	Отчет 2008г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Разлика к.3-к.2	Проект 2010 г.	Разлика к.5-к.3	Прогноза 2011 г.	Разлика к.7-к.5	Прогноза 2012 г.	Разлика к.9-к.7
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Общо ведомствени разходи:	933 913	803 000	798 527	-4 473	888 062	89 535	886 902	-1 160	885 765	-1 137
	Персонал	541 769	634 000	634 000	0	600 536	-33 464	599 376	-1 160	598 239	-1 137
	Издръжка	167 194	169 000	164 527	-4 473	287 526	122 999	287 526	0	287 526	0
	Капиталови разходи	224 950	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Администрирани разходни параграфи										
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондови е сметки	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ФЕСОС+КПОС+Нац. Съфинансиране	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Национален доверителен екофонд	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Отстраняване на минали екологични щети, в т.ч. заем ЕПСАЛ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия за общини	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	933 913	803 000	798 527	-4 473	888 062	89 535	886 902	-1 160	885 765	-1 137
	Общо разходи (I.+II.+III.):	933 913	803 000	798 527	-4 473	888 062	89 535	886 902	-1 160	885 765	-1 137
	Численост на щатния персонал	41	58	58	0	55	-3	55	0	55	0
	Численост на извънщатния персонал	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Описание на администрираните параграфи по програмата, вкл. проектите:
По програмата няма администрирани разходи.

Програма 10 : “Схеми за подобряване на резултатите в опазване на околната среда”

Цели на програмата

Организациите могат да поемат доброволни ангажименти по отношение на опазване на околната среда чрез **Схемата на Общността за управление по околна среда и одитиране**, съгласно *Регламент (ЕО) 761/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2001 г. за допускане на доброволно участие за организации в Схема на Общността по управление по околна среда и одитиране (СОУОСО) – EMAS* и **Схемата на Общността за присъждане на знака за екомаркировка** съгласно *Регламент (ЕО) № 1980/2000 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юли 2000 г. относно ревизираната схема на Общността за присъждане на знака за екомаркировка*.

Схемата за управление по околна среда и одитиране – EMAS поставя изисквания към управлението на дейностите в една организация, с което се цели постигането непрекъснато подобряване на резултатите на участващите в схемата организации по отношение на опазването на околната среда и осигуряване на съответната информация на обществеността и на други заинтересовани страни.

Схемата за екомаркировка на Общността цели насърчаване на разработването, производството, разпространението и употребата на продукти, които имат потенциал да намалят вредното въздействие върху околната среда в сравнение с други продукти от същата група.

Организационни структури, участващи в програмата и отговорност за изпълнение на целите

Министърът на околната среда и водите е компетентен орган по прилагането на двата Регламентата.

Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" акредитира, води публичен регистър и осъществява надзор за оценка на съответствието на дейността на проверяващите лица по околна среда, които удостоверяват съответствието на кандидатстващите организации с изискванията на Регламентата относно Схемата за управление по околна среда и одитиране – EMAS.

При подаване на заявление за регистрация по Схемата EMAS се изисква положително становище за съответствие с изискванията на нормативната уредба по околна среда от съответната РИОСВ.

Съответните органи по чл. 148, ал. 3 от ЗООС - директорите на РИОСВ, директорите на басейновите дирекции, директорите на националните паркове, областните управители и от кметовете на общините или от упълномощени от тях длъжностни лица, осъществяващи контрол на регионално равнище на площадката/площадките на регистрирана по СОУОСО организация, информират компетентния орган за всяко констатирано нарушение на нормативната уредба по околна среда или неизпълнение на условия в решения/разрешителни по околна среда.

Целева група към която са насочени предоставените по програмата продукти/услуги

Целева група за прилагането на Схемата EMAS са изключително широк кръг от организации (вкл. обществени организации и местни власти).

За присъждане на знака за екомаркировка могат да кандидатстват организации, предоставящи продукт, стока или услуга, за които има определени критерии за присъждане на знака за екомаркировка съгласно Решения на ЕК. Към момента има 22 продуктови групи и се очаква броят им значително да се увеличи през следващите години.

Предоставяни продукти/услуги по програмата

- Разработване на политиката по "Схеми за подобряване на резултатите в опазване на околната среда" (СПРООС);
- Регистриране на организации по Схемата за управление по околна среда и одитиране – EMAS;
- Присъждане на знак за екомаркировка на продукт по Схемата за екомаркировка;
- Подготовка на български стандарти в областта на опазване на околната среда.

Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата

1. Разработване на политиката по "Схеми за подобряване на резултатите в опазване на околната среда" (СПРООС)

Дейности за предоставяне на услугата

- Разработване, изменение и допълнение на нормативни актове;
- Изготвяне на позиции, информации, доклади и други документи за работните органи към Европейската комисия и Съвета по европейското екологично законодателство в областта на СПРООС;
- Дейности относно популяризиране на Схемите за подобряване на резултатите в опазване на околната среда;
- Разработване и прилагане на правила, процедури и указания, свързани с дейността по схемата.

2. Регистриране на организации по Схемата за управление по околна среда и одитиране – EMAS

Дейности за предоставяне на услугата

- Оценка за съответствие с изискванията за регистрация на кандидатстващите организации;
- Регистриране/отказ за регистриране на кандидатствалата организация;
- Поддържане на регистър на регистрираните от МОСВ организации;
- Докладване до Европейската комисия относно регистрираните организации по Схемата за управление по околна среда и одитиране – EMAS.

3. Присъждане на знак за екомаркировка на продукт по Схемата за екомаркировка

Дейности за предоставяне на услугата

- Преглед на постъпилите молби за присъждане на знака за екомаркировка;

- Сключване на договор за ползване на знака за екомаркировка за продуктите, съответстващи на специфичните критерии за екомаркировка;
- Поддържане на база –данни за на продуктите с присъден от МОСВ знак за екомаркировка;
- Ежемесечно докладване до Европейската комисия относно броя на продуктите с присъден от МОСВ знак за екомаркировка.

4. Подготовка на български стандарти в областта на опазване на околната среда

Дейности за предоставяне на услугата

- Участие в подготовка на български стандарти, въвеждащи европейски и международни стандарти;
- Участие в подготовка на международни стандарти в областта на управлението по околна среда.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

1. Разработване на политиката по "Схеми за подобряване на резултатите в опазване на околната среда" (СПРООС)

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 10 "Схеми за подобряване на резултатите в опазване на околната среда"							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизира н бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноз а 2011 г.	Прогноз а 2012 г.
Брой на разработени и приети нормативни актове или изменения и допълнения спрямо съответните такива на ЕС	Брой	100% 2 бр. Пакет документи, съдържащи образци за кандидатстване по Схемата за екомаркировка и Схемата за управление по околна среда и одитиране.	100%	100%	100%	100%	100%
Подготвени позиции, информации, доклади и други документи за работните органи към Европейската комисия и Съвета по европейското екологично законодателство в областта на СПРООС спрямо изисканите от ЕК	Брой	8 бр	100%	100%	100%	100%	100%
Участия и проведени мероприятия	Брой	По Схемата за екомаркировка	100%	Броят да е поне	Броят да е поне	Броят да е поне	Броят да е поне

популяризиране на СПРООС		са проведени 3 семинара и едно участие в международен семинар и са публикувани информационни брошури. По схемата EMAS разработена и пусната в действие специална интернет-страница.		колкото предходната година	колкото предходната година	колкото предходната година	колкото предходната година
--------------------------	--	---	--	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------

Показател 1 и 2: Количествени показатели, отразяващи ефективността на цялостната нормативна дейност по прилагането на схемата за управление по околна среда и одитиране – EMAS и схемата за екомаркировка на Общността.

Показател 3: Количествен показател, отразяващ дейността по популяризиране на схемата за управление по околна среда и одитиране – EMAS и схемата за екомаркировка на Общността.

2. Регистриране на организации по Схемата за управление по околна среда и одитиране – EMAS

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 10 Схеми за подобряване на резултатите в опазване на околна среда							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
Подадени заявления за регистрация през отчетния период	Брой	0	Броят да е по-голям от предходната година	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.
Регистрирани организации през отчетния период	Брой	0	Броят да е по-голям от предходната година	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.
Подновени регистрации през отчетния	Брой	0	Броят да е по-голям от предходната	Няма определена	Няма определена	Няма определена	Няма определена

период			година	целева стойност. Търси се растеж по годините.	целева стойност. Търси се растеж по годините.	целева стойност. Търси се растеж по годините.	целева стойност. Търси се растеж по годините.
--------	--	--	--------	--	--	--	--

Показатели 1 и 2: Количествени показатели, отразяващи степента на подготвеност на организациите за участие в схемата на Общността за управление по околна среда и одитиране – EMAS;

Показател 3: Количествен показател, с който се измерва степента на прилагане на схемата EMAS в организациите.

3. Присъждане на знак за екомаркировка на продукт по Схемата за екомаркировка

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 10 Схеми за подобряване на резултатите в опазване на околна среда							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
Подадени молби за присъждане на знака за екомаркировка на Общността	Брой	0	Броят да е по-голям от предходната година	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.
Сключени договори за ползване на знака за екомаркировка през отчетния период.	Брой	0	Броят да е по-голям от предходната година	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.	Няма определена целева стойност. Търси се растеж по годините.

Показатели 1 и 2: Количествени показатели, отразяващи готовността на организациите за участие в схемата за екомаркировка на Общността.

4. Подготовка на български стандарти в областта на опазване на околната среда

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 10 Схеми за подобряване на резултатите в опазване на околна среда							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.

Общ брой нови български стандарти, въвеждащи европейски и международни стандарти	Брой							
Процент въведени европейски стандарти (и по компоненти на околната среда)	Брой							

Показател 1: Количествен показател, отразяващ ефекта от дейността в областта на стандартизацията

Показател 2: Количествен показател, многогодишен, показващ степента на синхронизация на българските стандарти с европейските

Информация за наличността и качеството на данните

Данните за осъществяваната дейност по Схемата за управление по околна среда и одитиране – EMAS и по Схемата за екомаркировка се събират в Министерството на околната среда и водите, дирекция «Превантивна дейност», отдел «Предотвратяване на промишленото замърсяване».

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Основните фактори са свързани с икономическото състояние на производителите и покупателната способност на населението. Въвеждането на система за управление по околната среда изисква допълнителни ресурси, както и активна държавна политика по насърчаване на въвеждането им. Отчитането на аспектите на околната среда при производството на продуктите обикновено води до оскъпяването им и ограничената покупателна способност прави трудно приложим този пазарно ориентиран инструмент за опазване на околната среда.

№	Програма №10										
	"Схеми за подобряване на резултатите в опазване на околната среда "	Отчет 2008г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Разлика к.3-к.2	Проект 2010 г.	Разлика к.5-к.3	Прогноза 2011 г.	Разлика к.7-к.5	Прогноза 2012 г.	Разлика к.9-к.7
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Общо ведомствени разходи:	72 926	49 000	49 000	0	25 963	-23 037	25 944	-19	25 926	-18
	Персонал	43 046	34 000	34 000	0	10 633	-23 367	10 614	-19	10 596	-18
	Издръжка	29 880	15 000	15 000	0	15 330	330	15 330	0	15 330	0
	Капиталови разходи	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	<i>Администрирани разходни параграфи</i>										
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондови е сметки	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ФЕСОС+КПОС+Нац. Съфинансиране	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Национален доверителен екофонд	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Отстраняване на минали екологични щети, в т.ч. заем ЕПСАЛ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия за общини	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	72 926	49 000	49 000	0	25 963	-23 037	25 944	-19	25 926	-18
	Общо разходи (I.+II.+III.):	72 926	49 000	49 000	0	25 963	-23 037	25 944	-19	25 926	-18
	Численост на щатния персонал	3	3	3	0	1	-2	1	0	1	0
	Численост на извънщатния персонал	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Описание на администрираните параграфи по програмата, вкл. проектите:
По програмата няма администрирани разходи.

Програма 11 : “Екологична отговорност”

Цели на програмата

Целта на програмата е предотвратяване и отстраняване на екологични щети на принципа “замърсителят плаща” и на принципа на устойчиво развитие.

Прилагане на превантивни и оздравителни мерки и финансово-икономическа организация за осигуряване на дейностите, свързани с предотвратяване и отстраняване на екологичните щети.

Организационни структури, участващи в програмата и отговорност за изпълнение на целите

Организационни структури

МОСВ, Дирекция “Превантивна дейност” ръководи цялостния процес като водещо ведомство и гарантира ефективната координация между всички партньори.

Изпълнението на програмата се извършва от служители в сектор „Екологична отговорност”, към отдел „Предотвратяване на промишленото замърсяване” на дирекция „Превантивна дейност” на МОСВ.

Междуведомственият експертен екологичен съвет (МЕЕС) – специализиран състав на Висшия експертен екологичен съвет при МОСВ, одобрява заданията, графика и проектосметната документация за обектите от Програмата за отстраняване на екологични щети, настъпили до момента на приватизация.

РИОСВ извършват текущ контрол по изпълнението и изготвят на всеки 6 месеца становища по докладите на изпълнителите на програми за отстраняване на минали екологични щети за хода на изпълнението, както на Програмите по отстраняване на минали екологични щети (на предприятията, попадащи на територията им), така и по хода на изпълнение на Програмата за привеждане в съответствие на приватизирания обект с нормативната уредба по околна среда (за която отговорност носи новият собственик).

Отговорност за изпълнението на целите

Компетентни органи са:

1. министърът на околната среда и водите;
2. директорите на Регионалните инспекции по околната среда и водите (РИОСВ);
3. директорите на Басейнови дирекции;
4. директорите на Национални паркове;

За осъществяване на функциите си компетентните органи взаимодействат още с Областните управители и чрез тях с общинските администрации, Министерство на здравеопазването, РИОКОЗ, МВНР (в случаи на трансгранична заплаха), органи на изпълнителната власт, които издават разрешителни, разрешения, удостоверения за регистрация и лицензи за извършване на дейности по Приложение №1 на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЩ).

ИАОС подпомага изпълнението на задълженията по ЗОПОЕЩ като предоставя информация във връзка с поддържането на бази данни за състоянието на околната среда по компоненти.

Целева група към която са насочени предоставените по програмата продукти/услуги

- Операторите, осъществяващи стопански дейности по Приложение №1 на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и засегнатата общественост;
- Засегнатото население в районите, където се отстраняват минали екологични щети;
- Представителите на бизнеса, участващи в приватизацията.
- Други заинтересовани физически и юридически лица.

Предоставяни продукти/услуги по програмата

- Разработване на политиката по екологична отговорност.
- Определяне на превантивни и оздравителни мерки при възникване на непосредствена заплаха или щета върху околната среда
- Прилагане на превантивни и оздравителни мерки при възникнала на непосредствена заплаха или щета върху околната среда.
- Контрол на изпълнение на задълженията по прилагане на постановените мерки и върху дейността на операторите
- Публичен регистър на операторите, които извършват дейностите по Приложение № 1 от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети.
- Поддържане на национални бази данни за състояние на защитените видове и природните местообитания; за екологичното, химичното и/или количествено състояние, и/или екологичен потенциал на водните тела; за състоянието на почвите - Поддържат се от ИАОС.
- Методическо ръководство.
- Приемане на решения за одобрение на проекти и контрол на изпълнението на дейностите по одобрените проекти от програмите за отстраняване на минали екологични щети

Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата

1. Разработване на политиката по екологична отговорност

Дейности за предоставяне на услугата

С услугата се осигурява изпълнение на ангажменти на Република България към ЕС като държава-членка по транспониране на законодателството на ЕС и по-специално Директива 2004/35/ЕС и се установява обща рамка за екологичната отговорност за предотвратяване и отстраняване на екологични щети, в т.ч. административноправни, гражданскоправни и процесуални аспекти като вид отговорност, както и финансов механизъм за осигуряване на отговорността на операторите при причиняване на екологични щети.

- Разработване, изменение и допълнение на нормативни актове;
- Координиране на процедурата по съгласуване на проектите на нормативните актове, във връзка с приемането им;
- Изготвяне на позиции, информации, доклади и други документи за работните органи към Европейската комисия и Съвета по европейското екологично законодателство в областта на предотвратяване и отстраняване на екологични щети

2. Определяне на превантивни и оздравителни мерки при възникване на непосредствена заплаха или щета върху околната среда

Дейности за предоставяне на услугата

Извършва се от РИОСВ, БД и ДНП, а в случаите, когато щетата/заплахата от щета е на територията на повече от една РИОСВ и когато е засегнат повече от един природен ресурс – от МОСВ.

- Извършване на проверки за установяване на оператора и констатиране на непосредствената заплаха или настъпилите екологични щети и издаване на предписания;
- Разглеждане на искания на представители на обществеността за предприемане на превантивни и оздравителни мерки;
- Провеждане на консултации с обществеността и операторите при определяне на оздравителни мерки;
- Издаване на заповеди за прилагане на превантивни и оздравителни мерки.

3. Прилагане на превантивни и оздравителни мерки при възникнала на непосредствена заплаха или щета върху околната среда.

Дейности за предоставяне на услугата

- Извършване на проверки за установяване на оператора и констатиране на непосредствената заплаха или настъпилите екологични щети;
- Разглеждане на искания на представители на обществеността за предприемане на превантивни и оздравителни мерки;
- Провеждане на консултации с обществеността и операторите при определяне на оздравителни мерки;
- Издаване на заповеди за прилагане на превантивни и оздравителни мерки;
- Участие в провежданите от областните управители процедури по ЗОП за избор на изпълнител на мерките;
- Провеждане на процедура за възстановяване на изразходваните от бюджета средства за превантивни и оздравителни мерки.

4. Контрол на изпълнение на задълженията по прилагане на постановените мерки и върху дейността на операторите

Дейности за предоставяне на услугата

Извършва се от министъра на околната среда и водите или оправомощени от него длъжностни лица (Директорите на РИОСВ, Директорите на Басейнови дирекции, Директорите на Национални паркове).

- Извършване на проверки на място и по документи, наблюдения и измервания;
- Съставяне на констативни протоколи и даване на предписания;
- Налагане на принудителни административни мерки и на административни наказания.

5. Публичен регистър на операторите, които извършват дейностите по Приложение№ 1 от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети.

Дейности за предоставяне на услугата

- Вписване в публичния регистър на операторите, които извършват дейности по Приложение №1 от ЗОПОЕЩ. За предоставянето на услугата в МОСВ постъпват заявления с информация за вписване в регистъра, прави се преглед за съответствието ѝ с изискванията на Наредбата за публичния регистър на операторите, които извършват дейностите по приложение №1 към чл. 3, т. 1 от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (обн. ДВ, бр. 109/2008г.), и се вписват в регистъра при условие, че подадената информация съответства на изискванията. При установени непълноти се изисква от вносителя допълнение към информацията.
- Поддържане и актуализиране на публичния регистър. В публичния регистър се прави вписване на първоначално подадената информация, както и актуализиране на вече вписаната в регистъра информация при подаване на последваща информация, в случаи на промени в подадените данни. Съхраняват се досиета с внесената за вписване в регистъра информация, както и се предоставя информация от регистъра на заинтересованите лица.

6. Поддържане на национални бази данни за състояние на защитените видове и природните местообитания; за екологичното, химичното и/или количествено състояние, и/или екологичен потенциал на водните тела; за състоянието на почвите

Поддържат се от ИАОС.

7. Методическо ръководство.

Дейности за предоставяне на услугата

Извършва се от МОСВ.

- Издаване на указателни писма.
- Провеждане на семинари и работни срещи.
- Анализ на прилагането и даване на указания и препоръки за подобряване на процедурата по определяне на превантивни и оздравителни мерки.

8. Приемане на решения за одобрение на проекти и контрол на изпълнението на дейностите по одобрените проекти от програмите за отстраняване на минали екологични щети

Дейности за предоставяне на услугата

- Преглед на документация;
- Изготвяне на становища;
- Взимане на решение;
- Посещение на обектите по програмите;
- Изготвяне на доклади;
- Вземане на решения в резултат на посещения.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

1. Разработване на политиката по екологична отговорност

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ
Програма 11 “Екологична отговорност”

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1. Актуалност на нормативната уредба – брой разработени и приети нормативни актове или изменения и допълнения спрямо съответния брой нови или изменени нормативни актове на Европейската общност.	%	100% (4 бр. (1 закон, 2 наредби, 1 бр. ЗИД на ЗООС)	100%	100%	100%	100%	100%
2 Брой подготвени позиции, информации, доклади и други документи за работните органи към Европейската комисия и Съвета по европейско екологично законодателство в областта на политиката по предотвратяване и отстраняване на екологични щети спрямо изисканите от Европейската общност.	%	100% (1бр. въпросник)	100%	100% (1бр. въпросник)	100%	100%	100%

Кратко описание на показателите

Показателите измерват количеството на предоставяната услуга.

Целева стойност

- Показател 1 - Целта е сто процента (100 %) от актовете да бъдат подготвяни в предварително поставените срокове.
- Показател 2 - Целта е сто процента (100 %) от исканите позиции, информации, доклади и други документи да бъдат подготвяни в поставените срокове.

2. Определяне на превантивни и оздравителни мерки при възникване на непосредствена заплаха или щета върху околната среда**ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ**

Програма 11 "Екологична отговорност"

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1. Брой издадени заповеди за прилагане на превантивни/оздравителни мерки спрямо броя подадени информации от оператори/заявления от заинтересувани лица за предприемане на действия от компетентния орган;	%		100%	100%	100%	100%	100%
2. Брой отменени заповеди за прилагане на превантивни/оздравителни мерки спрямо броя на обжалваните;	%		100%	100%	100%	100%	100%

Кратко описание на показателите

Показателите са количествени и измерват степента на изпълнение на заложените цели.

Целева стойност

Показател 1 - Целта е в 100 % от случаите да бъдат издадени заповеди за прилагане на превантивни или оздравителни мерки, вкл. да бъдат извършени необходимите проверки, да бъдат разгледани всички постъпили искания за предприемане на мерки, да бъдат проведени всички необходими консултации.

Показател 2 - Целта е да няма отменени актове, спрямо обжалванията през отчетния период.

3. Прилагане на превантивни и оздравителни мерки при възникнала на непосредствена заплаха или щета върху околната среда.

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма 11 "Екологична отговорност"							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1. Брой изпълнени заповеди за прилагане на превантивни/оздравителни мерки спрямо броя на издадените;	%		100%	100%	100%	100%	100%
2. Възстановени средства.	%		100%	100%	100%	100%	100%

Кратко описание на показателите

Показателите измерват количеството на предоставяната услуга.

Целева стойност

Показател 1 - Целта е в 100 % от случаите да бъдат изпълнени издадените заповеди за прилагане на превантивни или оздравителни мерки.

Показател 2 - Целевата стойност за процента възстановени средства е 100 %.

4. Контрол на изпълнение на задълженията по прилагане на постановените мерки и върху дейността на операторите

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	
Програма 11 "Екологична отговорност"	
	Целева стойност

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1.Брой изпълнени предписания спрямо дадени предписания от компетентния орган;	%		100%	100%	100%	100%	100%
2.Брой наложени принудителни административни мерки спрямо броя случаи на констатирано неизпълнение/частично изпълнение на задълженията на операторите, свързани с определянето и прилагането на превантивни и оздравителни мерки, по смисъла на ЗОПОЕЩ;	%		100%	100%	100%	100%	100%

Кратко описание на показателите

Показателите измерват количеството на предоставяната услуга.

Целева стойност

Показател 1 - Целта е в 100 % от случаите броят на изпълнените предписания да бъде равен на дадените предписания;

Показател 2 - Целта е в 100 % от случаите броят на наложените принудителни административни мерки да бъде равен на броя случаи на неизпълнение от оператора на задълженията, свързани с определянето и прилагането на превантивни и оздравителни мерки, по смисъла на ЗОПОЕЩ

5. Публичен регистър на операторите, които извършват дейностите по Приложение№ 1 от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети.

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма 11 "Екологична отговорност"							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.

	ни а						
1.Вписване/актуализиране на информацията в регистъра в определения срок	%		100%	100%	100%	100%	100%

Кратко описание на показателите

Показателите измерват качеството на предоставяната услуга.

Целева стойност

Показател 1 - Целта е в 100 % от случаите постъпилите заявления за вписване/ актуализиране на вписаната в регистъра информация, да бъдат въведени в срок до 7 дни от постъпването им.

7. Методическо ръководство.

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма 11 "Екологична отговорност"							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1.Брой издадени указателни писма	брой		100%	100%	100%	100%	100%
2.Брой проведени семинари и работни срещи;	брой		100%	100%	100%	100%	100%
3.Брой указания и препоръки за подобряване на процедурата по определяне на превантивни и оздравителни мерки.	брой		100%	100%	100%	100%	100%

Кратко описание на показателите

Показателите измерват количеството на предоставяната услуга, отчитащ степента на методическо осигуряване.

Целева стойност

Броят на издадените указателни писма, броят на проведените семинари и работни срещи, броят указания и препоръки - да са в съответствие с възникналата практическа необходимост.

8. Приемане на решения за одобрение на проекти и контрол на изпълнението на дейностите по одобрените проекти от програмите за отстраняване на минали екологични щети

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ
--

Програма 11 "Екологична отговорност"							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1 Брой изготвени становища спрямо брой разгледани проекти	%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
2 Брой решения спрямо брой доклади от проверки /посещения на обекти по програмите	%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Кратко описание на показателите

Показателите измерват количеството на предоставяната услуга, отчитащ степента на изпълнение на целите на програмата.

Целева стойност

Показател 1 – Целта е за 100% от внесената проектосметна документация да бъдат изготвени становища от членовете (от допълнителния състав на съвета и от РИОСВ и БД) на Междуведомствения експертен екологичен съвет (МЕЕС) – специализиран състав на Висшия експертен екологичен съвет на МОСВ.

Показател 2 - Целта е за 100% от представените доклади от извършени проверки по изпълнението на обекти от програмите за отстраняване на минали екологични щети да бъдат взети решения от Междуведомствения експертен екологичен съвет (МЕЕС) – специализиран състав на Висшия експертен екологичен съвет на МОСВ.

Информация за наличността и качеството на данните

За екологичната отговорност – В Дирекция "Превантивна дейност" се поддържа регистър на операторите, осъществяващи дейности по приложение №1 на ЗОПОЕЩ, като един от основните информационни източници във връзка с докладването до Европейската комисия.

За минали щети - в отдел "Предотвратяване на промишленото замърсяване" се съхраняват екземпляри от одобрените Задания за проектиране, Идеини и работни проекти, Протоколи и решения от заседания на МЕЕС, доклади от посещения на място, искания за плащане, тръжна документация от проведени процедури по ЗОП, Изпълнителни споразумения между предприятията и държавата за тази Програма, 6-месечни отчети по изпълнение на Програмата от предприятията и РИОСВ.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Възможни проблеми, свързани с прилагането на нормативната уредба, която регламентира дейностите, извършвани по програмата.

№	Програма №11										
	"Екологична отговорност"	Отчет 2008г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Разлика к.3-к.2	Проект 2010 г.	Разлика к.5-к.3	Прогноза 2011 г.	Разлика к.7-к.5	Прогноза 2012 г.	Разлика к.9-к.7
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Общо ведомствени разходи:	118 981	170 000	170 000	0	92 083	-77 917	92 026	-57	91 970	-56
	Персонал	58 659	65 000	65 000	0	34 773	-30 227	34 716	-57	34 660	-56
	Издръжка	60 322	105 000	105 000	0	57 310	-47 690	57 310	0	57 310	0
	Капиталови разходи	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	<i>Администрирани разходни параграфи</i>										
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондови е сметки	10 534 000	21 000 000	21 000 000	0	7 000 000	-14 000 000	18 000 000	11 000 000	20 500 000	2 500 000
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ФЕСОС+КПОС+Нац. Съфинансиране	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Национален доверителен екофонд	347 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Отстраняване на минали екологични щети, в т.ч. заем ЕПСАЛ	10 187 000	21 000 000	21 000 000	0	7 000 000	-14 000 000	18 000 000	11 000 000	20 500 000	2 500 000
	Целева субсидия за общини	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	10 534 000	21 000 000	21 000 000	0	7 000 000	-14 000 000	18 000 000	11 000 000	20 500 000	2 500 000

Общо разходи по бюджета (I.+II.):	118 981	170 000	170 000	0	92 083	-77 917	92 026	-57	91 970	-56
Общо разходи (I.+II.+III.):	10 652 981	21 170 000	21 170 000	0	7 092 083	-14 077 917	18 092 026	10 999 943	20 591 970	2 499 944
Численост на щатния персонал	3	4	4	0	3	-1	3	0	3	0
Численост на извънщатния персонал	0	1	1	0	0	-1	0	0	0	0

Описание на администрираните параграфи по програмата, вкл. проектите:

По програмата са предвидени администрирани разходи по други бюджети по програми за отстраняване на минали екологични щети в размер на 7 000 000 лв. за 2010 г. , 18 000 000 лв. за 2011 г. и 20 500 000 лв. за 2012 г.

Програма 12 : “Управление на дейностите по изменение на климата”

Цели на програмата

Реализирането на програма “Управление на дейностите по изменение на климата” следва да доведе до намаляване на неблагоприятното въздействие, предизвикано от изменението на климата, върху човешкото здраве, екосистемите и националното стопанство и ползи от ефективното участие на България в „гъвкавите механизми” по Протокола от Киото - “Международна търговия с емисии” и “съвместно изпълнение”, както и дейности, свързани с участието на България в Европейската схема за търговия с квоти на емисии на парникови газове, съгласно Директива 2003/87/ЕС.

Организационни структури, участващи в програмата и отговорност за изпълнение на целите

В системата на МОСВ, продуктите и услугите по Програма 14 се изпълняват от следните структурни звена:

Отдел “Политика по изменението на климата” (“ПИК”) е национален координатор по РКОНИК и Протокола от Киото. Той планира, изпълнява и координира дейностите по изменението на климата, в т.ч. изготвянето на доклади и национални съобщения по РКОНИК и ПК, стратегии и преговорни позиции, координиране на изпълнението на НПДИК и др. Сектор “Проекти съвместно изпълнение” към отдел “ПИК” подготвя проекти на двустранни споразумения по чл. 6 от ПК и координира дейностите по оценката и одобряването на проекти “Съвместно изпълнение”.

Дирекция “Опазване чистотата на въздуха” организира прилагането на техническите аспекти на нормативни актове в областта на изменението на климата.

Прилагането на Европейската схема за търговия с емисии се изпълнява от отдел “ПИК” в МОСВ и дирекция “Разрешителни режими” към Изпълнителната агенция по околната среда (ИАОС).

Целева група към която са насочени предоставените по програмата продукти/услуги

Предоставяните услуги са насочени към индустриалния сектор в България, където следва да се осъществи реалното намаляване на емисиите на парникови газове, а резултатите към обществеността.

Предоставяни продукти/услуги по програмата

Предоставяните продукти/услуги по програмата са свързани с изпълнението на националните и международни ангажименти на България в областта на изменението на климата, в т.ч. ангажиментите по Протокола от Киото. Те могат да се обобщят както следва:

- Национална политика в областта на изменение на климата
- Одобрение на проекти по механизма "съвместно изпълнение"
- Бъдещо прилагане на механизма „международна търговия с емисии“ (чл. 17 на Протокола от Киото)
- Изпълнение на международните задължения на България по РКОНИК и Протокола от Киото и във връзка с Европейското законодателство

Дейности за предоставяне на подкутите/услугите по програмата

Национална политика в областта на изменение на климата

Дейности за предоставяне на услугата

- Отчитане на изпълнението на Втори национален план за действие по изменение на климата, 2005 - 2008 г.;
- Разработване на законови и подзаконови нормативни актове в областта на изменение на климата във връзка с присъединяването на България към Европейския съюз;
- Разработване на Национални планове за разпределение на квоти за търговия с емисии на парникови газове за периода 2008 – 2012 г.

Одобрение на проекти по механизма "съвместно изпълнение"

Дейности за предоставяне на услугата

- Сключване на двустранни меморандуми/споразумения за сътрудничество по механизма "съвместно изпълнение";
- Извършване на процедура по подкрепа на проектни идеи по механизма "съвместно изпълнение";
- Извършване на процедура по одобрение на проекти по механизма "съвместно изпълнение".

Бъдещо прилагане на механизма „международна търговия с емисии“ (чл. 17 на Протокола от Киото)

Дейности за предоставяне на услугата

- Изготвяне на позиции на България за работните органи към Европейската комисия и Съвета по европейско екологично законодателство и Секретариата на РКОНИК;
- Разработване на доклади до Секретариата на РКОНИК и до Европейската комисия;
- Създаване на национален регистър на парникови газове;
- Създаване на национална система за оценка на емисиите на парникови газове.

Изпълнение на международните задължения на България по РКОНИК и Протокола от Киото и във връзка с Европейското законодателство

Дейности за предоставяне на услугата

- Разработване на методика за издаване на разрешителни за търговия с квоти на емисии на парникови газове;
- Издаване на разрешителни за емисии на парникови газове;
- Извършване на проверка и заверяване на доклади за изпълнението на условията на издадените разрешителни.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

Национална политика в областта на изменение на климата

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 14							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
Приет ежегоден отчет на Национален ияплан за действие по изменение на климата	Брой	0	0	1	1	1	1
Приети закони и подзаконови нормативни актове в областта на изменение на климата	Брой	2	0	1	1	1	1

Кратко описание на показателите за изпълнение

Показател "Приет ежегоден отчет на изпълнението на Втори национален план за действие по изменение на климата" – Ежегодното отчитане на изпълнението на националния план по изменение на климата е задължение по ПМС 1012/21.12.2004 г. . Няма отклонение

Показател "Приети закони и подзаконови нормативни актове в областта на изменение на климата във връзка с присъединяването на България към Европейския съюз" – Приемането на закони и подзаконови нормативни актове е абсолютно необходимо условие за изпълнение на европейската схема за търговия с емисии на парникови газове. Приет ЗИД на ЗООС във връзка с транспонирането на директива 2003/87/ЕС за въвеждане на схема за търговия с квоти на емисии на парникови газове. Стартирал е процес на разработване на подзаконовите нормативни актове по чл. 131 л от ЗООС, който се подпомага чрез проект съвместно с Датската агенция по околна среда, завършил през месец юни 2007 г.

Одобрение на проекти по механизма "съвместно изпълнение"

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 14							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
Сключени двустранни споразумения/меморандуми за сътрудничество по механизма "съвместно изпълнение" на ПК	брой	0	0	1	1	1	1
Издадени писма за одобрение на проекти по механизма "съвместно изпълнение"	брой	0	0	0	5	5	0

Кратко описание на показателите за изпълнение

Показател "Сключени двустранни меморандуми за сътрудничество по механизма "съвместно изпълнение"" - Меморандумът е законовият документ за сътрудничество с други страни по проекти "съвместно изпълнение". По-големият брой сключени меморандуми показва възможността да се работи с повече страни и съответно да се изпълнят повече проекти.

Показател “Издадени писма за одобрение на проекти “съвместно изпълнение” - основен количествен измерител за оценка на работата по сключените Меморандуми за разбирателство. Изпълнява ролята на разрешително за изпълнение на проекти “съвместно изпълнение”.

Бъдещо прилагане на механизма „международна търговия с емисии“ (чл. 17 на Протокола от Киото)

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 14							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
Брой подготвени позиции за работните органи към Европейската комисия и Съвета по европейско екологично законодателство и Секретариата на РКОНИК	брой	20	0	20	20	20	20
Брой подготвени доклади до Секретариата на РКОНИК и до Европейската комисия	брой	6	0	6	6	6	6
Функциониращ национален регистър на парникови газове	брой	1	0	1	1	1	1
Функционираща национална система за оценка на емисиите на парникови газове	брой	1	0	1	1	1	1

Кратко описание на показателите за изпълнение

Показател “Подготвени позиции за работните органи към Европейската комисия и Съвета по европейско екологично законодателство и Секретариата на РКОНИК” - от подготовката и защитата на позициите на страната на международните преговори зависи дали страната ще има по-големи или по-малки финансови и други задължения или ползи.

Показател “Подготвени доклади до Секретариата на РКОНИК и до Европейската комисия” - изготвянето на отчетните доклади до Секретариата на РКОНИК и ЕК е основна част от изпълнение на международните задължения на страната. Това дава възможност и за участие в механизмите на Протокола от Киото. Няма отклонение.

Показател “Функциониращ национален регистър на парникови газове” – Националният регистър на парникови газове е необходимо условие за отчитане на емисиите на парникови газове на страната, на инсталациите, участващи в схемата за търговия с емисионни квоти, и от проекти “съвместно изпълнение”. Дава възможност да се извършват транзакции и да се отчита изпълнението на задълженията. Стартира разработването на национален регистър на парникови газове по проект, подпомаган от Датската агенция по околна среда, който ще завърши през 2008 г.

Показател “Функционираща национална система за оценка на емисиите на парникови газове” – Националната система за оценка на емисиите на парникови газове е едно от изискванията, които страната трябва да изпълни, с цел изчисляване на антропогенните емисии по източници и поглътителни на всички парникови газове и за докладване и архивиране на информацията за инвентаризациите.

Изпълнение на международните задължения на България по РКОНИК и Протокола от Киото и във връзка с Европейското законодателство

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № 14							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
Одобрена методика за издаване на разрешителни за търговия с квоти на емисии на парникови газове	брой	0	0	0	0	0	0
Брой подготвени доклади до Секретариата на РКОНИК и до Европейската комисия	брой	6	0	6	6	6	6
Брой издадени разрешителни	брой	10	0	10	10	10	10
Брой преразгледани разрешителни	брой	10	0	10	10	10	10
Брой заверени доклади за изпълнение на условията на издадените разрешителни.	брой	138	0	140	150	150	150

Кратко описание на показателите за изпълнение

Показател “Одобрена методика за издаване на разрешителни за търговия с квоти на емисии на парникови газове” – методиката е основно средство и необходимо условие за издаване на разрешителни за търговия с квоти на емисии.

Показател “Брой подготвени доклади до Секретариата на РКОНИК и до Европейската комисия” - изготвянето на отчетните доклади до Секретариата на РКОНИК и ЕК е основна част от изпълнение на международните задължения на страната. Това дава възможност и за участие в механизмите на Протокола от Киото. Няма отклонение.

Показател “Брой заверени доклади за изпълнение на условията на издадените разрешителни” – всяка инсталация, получила разрешително за емисии на парникови газове, трябва да изготвя ежегодни доклади за изпълнение на условията на тези разрешителни.

Информация за наличността и качеството на данните

Данните по отношение на управление на дейностите по изменение на климата се съдържат в Националното съобщение по изменение на климата на Република България, годишните инвентаризации на емисиите от парникови газове и базата данни за проектите “съвместно изпълнение”. Достоверността на данните е гарантирана от задълбочените проверки от Секретариата на РКОНИК. Отговорен за събиране на информацията в МОСВ е отдел “ПИК”.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

- Недостатъчен институционален капацитет за изпълнение на изискванията за участие в механизмите на Протокола от Киото и Европейската схема за търговия с емисии;
- Развитие на националната икономика на базата на използване на високовъглеродни горива;
- Недостатъчно финансово подsigуряване за изпълнение на дейностите по изменение на климата.

№	Програма №12										
	"Управление на дейностите по изменение на климата"	Отчет 2008г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Разлика к.3-к.2	Проект 2010 г.	Разлика к.5-к.3	Прогноза 2011 г.	Разлика к.7-к.5	Прогноза 2012 г.	Разлика к.9-к.7
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Общо ведомствени разходи:	545 319	496 900	462 456	-34 444	1 036 723	574 267	1 036 438	-285	1 036 158	-280
	Персонал	122 548	166 390	166 390	0	160 632	-5 758	160 347	-285	160 067	-280
	Издръжка	422 771	330 510	296 066	-34 444	876 091	580 025	876 091	0	876 091	0
	Капиталови разходи	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	<i>Администрирани разходни параграфи</i>										
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондови е сметки	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ФЕСОС+КПОС+Нац. Съфинансиране	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Национален доверителен екофонд	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Отстраняване на минали екологични щети, в т.ч. заем ЕПСАЛ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия за общини	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	545 319	496 900	462 456	-34 444	1 036 723	574 267	1 036 438	-285	1 036 158	-280
	Общо разходи (I.+II.+III.):	545 319	496 900	462 456	-34 444	1 036 723	574 267	1 036 438	-285	1 036 158	-280
	Численост на щатния персонал	7	13	13	0	15	2	15	0	15	0
	Численост на извънщатния персонал	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Описание на администрираните параграфи по програмата, вкл. проектите:
По програмата няма администрирани разходи.

Програма 13 : “Управление на търсенето, проучването и добива на подземни богатства, опазване на земните недра”

Цели на програмата

- Усъвършенстване на държавния надзор върху търсенето, проучването и добива на подземни богатства, както и върху консервацията, ликвидацията и рекултивацията на минно добивни и геолого-проучвателни обекти;
- Привличане на инвестиции за търсене, проучване и добив на подземни богатства;
- Усъвършенстване на законодателството в областта на търсенето, проучването и добива на подземни богатства, опазване на земните недра;
- Привеждане управлението на отпадъците от проучването, извличането и първичната преработка на подземните богатства в съответствие с нормите в Европейския съюз;
- Разширяване на международното сътрудничество и европейската интеграция в областта на рационалното ползване на подземни богатства и опазване на земните недра.

Организационни структури, участващи в програмата и отговорност за изпълнение на целите

В изпълнение на програмата взимат участие Дирекция “Земни недра и подземни богатства” и РИОСВ.

Управлението по изпълнение на програмата се ръководи от ресорния заместник министър.

Компетентни органи по управлението на търсенето, проучването и добива на подземните богатства на територията на Република България, в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона в Черно море са:

- Министерският съвет;
- министърът на околната среда и водите;
- министърът на икономиката, енергетиката и туризма;
- министърът на регионалното развитие и благоустройството;

Министърът на околната среда и водите е компетентен орган по опазване на земните недра и рационалното използване на подземните богатства.

Дирекция “Земни недра и подземни богатства” в МОСВ организира и координира:

- Разработването на стратегии и програми за развитието на геологопроучвателната дейност, опазването на земните недра и рационалното използване на подземните богатства при търсенето, проучването, добива и първичната им преработка;
- Разработването на проекти на нормативни и поднормативни актове в областта опазването на земните недра, оценката и баланса на запасите на находищата на подземни богатства;
- Съгласуването и предоставянето на площи за търсене и/или проучване на подземни богатства и контрола по сключените договори;

- Работата на Специализираната експертна комисия (СЕК) за разглеждане и утвърждаване на запасите и оценката на ресурсите на находищата на подземни богатства;
- Разглеждането на заявления и издаването на удостоверения за направени открития на находища на подземни богатства, съгласно разпоредбите на ЗПБ;
- Съвместно с РИОСВ, дирекция ЗНПБ дава становища по съгласуването на цялостни и годишни технически проекти за търсене, проучване, добив и първична преработка на подземни богатства, проекти за ликвидация и/или консервация на геологопроучвателни и миннодобивни обекти, както и на техните изменения и допълнения, извънпроектни загуби при добива и първичната преработка на подземни богатства, кондиции за изчисляване на запаси на находища на подземни богатства, както и предложения за предоставяне на концесии за добив на подземни богатства;
- Изготвянето на становища по:
  - предложения за предоставяне на разрешения за търсене и/или проучване на подземни богатства;
  - оценка на екологични щети, възникнали в резултат на минали действия и/или бездействия в областта на геолого-проучвателната и миннодобивната дейност;
  - доклади за ОВОС;
  - проекти за рекултивация на нарушени терени при проучването, добива и първичната преработка на подземни богатства;
  - концесионни екологични анализи за добив на подземни богатства;
  - проекти на решения на Министерски съвет и проектодоговори за предоставяне на концесии за добив на подземни богатства.
- Контрола по спазването на изискванията на ЗПБ за опазването на земните недра и околната среда, регламентирани с цялостните и годишни технически проекти и програми за:
  - търсене, проучване, добив и първична преработка на подземни богатства;
  - ликвидация, консервация и рекултивация на геологопроучвателни и миннодобивни обекти.

Целева група към която са насочени предоставените по програмата продукти/услуги

Предоставяните по програмата продукти/услуги са насочени към следните целеви групи:

- Правителствени и държавни институции;
- местни и чуждестранни физически и юридически лица, имащи интерес към геологията и подземните богатства на територията на страната;

Предоставяни продукти/услуги по програмата

- Разработване на политиката и международното сътрудничество в областта на рационалното ползване на подземните богатства и опазване на земните недра.
- Държавен надзор върху търсенето, проучването и експлоатацията на подземни богатства
- Разрешителен режим
- Ликвидиране на последствията от търсенето, проучването, добива и преработката на подземни богатства

Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата

1. Разработване на политика и международно сътрудничество в областта на рационалното ползване на подземните богатства и опазване на земните недра.

Дейности за предоставяне на услугата

Дейностите се отнасят до разработване на стратегии и нормативната база в областта на търсенето, проучването и добива на подземни богатства, както и опазване на земните недра. Експерти от дирекция „ЗНПБ” в МОСВ участват в международни форуми по прилагане на директивата на ЕК за отпадъците в минната индустрия.

2. Държавен надзор върху търсенето, проучването и експлоатацията на подземни богатства

Дейности за предоставяне на услугата

Дейностите включват извършване на превантивен и оперативен контрол. Превантивният контрол се осъществява посредством съгласуване на цялостни годишни проекти за търсене, проучване, добив и ликвидация. Оперативният контрол обхваща търсенето, проучването и добива на подземни богатства.

Цялостните и годишните проекти за търсене, проучване, добив и първична преработка на подземни богатства задължително се съгласуват с МОСВ по отношение на изискванията за опазване на земните недра и рационалното използване на подземните богатства и мерките за опазване и възстановяване на околната среда. Съгласуването се извършва от ЦУ след получаване на положително становище от РИОСВ по местоположение на обектите. МОСВ съгласува проекти по предоставени разрешения за търсене и проучване от МОСВ и от другите компетентни органи по ЗПБ, цялостни проекти за разработка и проекти за добив и преработка на полезни изкопаеми. При осъществяване на превантивен контрол за спазване на проектите участват експерти от РИОСВ и ЦУ.

За по-нататъшното подобряване на оценката на геоложките опасности и упражняването на държавен надзор трябва да се въведе система за наблюдение на геоложката и околната среда. Това предполага създаването на национален екологичен минен кадастър, предназначен да отрази и класифицира информацията за въздействието на минната промишленост върху околната среда и екосистемите. В най-добрия вариант системата за наблюдение трябва да включва и системата GPS и обработка на космически снимки.

Освен това МОСВ привежда управлението на минните отпадъци в съответствие с нормите в ЕС чрез хармонизиране на нормативната база и обектите/оборудването за управление на отпадъците от проучването, извличането и първичната преработка на подземните богатства. Предвижда се провеждане на инвентаризация на изоставените и закритите съоръжения за минни отпадъци, както и оценка на риска.

3. Разрешителен режим

Дейности за предоставяне на услугата

С оглед предоставянето на тази услуга дирекция ЗНПБ извършва следните дейности:

- приемане и обработване на заявления;
- съгласуване с компетентни органи;
- провеждане на търгове и конкурси;
- подготовка доклада на министъра и проекта на решение на МС за предоставяне на разрешения за търсене и проучване;

- издаване на разрешения за търсене и/или проучване на подземни богатства;
- съгласуване на кондиции за изчисляване на запаси на полезни изкопаеми;
- издаване на удостоверения за търговски открития;
- съгласуване на концесии и разрешения за търсене и/или проучване на подземни богатства на други ведомства.

Търсенето и проучването на подземни богатства се извършва чрез предоставяне на разрешения за търсене и/или проучване. Разрешенията се издават от МОСВ или от другите компетентни органи по ЗПБ след одобрение от МС. В МОСВ постъпват и се обработват заявления за предоставяне на разрешения за търсене и проучване на подземни богатства. При предоставяне на разрешенията МОСВ организира и провежда конкурси по ЗПБ.

4. Ликвидиране на последствията от търсенето, проучването, добива и преработката на подземни богатства

Дейности за предоставяне на услугата

Експерти от МОСВ участват в комисии, работни групи, междуведомствени и консултативни експертни съвети по ПМС № 74/1998 г., ПМС № 140/1992 г., ПМС № 195/2000 г. и ПМС № 196/1999 г.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

Показателите за изпълнение на дейностите по предоставяне на съответните продукти и услуги са представени с техните целеви стойности в Таблица №2 и кратко са описани по-долу.

Таблица №2

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № .13 Управление на търсенето, проучването и добива на подземни богатства, опазване на земните недра							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1. Брой на нормативни актове и международните проекти и европейските инициативи, в които участва България		3	2	2	2	2	2
2. Изготвените становища за съгласуване на проекти за търсене, проучване, добив и първична	брой на становища за съгласуване на проекти/брой постъпили за съгласуване*100(%)			90%	90%	90%	90%

преработка							
3. Брой проверки за спазване на цялостните и годишни работни проекти за търсене, проучване, добив, първична преработка и консервация	брой	1072	1450	1450	1500	1500	1500
4. Организиран конкурс по ЗПБ	Брой проведени конкурси/брой площи, определени за предоставяне на разрешения за търсене и проучване на подземни богатства чрез конкурс*100(%)			70%	70%	70%	70%
5. Обработени заявления за разрешения за търсене и проучване на подземни богатства	(Брой издадени разрешения+брой откази+брой за конкурси)/брой подадени заявления*100(%)			75%	75%	75%	75%
6. Издадени удостоверения за търговски открития	Брой издадени удостоверения за търговски открития/брой заявления за търговски открития*100(%)			80%	80%	80%	80%
7. Съгласуване на предоставяне на концесии и разрешения за търсене и/или проучване на подземни богатства на други ведомства	Издадени съгласувателни становища/постъпили за съгласуване на предоставяне на концесии и разрешения за търсене и/или проучване на подземни богатства на други ведомства			90%	90%	90%	90%
8. Съгласувани проекти за ликвидация и рекултивация	брой на становища за съгласуване на проекти/брой постъпили за съгласуване*100(%)			100%	100%	100%	100%

Кратко описание на показателите:

Показател 1 “Брой на нормативни актове и на международните проекти и европейските инициативи, в които участва България”

Този показател отразява броят на подготвени нормативни актове, международните проекти и инициативи и е мярка за европейската и световна интеграция на България в областта на търсенето, проучването, добива, опазването на земните недра. Целевата стойност от 2 бр. проекта и инициативи се предвижда от 2010г. и за следващите години.

Показател 2 “Изготвени становища за съгласуване на проекти за търсене, проучване, добив и първична преработка”

Този показател е свързан със задължителното съгласуване на проекти за търсене, проучване, добив и преработка на подземни богатства. В тази връзка то е зависимост от стопанската инициатива и инвестициите в тази сфера. Измерва се в проценти и се изчислява по формула, както следва: брой на становища за съгласуване на проекти/брой постъпили за съгласуване*100. Определената целева стойност за всяка година е 90%, като се отчита прогнозата, че проекти за търсене, проучване, добив и първична преработка могат да постъпят и в последния месец на бюджетната година.

Показател 3 “Брой проверки за спазването на цялостните и годишните работни проекти за търсене, проучване, добив, първична преработка и консервация”

Този показател е свързан с превантивния контрол за опазване на земните недра и рационалното изземване на подземните богатства. Определена е целева стойност от 1500 броя проверки за 2010г. и за следващите години.

Показател 4 “Организиран конкурс по ЗПБ”

Този показател отразява в процентно отношение броя на организирани и проведени конкурси по ЗПБ в зависимост от броя площи, определени за предоставяне на разрешения за търсене и проучване на подземни богатства чрез конкурс. Тъй като конкурси се провеждат в зависимост от определени условия от ЗПБ, техният брой трудно се планира. Показателят се изчислява по формула, както следва: брой проведени конкурси/брой площи, определени за предоставяне на разрешения за търсене и проучване на подземни богатства чрез конкурс*100. Заложените целеви стойности са по 70 %, като се отчита прогнозата, че площи могат да бъдат определени за предоставяне на разрешения за търсене и проучване на подземни богатства чрез конкурс към края на бюджетната година.

Показател 5 “ Обработени заявления за разрешения за търсене и проучване на подземни богатства”

Този показател отразява в процентно съотношение частта обработени от общия брой подадени заявления за разрешения за търсене и проучване на подземни богатства. Показателят е пряко свързан с подадените заявления от физически или юридически лица за предоставяне на права за търсене и проучване.

В резултат на обработката на заявленията са възможни три резултата:

- издаване от МОСВ след одобрение от МС на разрешения за търсене и проучване;
- отказ от предоставяне на разрешения;
- определяне на площ за предоставяне след конкурс.

Показателят се изчислява по формула както следва: (Брой издадени разрешения+брой откази+брой за конкурси)/брой подадени заявления*100.

Заложените целеви стойности са по 75 %, като се отчита прогнозата, че заявления за предоставяне на разрешения за търсене и проучване на подземни богатства могат да бъдат подавани и в последните 2-3 месеца на бюджетната година.

Показател 6 “Издадени удостоверения за търговски открития”

Този показател отразява частта на издадените от МОСВ удостоверения за търговски открития от всички подадени заявления от титулярите на разрешения за търсене и проучване за регистрация на такива открития. Показателят се изчислява по формула, както следва: брой издадени удостоверения за търговски открития/брой заявления за търговски открития*100.

Заложените целеви стойности са по от 80 %, като се отчита прогнозата, че заявления за предоставяне на търговски открития в резултат на предоставени разрешения за търсене и проучване на подземни богатства могат да бъдат подавани и в последните 2-3 месеца на бюджетната година.

Показател 7 “Съгласуване на предоставяне на концесии и разрешения за търсене и/или проучване на подземни богатства на други ведомства”

Този показател е свързан със съгласуване на предоставяне на концесии и разрешения за търсене и/или проучване на подземни богатства на други компетентни ведомства. Измерва се в проценти и се изчислява по формула, както следва: издадени съгласувателни становища/постъпили за съгласуване на предоставяне на концесии и разрешения за търсене и/или проучване на подземни богатства на други ведомства*100. Определената целева стойност за всяка година е 90%, като се отчита прогнозата, че предоставяне на концесии и разрешения за търсене и/или проучване на подземни богатства на други ведомства могат да постъпят за съгласуване и в последния месец на бюджетната година.

Показател 8 “Съгласувани проекти за ликвидация и рекултивация”

Този показател е свързан със задължителното съгласуване на проекти за ликвидация и рекултивация на други ведомства и организации. Измерва се в проценти и се изчислява по формула, както следва: брой на становища за съгласуване на проекти/брой постъпили за съгласуване*100. Определената целева стойност за всяка година е 100%.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията по изпълнението на програмата се събира и съхранява от дирекция “Земни недра и подземни богатства”.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Като благоприятни външни фактори могат да се отбележат повишаване на стопанската инициатива и увеличаване броя на инвестициите в областта на търсенето, проучването и добива на подземни богатства.

№	Програма №13										
	Програма 14 "Управление на търсенето, проучването и добива на подземни богатства, опазване на земните недра"	Отчет 2008г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Разлика к.3-к.2	Проект 2010 г.	Разлика к.5-к.3	Прогноза 2011 г.	Разлика к.7-к.5	Прогноза 2012 г.	Разлика к.9-к.7
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Общо ведомствени разходи:	1 243 013	1 098 938	923 818	-175 120	658 439	-265 379	657 791	-648	657 156	-635
	Персонал	711 092	598 938	598 938	0	367 315	-231 623	366 667	-648	366 032	-635
	Издръжка	358 686	350 000	324 880	-25 120	291 124	-33 756	291 124	0	291 124	0
	Капиталови разходи	173 235	150 000	0	-150 000	0	0	0	0	0	0
	<i>Администрирани разходни параграфи</i>										
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондови е сметки	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ФЕСОС+КПОС+Нац. Съфинансиране	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Национален доверителен екофонд	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Отстраняване на минали екологични щети, в т.ч. заем ЕПСАЛ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия за общини	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Общо администрирани разходи (II.+III.):	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Общо разходи по бюджета (I.+II.):	1 243 013	1 098 938	923 818	-175 120	658 439	-265 379	657 791	-648	657 156	-635
Общо разходи (I.+II.+III.):	1 243 013	1 098 938	923 818	-175 120	658 439	-265 379	657 791	-648	657 156	-635
Численост на щатния персонал	47	49	49	0	34	-15	34	0	34	0
Численост на извънщатния персонал	0	2	2	0	1	-1	1	0	1	0

Описание на администрираните параграфи по програмата, вкл. проектите:

По програмата няма администрирани разходи.

Програма 14 : “Осигуряване на информация за геологията и суровинния потенциал на страната ”

Цели на програмата

- Оптимизиране на финансираните от бюджета геологопроучвателните дейности в страната;
- Осигуряване на поддръжка и функциониране на Националния геофонд и Националното скалнофондово хранилище;
- Осигуряване на поддръжка и функциониране на Единен регистър и карта на разрешенията за търсене и проучване, Регистър на откритията и специализирана карта на находищата на подземни богатства в страната и Национален баланс на запасите;
- Изготвяне на специализирана информационна система за данните от геологопроучвателните дейности за търсене и/или проучване на подземни богатства;
- Разширяване на международното сътрудничество и европейската интеграция в областта на геологията.

В тази програма са включени дейности по:

- Подготовката и контрола върху финансираните от бюджета геолого-проучвателни работи в страната;
- Поддръжка и функциониране на Националното скалнофондово хранилище - съхраняване и експлоатация на първична документация;
- Поддръжка и функциониране на Националния геофонд – геоложки доклади, национални геоложки, геоморфоложки, геохимични и геофизични карти;
- Поддържане и функциониране на Единен регистър и карта на разрешенията за търсене и проучване;
- Поддържане и функциониране на Регистър на откритията и Специализирана карта на находищата на подземни богатства в страната;
- Изготвяне на Националния баланс на запасите.

Организационни структури, участващи в програмата и отговорност за изпълнение на целите

В изпълнение на програмата взима участие Дирекция “Земни недра и подземни богатства”. Управлението по изпълнение на програмата се ръководи от ресорния заместник министър, а отговорна за изпълнение на целите на Програмата е дирекция “Земни недра и подземни богатства”.

Дирекция “Земни недра и подземни богатства” в МОСВ организира и координира:

- Разработването на стратегии и програми за развитието на геоложките изследвания,
- Разработването на проекти на нормативни и поднормативни актове в областта на геологията;

- Разработването на програми и задачи в областта на геологията и геоинформатиката, финансирани чрез държавна поръчка;
- Дейността на Националния гефонд, Националното скално фондово хранилище, на специализираните бази данни, на регистрите и специализираните карти (кадастри);
- Съставянето и воденето на Националния баланс на запасите на находищата на подземни богатства, Регистър и специализирана карта на разрешенията за търсене и/или проучване на подземни богатства и Регистъра на откритията и Специализирана карта на находищата на подземни богатства.

Целева група към която са насочени предоставените по програмата продукти/услуги

Предоставяните по програмата продукти/услуги са насочени към следните целеви групи:

- Правителствени и държавни институции;
- местни и чуждестранни физически и юридически лица, имащи интерес към геологията и подземните богатства на територията на страната;
- университети и научни институти

Предоставяни продукти/услуги по програмата

- Разработване на политиката и международно сътрудничество в областта на геологията
- Геоложка документация
- Регистър и специализирана карта на разрешенията за търсене и проучване
- Регистър на откритията и специализирана карта на находищата на подземни богатства
- Национален баланс на запасите от подземни богатства

Дейности за предоставяне на подуктите/услугите по програмата

1. Разработване на политика и международно сътрудничество в областта на геологията

Дейности за предоставяне на услугата

Дирекция ЗНПБ в МОСВ извършва следните дейности:

- разработване на стратегия и нормативна база;
- членство в организацията на Европейските геоложки служби – ЕвроГеоСървейс;
- участия в разработването и актуализирането на рамковата класификация на ООН за запасите;
- геоложки изследвания в Антарктида;
- участие в международни проекти.

През 2010 г. експерти от МОСВ ще участват в работните срещи на ЕвроГеоСървейс. ЕвроГеоСървейс е организация на геоложките служби на страните-членки на Европейския съюз. България чрез МОСВ бе една от първите страни приета заедно с Полша и Чехия за асоцииран член през 2000 г. От 2001 г. България придоби статут на пълноправен член на тази организация.

През 2010 г. ще продължат геоложките изследвания в Антарктида, които се финансират от бюджета чрез МОСВ.

2. Геоложка документация

Дейности за предоставяне на услугата

Дейностите за предоставянето на услугата включват:

- подготовка и инициране по ЗОП на геоложки задачи;
- регистрация и съхраняване на геоложката документация в Национален геофонд и Национално скално-фондово хранилище;
- предоставяне на геоложка документация/информация;

През 2010 г. ще продължи изпълнението на следните геоложки задачи, финансирани от МОСВ:

- Съставяне на Държавна геоложка карта на България в М 1:50000 за районите на Рило-Родопския масив, Западен и Централен Балкан и Краище - Западна България;
- Комплексни геоложки, геохимични, геофизични и екосистемни проучвания в района на Българската антарктическа база "Св.Климент Охридски" за прогнозно оценка на минералните ресурси и влияние на геоложките фактори върху антарктически екосистеми;
- Методически указания за провеждане на многоцелеви геохимични изследвания на територията на Република България;
- Съставяне на геоложка карта на българския сектор от акваторията на Черно море в М 1:500000.

Ще се стартират обществени поръчки за изпълнението на нови геоложки задачи:

- Съставяне на геоморфоложка карта на България в М 1: 100 000 на основата на архивна информация и регионални геоморфоложки изследвания;
- Геоложки и екологични критерии и предпоставки за подземно съхраняване на природен газ и за депониране на въглероден диоксид във водоносни структури на територията на Р.България;
- Издаване на луксозно издание "Геоложките феномени на България";
- Издаване на "Геоложки пътеводител на Източни Родопи";
- Отпечатване на металогенна карта на България в М 1:500000, съставяне и отпечатване на обяснителна записка и каталог на находищата.

През 2010 г. ще продължи предоставянето на информация в читалнята на Националния геофонд и от Националното скалнофондово хранилище.

3. Регистър и специализирана карта на разрешенията за търсене и проучване

Дейности за предоставяне на услугата

Дейностите, извършвани от дирекция ЗНПБ включват въвеждане на нови разрешения, поддръжка и актуализация и предоставяне на извлечения.

В регистъра и специализираната карта на разрешенията за търсене и проучване се въвеждат разрешенията, предоставени не само от МОСВ, но и от другите компетентни органи по ЗПБ. Регистърът и специализираната карта са създадени и се поддържат съгласно Наредба за единен регистър и кадастър на разрешенията за търсене и/или проучване. Извлечения от тях се правят със заявка до МОСВ.

4. Регистър на откритията и специализирана карта на находищата на подземни богатства

Дейности за предоставяне на услугата

Дейностите, извършвани от дирекция ЗНПБ включват въвеждане на нови находища, поддръжка и актуализация, предоставяне на справки от регистъра и специализираната карта на находищата на подземни богатства.

В регистъра на откритията и специализираната карта на находищата на подземни богатства са въведени всички находища на територията на страната. Те са създадени и се поддържат съгласно Наредба за изготвянето и воденето на Националния баланс на запасите, Регистъра на откритията и Специализирания кадастър на находищата на подземни богатства. Извлечения от тях се правят със заявка до МОСВ.

5. Национален баланс на запасите от подземни богатства

Дейности за предоставяне на услугата

Дирекция ЗНПБ ежегодно изготвя баланса, въвежда нови търговски открития, поддържа го и го актуализира, както и предоставя справки по заявки.

Националният баланс на запасите и ресурсите се изготвя ежегодно и се внася за разглеждане в МС, съгласно нормативната уредба. Извлечения от него се правят със заявка до МОСВ.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

Показателите за изпълнение на дейностите по предоставяне на съответните продукти и услуги са представени с техните целеви стойности в Таблица №2 и кратко са описани по-долу.

Таблица №2

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № .14 Осигуряване на информация за геологията и суровинния потенциал на страната							
		Целева стойност					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1. Брой на нормативни актове и международните проекти и европейските инициативи, в които участва България	Брой	4	2	2	3	3	3
2. Брой иницирани търгове по ЗОП	Брой	4	6	6	6	6	6
3. Брой потребители на геоложка информация	Брой	594	400	400	400	400	400
4. Въведени нови записи в регистъра и специализираната карта на разрешенията за търсене и проучване	Брой на въведените нови записи/постъпили за въвеждане*100(%)			100%	100%	100%	100%
5. Извършени справки с регистъра	Брой извършени			95	95	95	95

и специализираната карта	справки/брой заявени справки*100(%)						
6. Нови записи в регистъра и специализираната карта на находищата на подземни богатства	Брой на въведените нови записи/постъпили за въвеждане*100(%)			100%	100%	100%	100%
7. Предоставени извлечения от регистъра на откритията и специализираната карта на находищата	Брой предоставени извлечения /брой заявени извлечения *100(%)			95%	95%	95%	95%
8. Предоставени справки от Националния баланс на запасите	Брой извършени справки/брой заявени справки*100(%)			95%	95%	95%	95%

Кратко описание на показателите за изпълнение

Показател 1 “Брой на международните проекти и европейските инициативи, в които участва България”

Този показател отразява броя на нормативните актове и на международните проекти и инициативи и е мярка за Европейската и Световна интеграция на България в областта на геологията. Определя се целевата стойност от 3 бр. проекта и инициативи за 2010г. и нататък.

Показател 2 “Брой иницирани търгове по ЗОП”

Този показател отразява броят на организирани и проведени конкурси и търгове по ЗОП за възлагане изпълнението на геоложки задачи. Определена е целева стойност от 6 бр. за 2010г и нататък.

Показател 3 “Брой потребители на геоложка информация”

Този показател отразява броят на потребителите на геоложка информация и е свързан с интереса на фирми и граждани от информацията, съхранявана в Националния геофонд. Заложена е целева стойност от 400 потребители за 2010г. и нататък.

Показател 4 “Въведени нови записи в регистъра и специализираната карта на разрешенията за търсене и проучване”

Този показател отчита броят нови записи в регистъра и специализираната карта на разрешенията за търсене и проучване. Тези нови записи се въвеждат след предоставяне на разрешението и сключване на договора за търсене и проучване, както от МОСВ, така и от другите компетентни ведомства, като последните изпращат до МОСВ съответната информация. Показателят се измерва в проценти и се изчислява по формулата: Брой на въведените нови записи/постъпили за въвеждане*100. Целевата стойност е определена да бъде 100%.

Показател 5 “Извършени справки с регистъра и специализираната карта”

Този показател се определя като процент на извършени справки с регистъра и специализираната карта от заявените за това справки: брой извършени справки/брой заявени справки*100. Тези справки се извършват само по заявки на граждани и фирми. Целевата стойност е определена да бъде 95%, като се отчита прогнозата, че заявка може да бъде подадена в края на годината.

Показател 6 “Нови записи в регистъра на откритията и специализираната карта на находищата”

Този показател е в зависимост от броя нови записи в регистъра на откритията и специализираната карта на находищата. Тези записи се въвеждат след издаване на удостоверение за търговско откритие. Показателят се измерва в проценти по формулата, както следва: брой на въведените нови записи/постъпили за въвеждане*100. Определената целева стойност е 100%.

Показател 7 “Предоставени извлечения от регистъра на откритията и специализираната карта на находищата”

Този показател се определя като процент на предоставени извлечения от регистъра на откритията и специализираната карта на находищата: брой предоставени извлечения /брой заявени извлечения*100. Тези извлечения се извършват само по заявки на граждани и фирми. Целевата стойност е определена да бъде 95%, като се отчита прогнозата, че заявка може да бъде подадена в края на годината.

Показател 8 “Предоставени справки от Националния баланс на запасите”

Този показател се определя като процент на извършени справки с Националния баланс на запасите от заявените заявки за това: брой извършени справки/брой заявени справки*100. Тези справки се извършват само по заявки на граждани и фирми. Целевата стойност е определена да бъде 95%, като се отчита прогнозата, че заявка може да бъде подадена в края на годината.

Информация за наличността и качеството на данните

Данните се събират и съхраняват в дирекция “Земни недра и подземни богатства” и в Националния геофонд под формата на книжни носители и на магнитни носители, организирани в бази данни и географски информационни системи.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Потенциални фактори на заобикалящата среда, извън контрола на МОСВ, въздействащи върху постигане целите на програмата са конюнктурните промени на българският и световните пазари за подземни богатства, както и инвестиционният климат в страната. Привличането на инвестиции за търсене, проучване и добив на подземни богатства зависи от стабилният икономически растеж в страната, повишаване цените на металите, нефт и газ на световните пазари, увеличаващото се търсене на пазарите на строителни и скално-облицовъчни материали, развитие на индустриалните производства, ползващи суровини от неметални полезни изкопаеми. Въздействието на горните фактори води до повишаване на стопанската инициатива и увеличаване броя на инвестициите в областта на търсенето, проучването и добива на подземни богатства. Друг фактор е осигуряване на финансови средства за изпълнение на планираните геоложки задачи.

№	Програма №14										
	"Осигуряване на информация за геологията и суровинния потенциал на страната"	Отчет 2008г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Разлика к.3-к.2	Проект 2010 г.	Разлика к.5-к.3	Прогноза 2011 г.	Разлика к.7-к.5	Прогноза 2012 г.	Разлика к.9-к.7
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Общо ведомствени разходи:	3 639 095	2 434 657	369 957	-2 064 700	819 252	449 295	953 897	134 645	616 198	-337 699
	Персонал	171 527	113 290	113 290	0	134 471	21 181	134 216	-255	133 967	-249
	Издръжка	158 673	667 667	196 667	-471 000	482 231	285 564	482 231	0	482 231	0
	Капиталови разходи	3 308 895	1 653 700	60 000	-1 593 700	202 550	142 550	337 450	134 900	0	-337 450
	Администрирани разходни параграфи										
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондови е сметки	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ФЕСОС+КПОС+Нац. Съфинансиране	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Национален доверителен екофонд	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Отстраняване на минали екологични щети, в т.ч. заем ЕПСАЛ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия за общини	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	3 639 095	2 434 657	369 957	-2 064 700	819 252	449 295	953 897	134 645	616 198	-337 699
	Общо разходи (I.+II.+III.):	3 639 095	2 434 657	369 957	-2 064 700	819 252	449 295	953 897	134 645	616 198	-337 699
	Численост на щатния персонал	9	15	15	0	12	-3	12	0	12	0
	Численост на извънщатния персонал	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0

Описание на администрираните параграфи по програмата, вкл. проектите:
По програмата няма администрирани разходи.

Програма 15 : “Опазване, устойчиво ползване на земите и почвите и възстановяване на почвените функции”

Цели на програмата

- Предотвратяване увреждането на почвите и нарушаването на техните функции;
- Трайно запазване на функциите на почвите;
- Възстановяване на нарушените функции на почвите;
- Усъвършенстване на контрола по опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите;
- Усъвършенстване на координацията между компетентните органи по прилагането на Закона за почвите;
- Координация между компетентните органи по прилагането на Национална Програма за устойчиво управление на земите и борба с опустиняването в Република България (2007 – 2013 г.).
- Разширяване на международното сътрудничество и европейската интеграция в областта на опазването, устойчивото ползване на земите и възстановяването на почвените функции.

Програмата има следните по-важни особености:

- Опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите при всички типове на земеползване;
- Осигуряване на информация за качеството на почвите при всички типове земеползване.

Опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите при всички типове на земеползване

С приемането на рамковия Закон за почвите беше създаден нормативен документ, в който са регламентирани ясно правата и задълженията на компетентните органи, физическите и юридическите лица. Съгласно този закон Министерът на околната среда и водите е компетентен и координиращ орган по отношение на Министъра на земеделието и храните, на Министъра на здравеопазването и на Министъра на регионалното развитие и благоустройството. Министерът на земеделието и храните е компетентен по отношение на опазването, устойчивото ползване и възстановяването на земеделските земи и техния контрол. Министерът на здравеопазването - при извършването на оценка на здравния риск и разработването на мерки за ограничаване на вредното въздействие върху здравето на хората от увредени почви. Министерът на регионалното развитие и благоустройството – по отношение на мониторинга и геозащитата на свлачищните райони и мерките за ограничаване на ерозионните и абразионните процеси. По този начин в ЗП са обхванати почвите при всички видове земеползване.

Приетата, с Решение на Министерския съвет от 25.09.2008 г., Национална Програма за устойчиво управление на земите и борба с опустиняването в Република България (2007 – 2013

г.) ще подпомогне допълването и усъвършенстването на екологичното почвено законодателство и ще обезпечи ефективно участие на местно, регионално и национално ниво, както и необходимите ресурси за реализация на конкретните действия в подкрепа на устойчивото управление на земите и борбата с опустиняването.

Осигуряване на информация за качеството на почвите при всички типове земеползване

Данните за състоянието на почвите се събират от ИАОС към МОСВ чрез Националната система за мониторинг на околната среда и от Изпълнителната агенция по почвени ресурси чрез Информационната система за почвени ресурси, към МЗХ. Въвеждат се в съответните информационни системи и са налични на електронен и хартиен носител.

Според изискванията на ЗП данни ще се получават и от проведен собствен мониторинг на операторите на производствени инсталации, от научни разработки и др. Министърът на околната среда и водите в качеството си на координиращ орган по ЗП получава информация от Компетентните по закона органи - МЗХ, МЗ, МРРБ/.

Законът за почвите обн.ДВ, бр89/2007 год отразява съвременната европейска политика по отношение на опазването, устойчивото ползване и възстановяването на почвите, заложена в Европейската стратегия. Разработени са и са издадени подзаконови нормативни документи /наредби/ описани в т.5.1

Продължава работата по Директива 2004/35/ЕС Рамкова директива за опазване на почвите. При постигане на политическо споразумение ще се работи по нейното транспониране чрез ЗИД на Закона за почвите.

Организационни структури, участващи в програмата и отговорност за изпълнение на целите

В изпълнение на програмата взимат участие Дирекция “Земни недра и подземни богатства” и РИОСВ.

Компетентни органи по опазването, устойчивото ползване на земите и почвите и възстановяване на почвените функции са:

- Министерският съвет;
- министърът на околната среда и водите;
- министърът на регионалното развитие и благоустройството;
- министърът на земеделието и храните;
- министърът на здравеопазването;
- общинският съвет.

Целева група към която са насочени предоставените по програмата продукти/услуги

- цялото общество за подобряване на качеството на околната среда
- организационни структури на институции, участващи в програмата /виж т.5.9/
- инвеститори/вносителите на проекти за рекултивация
- инвеститори/вносителите на заявления за разрешаване на торове и продукти за растителна защита
- физически и юридически лица

Предоставяни продукти/услуги по програмата

- Разработване на политика и международно сътрудничество в областта на опазването, устойчивото ползване и възстановяването на земите и почвите;
- Опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите;
- Осигуряване на информация за качеството на почвите при всички типове земеползване.

Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата

Дейностите по разработване на политика и международно сътрудничество в областта на опазването, устойчивото ползване и възстановяването на земите и почвите се отнасят до разработване на стратегии и нормативна база в областта на опазване на почвите. В дирекцията беше разработен Закон за почвите, обн ДВ бр.89 /2007 год. Законът отразява съвременната европейска политика по отношение на опазването, устойчивото ползване и възстановяването на почвите, заложен в Европейската стратегия. МОСВ има отговорност по три подзаконовни нормативни акта – наредби, които са разработени и публикувани в ДВ:

Наредбата за допустимо съдържание на вредни вещества в почви е издадена от Министерството на околната среда и водите, Министерството на здравеопазването и Министерството на земеделието и храните, обн., ДВ. бр. 71 от 12 Август 2008г.

Наредбата за инвентаризацията и проучването на площи със замърсени почви е разработена и приета с постановление на Министерския съвет. Предстои разработване на още три наредби по Закона за почвите с участието на експерти от дирекция „ЗНПБ”, за които са отговорни ИАОС, МЗХ и МРРБ. Предстои разработване на Национална програма за опазване, устойчивото ползване и възстановяването на почвите и инструкции за разработване на областни и общински програми, като част от регионалните програми за развитие.

Наредба № 4 от 12 януари 2009 г. за мониторинг на почвите, Обн. ДВ. бр.19 от 13 март 2009г
Разработена и приета с Решение на Министерския съвет от 25.09.2008 г., Национална Програма за устойчиво управление на земите и борба с опустиняването в Република България (2007 – 2013 г.). Националната Програма за действие е инструментът, чрез който България ще изпълнява поетите ангажименти към Конвенцията. С нейното приемане България е приключила процеса на подготовка за прилагането ѝ и е изпълнила съответните разпоредби на Конвенцията.

Експерти от дирекция „ЗНПБ” в МОСВ участват в международни форуми, за разработване на Рамкова Директива за опазване на почвите 2004/35/ЕС. В случай на подновяване на работата и постигане на политическо споразумение по Директива 2004/35/ЕС /Рамкова директива за опазване на почвите/ ще се работи по нейното транспониране чрез ЗИД на Закона за почвите.

Експерти от дирекция „ЗНПБ” участват в международни форуми, комитети, работни срещи и международни проекти по Конвенцията на ООН за борба с опустиняването.

Дейностите по опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите включват участието на експерти от дирекцията в съвети, комисии, работни групи и др. Провеждани във връзка с прилагането на Закона за почвите, Закона за опазването на земеделските земи, Закона за защита на растенията, Закона за здравето, Закона за защита от вредното въздействие на химични вещества и препарати, както и при разработването на нови нормативни актове.

Подробно участието на експертите в тези комисии е посочено по –горе в част “Дирекция “Земни недра и подземни богатства” в МОСВ организира и координира”

Дейностите по осигуряване на информация за качеството на почвите при всички типове земеползване са във връзка с координиращата роля на Министъра на околната среда и водите, съгласно Закона за почвите и необходимостта от съхраняване на информация предоставена от Министъра на земеделието и храните, Министъра на здравеопазването и Министъра на регионалното развитие и благоустройството, в съответствие с техните компетенции. Информацията ще се изисква и обработва в дирекция “ЗНПБ”. Поради скорошното обнародване на Закона за почвите дейности по тази услуга не са извършвани с изключение на уведомителни писма във връзка с отговорностите на МЗХ, МЗ и МРРБ по разработването на подзаконовни нормативни актове в изпълнение на ЗП. В бъдеще ще се изисква информация за състоянието на почвените ресурси, за здравния риск при наличие на увредени почви.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

Таблица 2

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
Програма № “Опазване, устойчиво ползване на земите и почвите и възстановяване на почвените функции”							
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност					
		Отчет 2008 г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Проект 2010 г.	Прогноза 2011 г.	Прогноза 2012 г.
1. Международните проекти и европейски инициативи, в които участва България.	Брой	Не са залагани целеви стойности. Виж т.7.1	2	2	2	2	2
2.Съотношение на брой участия към брой проведени съвети, комисии, работни групи и др.	%	Не са залагани целеви стойности. Виж т.7.1	100%	100%	100%	100%	100%
3.Съотношение на брой съгласувани към брой внесени проекти за рекултивация на: -нарушени терени -замърсени терени -противоерозионна защита	%	Не са залагани целеви стойности. Виж т.7.1	90%	90%	90%	90%	90%
4. Съотношение на брой съгласувани към брой внесени проекти за промяна предназначението на земеделските земи	%	Не са залагани целеви стойности. Виж т.7.1	60%	60%	60%	60%	60%

5.Съотношение на брой съгласувани към брой внесени предложения за налагане на санкции при замърсяване и увреждане на почвите	%	Не са залагани целеви стойности. Виж т.7.1	90%	90%	90%	90%	90%
6.Съотношение на брой съгласувани към брой внесени предложения от други компетентни ведомства, свързани с опазването, устойчивото ползване и възстановяването на земите и почвите	%	Не са залагани целеви стойности. Виж т.7.1	90%	90%	90%	90%	90%
7. Съотношение на брой изискани към брой получени и обработени материали /информация	%	Не са залагани целеви стойности. Виж т.7.1	100%	100%	100%	100%	100%

Кратко описание на показателите

Показател “Брой на международните проекти и на европейските инициативи, в които участва Р.България”

Този показател отразява броя на международните проекти и инициативи и е мярка за европейската и световна интеграция на България в областта на опазването, устойчивото ползване и възстановяването на земите и почвите.

Показател “Съотношение на брой участия към брой проведени съвети, комисии, работни групи и др.”

Този показател е свързан с превантивния контрол за опазване на почвите при използване на торове, разрешаване на продукти за растителна защита, решаване на въпросите с излезлите от употреба препарати за растителна защита, разработване на нормативни актове от други, извън МОСВ организации, в лицензирането на органи за контрол на биологичното производство и др.

Показател “Съотношение на брой съгласувани към брой внесени проекти за рекултивация на нарушени терени, замърсени терени, противоерозионна защита”

Показателят е свързан с възстановяване на земите и почвите. Свързан е изпълнение на изискванията на Закона за опазване на земеделските земи и Закона за почвите. Броят зависи от стопанската инициатива.

Показател “Съотношение на брой съгласувани към брой внесени проекти за промяна предназначението на земеделските земи

Този показател е свързан със задължителното съгласуване на проекти за промяна предназначението на земеделските земи. В тази връзка то е зависимост от стопанската инициатива и инвестициите в тази сфера.

Показател “Брой съгласувани предложения за налагане на санкции при замърсяване и увреждане на почвите”

Този показател е наказателна мярка и е свързан с нарушения на разпоредбите на Закона за почвите и ЗООС.

Показател “Съотношение на брой съгласувани към брой внесени предложения от други компетентни ведомства, свързани с опазването, устойчивото ползване и възстановяването на земите и почвите”

Този показател има превантивна сила. При съгласуването на законодателни актове, програми, инструкции и др. се цели предотвратяване на увреждането на земите и почвите – от нарушаване, замърсяване, киселяване, засоляване и т.н. Броят на документите зависи от законодателната инициатива.

Показател “Съотношение на брой изискани към брой получени и обработени материали /информация”

Този показател отразява броя на изисканите, получени и обработени материали с информация от компетентните по Закона за почвите органи. Съгласно Закона за почвите координиращ орган по опазването, устойчивото ползване и възстановяването на почвите е Министъра на околната среда и водите. Съгласно този закон може да изисква информация от Министъра на здравеопазването, Министъра на регионалното развитие и благоустройство, министъра на земеделието и храните и държавната агенция по горите, съгласно техните компетенции виж т.7.9.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията по изпълнението на програмата се събира и съхранява от дирекция “Земни недра и подземни богатства”.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Като благоприятен външен фактор може да се отбележи стремежа за разработване на общностно законодателство свързано с опазването, устойчивото ползване на почвите и възстановяване на техните функции. На основата на разработената европейска почвена стратегия е в процес на разработване и Рамкова Директива за опазване на почвите.

№	Програма №15										
	"Опазване, устойчиво ползване на земите и почвите и възстановяване на почвените функции"	Отчет 2008г.	Закон 2009 г.	Ревизиран бюджет 2009 г.	Разлика к.3-к.2	Проект 2010 г.	Разлика к.5-к.3	Прогноза 2011 г.	Разлика к.7-к.5	Прогноза 2012 г.	Разлика к.9-к.7
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Общо ведомствени разходи:	0	102 305	102 305	0	255 355	153 050	255 130	-225	254 910	-220
	Персонал	0	22 305	22 305	0	146 732	124 427	146 507	-225	146 287	-220
	Издръжка	0	80 000	80 000	0	108 623	28 623	108 623	0	108 623	0
	Капиталови разходи	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Администрирани разходни параграфи										
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондови е сметки	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ФЕСОС+КПОС+Нац. Съфинансиране	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Национален доверителен екофонд	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Отстраняване на минали екологични щети, в т.ч. заем ЕПСАЛ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия за общини	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	0	102 305	102 305	0	255 355	153 050	255 130	-225	254 910	-220
	Общо разходи (I.+II.+III.):	0	102 305	102 305	0	255 355	153 050	255 130	-225	254 910	-220
	Численост на щатния персонал	0	2	2	0	14	12	14	0	14	0
	Численост на извънщатния персонал	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Описание на администрираните параграфи по програмата, вкл. проектите:
По програмата няма администрирани разходи.

Програма 16 : “Администрация”

В тази програма попадат функциите и дейностите на министерството, обслужващи всички основни политики.

Отговорност за изпълнението на програмата

Първостепенен разпоредител с бюджетни кредити

Съгласно устройствения правилник на Министерство на околната среда и водите, общата администрация осигурява технически дейността на министъра, дейността на специализираната администрация и дейностите по административното обслужване на гражданите и юридическите лица. Общата администрация е структурирана във следните дирекции - дирекция "Правно-нормативно и административно обслужване", дирекция "Бюджет, финанси и стопанска дейност" и дирекция "Човешки ресурси и канцелария".

Дирекция "Правно-нормативно и административно обслужване" участва в разработването на проекти на нормативни актове, свързани с дейността на министерството, осъществява процесуалното представителство на министерството пред съдилищата, съдейства и осигурява с правни средства своевременното събиране на вземанията на министерството, изготвя проекти на договори и дава становища по законосъобразността на договори, изготвени от министерството или предложени от други организации и подготвя отговори и дава мнения по постъпили жалби, сигнали и предложения. Дирекцията организира и дейността, свързана с административното обслужване на юридически и физически лица на "едно гише".

Дирекция " Бюджет, финанси и стопанска дейност " предлага на министъра проектите на годишния бюджет на министерството и бюджетите на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра, дава методически указания на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити относно изготвянето на отчетите за касово изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки, отчита изпълнението на бюджета и на извънбюджетните сметки, извършва разпределението на бюджетните кредити между второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра. Дирекцията извършва и счетоводното отчитане на приходите и разходите, изготвя ежемесечни и годишни оборотни ведомости на администрацията, подготвя годишния баланс на администрацията и консолидирания баланс, извършва счетоводното и касовото обслужване на структурните звена от специализираната администрация. Организира и осъществява програмното и техническото осигуряване на компютърната техника и осигуряват ведомствената охрана, пропускателния режим, планирането и организирането на строително-монтажни работи, материално-техническото снабдяване, хигиенното и транспортното обслужване. Дирекцията организира и протоколната дейност на министерството.

Дирекция "Човешки ресурси и канцелария" подпомага министъра при осъществяване на съвременната политика и стратегия по управлението на човешките ресурси в министерството; организира дейността по набирането и подбора на персонала, както и процеса по назначаването на служители в министерството; подготвя и съхранява всички актове, свързани с възникването, изменянето и прекратяването на служебните и трудовите правоотношения, и ги отразява в Единната информационна система за управление на човешките ресурси в държавната администрация, съхранява трудовите и служебните досиета на служителите; изготвя и актуализира длъжностните поименни разписания на длъжностите; организира и контролира съставянето и актуализирането на длъжностните характеристики на служителите;

организира и контролира обучението, оценяването и развитието на пресонала; приема, регистрира, разпределя и насочва входящата служебна кореспонденция към адресатите, извежда и изпраща по предназначение изходящата кореспонденция и извършва външна и вътрешна куриерска дейност.

Второстепенни разпоредители с бюджетни кредити – Изпълнителна Агенция по околна среда

В програмата са включени дейностите, които: съдействат за изпълнението на 4-те програми - № 7, № 8, №11 и № 13; осигуряват технически дейността на изпълнителния директор на ИАОС, дейността на специализираната администрация и дейностите по административното обслужване на гражданите и юридическите лица.

ВРБК – Регионални инспекции по опазване на околната среда

В програмата са включени дейностите, с които се: съдейства на експертите, пряко ангажирани към изпълняваните програми; осигурява се технически дейността на директора на РИОСВ и дейностите по административното обслужване на гражданите и юридическите лица.

ВРБК – Национални паркове

В програмата са включени дейностите, с които се: съдейства на експертите, пряко ангажирани към изпълняваните програми; осигурява се технически дейността на директора на НП и дейностите по административното обслужване на гражданите и юридическите лица.

ВРБК – Басейнови дирекции

В програмата са включени дейностите, с които се: съдейства на експертите, пряко ангажирани към изпълняваните програми; осигурява се технически дейността на директора на БД и дейностите по административното обслужване на гражданите и юридическите лица.

Извършвани дейности за предоставяне на услугата

В програмата са включени дейностите, които подпомагат изпълнението на 16^{-те} програми за постигането на стратегическите цели на МОСВ. Тъй като дейностите отнесени в програмата са междинни, т.е. обслужват предоставянето на услугите, формиращи програмите във всички области на политиките, разходите за тях са изведени в самостоятелна програма 16.

Дейности по програмата за ПРБК

- Участие в разработването на проекти на нормативни актове;
- Процесуално представителство на министерството пред съдилищата;
- Изготвяне проекти на договори и становища по законосъобразността на договори;
- Изготвяне на проектобюджета на министерството, в т.ч. обобщаване бюджетите на ВРБК, по Единна бюджетна класификация;
- Изготвяне на проектобюджета на министерството, в т.ч. обобщаване бюджетите на ВРБК, в програмен формат;
- Даване на методически указания на ВРБК относно изготвянето на отчетите за касово изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки;
- Отчитане изпълнението на бюджета и на извънбюджетните сметки;
- Разпределение на бюджетните кредити;
- Счетоводно отчитане, изготвя ежемесечни и годишни оборотни ведомости, подготовка на годишния баланс, счетоводно и касово обслужване на структурните звена;

- Извършване на проверки на място относно спазването на счетоводната политика от ВРБК;
- Осъществяване на финансов контрол по извършваните разходи;
- Анализ на потребностите и планиране обучението на персонала;
- Деловодно обслужване;
- Програмно и техническо осигуряване на компютърната техника
- Ведомствена охрана и пропускателен режим;
- Планиране и организиране на строително-монтажни работи;
- Материално-техническо снабдяване;
- Хигиенното и транспортното обслужване;
- Административно обслужване на юридически и физически лица на "едно гише";
- Протоколната дейност на министерството.
- Изработване, съгласуване и предлагане за одобряване и извършване текущи корекции в поименни списъци за придобиване на дълготрайни материални активи (проектиране, ново строителство, основни ремонти, извънобектови машини и съоръжения, обзавеждане и оборудване) за нуждите на министерството и на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра;
- Организиране процеса на проучвателните и съгласувателните дейности, възлагането на проектите и строителството и осъществяване ефективен контрол по отношение на изпълнението на обектите, включени в поименните списъци;
- Организиране и координиране работата по реализирането и изпълнението на международни инвестиционни проекти в областта на околната среда и водите или на други обекти, с изключение на финансираните от Предприсъединителните фондове, Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз;
- Организиране дейността по закупуване на необходимите материали, реактиви, химикали, резервни части, стъклария, техника и апаратура за Националната система за екологичен мониторинг;
- Изготвяне документацията и провеждане процедурите за обществени поръчки за различни видове доставки, услуги и научни разработки;
- Изготвяне тримесечни отчети за усвоените средства за капиталови разходи.

Дейности по програмата за ВРБК

ИАОС

- Водене на тръжни процедури по ЗОП (доставки и сервизно обслужване);
- Деловодно обслужване;
- Изготвяне на проектобюджета на ИАОС по Единна бюджетна класификация и в програмен формат;
- Счетоводно отчитане;
- Осъществяване на финансов контрол по извършваните разходи;
- Планиране и организиране на строително-монтажни работи;
- Материално-техническо снабдяване;
- Програмно и техническо осигуряване на компютърната техника.

РИОСВ, БД и НП

- Деловодно обслужване;
- Изготвяне на проектобюджет по Единна бюджетна класификация и в програмен формат;
- Счетоводно отчитане.

№	Програма №16										
	<i>Администрация</i>	<i>Отчет 2008г.</i>	<i>Закон 2009 г.</i>	<i>Ревизиран бюджет 2009 г.</i>	<i>Разлика к.3-к.2</i>	<i>Проект 2010 г.</i>	<i>Разлика к.5-к.3</i>	<i>Прогноза 2011 г.</i>	<i>Разлика к.7-к.5</i>	<i>Прогноза 2012 г.</i>	<i>Разлика к.9-к.7</i>
		<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>
I.	Общо ведомствени разходи:	12 185 295	12 010 465	4 468 778	-7 541 687	8 175 631	3 706 853	7 945 742	-229 889	8 188 032	242 290
	Персонал	5 064 234	4 218 376	4 218 376	0	4 025 475	-192 901	4 018 820	-6 655	4 012 340	-6 480
	Издръжка	3 678 591	212 689	3 689	-209 000	3 379 006	3 375 317	3 290 672	-88 334	3 201 992	-88 680
	Капиталови разходи	3 442 470	7 579 400	246 713	-7 332 687	771 150	524 437	636 250	-134 900	973 700	337 450
	<i>Администрирани разходни параграфи</i>										
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ПУДООС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондови е сметки	2 668 999	10 157 000	10 157 000	0	10 156 184	-816	5 594 812	-4 561 372	5 423 829	-170 983
	ПУДООС	2 387 271	3 250 000	3 250 000	0	3 350 000	100 000	3 349 960	-40	3 349 960	0
	ФЕСОС+КПОС+Нац. Съфинансиране	281 728	6 907 000	6 907 000	0	6 806 184	-100 816	2 244 852	-4 561 332	2 073 869	-170 983
	Национален доверителен екофонд	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Отстраняване на минали екологични щети, в т.ч. заем ЕПСАЛ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Целева субсидия за общини	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	2 668 999	10 157 000	10 157 000	0	10 156 184	-816	5 594 812	-4 561 372	5 423 829	-170 983

Общо разходи по бюджета (I.+II.):	12 185 295	12 010 465	4 468 778	-7 541 687	8 175 631	3 706 853	7 945 742	-229 889	8 188 032	242 290
Общо разходи (I.+II.+III.):	14 854 294	22 167 465	14 625 778	-7 541 687	18 331 815	3 706 037	13 540 554	-4 791 261	13 611 861	71 307
Численост на щатния персонал	323	370	370	0	341	-29	341	0	341	0
Численост на извънщатния персонал	100	109	109	0	106	-3	106	0	106	0

Описание на администрираните параграфи по програмата, вкл. проектите:

По програмата са предвидени администрирани разходи по други бюджети :

1. ПУДООС 3 350 000 за 2010 г. ш по 3 349 960 лв. за 2011 г. и 2012 г.

2. Фондове на ЕС /ИСПА и кохезионен фонд / - 6 806 184 лв. за 2010 г., 2 244 852 лв. – за 2011 и 2 073 869 лв. – за 2012 г.

Съдържание :

1. Мисия.....	2
2. Организационно развитие и капацитет.....	3
3. Политика в областта на управление на водите.....	4
4. Политика в областта на управление на отпадъците.....	17
5. Политика в областта на опазване на чистотата на атмосферния въздух.....	23
6. Политика в областта на опазване на биологичното разнообразие.....	28
7. Политика в областта на управлението на опасните химични вещества и препарати.....	32
8. Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна безопасност.....	36
9. Политика за информиране, участието на обществеността в процеса на вземане на решения и повишаване на общественото съзнание и култура в сферата на околната среда и устойчивото развитие.....	46
10. Политика за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването.....	52
11. Политика в областта на управление на дейностите по изменение на климата.....	56
12. Политика в областта на геологията, подземните богатства, опазване на земните недра и почвите.....	58
13. Основни параметри на бюджета.....	65
14. Бюджетна прогноза по програма “Оценка, управление и опазване на водните ресурси на Р България “.....	76
15. Бюджетна прогноза по програма “Интегрирана система за управление на отпадъците”.....	103
16. Бюджетна прогноза по програма “Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух”.....	122
17. Бюджетна прогноза по програма “Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси”.....	132
18. Бюджетна прогноза по програма “Контрол и управление на химичните вещества, предотвратяване на големи аварии и координация на РИОСВ по прилагане и налагане на екологичното законодателство”.....	143
19. Бюджетна прогноза по програма “Национална система за мониторинг на околната среда и информационна безопасност “.....	154
20. Бюджетна прогноза по програма “Повишаване на обществената култура и съзнание по въпросите на околната среда и устойчивото развитие”.....	177
21. Бюджетна прогноза по програма “ОВОС и екологична оценка “.....	186
22. Бюджетна прогноза по програма “Комплексни разрешителни и защита от шум в околната среда “.....	201
23. Бюджетна прогноза по програма “Схеми за подобряване на резултатите в опазване на околната среда “.....	211
24. Бюджетна прогноза по програма “Екологична отговорност “.....	219

25. Бюджетна прогноза по програма “Управление на дейностите по изменение на климата “	231
26. Бюджетна прогноза по програма “Управление на търсенето, проучването и добива на подземни богатства”	239
27. Бюджетна прогноза по програма “Осигуряване на информация за геологията и суровинния потенциал на страната “	248
28. Бюджетна прогноза по програма “Опазване, устойчиво ползване на земите и почвите и възстановяване на почвените функции”	256
29. Бюджетна прогноза по програма “Администрация “	264